

CVRIA

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

Výroční zpráva
2010

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2010

Přehled činnosti Soudního dvora,
Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie

Lucemburk 2011

www.curia.europa.eu

Soudní dvůr
L-2925 Lucemburk
Telefon: (352) 43 03-1

Tribunál
L-2925 Lucemburk
Telefon: (352) 43 03-1

Soud pro veřejnou službu Evropské unie
L-2925 Lucemburk
Telefon: (352) 43 03-1

Internetová adresa Soudního dvora: <http://www.curia.europa.eu>

Redakční uzávěrka: 1. ledna 2011

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje. Fotografie mohou být reprodukovány pouze v kontextu této publikace. Pro veškeré jiné použití je třeba požádat o schválení Úřad pro publikace Evropské unie.

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu. Můžete se s nimi seznámit na evropském serveru (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2011

ISBN 978-92-829-1044-3

doi:10.2862/50292

© Evropská unie 2011

Printed in Luxembourg

VYTIŠTĚNO NA PAPIŘE BĚLENÉM BEZ POUŽITÍ ELEMENTÁRNÍHO CHLORU (ECF)

Obsah

	Strana
Předmluva, autor: předseda Soudního dvora, Vassilios Skouris	5

Kapitola I

Soudní dvůr

A – Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2010	9
B – Judikatura Soudního dvora v roce 2010	11
C – Složení Soudního dvora	57
1. Členové Soudního dvora	59
2. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2010	75
3. Protokolární pořádky	77
4. Bývalí členové Soudního dvora	79
D – Soudní statistiky Soudního dvora	83

Kapitola II

Tribunál

A – Činnost Tribunálu v roce 2010	113
B – Složení Tribunálu	153
1. Členové Tribunálu	155
2. Změny ve složení Tribunálu v roce 2010	167
3. Protokolární pořádky	169
4. Bývalí členové Tribunálu	171
C – Soudní statistiky Tribunálu	173

Kapitola III

Soud pro veřejnou službu

A – Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2010	197
B – Složení Soudu pro veřejnou službu	209
1. Členové Soudu pro veřejnou službu	209
2. Změny ve složení Soudu pro veřejnou službu v roce 2010	213
3. Protokolární pořádek	215
4. Bývalý člen Soudu pro veřejnou službu	217
C – Soudní statistiky Soudu pro veřejnou službu	219

Kapitola IV

Setkání a návštěvy

A – Oficiální návštěvy a události u Soudního dvora, Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu	233
B – Studijní návštěvy (2010)	237
1. Rozdělení podle typů skupin	237
2. Studijní návštěvy – Rozdělení podle jednotlivých členských států (2010)	238
3. Studijní návštěvy – Vnitrostátní soudci a státní zástupci (2010)	240
4. Vývoj počtu a druhu návštěvníků (2007–2010)	240
C – Slavnostní zasedání	241
D – Návštěvy a účast na oficiálních akcích	243
 Zkrácené schéma organizační struktury	 248

Předmluva

Rok 2010 byl pro Soudní dvůr Evropské unie rokem konsolidace reforem soudního systému Unie, které byly zavedeny Lisabonskou smlouvou. V tomto roce byl již také zahájen postup k provedení nejdůležitější z těchto reforem – přistoupení Evropské unie k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Soudní dvůr vývoj tohoto postupu pozorně sledoval a bude tak činit i nadále.

Rok 2010 se také zapíše do historie mimořádně výrazným tempem soudní činnosti tohoto orgánu. V této souvislosti je nutno poznamenat, že u všech tří soudů, které tvoří Soudní dvůr Evropské unie, bylo předloženo celkem 1406 věcí, což představuje nejvyšší počet v historii tohoto orgánu a svědčí o neustálém nárůstu objemu soudní agendy Unie. Nelze si rovněž nepovšimnout celkového zkrácení délky trvání řízení, jež je obzvláště zřetelné ve věcech týkajících se žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce.

V uplynulém roce opustili Soudní dvůr dva jeho členové a vedoucí soudní kanceláře a odešli čtyři členové Tribunálu, k čemuž došlo především v rámci částečné obměny jeho členů. V této souvislosti je nutno poukázat na to, že jmenování nových členů Soudního dvora a Tribunálu se poprvé uskutečnilo podle nového postupu zavedeného Lisabonskou smlouvou, tedy na základě stanoviska výboru upraveného v článku 255 SFEU.

Tato výroční zpráva poskytuje úplný výklad vývoje a činnosti Soudního dvora Evropské unie v průběhu roku 2010. Stejně jako každý rok je podstatná část výroční zprávy věnována stručným, ale vyčerpávajícím přehledům vlastní soudní činnosti Soudního dvora, Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu. Rozbor soudní činnosti v roce 2010 doplňují a dokreslují soudní statistiky každého z těchto soudů.

V. Skouris
Předseda Soudního dvora

Kapitola I

Soudní dvůr

A – Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2010

Autor: předseda Vassilios Skouris

Tato první část Výroční zprávy obsahuje souhrnný přehled činnosti Soudního dvora Evropské unie v roce 2010. Zaprvé podává nástin vývoje tohoto orgánu během uplynulého roku a zdůrazňuje institucionální změny, které se dotkly Soudního dvora, jakož i změny jeho vnitřní organizace a pracovních metod. Zadruhé obsahuje statistickou analýzu týkající se vývoje pracovního zatížení Soudního dvora a průměrné délky řízení. Nakonec uvádí jako každý rok hlavní události v oblasti judikatury seřazené podle oblasti úpravy.

1. Vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva stanoví, že Evropská unie přistoupí k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP), byl v tomto roce zahájen postup k uskutečnění tohoto přistoupení. První fáze tohoto postupu byla ukončena a Evropská komise dostala zmocnění k jednání s Radou Evropy. Přistoupení Evropské unie k EÚLP bude mít bezpochyby účinky na celý soudní systém Unie.

Soudní dvůr proto vývoj tohoto postupu pozorně sledoval a ve snaze přispět k úsilí vyvíjenému za účelem úspěšného završení záměru přistoupení, který vyvolává poměrně složité právní otázky, předložil své první úvahy týkající se zvláštního aspektu, jenž souvisí se způsobem fungování soudního systému Unie, v dokumentu zveřejněném dne 5. května 2010¹. V tomto dokumentu učinil závěr, že je důležité, aby za účelem dodržení zásady subsidiarity, která je vlastní uvedenému Úmluvě, a současného zajištění řádného fungování soudního systému Unie existoval mechanismus zaručující, že otázka platnosti aktu Unie bude moci být vždy skutečně předložena Soudnímu dvoru k rozhodnutí před tím, než o souladu tohoto aktu s EÚLP bude rozhodovat Evropský soud pro lidská práva.

Za povšimnutí stojí také změny jednacího řádu Soudního dvora z 23. března 2010 (Úř. věst. L 92, s. 12). Tyto změny zavádějí nezbytné úpravy uvedeného jednacího řádu po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

2. Soudní statistiky Soudního dvora za rok 2010 vykazují celkově vysokou produktivitu a značné zlepšení efektivnosti stran délky řízení. Je třeba navíc poukázat i na bezprecedentní nárůst počtu zahájených věcí v tomto roce, a především počtu žádostí o předběžné otázky, které byly Soudnímu dvoru předloženy.

Soudní dvůr ukončil v uplynulém roce 522 věcí (čistý počet, který zohledňuje spojení věcí), což představuje mírný pokles ve srovnání s předchozím rokem (543 věcí ukončených v roce 2009). Z těchto věcí byl ve 370 případech vydán rozsudek a 152 případů vedlo k vydání usnesení.

Soudnímu dvoru bylo v roce 2010 předloženo 631 nových věcí (nezávisle na spojení věcí z důvodu, že tyto věci spolu souvisí), což představuje znatelný nárůst ve srovnání s rokem 2009 (562 zahájených věcí) a znamená nejvyšší počet zahájených věcí v historii Soudního dvora. Stejná situace je i u žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce. Počet věcí v řízení o předběžných otázkách zahájených v tomto roce je podruhé za sebou nejvyšší v historii a vykazuje ve srovnání s rokem 2009 nárůst o 27,4 % (385 věcí v roce 2010 oproti 302 věcem v roce 2009).

¹ http://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2010-05/convention_cs_2010-05-21_08-58-25_808.pdf

Co se týče délky řízení, statistické údaje jsou velmi příznivé. U předběžných otázek dosahuje průměrná délka řízení 16,1 měsíce. Z provedeného srovnání vyplývá, že za celé období, pro které má Soudní dvůr k dispozici spolehlivé statistické údaje, byla průměrná délka řízení u předběžných otázek v roce 2010 nejkratší. Průměrná délka vyřizování přímých žalob činila 16,7 měsíce a u kasačních opravných prostředků představovala 14,3 měsíce (17,1 měsíce a 15,4 měsíce v roce 2009).

Odhlédneme-li od reforem pracovních metod uskutečněných v posledních letech, lze zlepšení efektivnosti Soudního dvora při projednávání věcí vysvětlit i širším využíváním různých procesních nástrojů, jimiž může tento orgán vyřizování určitých věcí urychlit, a to především řízení o naléhavé předběžné otázce, přednostní rozhodování věcí, zrychlené řízení, zjednodušené řízení a možnost rozhodnout bez stanoviska generálního advokáta.

O řízení o naléhavé předběžné otázce bylo v tomto roce požádáno v šesti případech a určený senát měl za to, že podmínky stanovené článkem 104b jednacího řádu byly splněny v pěti z těchto případů. Tyto věci byly uzavřeny v průměrné lhůtě 2,1 měsíce.

O zrychlené řízení bylo v tomto roce žádáno dvanáctkrát, ale podmínky stanovené jednacím řádem byly splněny pouze u čtyř z oněch jedenácti věcí. V souladu s praxí zavedenou v roce 2004 se o vyhovění žádostem o zrychlené řízení nebo jejich zamítnutí rozhoduje odůvodněným usnesením předsedy Soudního dvora. Čtrnáct věcí bylo vyřízeno přednostně.

Soudní dvůr nadále využíval i zjednodušeného řízení upraveného v čl. 104 odst. 3 jednacího řádu pro zodpovězení některých předběžných otázek. Usnesením na základě tohoto ustanovení bylo ukončeno celkem 24 věcí.

Soudní dvůr také často využíval možnosti, kterou mu poskytuje článek 20 jeho statutu, rozhodnout věc bez stanoviska generálního advokáta, pokud ve věci nevystává žádná nová právní otázka. Lze tak uvést, že v roce 2010 bylo přibližně 50 % rozsudků vyhlášeno bez stanoviska (52 % v roce 2009).

Co se týče rozdělení věcí mezi jednotlivá kolegia Soudního dvora, lze uvést, že velký senát vyřešil přibližně 14 %, pětičlenné senáty 58 % a tříčlenné senáty přibližně 27 % věcí ukončených rozsudkem nebo judikujícím usnesením v roce 2010. V porovnání s předchozím rokem lze konstatovat značný nárůst podílu věcí projednávaných velkým senátem (8 % v roce 2009) a významný pokles podílu věcí řešených tříčlennými senáty (34 % v roce 2009).

Podrobnější informace ke statistickým údajům za rok 2010 lze nalézt v části této zprávy věnované soudním statistikám.

B – Judikatura Soudního dvora v roce 2010

Tato část výroční zprávy obsahuje přehled judikatury z roku 2010.

Ústavní a institucionální otázky

V roce 2010 došlo k významnému obohacení judikatury v oblasti základních práv.

Věc *Volker und Markus Schecke* (rozsudek ze dne 9. listopadu 2010, spojené věci C-92/09 a C-93/09) umožnila Soudnímu dvoru upřesnit požadavky vyplývající z práva na ochranu osobních údajů, a to při příležitosti přezkumu platnosti nařízení (ES) č. 1290/2005 a č. 259/2008¹, která upravují financování společné zemědělské politiky a ukládají zveřejňování informací o fyzických osobách, jež jsou příjemci finančních prostředků z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), a která ukládají zveřejňování těchto informací zejména prostřednictvím internetových stránek vnitrostátních úřadů. Soudní dvůr, který byl v rámci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce dotázán na přiměřený vztah mezi právem na ochranu osobních údajů uznaným Listinou základních práv Evropské unie a povinností zajistit transparentnost v oblasti evropských fondů, uvedl, že zveřejnění jmenovitých údajů o příjemcích podpor z fondů a částkách, které obdrželi, představuje z důvodu volného přístupu třetích osob k internetovým stránkám zásah do práva dotčených příjemců na respektování jejich soukromého života obecně a na ochranu jejich osobních údajů zvláště. Takový zásah je odůvodněn, jestliže je podle Soudního dvora upraven zákonem, respektuje podstatu uvedených práv a je nezbytný v souladu se zásadou proporcionality a skutečně odpovídá cílům obecného zájmu, které uznává Unie – zároveň výjimky z těchto práv a jejich omezení musí být provedeny v mezích toho, co je naprosto nezbytné. V této souvislosti Soudní dvůr rozhodl, že i když v demokratické společnosti mají daňoví poplatníci právo být informováni o využívání veřejných prostředků, nic to nemění na tom, že Rada a Komise měly povinnost provést vyvážené poměření jednotlivých dotčených zájmů, což vyžadovalo, aby před přijetím sporných ustanovení bylo ověřeno, zda zveřejňování těchto údajů prostřednictvím jediné internetové stránky v každém členském státě nepřekročí meze toho, co je nezbytné k dosažení legitimně sledovaných cílů. Soudní dvůr tedy prohlásil některá ustanovení nařízení č. 1290/2005, jakož i celé nařízení č. 259/2008 za neplatné, aniž zpochybnil účinky zveřejnění seznamů příjemců podpor z EZZF a EZFRV vnitrostátními orgány během doby přede dnem vyhlášení rozsudku.

V oblasti základních práv vydal Soudní dvůr dne 22. prosince 2010 další důležitý rozsudek (rozsudek ve věci *DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft*, C-279/09), který se týkal výkladu zásady účinné soudní ochrany, jak je zakotvena v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie.

V původním řízení došlo ke sporu mezi německou obchodní společností DEB a německým státem ohledně žádosti o právní pomoc podané touto společností u vnitrostátních soudů. Společnost DEB zamýšlela podat proti německému státu žalobu na náhradu škody, která jí měla být způsobena tím, že tento členský stát provedl opožděně směrnicí 98/30/ES o společných pravidlech pro vnitřní

¹ Nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 ze dne 21. června 2005 o financování společné zemědělské politiky (Úř. věst. L 209, s. 1), ve znění nařízení Rady (ES) č. 1437/2007 ze dne 26. listopadu 2007 (Úř. věst. L 322, s. 1), a nařízení Komise (ES) č. 259/2008 ze dne 18. března 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 1290/2005, pokud jde o zveřejňování informací o příjemcích finančních prostředků z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. L 76, s. 28).

trh se zemním plynem². Poskytnutí právní pomoci jí bylo odmítnuto z důvodu, že nebyly splněny podmínky stanovené německým právem pro poskytnutí takové podpory právníkům osobám. Vnitrostátní soud, který měl rozhodovat o žalobě proti tomuto odmítnutí, podal Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, v níž se dotázal, zda zásada efektivit práva Unie v kontextu řízení o žalobě týkající se odpovědnosti státu zahájeného na základě uvedeného práva brání tomu, aby vnitrostátní právní úprava podmiňovala uplatnění nároku u soudu platbou zálohy na náklady soudního řízení a omezila poskytnutí právní pomoci právníkům osobě, která není schopna tuto zálohu uhradit, požadavkem splnění velmi přísných podmínek.

Soudní dvůr uvedl, že při odpovědi na tuto otázku je nutné zohlednit Listinu základních práv Evropské unie, která po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost získala stejnou právní sílu jako Smlouvy. Soudní dvůr odkázal konkrétně na článek 47 Listiny, který upravuje právo na účinné prostředky nápravy před soudem pro každého, kdo chce uplatnit práva a svobody, které mu zaručuje právo Unie. Třetí pododstavec tohoto ustanovení stanoví, že „právní pomoc je poskytnuta všem, kdo nemají dostatečné prostředky, pokud je to nezbytné k zajištění účinného přístupu ke spravedlnosti“. Soudní dvůr měl nejprve za to, že není vyloučeno, aby se zásady účinné soudní ochrany, jak je zakotvena v článku 47 Listiny, mohly dovolávat právníky osoby ke zproštění povinnosti zaplacení zálohy na náklady soudního řízení nebo právního poradenství advokáta. Ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva týkající se článku 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který zakotvuje právo na účinný přístup ke spravedlnosti, Soudní dvůr dále upřesnil, že je na vnitrostátním soudu, aby ověřil, zda podmínky pro poskytnutí právní pomoci nezakládají omezení práva na přístup ke spravedlnosti, které by mohlo zasáhnout do samotné podstaty tohoto práva, zda tyto podmínky sledují legitimní cíl a zda mezi použitými prostředky a cílem, kterého má být dosaženo, existuje náležitý vztah přiměřenosti. Soudní dvůr poté upřesnil prvky posouzení, které může vnitrostátní soud zohlednit a které převzal z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, mezi něž patří mimo jiné závažnost zájmů dotčených ve sporu, složitost použitelného práva a řízení, a konkrétně v případě právníků osob, forma a obchodní či neziskový účel, jakož i finanční poměry jejich společníků nebo akcionářů.

Podmínky, podle nichž musí vnitrostátní soud posuzovat odpovědnost státu za porušení jeho povinností plynoucích z práva Společenství, zůstávají i nadále předmětem sporů.

Ve věci *Transportes Urbanos y Servicios Generales* (rozsudek ze dne 26. ledna 2010, C-118/08) byl Soudní dvůr předkládajícím soudem požádán o názor ohledně použití pravidla, podle něhož žaloba na náhradu škody státem vycházející z porušení práva Unie vnitrostátním zákonem může obstát pouze tehdy, když byly vyčerpány všechny opravné prostředky podle vnitrostátního práva, kdežto takové pravidlo se neuplatní na žalobu na náhradu škody státem vycházející z porušení ústavy. Soudní dvůr nejprve připomněl zásadu povinnosti náhrady škody, která přísluší členským státům v případě porušení práva Unie na základě jeho přednosti, a poté odpověděl, že právo Unie brání použití tohoto pravidla. S odvoláním na zásadu rovnocennosti rozhodl, že se všechna pravidla použitelná na opravné prostředky použijí bez rozdílu na opravné prostředky založené na porušení práva Unie a opravné prostředky založené na porušení vnitrostátního práva: předmět obou žalob z odpovědnosti je totiž podobný, jelikož směřují k náhradě újmy způsobené jednáním státu. Z hlediska zásady rovnocennosti není jediný rozdíl spočívající v soudu příslušném ke konstatování porušení práva dostatečný k prokázání odlišnosti mezi těmito dvěma žalobami.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/30/ES ze dne 22. června 1998 (Úř. věst. L 204, s. 1; Zvl. vyd. 12/02, s. 28).

Ve věci *Melki a Abdeli* (rozsudky ze dne 22. června 2010, C-188/10 a C-189/10) dostal Soudní dvůr příležitost se vyslovit ke slučitelnosti procesního mechanismu zvaného „*přednostní otázka ústavnosti*“, který byl nedávno zaveden ve Francii, s právem Unie. Soudní dvůr mohl v této souvislosti připomenout, že za účelem zajištění přednosti práva Unie vyžaduje fungování systému spolupráce mezi ním a vnitrostátními soudy nezbytně to, aby se vnitrostátní soud mohl v kterémkoli okamžiku v průběhu řízení, který považuje za vhodný, dokonce i po ukončení incidenčního řízení kontroly ústavnosti, volně obrátit na Soudní dvůr s jakoukoli předběžnou otázkou, kterou pokládá za nezbytnou. Článek 267 SFEU tedy nebrání vnitrostátním právním předpisům, které zavádějí incidenční řízení kontroly ústavnosti vnitrostátních zákonů, za předpokladu že ostatní vnitrostátní soudy mohou i nadále:

- obrátit se v kterémkoli okamžiku v průběhu řízení, který považují za vhodný, a to i po ukončení incidenčního řízení kontroly ústavnosti, na Soudní dvůr s jakoukoli předběžnou otázkou,
- přijmout jakékoli opatření nezbytné k zajištění předběžné soudní ochrany práv priznaných právním řádem Unie a
- po ukončení takového incidenčního řízení upustit od použití dotčeného ustanovení vnitrostátního právního předpisu, pokud rozhodnou, že je v rozporu s právem Unie.

V oblasti, ve které již byly mnohokrát objasňovány důsledky související s výkladem práva Unie poskytovaného Soudním dvorem při rozhodování o předběžných otázkách, poskytla věc *Albron Catering* (rozsudek ze dne 21. října 2010, C-242/09) příležitost připomenout, že při výkonu pravomoci, kterou mu přiznává článek 267 SFEU, mohou okolnosti jen zcela výjimečně přimět Soudní dvůr k tomu, aby na základě obecné zásady právní jistoty, která je vlastní právnímu řádu Unie, omezil možnost všech zúčastněných osob dovolávat se ustanovení, jehož výklad podal, za účelem zpochybnění právních vztahů založených v dobré víře. Aby bylo možné o takovém omezení rozhodnout, je nezbytné, aby byla splněna dvě podstatná kritéria, a to dobrá víra zúčastněných kruhů a riziko závažných obtíží. Soudní dvůr tedy rozhodl, že není namístě omezit časové účinky tohoto rozsudku, jelikož mu nebyl předložen žádný konkrétní poznatek, který by umožňoval prokázat riziko závažných obtíží spojené s obrovským objemem soudních sporů, jež by mohly být zahájeny v důsledku uvedeného rozsudku týkajícího se výkladu směrnice 2001/23/ES³ proti společnostem, které přistoupily k převodu, na něž se vztahuje tato směrnice.

Pokud jde o přínos Soudního dvora pro vymezení účinků dohod uzavřených Unií se třetími státy, lze připomenout rozsudek ve věci *Brita* (rozsudek ze dne 25. února 2010, C-386/08), v níž bylo položeno několik důležitých otázek k výkladu mezinárodních dohod, a to především dohody o přidružení ES-Izrael⁴.

Soudní dvůr upřesnil, že se na takovou dohodu uzavřenou mezi státem a mezinárodní organizací, jako je dohoda o přidružení ES-Izrael, pravidla obsažená ve Vídeňské úmluvě o smluvním právu⁵ použijí v rozsahu, v němž tato pravidla vyjadřují obecné mezinárodní obyčejové právo. Především

³ Směrnice Rady 2001/23/ES ze dne 12. března 2001 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů (Úř. věst. L 82, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 98).

⁴ Evropsko-středomořská dohoda zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Státem Izrael na straně druhé, podepsaná v Bruselu dne 20. listopadu 1995 (Úř. věst. 2000, L 147, s. 3; Zvl. vyd. 11/33, s. 287, a Zvl. vyd. 11/55, s. 167).

⁵ Vídeňská úmluva o smluvním právu ze dne 23. května 1969 (Sbírka smluv OSN, sv. 1155, s. 331).

vedl, že ustanovení dohody o přidružení, která definují její územní působnost, musí být vykládána podle zásady „*pacta tertiis nec nocent nec prosunt*“. Vzhledem k těmto zásadám Soudní dvůr rozhodl, že celní orgány členského státu dovozu mohou odmítnout přiznat preferenční zacházení zavedené dohodou o přidružení ES-Izrael zboží pocházejícímu ze Západního břehu Jordánu. Z jiné dohody, a sice z dohody o přidružení ES-OOP⁶ totiž vyplývá, že pokud lze dotčené produkty považovat za produkty pocházející ze Západního břehu Jordánu a pásma Gazy, mají oprávnění vydat průvodní osvědčení pouze celní orgány Západního břehu Jordánu a pásma Gazy. Takový výklad dohody o přidružení ES-Izrael, podle něhož izraelské orgány vykonávají v oblasti celní politiky pravomoc ve vztahu k produktům pocházejícím ze Západního břehu Jordánu, by přitom podle Soudního dvora znamenal, že by palestinským celním orgánům byla uložena povinnost nevykonávat pravomoci, které však na ně byly přeneseny dohodou ES-OOP. Tento výklad by měl za následek založení povinnosti pro třetí subjekt bez jeho souhlasu, a byl by tak v rozporu s výše uvedenou zásadou obecného mezinárodního práva „*pacta tertiis nec nocent nec prosunt*“ kodifikovanou ve Vídeňské úmluvě.

Soudní dvůr navíc upřesnil, že v rámci postupu upraveného dohodou o přidružení ES-Izrael nejsou celní orgány státu dovozu vázány předloženým dokladem o původu ani odpovědí celních orgánů státu vývozu, pokud uvedená odpověď neobsahuje dostatečné informace k určení skutečného původu produktů.

Stejně jako v předchozích letech vedl k řadě soudních sporů přístup k dokumentům orgánů, přičemž zvláštní pozornost si zaslouží tři rozsudky vydané v této oblasti. Ve věci *Komise v. Bavarian Lager* (rozsudek ze dne 29. června 2010, C-28/08 P) se Soudní dvůr zabýval vztahem mezi nařízením (ES) č. 1049/2001⁷ a nařízením (ES) č. 45/2001⁸.

Nařízení č. 1049/2001 zavádí jako obecné pravidlo přístup veřejnosti k dokumentům orgánů, avšak v souladu s právními předpisy Unie o ochraně osobních údajů upravuje výjimky především v případě, kdy by zpřístupnění vedlo k porušení ochrany soukromí a osobnosti jednotlivce. Soudní dvůr uvedl, že pokud se žádost založená na nařízení č. 1049/2001 týká přístupu k dokumentům obsahujícím osobní údaje, plně se použijí ustanovení nařízení č. 45/2001. Tím, že Soud prvního stupně (nyní Tribunál) nevzal v úvahu tento odkaz na právní předpisy Unie o ochraně osobních údajů, a tím, že omezil použití výjimky na situace, kdy by bylo narušeno soukromí nebo osobnost jednotlivce ve smyslu článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a judikatury Evropského soudu pro lidská práva, provedl podle Soudního dvora specifický a zužující výklad nařízení č. 1049/2001, který neodpovídá úmyslu zákonodárce Unie nastolit rovnováhu mezi oběma dotčenými nařízeními.

Ve věci samé pak Soudní dvůr judikoval, že Komise správně rozhodla, že seznam účastníků zasedání, které se uskutečnilo v rámci řízení o nesplnění povinnosti státem, obsahoval osobní údaje, a že tím, že u osob, které neposkytly svůj výslovný souhlas, požadovala, aby žadatelka

⁶ Evropsko-středomořská prozatímní dohoda o přidružení týkající se obchodu a spolupráce mezi Evropským společenstvím a Organizací pro osvobození Palestiny (OOP) ve prospěch palestinské samosprávy na Západním břehu Jordánu a v pásnu Gazy, podepsaná v Bruselu dne 24. února 1997 (Úř. věst. 1997, L 187, s. 3; Zvl. vyd. 11/26, s. 122).

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 8, s. 1; Zvl. vyd. 13/26, s. 102).

o přístup k dokumentům prokázala nezbytnost předání takových osobních údajů, jednala v souladu s čl. 8 písm. b) nařízení č. 45/2001.

Ve stejný den vydal Soudní dvůr další a rovněž velmi důležitý rozsudek v oblasti přístupu k dokumentům (rozsudek ze dne 29. června 2010, *Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau*, C-139/07 P), v němž šlo tentokrát o vztah mezi nařízením č. 1049/2001 a nařízením (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 ES⁹. Soudní dvůr rozhodl, že k odůvodnění odepření přístupu k dokumentu, jehož zpřístupnění bylo požadováno, v zásadě nestačí, aby tento dokument spadl pod činnost uvedenou v čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1049/2001. Dotyčný orgán musí rovněž poskytnout vysvětlení, jak by přístup k uvedenému dokumentu mohl konkrétně a skutečně poškodit zájem chráněný výjimkou stanovenou v tomto článku. Soudní dvůr však v této souvislosti upřesnil, že dotyčný orgán Společenství může své rozhodnutí opřít o obecné domněnky použitelné na některé kategorie dokumentů.

Pokud jde o řízení o kontrole státních podpor, mohou podle Soudního dvora takové obecné domněnky vyplývat z nařízení č. 659/1999, jakož i z judikatury týkající se práva nahlížet do dokumentů obsažených ve správním spise Komise. Nařízení č. 659/1999 nestanoví žádné právo na přístup k dokumentům obsaženým ve správním spise Komise pro zúčastněné strany s výjimkou členského státu odpovědného za poskytnutí podpory. Kdyby totiž tyto zúčastněné osoby byly oprávněny získat přístup k dokumentům obsaženým ve správním spise Komise na základě nařízení č. 1049/2001, byl by zpochybněn režim kontroly státních podpor. Navíc je třeba podle Soudního dvora zohlednit skutečnost, že v řízeních o kontrole státních podpor nemají jiné zúčastněné strany než dotyčný členský stát právo nahlížet do dokumentů obsažených ve správním spise Komise, a tudíž uznat existenci obecné domněnky, podle které by zpřístupnění dokumentů obsažených ve správním spise v zásadě porušilo ochranu cílů vyšetřování. Tato obecná domněnka podle něj nevylučuje právo zúčastněných stran prokázat, že se na daný dokument, jehož zpřístupnění je požadováno, uvedená domněnka nevztahuje nebo že existuje převažující veřejný zájem odůvodňující zpřístupnění uvedeného dokumentu podle čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1049/2001.

Tento mechanismus domněnek byl rovněž jádrem věci *Švédsko v. API a Komise* (rozsudek ze dne 21. září 2010, spojené věci C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P), v níž se Soudní dvůr zabýval otázkou přístupu ke spisům účastníka řízení, které mu byly předloženy orgánem v rámci soudních řízení. Podle Soudního dvora se takové spisy účastníka řízení vyznačují zcela zvláštními charakteristickými prvky, jelikož svou samotnou povahou souvisí se soudní činností Soudního dvora. Jsou totiž vypracovány výlučně pro účely uvedeného soudního řízení a představují jeho zásadní prvek. Soudní činnost je přitom jako taková vyloučena z působnosti práva na přístup k dokumentům zakotveného právní úpravou Unie. Ochrana soudních řízení znamená především, že musí být zajištěno dodržování zásad rovnosti zbraní, jakož i řádného výkonu spravedlnosti. Kdyby měl být obsah spisů účastníka řízení předložených určitým orgánem předmětem veřejné diskuze, mohla by kritika k nim vyjádřená ovlivnit postoj zastávaný tímto orgánem. Taková situace by mohla narušit nezbytnou rovnováhu mezi stranami sporu před soudy Unie, jelikož by povinnosti zpřístupnění podléhal pouze orgán, jehož se týká žádost o přístup k jeho dokumentům, a nikoli všichni účastníci řízení. Navíc je podle Soudního dvora vyloučení soudní činnosti z oblasti působnosti práva na přístup k dokumentům odůvodněno nutností zajistit, aby v průběhu celého soudního řízení byly diskuze účastníků řízení, stejně jako porada soudu vedeny nerušeně. V důsledku zpřístupnění spisů účastníka řízení by bylo umožněno, i když třeba jen v očích

⁹ Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339).

veřejnosti, vyvíjet vnější tlak na soudní činnost a zasahovat do nerušeného průběhu diskuzí. Soudní dvůr měl tedy za to, že existuje obecná domněnka, podle níž zpřístupnění spisů účastníka řízení předložených určitým orgánem v rámci soudního řízení porušuje ochranu tohoto řízení ve smyslu čl. 4 odst. 2 druhé odrážky nařízení č. 1049/2001, dokud uvedené řízení stále probíhá, a taková obecná domněnka přitom nevylučuje právo zúčastněné strany prokázat, že se na daný dokument uvedená domněnka nevztahuje.

Naopak je-li soudní činnost Soudního dvora uzavřena, není již důvodné předpokládat, že zpřístupnění spisů účastníka řízení zasahuje do této činnosti, a ke stanovení, zda lze zpřístupnění dokumentů, k nimž je požadován přístup, odmítnout podle čl. 4 odst. 2 druhé odrážky nařízení č. 1049/2001, je pak nezbytný jejich konkrétní přezkum.

Evropské občanství

V této nepřetržitě se vyvíjející oblasti nastolila věc *Tsakouridis* (rozsudek ze dne 23. listopadu 2010, C-145/09) před Soudním dvorem citlivou problematiku podmínek pro vyhoštění občana Unie, který nabyt právo trvalého pobytu vymezené v článku 28 směrnice 2004/38/ES o svobodě pohybu a pobytu¹⁰. Soudní dvůr nejprve uvedl, že vyhoštění musí být založeno na individuálním přezkumu situace dotyčné osoby, při kterém musí být zohledněna taková kritéria, jako je věk, zdravotní stav, centrum osobních, rodinných nebo profesních zájmů, délka trvání nepřítomnosti v hostitelském členském státě a intenzita vazeb na zemi původu – rozhodujícím kritériem pro poskytnutí zvýšené ochrany proti vyhoštění přitom zůstává kritérium pobytu v hostitelském členském státě po dobu posledních deseti let před rozhodnutím o vyhoštění. Soudní dvůr k tomu poznamenal, že toto vyhoštění může být odůvodněno „naléhavými důvody veřejné bezpečnosti“ nebo „závažnými důvody týkajícími se veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti“ ve smyslu článku 28 směrnice 2004/38, pouze pokud je vzhledem k výjimečné závažnosti ohrožení takové opatření nezbytné k ochraně zájmů, k jejichž zajištění směřuje, za předpokladu, že tohoto cíle nelze dosáhnout méně striktními opatřeními, s ohledem na dobu pobytu občana Unie v hostitelském členském státě. Soudní dvůr také připomněl, že boj proti kriminalitě spojené s nedovoleným organizovaným obchodem s omamnými látkami, což je trestný čin, za který byl dotyčný odsouzen, může spadat pod pojmy „naléhavé důvody týkající se veřejné bezpečnosti“ nebo „závažné důvody týkající se veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti“ ve smyslu článku 28 této směrnice.

Ze stejné oblasti práv týkajících se volného pohybu a pobytu, která souvisejí s evropským občanstvím, lze dále uvést věc *Bressol a další* (rozsudek ze dne 13. dubna 2010, C-73/08), v níž se Soudní dvůr zabýval slučitelností vnitrostátních právních předpisů omezujících počet studentů v lékařských či nelékařských zdravotnických studijních programech, kteří jsou občany Unie, avšak jsou považováni za nerezidenty. Soudní dvůr nejprve uvedl, že nezávisle na případném použití článku 24 směrnice 2004/38 na situaci některých studentů dotčených ve věci v původním řízení brání články 18 a 21 uvedené Smlouvy vnitrostátním právním předpisům, které omezují počet studentů považovaných v tomto členském státě za nerezidenty, kteří se mohou poprvé zapsat do vysokoškolských zařízení, jelikož tyto právní předpisy zakládají nerovnost v zacházení se studenty-rezidenty a studenty-nerezidenty a zároveň nepřímou diskriminaci založenou na státní příslušnosti. Poté Soudní dvůr připomněl, že taková restriktivní právní úprava může být

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst L 158, s. 77, a opravy Úř. věst L 229, s. 35, a Úř. věst. 2005, L 197, s. 34; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).

odůvodněna cílem ochrany veřejného zdraví, pouze pokud příslušné orgány provedou podrobný přezkum předmětné právní úpravy v těchto třech fázích: musí být ověřena zaprvé existence skutečného rizika pro sledovaný cíl, zadruhé vhodnost uvedené právní úpravy pro dosažení cíle a zatřetí přiměřenost uvedené právní úpravy ke sledovanému cíli, a to vše musí být založeno na objektivních, podrobných a číslu podložených kritériích. Na závěr Soudní dvůr uvedl, že se příslušné orgány nemohou dovolávat článku 13 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech přijatého Valným shromážděním Spojených národů dne 16. prosince 1966, pokud předkládající soud konstatuje, že právní předpisy dotčené ve věci v původním řízení nejsou slučitelné s články 18 a 21 SFEU.

Ve věci *Lassal* (rozsudek ze dne 7. října 2010, C-162/09) byl předmětem zájmu Soudního dvora článek 16 směrnice 2004/38. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se konkrétně týkala toho, zda musí být pro účely nabytí práva trvalého pobytu stanoveného v uvedeném článku 16 v souladu s dřívějšími předpisy práva Unie zohledněn nepřetržitý pětiletý pobyt, dovršený před datem pro provedení této směrnice, tj. 30. dubnem 2006, a pokud ano, zda dočasná nepřítomnost přede dnem 30. dubna 2006 navazující na tento legální pětiletý nepřetržitý pobyt může mít nepříznivý dopad pro nabytí práva trvalého pobytu ve smyslu uvedené směrnice. Soudní dvůr odpověděl na první část otázky kladně a rozhodl, že i když možnost získání práva pobytu s výhradou dodržení pětileté lhůty není obsažena v předpisech práva Unie platných před směrnicí 2004/38, nezohlednění této doby pobytu by uvedenou směrnicí zcela zbavilo jejího užitečného účinku a vedlo by k situaci neslučitelné s myšlenkou integrace prostřednictvím doby pobytu, která je jejím základem. Soudní dvůr poté uvedl, že by byly vážně ohroženy cíle a účel směrnice 2004/38 – tedy především usnadnění výkonu základního práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, podpora sociální soudržnosti a prohloubení smyslu pro občanství Unie prostřednictvím práva trvalého pobytu – kdyby bylo toto právo pobytu odepřeno občanům Unie legálně pobývajícím na území hostitelského členského státu nepřetržitě po dobu pěti let, která skončila před 30. dubnem 2006, pouze z důvodu, že by později došlo k dočasné nepřítomnosti nepřesahující dva po sobě jdoucí roky, ke které by došlo před tímto datem.

Z judikatury vztahující se k evropskému občanství je třeba konečně uvést i věc *Rottmann* (rozsudek ze dne 2. března 2010, C-135/08), v níž Soudní dvůr rozhodoval o podmínkách odnětí státního občanství členského státu, které evropský občan nabyt podvodně udělením. Podle Soudního dvora nebrání právo Unie, a zejména článek 17 ES, tomu, aby členský stát odňal občanovi Evropské unie státní občanství tohoto státu nabytí udělením, bylo-li udělení dosaženo podvodným jednáním, jelikož toto rozhodnutí o odnětí státního občanství odpovídá důvodu obecného zájmu, protože podvod porušuje vztah založený státní příslušností mezi členským státem a jeho občanem. Toto rozhodnutí o odnětí však musí nutně dodržet zásadu proporcionality. Soudní dvůr rozhodl, že pokud občan, který se dopustil podvodného jednání, již pozbyl, tak jako je tomu v projednávaném případě, své původní státní občanství udělením jiného státního občanství, přísluší vnitrostátním soudům přezkoumat důsledky rozhodnutí o zrušení aktu, jímž bylo uděleno státní občanství, pro dotyčného i pro jeho rodinné příslušníky, a především posoudit, zda ztráta všech práv, která má občan Unie, je odůvodněna vzhledem k závažnosti protiprávního jednání dotyčného, k době, která uplynula mezi rozhodnutím o udělení státního občanství a rozhodnutím o zrušení aktu, jímž bylo státní občanství uděleno, jakož i k případné možnosti dotyčného získat zpět původní státní občanství. Ztráta původního státního občanství ani ztráta uděleného státního občanství tedy ve svém principu nejsou podle Soudního dvora neslučitelné s právem Unie, i když rozhodnutí o zrušení aktu, jímž bylo uděleno státní občanství, vede ke ztrátě občanství Evropské unie.

Volný pohyb zboží

Ve věci *Ker-Optika* (rozsudek ze dne 2. prosince 2010, C-108/09) Soudní dvůr konstatoval, že vnitrostátní právní úprava zakazující prodej kontaktních čoček pocházejících z jiných členských států prostřednictvím internetu a jejich dodávání spotřebitelům do místa bydliště připravuje subjekty z jiných členských států o zvlášť účinný způsob uvádění těchto výrobků na trh, podstatně tak ztěžuje jejich přístup na tuzemský trh a představuje překážku volnému pohybu zboží. Soudní dvůr uvádí, že členský stát může požadovat, aby byly kontaktní čočky vydávány kvalifikovanými osobami, které jsou schopny poskytnout zákazníkovi informace o správném používání a údržbě těchto výrobků a o rizicích spojených s jejich nošením. Skutečnost, že je vydávání kontaktních čoček vyhrazeno prodejnám optiky nabízejícím služby kvalifikovaného optika, zaručuje podle Soudního dvora uskutečnění cíle, kterým je zajištění ochrany zdraví spotřebitelů. Tento soud však připomíná, že tyto služby mohou být rovněž poskytovány očním lékařem mimo prodejny optiky. Tyto služby jsou podle Soudního dvora v zásadě nezbytné pouze při prvním dodání kontaktních čoček. Při dalším dodání totiž zpravidla stačí, aby zákazník oznámil prodejci druh čoček, které mu byly předány v rámci prvního výdeje, a informoval jej o případných změnách svého zraku zjištěných očním lékařem. Za těchto podmínek Soudní dvůr rozhodl, že cíle spočívajícího v zajištění ochrany zdraví uživatelů kontaktních čoček lze dosáhnout méně omezujícími opatřeními, než která vyplývají z vnitrostátní právní úpravy. V důsledku toho není zákaz prodeje kontaktních čoček prostřednictvím internetu přiměřený cíli, kterým je ochrana veřejného zdraví, a je tedy v rozporu s pravidly upravujícími volný pohyb zboží.

Volný pohyb osob, služeb a kapitálu

I v tomto roce vydal Soudní dvůr řadu významných rozsudků v oblasti svobody usazování, volného pohybu služeb a volného pohybu kapitálu, jakož i volného pohybu pracovníků. V zájmu přehlednosti jsou vybrané rozsudky prezentovány ve skupinách podle jednotlivých svobod, jichž se týkají, a poté případně podle dotýčných oblastí činnosti.

Pokud jde o svobodu usazování, lze uvést spojené věci *Blanco Pérez a Chao Gómez* (rozsudek ze dne 1. června 2010, C-570/07 a C-571/07), ve kterých šlo o španělskou právní úpravu, která vyžadovala pro zřízení nových lékáren v určitém regionu předchozí vydání správního povolení. Vydání takového povolení bylo konkrétně vázáno na dodržení podmínek souvisejících s hustotou obyvatelstva a minimální vzdáleností mezi lékárnami v dotýčném regionu. Soudní dvůr rozhodl, že článek 49 SFEU takové právní úpravě v zásadě nebrání. Podle jeho názoru může mít členský stát za to, že v některých částech jeho území existuje riziko nedostatku lékáren, a v důsledku toho i riziko nedostatku spolehlivého a kvalitního zásobování léčivy. Tento stát proto může s ohledem na toto riziko přijmout právní úpravu, která stanoví, že na určitý počet obyvatel může být zřízena pouze jediná lékárna, tak aby zajistil vyvážené rozmístění lékáren na svém území. Soudní dvůr nicméně upřesnil, že článek 49 SFEU takové vnitrostátní právní úpravě brání v rozsahu, v němž v zeměpisných oblastech s demografickými zvláštnostmi znemožňuje zřízení dostatečného počtu lékáren, které mohou zajistit náležitou lékárenskou péči, což přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu. Soudní dvůr dále judikoval, že článek 49 SFEU ve spojení s čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 85/432/EHS o koordinaci právních a správních předpisů ohledně některých činností v oblasti farmacie a čl. 45 odst. 2 písm. e) a g) směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací brání kritériím upraveným ve vnitrostátních právních předpisech, podle nichž jsou vybíráni provozovatelé nových lékáren a která stanoví, že se profesní způsobilost získaná výkonem povolání ohodnotí na určité části vnitrostátního území zvýšením o 20 % a že se v případě dosažení stejného počtu bodů na základě použití měřítek způsobilosti povolení udělí v pořadí, v jehož rámci mají přednost farmaceuti, kteří vykonávali svou profesní činnost na

uvedené části vnitrostátního území, jelikož jsou tato kritéria přirozeně snadněji splnitelná pro tuzemské farmaceuty.

Zásada svobody usazování byla také předmětem několika rozsudků vydaných v oblasti daní. Z nich lze v první řadě zmínit věc *X Holding* (rozsudek ze dne 25. února 2010, C-337/08), ve které Soudní dvůr konstatoval, že články 43 ES a 48 ES nebrání právní úpravě členského státu, jež umožňuje mateřské společnosti vytvořit jednu daňovou jednotku se svou dceřinou společností-rezidentem, ale brání vytvoření takovéto jedné daňové jednotky s dceřinou společností-nerezidentem, jelikož zisky této dceřiné společnosti nepodléhají daňovým zákonům tohoto členského státu. Podle Soudního dvora je takový daňový režim odůvodněn nutností zachovat rozdělení daňové pravomoci mezi členské státy. Z důvodu, že se mateřská společnost může sama libovolně rozhodnout vytvořit daňovou jednotku se svou dceřinou společností a z roku na rok ji opět svobodně rozpustit, by možnost zahrnout dceřinou společnost-nerezidenta do jedné daňové jednotky znamenala, že jí bude ponechána volba daňového režimu použitelného na ztráty této dceřiné společnosti, jakož i volba místa, kde budou tyto ztráty zohledněny. Tento soud navíc uvedl, že skutečnost, že se členský stát rozhodne připustit předběžné započtení ztrát zahraniční stálé provozovny v místě hlavního sídla podniku, neznamená, že se tato možnost musí použít i na dceřiné společnosti-nerezidenty mateřské společnosti-rezidenta. Stálé provozovny nacházející se v jiném členském státě a dceřiné společnosti-nerezidenti se totiž nenacházejí ve srovnatelném postavení co do rozdělení daňové pravomoci, a tudíž členský stát původu není povinen uplatňovat na dceřiné společnosti-nerezidenty týž daňový režim jako na zahraniční stálé provozovny.

Dále lze zmínit věc *Gielen* (rozsudek ze dne 18. března 2010, C-440/08), která se týká odpočtu přiznaného nizozemskými právními předpisy v oblasti daní z příjmů pro osoby samostatně výdělečně činné, které odpracovaly určitý počet hodin jako podnikatelé. Tato právní úprava však stanovila, že se hodiny odpracované poplatníky-nerezidenty ve prospěch provozovny nacházející se v jiném členském státě pro tyto účely nezohledňují. Podle Soudního dvora brání článek 49 SFEU takové vnitrostátní právní úpravě, která má diskriminační dopad na poplatníky-nerezidenty, i když tito poplatníci mohou díky této výhodě zvolit režim použitelný na poplatníky-rezidenty. K tomuto bodu Soudní dvůr uvedl, že existence nepřímé diskriminace z důvodu státní příslušnosti ve smyslu článku 49 SFEU není zpochybněna skuteností, že poplatníci-nerezidenti mají možnost volby shodného zacházení, která jim umožňuje zvolit si mezi diskriminačním daňovým režimem a režimem použitelným na rezidenty, neboť takováto možnost volby není způsobilá vyloučit diskriminační dopad prvního z těchto dvou daňových režimů. Pokud by byl uvedený režim přiznán takový dopad, mělo by to podle Soudního dvora za následek konvalidaci daňového režimu, což samo o sobě představuje porušení článku 49 SFEU z důvodu diskriminační povahy tohoto režimu. Kromě toho zůstává vnitrostátní režim omezující svobodu usazování neslučitelný s právem Unie, i když je jeho použití fakultativní.

V daňové oblasti je nutno také zmínit třetí rozsudek vydaný Soudním dvorem, který se tentokrát vztahuje k zásadě volného poskytování služeb. Ve svém rozsudku vydaném ve věci *Schmelz* (rozsudek ze dne 26. října 2010, C-97/09) měl Soudní dvůr ověřit, zda je s článkem 49 ES slučitelný zvláštní režim pro malé podniky, upravený v čl. 24 odst. 3 a v článku 28i šesté směr-

nice 77/388/EHS¹¹, jakož i čl. 283 odst. 1 písm. c) směrnice 2006/112/ES¹², který umožňuje, aby členské státy přiznávaly malým podnikům usazeným na jejich území osvobození od daně z přidané hodnoty se ztrátou nároku na odpočet daně, ale vyloučily tuto možnost pro malé podniky usazené v jiných členských státech. Soudní dvůr má za to, že ačkoli tento režim představuje omezení volného pohybu služeb, je nicméně v této fázi vývoje systému daně z přidané hodnoty cíl spočívající v zajištění účinnosti daňové kontroly za účelem boje proti daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem či zneužití daňového režimu, jakož i cíl režimu pro malé podniky, kterým je posílit konkurenceschopnost těchto podniků, důvodem pro to, aby byla použitelnost osvobození od daně z přidané hodnoty omezena na činnosti malých podniků usazených na území členského státu, v němž je daň splatná. Hostitelský členský stát především není podle Soudního dvora schopen provádět účinnou kontrolu činností vykonávaných v rámci volného pohybu služeb malým podnikem, který není na území hostitelského členského státu usazen. Kromě toho pravidla správní pomoci, upravená v nařízení (ES) č. 1798/2003 o správní spolupráci v oblasti daně z přidané hodnoty a o zrušení nařízení (EHS) č. 218/92¹³ a ve směrnici 77/799/EHS¹⁴, nemohou zaručit užitečnou výměnu údajů v případě malých podniků činných na území členského státu, který uplatňuje osvobození od daně z přidané hodnoty. Článek 49 ES tedy podle Soudního dvora takovému režimu nebrání.

Pokud jde o volné poskytování služeb, Soudní dvůr vydal řadu významných rozsudků ve velmi rozličných oblastech, jako je mj. veřejné zdraví, vysílání pracovníků a hazardní hry.

Ve svém rozsudku *Komise v. Francie* (rozsudek ze dne 5. října 2010, C-512/08) Soudní dvůr nejprve rozhodl, že se členský stát, jehož vnitrostátní právní předpisy – s výjimkou zvláštních situací souvisejících zejména se zdravotním stavem pojištěnce nebo naléhavostí požadované péče – podřizují požadavku předchozího povolení ze strany příslušné instituce podle režimu krytí platného v jejím členském státě hrazení péče plánované v jiném členském státě a vyžadující použití velkých zdravotnických přístrojů v mimonemocničním zařízení, nedopouští nesplnění povinností, které mu přísluší podle článku 49 ES. Podle Soudního dvora se totiž za současného stavu unijního práva jeví takový požadavek vzhledem k rizikům pro organizaci politiky veřejného zdraví a pro finanční rovnováhu systému sociálního zabezpečení jako odůvodněné omezení. Tato rizika souvisejí se skutečností, že u velkých zdravotnických přístrojů musí být bez ohledu na prostředí, nemocniční, či nikoliv, v němž mají být instalovány a užívány, umožněno, aby byly předmětem politiky plánování, zejména pokud jde o jejich počet a jejich zeměpisné rozmístění, a to s cílem přispět k zajištění nabídky kvalitní péče na celém území státu, která by byla racionální, stabilní, vyvážená a dostupná, ale rovněž s cílem zabránit, naopak je to možné, jakémukoliv plýtvání finančními, technickými a lidskými zdroji. Naproti tomu ve věci *Elčinov* (rozsudek ze dne 5. října 2010, C-173/09) Soudní dvůr rozhodl, že právní úprava členského státu vykládaná v tom smyslu, že ve všech případech vylučuje hrazení výdajů na nemocniční péči poskytnutou bez předchozího povolení v jiném členském státě, je v rozporu s článkem 49 ES a článkem 22 nařízení (EHS) č. 1408/71, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením (ES) č. 118/97, ve znění

¹¹ Šestá směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně (Úř. věst. L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23).

¹² Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, s. 1).

¹³ Nařízení Rady (ES) č. 1798/2003 ze dne 7. října 2003 (Úř. věst. L 264, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 392).

¹⁴ Směrnice Rady 77/799/EHS ze dne 19. prosince 1977 o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských států v oblasti přímých daní (Úř. věst. L 336, s. 15; Zvl. vyd. 09/01, s. 63).

nařízení (ES) č. 1992/2006¹⁵. Ačkoli právo Unie v zásadě nebrání systému předchozího povolení, jak o tom svědčí výše uvedený rozsudek *Komise v. Francie*, je nicméně nezbytné, aby podmínky stanovené pro udělení takového povolení byly odůvodněné. Tak tomu podle Soudního dvora není u dotčené právní úpravy, jelikož tato zbavuje pojištěnce, který z důvodů souvisejících s jeho zdravotním stavem či nezbytností získat urgentní péči v nemocničním zařízení o takové povolení požádat nemohl či nemohl čekat na odpověď příslušné instituce, možnosti, aby mu tato instituce nahradila výdaje na takovou péči, třebaže jsou jinak podmínky pro takovou náhradu splněny. Náhrada výdajů na takovou péči přitom nemůže ohrozit splnění cílů plánování nemocniční péče ani závažně zasáhnout do finanční rovnováhy systému sociálního zabezpečení. Soudní dvůr z toho vyvodil závěr, že tato právní úprava obsahuje neodůvodněné omezení volného pohybu služeb.

Z oblasti vysílání pracovníků je třeba uvést rozsudek ve věci *Santos Palhota a další* (rozsudek ze dne 7. října 2010, C-515/08), v němž Soudní dvůr uvedl, že články 56 SFEU a 57 SFEU brání právní úpravě členského státu, která pro zaměstnavatele usazeného v jiném členském státě vysílajícího pracovníky na území prvního státu stanoví povinnost zaslat vnitrostátním orgánům předběžné oznámení o vyslání v rozsahu, v němž je zahájení zamýšleného vyslání podmíněno sdělením registračního čísla daného oznámení uvedenému zaměstnavateli a v němž mají vnitrostátní orgány hostitelského státu na uskutečnění tohoto sdělení lhůtu pěti pracovních dnů ode dne obdržení oznámení. Soudní dvůr měl totiž za to, že takový postup musí být považován za postup, který má povahu správního povolovacího řízení, které zejména z důvodu lhůty stanovené pro vydání uvedeného sdělení registračního čísla může ztížit zamýšlené vyslání, a v důsledku toho i výkon činnosti zaměstnavatele vysílajících pracovníků spočívající v poskytování služeb především tehdy, když konkrétní poskytování vyžaduje jistou rychlost jednání. Uvedené články 56 SFEU a 57 SFEU podle Soudního dvora naopak nebrání právní úpravě členského státu, která pro zaměstnavatele usazeného v jiném členském státě vysílajícího pracovníky na území prvního státu stanoví povinnost zpřístupnit jeho vnitrostátním orgánům po dobu vyslání kopie dokumentů rovnocenných sociálněprávním či pracovněprávním dokumentům vyžadovaným právem prvního státu, jakož i jejich zaslání uvedeným orgánům po uplynutí této doby. Taková opatření jsou totiž přiměřená cíli spočívajícímu v ochraně pracovníků, jelikož umožňují příslušným orgánům kontrolovat dodržování pracovních podmínek stanovených v čl. 3 odst. 1 směrnice 96/71/ES¹⁶ ve vztahu k vyslaným pracovníkům, a tudíž zajišťovat jejich ochranu.

Soudní dvůr měl také v několika případech příležitost se zabývat choulostivou problematikou státních monopolů v oblasti hazardních her a sportovních sázek a upřesnit podmínky, jaké musí tyto monopoly splňovat, aby byly považovány za odůvodněné. Nejprve v rozsudcích *Sporting Exchange* (rozsudek ze dne 3. června 2010, C-203/08) a *Ladbroke's Betting & Gaming a Ladbroke's International* (rozsudek ze dne 3. června 2010, C-258/08) rozhodl, že článek 49 ES nebrání právní úpravě členského státu, která podřizuje organizování a propagaci hazardních her režimu exkluzivity ve prospěch jediného hospodářského subjektu a zakazuje všem ostatním hospodářským subjektům, včetně hospodářských subjektů se sídlem v jiném členském státě, nabízet prostřednictvím internetu na území prvně uvedeného členského státu služby, na něž se vztahuje uvedený režim. Soudní dvůr byl totiž toho názoru, že jelikož odvětví hazardních her nabízených prostřednictvím internetu není předmětem harmonizace na úrovni Evropské unie,

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1992/2006 ze dne 18. prosince 2006, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, na osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství (Úř. věst. L 392, s. 1).

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Úř. věst. 1997, L 18, s. 1; Zvl. vyd. 05/02, s. 431).

je členský stát oprávněn mít za to, že pouhá skutečnost, že hospodářský subjekt nabízí legálně služby spadající do tohoto odvětví prostřednictvím internetu v jiném členském státě, v němž je usazen a v němž již v zásadě podléhá podmínkám stanoveným právními předpisy a dohledu ze strany příslušných orgánů posledně uvedeného státu, nepředstavuje dostatečnou záruku ochrany vnitrostátních spotřebitelů před riziky podvodu a trestné činnosti s ohledem na obtíže, na které mohou v takovém kontextu narazit orgány členského státu usazení, chtějí-li posuzovat profesionální kvality a bezúhonnost hospodářských subjektů. Dále měl Soudní dvůr za to, že vzhledem k tomu, že mezi spotřebitelem a hospodářským subjektem neexistuje přímý kontakt, nesou s sebou hazardní hry přístupné prostřednictvím internetu oproti tradičním trhům takových her navíc odlišná a zvýšená rizika případných podvodů hospodářských subjektů páchaných vůči spotřebitelům. Uvedené omezení lze tedy s ohledem na zvláštnosti související s nabízením hazardních her prostřednictvím internetu považovat za omezení odůvodněná cílem boje proti podvodům a trestné činnosti. Ve svém výše uvedeném rozsudku *Ladbroke's Betting & Gaming a Ladbroke's International* pak Soudní dvůr dodal, že vnitrostátní právní úprava, která má za cíl potlačovat závislost na hazardních hrách a boj proti podvodům a která skutečně přispívá k dosažení těchto cílů, může být považována za úpravu, která soudržným a systematickým způsobem omezuje sázkovou činnost, i když je držiteli nebo držitelům výhradního povolení dovoleno zatraktivnit jeho nebo jejich nabídku na trhu prostřednictvím zavedení nových hazardních her a prostřednictvím reklamy. Je na vnitrostátním soudu, aby ověřil, zda ilegální hry mohou v dotýcném členském státě představovat problém, kterému by bylo možné čelit rozšířením povolených a regulovaných činností, a zda toto rozšíření není takového rozsahu, jaký by ho mohl učinit neslučitelným s cílem potlačovat uvedenou závislost.

Dále lze zmínit rozsudky *Carmen Media Group* (rozsudek ze dne 8. září 2010, C-46/08) a *Stoß* (rozsudek ze dne 8. září 2010, spojené věci C-316/07, C-358/07 až C-360/07, C-409/07 a C-410/07), v nichž se Soudní dvůr zabýval německou právní úpravou zakazující pořádání nebo zprostředkování veřejných hazardních her na internetu. Soudní dvůr navázal na linii výše uvedených rozsudků *Sporting Exchange a Ladbroke's Betting & Gaming a Ladbroke's International* a judikoval, že členské státy mohou k usměrnění herní touhy a provozování her do kontrolovaného prostoru zavádět veřejné monopoly, jelikož takový monopol je způsobilý kontrolovat rizika spojená se sektorem hazardních her účinnějším způsobem, než je tomu v případě režimu povolujícího soukromým hospodářským subjektům organizovat sázkové hry s výhradou dodržování právní úpravy použitelné v dané oblasti. Podle Soudního dvora nemůže okolnost, že různé druhy hazardních her podléhají buď veřejnému monopolu, nebo režimu povolení vydaných soukromým hospodářským subjektům, sama o sobě vést ke zpochybnění koherence německého systému, jelikož se tyto hry vyznačují odlišnými charakteristikami. Soudní dvůr nicméně uvedl, že německé soudy byly oprávněny mít vzhledem ke svým konstatováním v těchto věcech za to, že německá právní úprava neomezuje soudržně a systematicky hazardní hry. Tyto soudy totiž konstatovaly, že se jednak držitelé veřejných monopolů účastní intenzivních reklamních kampaní s cílem maximalizace zisků z loterií, čímž se vzdalují cílům odůvodňujícím existenci těchto monopolů, a jednak německé orgány vedou nebo tolerují politiku směřující k nabádání k účasti na těchto hrách v případě takových hazardních her, jako jsou hry v kasinech nebo automatizované hry, na které se nevztahuje veřejný monopol, avšak které představují potenciální riziko závislosti na hrách spadajících pod tento monopol. Za těchto okolností již nemůže být preventivní cíl tohoto monopolu podle Soudního dvora účinně sledován, takže již nemůže být odůvodněn.

Soudní dvůr navíc ve výše uvedeném rozsudku *Stoß* připomněl, že členské státy disponují širokým prostorem pro uvážení ke stanovení úrovně ochrany proti nebezpečím pocházejícím z hazardních her. Vzhledem k tomu, že daná oblast nebyla na úrovni Společenství harmonizována, nejsou členské státy povinny uznávat povolení vydaná v této oblasti jinými členskými státy. Ze stejných

důvodů a vzhledem k rizikům, která vyplývají z hazardních her nabízených na internetu ve srovnání s tradičními hazardními hrami, mohou členské státy rovněž zakázat nabízení hazardních her na internetu. Soudní dvůr však ve svém výše uvedeném rozsudku *Carmen Media Group* upřesnil, že takový režim povolení, který představuje odchylku od volného pohybu služeb, musí být založen na objektivních, nediskriminačních a předem známých kritériích tak, aby byly pro výkon posuzovací pravomoci vnitrostátních orgánů stanoveny určité meze, které zabrání tomu, aby mohla být použita svévolně. Kromě toho musí mít podle Soudního dvora každá osoba, na kterou se vztahuje omezující opatření založené na takové odchylce, právo podat účinný opravný prostředek soudní povahy.

Závěrem je třeba uvést věc *Winner Wetten* (rozsudek ze dne 8. září 2010, C-409/06), ve které Soudní dvůr judikoval, že vnitrostátní právní úpravu veřejného monopolu na sportovní sázky, která obsahuje omezení neslučitelná se svobodou usazování a volným pohybem služeb, neboť uvedená omezení nepřispívají k omezení sázkových činností soudržným a systematickým způsobem, tak jak to vyžaduje judikatura Soudního dvora, nelze z důvodu přednosti přímo použitelného práva Unie nadále uplatňovat během přechodného období.

V oblasti volného pohybu kapitálu je nutno upozornit především na rozsudek *Komise v. Portugalsko* (rozsudek ze dne 8. července 2010, C-171/08). V této věci Soudní dvůr posuzoval, zda je s článkem 56 ES slučitelný zvláštní režim „golden shares“ držených portugalským státem v privatizované společnosti Portugal Telecom, který zahrnuje zvláštní práva týkající se volby třetiny z celkového počtu členů představenstva, volby stanoveného počtu členů výkonné komise vybírané uvnitř představenstva, jmenování alespoň jednoho ze členů představenstva volených zvláště k tomu, aby se zabývali určitými správními záležitostmi, jakož i přijímání důležitých rozhodnutí valné hromady. Soudní dvůr rozhodl, že se vzhledem k vlivu na řízení společnosti, který mu poskytují zvláštní práva a který není odůvodněn rozsahem jeho účasti, portugalský stát zachováním těchto zvláštních práv dopustil nesplnění povinností, které má na základě článku 56 ES. Co se týče odchylek, které umožňuje článek 58 ES, Soudní dvůr připomněl, že se lze veřejné bezpečnosti nebo v projednávaném případě nezbytnosti zaručení bezpečné dostupnosti telekomunikační sítě v případě krizových situací, války nebo teroristického útoku dovolávat pouze v případě skutečného a dostatečně závažného ohrožení, kterým by byl dotčen základní zájem společnosti. Pokud jde o přiměřenost dotyčného omezení, představuje nejistota vyvolaná skutečností, že vnitrostátní zákon ani stanovy dotyčné společnosti nestanoví kritéria, za jakých okolností mohou být uvedené zvláštní pravomoci vykonávány, závažnou překážku volného pohybu kapitálu, jelikož stran použití těchto pravomocí přiznává vnitrostátním orgánům do takové míry diskreční prostor pro uvážení, že jej nelze považovat za přiměřený ve vztahu ke sledovaným cílům.

Dalšího vývoje doznala rovněž judikatura ve specifické oblasti volného poskytování služeb, kterou představují veřejné zakázky. V návaznosti na proslulé rozsudky vydané ve věcech *Viking Line* (rozsudek ze dne 11. prosince 2007, C-438/05) a *Laval un Partneri* (rozsudek ze dne 18. prosince 2007, C-341/05) vyvstala ve věci *Komise v. Německo* (rozsudek ze dne 15. července 2010, C-271/08) otázka, jak v oblasti veřejných zakázek sladit právo na kolektivní vyjednávání se zásadami svobody usazování a volného pohybu služeb. V této věci podala Komise žalobu na určení, že Spolková republika Německo nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají ze směrnic 92/50/EHS¹⁷ a 2004/18/ES¹⁸, v rámci uzavírání smluv na služby podnikového starobního pojištění na základě

¹⁷ Směrnice Rady 92/50/EHS ze dne 18. června 1992 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na služby (Úř. věst. L 209, s. 1; Zvl. vyd. 06/01, s. 322).

¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. L 134, s. 114; Zvl. vyd. 06/07, s. 132).

kolektivní smlouvy vyjednané mezi sociálními partnery. Komise měla za to, že tento členský stát nesplnil povinnosti, které mu přísluší na základě uvedených směrnic a zásad svobody usazování a volného pohybu služeb tím, že takové smlouvy uzavíral s institucemi a podniky uvedenými v článku 6 kolektivní smlouvy týkající se přeměny části odměny zaměstnanců obecní veřejné správy na důchodové spoření přímo, bez vyhlášení zakázky na úrovni Evropské unie. Spolková republika Německo namítala, že k uzavírání sporných smluv docházelo ve specifickém kontextu provádění kolektivní pracovní smlouvy.

Soudní dvůr v tomto rozsudku rozhodl, že zásadní charakter práva kolektivního vyjednávání a sociální účel kolektivní smlouvy týkající se přeměny části odměny zaměstnanců obecní veřejné správy na důchodové spoření nemohou jako takové vést k automatickému vynětí komunálních zaměstnavatelů z povinnosti dodržování požadavků vyplývajících ze směrnic 92/50 a 2004/18 o veřejných zakázkách, uplatňujících svobodu usazování a volný pohyb služeb v oblasti veřejných zakázek. Výkon základního práva kolektivního vyjednávání tak musí být sladěn s požadavky vyplývajících ze svobod chráněných Smlouvou o FEU a být v souladu se zásadou proporcionality. Soudní dvůr nejprve bod po bodu posoudil jednotlivé úvahy, které by mohly odůvodnit vynětí uzavírání sporných smluv z ustanovení evropského práva o zadávání veřejných zakázek, jako je účast zaměstnanců na výběru instituce, které bude svěřeno provádění přeměny platu, prvky solidarity, na nichž spočívají nabídky institucí a podniků uvedených v dotčené kolektivní pracovní smlouvě, nebo také jejich zkušenosti a finanční stabilita, a poté dospěl k závěru, že dodržování uvedených směrnic v oblasti veřejných zakázek není v projednávaném případě neslučitelné s dosažením sociálního cíle sledovaného dotčenou kolektivní smlouvou. Na závěr Soudní dvůr prokázal, že podmínky, na nichž podle těchto směrnic závisí kvalifikace „veřejných zakázek“, jsou v projednávaném případě splněny. Na jedné straně uvedl, že ačkoli komunální zaměstnavatelé v oblasti podnikového starobního pojištění provádějí pouze volbu, která byla již předtím určena kolektivní smlouvou, jednají nicméně jako zadavatelé, jelikož byli zastoupeni při vyjednávání kolektivní smlouvy, která je v projednávaném případě prováděna. Dále měl za to, že na smlouvách o skupinovém pojištění mají zaměstnavatelé, kteří je uzavírají, přímý hospodářský zájem, takže se jedná o úplatné smlouvy. V důsledku toho dospěl Soudní dvůr k závěru, že Spolková republika Německo nesplnila povinnost stanovit, že podle evropských směrnic o zadávání zakázek musí být pro uzavírání sporných smluv na základě kolektivní smlouvy vyhlášena veřejná zakázka.

Výklad směrnice 2004/18 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby byl předmětem dalšího významného rozsudku Soudního dvora, vydaného dne 18. listopadu 2010 (rozsudek *Komise v. Irsko*, C-226/09). V projednávaném případě vyvstal problém ze skutečnosti, že veřejný zadavatel, přestože k tomu nebyl povinen, uvedl v oznámení o zakázce poměrnou váhu, kterou přikládá každému z kritérií pro zadání zakázky, a to po uplynutí lhůty stanovené podnikům pro předložení jejich nabídek. Komise podala proti členskému státu, který byl zadavatelem, žalobu pro nesplnění povinnosti, v níž mu vytýkala porušení zásady rovného zacházení a povinnosti transparentnosti.

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že i když povinnost uvést poměrnou váhu přikládanou každému kritériu pro zadání zakázky spadající do přílohy II A splňuje požadavek zajištění dodržování zásady rovného zacházení a povinnosti transparentnosti, která z ní vyplývá, není odůvodněné mít za to, že pokud neexistují zvláštní ustanovení pro zakázky spadající do kategorie uvedené v příloze II B, je nutno od veřejného zadavatele, který se nicméně rozhodne takové informace poskytnout, požadovat, aby tak nutně učinil před uplynutím lhůty stanovené pro podání nabídek. Soudní dvůr měl za to, že tím, že zadavatel přidělil poměrnou váhu těmto kritériím, pouze upřesnil postup, jakým mají být podané nabídky posouzeny. Naproti tomu uvedl, že porušení zásady rovného zacházení a povinnosti transparentnosti, která z ní vyplývá,

představuje změna poměrné váhy kritérií pro zadání sporné zakázky po první fázi posouzení předložených nabídek. Tato změna je v rozporu s judikaturou Soudního dvora, podle níž tyto základní zásady práva Unie s sebou nesou pro zadavatele povinnost vykládat kritéria pro zadání zakázky stejně během celého řízení.

Pokud jde o volný pohyb pracovníků, lze uvést věc *Olympique Lyonnais* (rozsudek ze dne 16. března 2010, C-325/08), která se týká slučitelnosti právní úpravy z oblasti profesionálního fotbalu s článkem 45 SFEU. Podle uvedené právní úpravy se „nadějný hráč“ vystavuje riziku uložení náhrady škody v případě, že po skončení období svého výcviku nepodepíše smlouvu profesionálního hráče s klubem, ve kterém výcvik absolvoval, nýbrž s klubem z jiného členského státu. Ve svém rozsudku Soudní dvůr nejprve ověřil, že se článek 45 SFEU na spornou právní úpravu vztahuje. V projednávaném případě se jednalo o chartu profesionálního fotbalu Francouzské fotbalové federace. Podle Soudního dvora má tento dokument povahu kolektivní smlouvy, která upravuje závislou činnost a spadá jako taková do působnosti práva Unie. Soudní dvůr poté konstatoval, že tento režim je způsobilý odradit „nadějného hráče“ od výkonu jeho práva na volný pohyb. Takový režim proto podle něj představuje překážku volného pohybu pracovníků. Soudní dvůr již nicméně v rozsudku *Bosman*¹⁹ judikoval, že vzhledem ke značnému sociálnímu významu sportovní činnosti a zvláště fotbalu v Unii musí být cíl spočívající v podpoře náboru a výchovy mladých hráčů uznán za legitimní. Soudní dvůr proto dospěl k závěru, že článek 45 SFEU nebrání systému, který za účelem naplnění takového cíle zaručuje odškodnění klubu, který hráči poskytl výcvik, v případě, že mladý hráč podepíše po skončení svého výcviku smlouvu profesionálního hráče s klubem z jiného členského státu, pod podmínkou, že je tento systém způsobilý zaručit naplnění uvedeného cíle a nepřekračuje míru toho, co je k jeho dosažení nezbytné. Naproti tomu není podle Soudního dvora k zajištění naplnění uvedeného cíle nezbytný takový režim, jako je režim, který je předmětem řízení, v rozsahu, v němž je výše náhrady škody, jejíž zaplacení může být „nadějnému hráči“ uloženo, nezávislá na skutečných nákladech na výcvik.

V oblasti pohybu pracovníků vydal dále Soudní dvůr ve stejný den i dva rozsudky (rozsudky ze dne 23. února 2010, *Ibrahim*, C-310/08, a *Teixeira*, C-480/08), v nichž šlo o výklad článku 12 nařízení (EHS) č. 1612/68 o volném pohybu pracovníků²⁰, a konkrétně jeho vztah ke směrnici 2004/38/ES o volném pohybu občanů Unie²¹. V obou těchto věcech zamítly vnitrostátní orgány přiznat žalobkyním příspěvek na bydlení z důvodu, že neměly na základě práva Unie ve Spojeném království právo pobytu. Jedna ze žalobkyň totiž žila odděleně od svého manžela, který nejprve ve Spojeném království pracoval, avšak poté zemi opustil, a druhá, rovněž žijící odděleně od manžela, sama pozbyla postavení pracovníka. Jelikož však jejich děti studovaly ve Spojeném království, dovolávaly se žalobkyně článku 12 výše uvedeného nařízení, tak jak byl Soudním dvorem vyložen v jeho rozsudku *Baumbast a R*²². Soudní dvůr potvrdil svou judikaturu a připomněl, že článek 12 uvedeného nařízení umožňuje přiznat dítěti migrujícího pracovníka v souvislosti s jeho právem na přístup ke vzdělání v hostitelském členském státě samostatné právo pobytu a vyžaduje za tímto účelem pouze to, aby dítě žilo alespoň s jedním ze svých rodičů v členském státě v době, kdy v něm tento rodič pobýval v postavení pracovníka. Skutečnost, že se dotčení rodiče dítěte v mezidobí rozvedli, i skutečnost, že pouze jeden z rodičů je občanem Unie a že tento rodič již není migrujícím pracovníkem v hostitelském členském státě, nemají v tomto ohledu žádný vliv. Podle

¹⁹ Rozsudek ze dne 15. prosince 1995, *Bosman* (C-415/93, Recueil, s. I-4921).

²⁰ Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství (Úř. věst. L 257, s. 2; Zvl. vyd. 05/01, s. 15).

²¹ Viz poznámka pod čarou 10.

²² Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 2002, *Baumbast a R* (C-413/99, Recueil, s. I-7091).

Soudního dvora tak musí být článek 12 nařízení použit samostatně ve vztahu k ustanovením práva Unie, která výslovně upravují podmínky výkonu práva pobytu v jiném členském státě, jelikož toto samostatné použití nebylo zpochybněno vstupem nové směrnice o volném pohybu evropských občanů v platnost. Soudní dvůr pak z této autonomie vyvodil důsledky a konstatoval, že právo pobytu, jež svědčí rodiči, který skutečně pečuje o studující dítě migrujícího pracovníka, nepodléhá podmínce, že tento rodič musí mít dostatečné prostředky k tomu, aby se nestal zátěží pro systém sociální pomoci hostitelského členského státu. Ve druhé zmíněné věci (výše uvedený rozsudek *Teixeira*) Soudní dvůr upřesnil, že ačkoli právo pobytu, jež svědčí rodiči, který skutečně pečuje o dítě migrujícího pracovníka, v případě, že toto dítě získává vzdělání v hostitelském členském státě, obvykle zaniká plnoletostí tohoto dítěte, a může tomu být jinak, jestliže dítě nadále potřebuje přítomnost a péči tohoto rodiče, aby mohlo pokračovat ve studiích a dokončit je. Vnitrostátnímu sodu pak přísluší, aby posoudil, zda tomu tak skutečně je.

Sbližování právních předpisů

V této oblasti vyznačující se širokou rozmanitostí, která odpovídá nepřetržitě narůstající různorodosti zásahů ze strany zákonodárce Unie, nelze sestavit kompletní soupis přínosů judikatury, a proto jsme vybrali dvě oblasti – a sice oblast obchodních praktik obecně se zvláštní pozorností upřenou na ochranu spotřebitele a oblast telekomunikací – a několik dalších rozhodnutí, jejichž význam byl zjevný.

V tomto roce byla dvakrát vyložena směrnice 2005/29/ES²³ upravující nekalé obchodní praktiky podniků vůči spotřebitelům. Tato směrnice provádí úplnou harmonizaci pravidel upravujících nekalé obchodní praktiky podniků vůči spotřebitelům a stanoví ve své příloze I taxativní výčet 31 obchodních praktik, které jsou v souladu s čl. 5 odst. 5 této směrnice považovány za nekalé za všech okolností. Jak výslovně uvádí její sedmá část, pouze tyto obchodní praktiky lze pokládat za nekalé a není třeba provádět hodnocení jednotlivých případů podle článků 5 až 9 této směrnice.

V první věci *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* (rozsudek ze dne 9. listopadu 2010, C-540/08) tak Soudní dvůr v důsledku toho rozhodl, že uvedená směrnice musí být vykládána v tom smyslu, že brání vnitrostátnímu ustanovení, které stanoví obecný zákaz prodeje spojeného s poskytováním premií a kromě cíle ochrany spotřebitele sleduje i další cíle. Praktiky spočívající v tom, že spotřebitelům jsou nabízeny premie spojené s koupí výrobků nebo využitím služeb, nejsou uvedeny v příloze I této směrnice, a nemohou tedy být zakázány za všech okolností, ale pouze na základě specifické analýzy umožňující zjistit, zda mají tyto praktiky nekalý charakter. Možnost účasti na soutěžní hře o ceny spojená s koupí novin není nekalou obchodní praktikou ve smyslu čl. 5 odst. 2 uvedené směrnice jen z toho důvodu, že je tato možnost účasti na hře přinejmenším pro část dotyčných spotřebitelů rozhodujícím motivem ke koupi těchto novin.

Ve druhé věci *Plus Warenhandels-gesellschaft* (rozsudek ze dne 14. ledna 2010, C-304/08) Soudní dvůr rozhodl, že tato směrnice brání rovněž vnitrostátní právní úpravě, která zásadně zakazuje obchodní praktiky, při kterých je účast spotřebitelů na soutěži o ceny nebo na výherní hře podmíněna koupí zboží nebo využitím služby a nebere v úvahu konkrétní okolnosti projednávaného případu. Soudní dvůr nejprve uvádí, že reklamní kampaně, které podmiňují

²³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (Úř. věst. L 149, s. 22).

bezplatnou účast spotřebitele na loterii koupí určitého množství zboží nebo využitím určitého množství služeb, představují komerční jednání, které je jednoznačně součástí obchodní strategie obchodníka a přímo směřuje k propagaci nebo podpoře odbytu tohoto zboží a služeb. Podle Soudního dvora tedy představují obchodní praktiky ve smyslu této směrnice, a spadají proto do její působnosti. Soudní dvůr dále připomíná, že tato směrnice, která provádí plnou harmonizaci pravidel, výslovně uvádí, že členské státy nemohou přijmout více omezující opatření, než jaká jsou v ní stanovena, a to ani s cílem dosáhnout vyšší úrovně ochrany spotřebitele. Jelikož ani praktika dotčená v této věci není uvedena v příloze I, Soudní dvůr konstatuje, že ji nelze zakázat a přitom s ohledem na věcné souvislosti každé věci neurčit, zda ve světle kritérií uvedených v této směrnici vykazuje „nekalou“ povahu. K těmto kritériím patří zejména otázka, zda tato praktika podstatně narušuje nebo je schopna podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele ve vztahu k danému produktu.

Tento rok byl Soudní dvůr rovněž dvakrát vyzván k výkladu směrnice 93/13/EHS²⁴ o zneužívajících klauzulích ve smlouvách uzavřených se spotřebiteli.

V první věci *Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid* (rozsudek ze dne 3. června 2010, C-484/08) Soudní dvůr připomněl, že systém ochrany zavedený uvedenou směrnicí vychází z myšlenky, že se spotřebitel nachází v nerovném postavení vůči prodávajícímu nebo poskytovateli jak stran vyjednávací schopnosti, tak stran úrovně informovanosti, což je situace, která jej vede k tomu, že přistoupí na podmínky předem vyhotovené prodávajícím nebo poskytovatelem, aniž může ovlivnit jejich obsah. Tato směrnice stanovila pouze částečnou a minimální harmonizaci vnitrostátních právních předpisů týkajících se zneužívajících klauzulí a ponechala členským státům možnost, aby spotřebitelům zajistily vyšší úroveň ochrany, než jakou sama stanoví. Soudní dvůr tak zdůraznil, že členské státy mohou ponechat v platnosti nebo přijmout v celé oblasti působnosti uvedené směrnice přísnější ustanovení, než jaká obsahuje samotná směrnice, pokud je jejich cílem zajištění nejvyššího stupně ochrany spotřebitele. V důsledku toho dospěl Soudní dvůr k závěru, že tato směrnice nebrání vnitrostátní právní úpravě, která připouští soudní přezkum zneužívající povahy smluvních klauzulí týkajících se vymezení hlavního předmětu smlouvy nebo přiměřenosti ceny a odměny na straně jedné a služeb nebo zboží dodávaných výměnou na straně druhé, i když jsou tyto klauzule sepsány jasným a srozumitelným jazykem.

Následující věc *VB Pénzügyi Lízing* (rozsudek ze dne 9. listopadu 2010, C-137/08) umožnila Soudnímu dvoru podrobněji propracovat věc *Pannon GSM* (rozsudek ze dne 4. června 2009, C-243/08) (viz Výroční zpráva 2009). Soudní dvůr připomněl, že článek 267 SFEU je třeba vykládat v tom smyslu, že výklad pojmu „nepřiměřené podmínky [zneužívající klauzule]“, uvedeného v čl. 3 odst. 1 směrnice 93/13 a v její příloze, jakož i stanovení kritérií, která vnitrostátní soud může nebo musí použít při přezkumu smluvní klauzule s ohledem na ustanovení této směrnice, spadají do pravomoci Soudního dvora Evropské unie, a je věcí vnitrostátního soudu, aby s přihlédnutím k uvedeným kritériím rozhodl o konkrétní kvalifikaci předmětné smluvní klauzule v závislosti na okolnostech daného případu. Zneužívající charakter smluvní klauzule se musí podle Soudního dvora posuzovat s ohledem na povahu zboží nebo služeb, pro které byla smlouva uzavřena, a s ohledem na všechny okolnosti, které v době uzavření smlouvy provázely její uzavření, včetně skutečnosti, že klauzule obsažená ve smlouvě uzavřené mezi spotřebitelem a poskytovatelem nebo prodávajícím, která zakládá výlučnou příslušnost soudu, v jehož obvodu se nachází sídlo poskytovatele nebo prodávajícího, byla do smlouvy vložena, aniž byla individuálně sjednána. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že vnitrostátní soud musí přijmout z úřední povinnosti opatření

²⁴ Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, s. 29; Zvl. vyd. 15/02, s. 288).

ohledně dokazování, aby zjistil, zda klauzule o výlučné místní příslušnosti soudu uvedená ve smlouvě, která je předmětem sporu, jenž mu byl předložen, a která byla uzavřena mezi prodávajícím nebo poskytovatelem na jedné straně a spotřebitelem na straně druhé, spadá do působnosti směrnice 93/13, a pokud ano, posoudit z úřední povinnosti možný zneužívající charakter takové klauzule. Soudní dvůr má totiž za to, že k tomu, aby byla v situaci nerovného postavení mezi spotřebitelem a prodávajícím nebo poskytovatelem, která může být narovnána pouze pozitivním zásahem, vnějším ve vztahu k samotným smluvním stranám, zaručena účinná ochrana spotřebitele zamýšlená zákonodárcem Unie, musí vnitrostátní soud ve všech případech a bez ohledu na pravidla vnitrostátního práva určit, zda sporná klauzule byla, či nebyla individuálně sjednána mezi poskytovatelem nebo prodávajícím na jedné straně a spotřebitelem na straně druhé.

Pokud jde o oblast ochrany spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory, rozhodl Soudní dvůr ve věci *E. Friz* (rozsudek ze dne 15. dubna 2010, C-215/08), že se směrnice 85/577/EHS²⁵ použije na smlouvu uzavřenou mezi dodavatelem a spotřebitelem v rámci nevyžádaného podomního prodeje v místě bydliště spotřebitele, jež se týká přistoupení spotřebitele k uzavřenému nemovitostnímu fondu ve formě osobní společnosti, pokud účelem takového přistoupení není zejména členství v uvedené společnosti, ale finanční investice. Soudní dvůr upřesnil, že čl. 5 odst. 2 směrnice 85/577 proto nebrání vnitrostátnímu pravidlu, podle kterého v případě odvolání projevu vůle směřujícího k přistoupení k takovému nemovitostnímu fondu učiněného v rámci nevyžádaného podomního prodeje dodavatele může spotřebitel vůči této společnosti uplatňovat nárok na vypořádací podíl vypočtený v závislosti na jeho podílu k datu jeho vystoupení z tohoto fondu, a získat tak případně zpět menší obnos, než byl jeho vklad, nebo může být povinen nést podíl na ztrátách uvedeného fondu. I když podle Soudního dvora není pochyb o tom, že uvedená směrnice má za cíl ochranu spotřebitele, neznamená to, že je tato ochrana absolutní. Jak z obecné systematiky, tak i ze znění několika ustanovení této směrnice vyplývá, že uvedená ochrana podléhá určitým mezím. Pokud jde zvláště o důsledky vyplývající z výkonu práva na odstoupení od smlouvy, má oznámení o odstoupení jak pro spotřebitele, tak pro dodavatele účinek obnovy původní situace. To podle tohoto soudu nemění nic na tom, že směrnice nijak nevylučuje, že spotřebitel může mít v některých zvláštních případech vůči dodavateli závazky a být popřípadě nucen nést určité důsledky vyplývající z výkonu svého práva odstoupit od smlouvy.

Ve věci *Heinrich Heine* (rozsudek ze dne 15. dubna 2010, C-511/08) rozhodoval Soudní dvůr v oblasti podobné problematiky, která se týkala ochrany spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku, a přitom uvedl, že článek 6 odst. 1 první pododstavec druhá věta a čl. 6 odst. 2 směrnice 97/7/ES²⁶ musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která dodavateli umožňuje, aby ve smlouvě uzavřené na dálku požadoval po spotřebiteli náklady na dopravu zboží v případě, že tento spotřebitel uplatní své právo odstoupit od smlouvy. Ustanovení uvedené směrnice upravující právní následky odstoupení od smlouvy mají jasně za cíl neodrazovat spotřebitele od uplatnění jeho práva odstoupit od smlouvy. Tomuto cíli by tedy podle Soudního dvora odporoval výklad těchto ustanovení v tom smyslu, že opravňují členské státy k tomu, aby v případě odstoupení od smlouvy umožnily, aby náklady na dopravu nesl tento spotřebitel. Uložení povinnosti spotřebiteli, aby kromě skutečně vynaložených nákladů spojených s vrácením zboží nesl i náklady na dopravu, by navíc podle Soudního dvora mohlo zpochybnit vyvážené rozdělení

²⁵ Směrnice Rady 85/577/EHS ze dne 20. prosince 1985 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory (Úř. věst. L 372, s. 31; Zvl. vyd. 15/01, s. 262).

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku (Úř. věst. L 144, s. 19; Zvl. vyd. 15/03, s. 319).

rizik mezi účastníky smluv uzavřených na dálku, jelikož by spotřebitel musel nést veškeré náklady spojené s dopravou zboží.

V rámci obchodních praktik lze nakonec upozornit na věc *Lidl* (rozsudek ze dne 18. listopadu 2010, C-159/09), která vzešla z reklamní kampaně zahájené jedním supermarketem. Tento supermarket nechal v místním deníku otisknout reklamu srovnávající pokladní účtenky, na nichž jsou uvedeny výrobky, a to většinou výrobky potravinářské, zakoupené ve dvou řetězcích supermarketů, z níž byla zjevná rozdílná celková cena, což napadl dotčený konkurent. Soudní dvůr nejprve uvedl, že směrnice o klamavé a srovnávací reklamě²⁷ musí být vykládána v tom smyslu, že pouhá okolnost, že se potravinářské výrobky liší z hlediska požitelnosti a požitku spotřebitele je konzumovat v závislosti na podmínkách a místě jejich výroby, jejich ingrediencích a výrobci, nemůže vyloučit, že srovnání takových výrobků může splňovat požadavek, podle kterého mají tyto výrobky sloužit stejným potřebám nebo mají být zamýšleny pro stejný účel, tedy že se vyznačují dostatečnou mírou vzájemné zaměnitelnosti²⁸. Závěr, že za srovnatelné lze považovat pouze dva totožné potravinářské výrobky, by totiž v této obzvláště důležité kategorii spotřebního zboží vedl k vyloučení jakékoli skutečné možnosti srovnávací reklamy. Soudní dvůr dodal, že reklama týkající se srovnání cen potravinářských výrobků uváděných na trh dvěma řetězci konkurenčních obchodů může mít klamavý charakter²⁹, a to především pokud je s ohledem na všechny relevantní okolnosti projednávaného případu, a zejména na informace nebo opomenutí spojené s touto reklamou konstatováno, že rozhodnutí nakupovat může být u značného počtu spotřebitelů, kterým je tato reklama určena, přijato v mylné víře, že výrobky vybrané zadavatelem reklamy reprezentují obecnou úroveň jeho cen ve vztahu k cenám jeho soutěžitele, a že tito spotřebitelé tudíž ušetří přibližně tak, jak je vyzdvihováno uvedenou reklamou, budou-li pravidelně nakupovat zboží běžné spotřeby u zadavatele reklamy spíše než u uvedeného soutěžitele, nebo dokonce v mylné víře, že všechny výrobky zadavatele reklamy jsou levnější než výrobky jeho soutěžitele. Tato reklama může mít také klamavý charakter, je-li konstatováno, že pro účely výlučně cenového srovnání byly vybrány potravinářské výrobky, mezi kterými jsou však ve skutečnosti rozdíly, které by mohly citelně ovlivnit volbu průměrného spotřebitele, aniž jsou uvedené rozdíly z dotýčné reklamy patrné. Nakonec pak Soudní dvůr rozhodl, že podmínka ověřitelnosti³⁰ u reklamy, která srovnává ceny dvou sortimentů zboží, vyžaduje, aby předmětné zboží mohlo být přesně identifikováno na základě informací obsažených v uvedené reklamě, což může adresátovi takového sdělení umožnit, aby se ujistil o tom, že byl v souvislosti s nákupy zboží běžné spotřeby, k jejichž uskutečnění jej reklama vede, správně informován.

Obzvláště hojná byla tento rok judikatura v oblasti telekomunikací. V první řadě lze zmínit věc *Polska Telefonia Cyfrowa* (rozsudek ze dne 1. července 2010, C-99/09), která Soudnímu dvoru umožnila vyložit čl. 30 odst. 2 směrnice 2002/22/ES o „univerzální službě“³¹ v souvislosti s náklady na přenositelnost čísla mobilního telefonu, která umožňuje telefonním účastníkům ponechat si v případě změny operátora stejné číslo. Podle Soudního dvora musí být uvedený článek vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní regulační orgán musí při posuzování odrazující povahy přímého

²⁷ Směrnice Rady 84/450/EHS ze dne 10. září 1984 o klamavé a srovnávací reklamě (Úř. věst. L 250, s. 17; Zvl. vyd. 15/01, s. 227), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/55/ES ze dne 6. října 1997, která ji pozměňuje tak, aby zahrnovala srovnávací reklamu (Úř. věst. L 290, s. 18; Zvl. vyd. 15/03, s. 365).

²⁸ Článek 3a odst. 1 písm. b) směrnice 84/450 o klamavé a srovnávací reklamě, ve znění směrnice 97/55.

²⁹ Článek 3a odst. 1 písm. a) směrnice 84/450 o klamavé a srovnávací reklamě, ve znění směrnice 97/55.

³⁰ Článek 3a odst. 1 písm. c) směrnice 84/450, o klamavé a srovnávací reklamě, ve znění směrnice 97/55.

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. března 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací („směrnice o univerzální službě“) (Úř. věst. L 108, s. 51; Zvl. vyd. 13/29, s. 367).

zpoplatnění účastníků při užívání služby přenositelnosti čísel zohlednit náklady, které vznikají mobilním operátorům v souvislosti s poskytováním uvedené služby. Tento orgán má však možnost stanovit maximální výši tohoto poplatku, který mohou operátoři požadovat, na nižší úrovni, než je výše nákladů, které posledně uvedeným vznikají, může-li poplatek stanovený pouze na základě těchto nákladů odrazovat účastníky od využívání možnosti přenositelnosti.

Z oblasti telekomunikací lze dále uvést věc *Alassini a další* (rozsudek ze dne 18. března 2010, C-317/08, C-318/08, C-319/08 a C-320/08), v níž Soudní dvůr odpověděl na předběžnou otázku, která se týkala výkladu zásady účinné soudní ochrany ve vztahu k vnitrostátní právní úpravě, jež stanoví povinný pokus o mimosoudní urovnání sporu jako podmínku přípustnosti žalob k soudu v některých sporech mezi poskytovateli služeb a koncovými uživateli, na které se vztahuje „směrnice o univerzální službě“³². Podle Soudního dvora ukládá čl. 34 odst. 1 uvedené směrnice členským státům za cíl zavedení mimosoudních postupů pro vyřizování sporů, jejichž účastníky jsou spotřebitelé a které se týkají záležitostí, na něž se vztahuje tato směrnice. Vnitrostátní právní úprava, která zavedla postup mimosoudního řešení sporů a stanovila povinnost jeho využití před jakýmkoli předložením věci k soudu, nemůže ohrozit dosažení cíle obecného zájmu stanoveného v uvedené směrnici, a směřuje dokonce k posílení jejího užitečného účinku z důvodu právní úpravy zavádějící rychlejší a méně nákladné řešení sporů, jakož i snížení pracovní zátěže soudů. Soudní dvůr tedy potvrdil, že dodatečná fáze v přístupu k soudu, kterou představuje předchozí řízení o urovnání sporu, jehož povinné provedení dotčená právní úprava zavedla, není v rozporu se zásadami rovnocennosti, efektivity a účinné soudní ochrany, pokud nevede k vydání rozhodnutí, které je závazné pro účastníky řízení, nepředstavuje prodlení pro průběh soudního řízení ani nevede k vysokým nákladům pro spotřebitele, jestliže elektronická forma nepředstavuje jediný způsob přístupu k uvedenému řízení a předběžná opatření jsou ve výjimečných případech, kdy je vyžaduje naléhavost situace, myslitelná.

Konečně ve věci *Vodafone a další* (rozsudek ze dne 8. června 2010, C-58/08) měl Soudní dvůr příležitost vyslovit se k platnosti nařízení (ES) č. 717/2007 o roamingu ve veřejných mobilních telefonních sítích³³, a to v rámci sporu, k němuž došlo mezi několika provozovateli veřejných mobilních telefonních sítí na straně jedné a vnitrostátními orgány na straně druhé ohledně platnosti vnitrostátních předpisů přijatých k provedení uvedeného nařízení. Soudní dvůr, jemuž byly předloženy tři předběžné otázky, nejprve připomněl, že nařízení přijaté na základě článku 95 ES zavádí společný přístup pro zajištění toho, aby uživatelé veřejných pozemních mobilních telefonních sítí neplatili přemrštěnou cenu za roamingové služby na území Společenství a aby mobilní operátoři z jednotlivých členských států mohli působit v rámci jediného soudržného předpisového rámce založeného na objektivně stanovených kritériích, čímž přispívá k řádnému fungování vnitřního trhu za účelem dosažení vysoké úrovně ochrany spotřebitele a ochrany hospodářské soutěže mezi mobilními operátory. Na dotaz ohledně dodržení zásad proporcionality a subsidiarity z toho důvodu, že uvedené nařízení stanoví cenové stropy nejen pro průměrné velkoobchodní ceny za minutu, ale rovněž pro maloobchodní ceny, a dále z toho důvodu, že stanoví povinnost informovat o těchto maloobchodních cenách roamingové zákazníky, Soudní dvůr uvedl, že s ohledem na širokou posuzovací pravomoc, kterou v dotyčné oblasti má, mohl mít zákonodárce Společenství vzhledem k objektivním kritériím a vyčerpávající ekonomické studii legitimně za to, že by pouhá regulace velkoobchodních trhů nevedla ke stejnému výsledku jako regulace, která zahrnuje jak velkoobchodní, tak maloobchodní trhy, což vede k nezbytnosti provedení posledně uvedené regulace, a že povinnost informování posiluje užitečný účinek

³² Viz předchozí poznámka pod čarou.

³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 717/2007 ze dne 27. června 2007 o roamingu ve veřejných mobilních telefonních sítích ve Společenství a o změně směrnice 2002/21/ES (Úř. věst. L 171, s. 32).

stanovení cenových stropů. K tomuto závěru dále dodal, že vzhledem ke vzájemné závislosti mezi maloobchodními a velkoobchodními cenami a účinkům společného přístupu zavedeného uvedeným nařízením, jehož sledovaného cíle může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, není porušena zásada subsidiarity.

Ve věci *Komise v. Belgie* (rozsudek ze dne 6. října 2010, C-222/08), v níž šlo o řízení pro nesplnění povinnosti zahájené Komisí z toho důvodu, že Belgické království provedlo pouze částečně čl. 12 odst. 1 a čl. 13 odst. 1, jakož i přílohu IV část A směrnice o „univerzální službě“³⁴, Soudní dvůr nejprve konstatoval, že se uvedený členský stát nedopustil nesplnění povinností, když sám stanovil podmínky umožňující určit, zda uvedená zátěž je nespravedlivá, či nikoli, jelikož uvedená směrnice stanoví pouze pravidla výpočtu čistých nákladů na poskytování univerzální služby a vnitrostátní orgány se domnívaly, že toto poskytování může znamenat nespravedlivou zátěž. Soudní dvůr poté upřesnil, že navázáním mechanismů náhrady čistých nákladů, jež mohou podniku vzniknout z poskytování univerzální služby, na existenci nadměrné zátěže pro tento podnik, měl zákonodárce Společenství v úmyslu vyloučit, aby veškeré čisté náklady na poskytování univerzální služby dávaly automaticky nárok na náhradu, jelikož měl za to, že čisté náklady na uvedenou službu nepředstavují nutně nadměrnou zátěž pro všechny dotčené podniky. Za těchto podmínek může být podle Soudního dvora nespravedlivou zátěží, jejíž existenci musí vnitrostátní regulační orgán konstatovat před poskytnutím jakékoli náhrady, pouze zátěž, která je pro každý dotčený podnik nadměrná vzhledem k jeho schopnosti ji unést s přihlédnutím k souhrnu vlastností daného podniku (vybavení, hospodářské a finanční situaci, podílu na trhu atd.). Soudní dvůr navíc konstatoval, že dotčený členský stát, který má na základě této směrnice povinnost zavést potřebné mechanismy k poskytnutí náhrady podnikům, které jsou nespravedlivé zátěži vystaveny, nesplnil své povinnosti, když obecně a na základě výpočtu čistých nákladů poskytovatele univerzální služby (který byl dříve jediným poskytovatelem této služby) konstatoval, že všechny podniky, jimž nyní přísluší poskytování uvedené služby, jsou z tohoto titulu skutečně vystaveny nespravedlivé zátěži, aniž přitom provedl konkrétní posouzení čistých nákladů, jaké představuje poskytování univerzální služby pro každého dotčeného operátora, a zároveň souhrnu vlastností daného operátora. Závěrem Soudní dvůr připomněl, že se nesplnění povinností na základě uvedené směrnice dopouští rovněž členský stát, který ve výpočtu čistých nákladů na poskytování sociální složky univerzální služby nezohlednil tržní výhody plynoucí podnikům, jimž přísluší její poskytování, včetně nehmotných výhod.

Lze-li tedy ve dvou zvláště citlivých oblastech konstatovat posílení homogenity souboru judikatury, judikatura na poli sbližování právních předpisů se zdaleka neomezuje jen na tyto oblasti. Svědčí o tom několik následujících věcí.

Věc *Monsanto Technology* (rozsudek ze dne 6. července 2010, C-428/08) vznesla poprvé otázku rozsahu evropského patentu pro sekvenci DNA. Společnost Monsanto, která je od roku 1996 majitelkou evropského patentu pro sekvenci DNA, jež po svém zavedení do DNA rostliny sóji způsobuje její odolnost vůči určitému druhu herbicidu, chtěla zabránit dovozům sójové moučky vyráběné v Argentině z takové geneticky modifikované sóji do členského státu, jelikož vynález společnosti Monsanto není v Argentině patentově chráněn. Vnitrostátní soud, jemuž byl spor předložen, se Soudního dvora dotázal, zda samotná přítomnost sekvence DNA chráněná evropským patentem postačuje k učinění závěru, že při uvádění moučky na trh v Evropské unii došlo k zásahu do patentu společnosti Monsanto. Podle Soudního dvora váže směrnice 98/44/ES³⁵

³⁴ Viz poznámka pod čarou 31.

³⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/44/ES ze dne 6. července 1998 o právní ochraně biotechnologických vynálezů (Úř. věst. L 213, s. 13; Zvl. vyd. 13/20, s. 395).

ochranu, kterou poskytuje evropský patent, na podmínku, aby genetická informace obsažená v patentovaném výrobku nebo tvořící tento výrobek plnila v současnosti svou funkci v tomto samotném materiálu. V této souvislosti Soudní dvůr uvádí, že funkce vynálezu společnosti Monsanto je plněna tím, že genetická informace chrání rostlinu sóji, která ji obsahuje, před působením herbicidu. Tato funkce chráněné sekvence DNA již přitom podle Soudního dvora nemůže být plněna, pokud se nachází pouze v reziduálním stavu v sójové moučce, která je neživou hmotou získanou po několika operacích sloužících ke zpracování sóji. Ochrana poskytovaná evropským patentem je tedy vyloučena, jestliže genetická informace přestala plnit funkci, kterou zajišťovala v původní rostlině, z níž pochází. Rovněž nelze podle Soudního dvora tuto ochranu přiznat z důvodu, že by genetická informace obsažená v sójové moučce mohla svou funkci případně plnit znovu v jiné rostlině. K tomu, aby sekvence DNA byla chráněna evropským patentem, je totiž nutné, aby byla skutečně zavedena do této jiné rostliny. Za těchto okolností nemůže společnost Monsanto na základě směrnice 98/44 zakázat uvádění na trh sójové moučky z Argentiny, která obsahuje její biotechnologický vynález v reziduálním stavu. Závěrem Soudní dvůr uvedl, že uvedená směrnice brání vnitrostátnímu předpisu přiznávajícímu absolutní ochranu patentované sekvenci DNA jako takové bez ohledu na to, zda tato DNA plní v materiálu, který ji obsahuje, svoji funkci, či nikoli. Ustanovení této směrnice upravují totiž kritérium skutečného plnění této funkce, a představují tak vyčerpávající harmonizaci dané oblasti v Evropské unii.

Ve věci *Association of the British Pharmaceutical Industry* (rozsudek ze dne 22. dubna 2010, C-62/09) byl Soudní dvůr požádán o výklad směrnice 2001/83/ES³⁶. Ačkoli tato směrnice v zásadě zakazuje v rámci propagace léčivých přípravků určené lékařům nebo lékárníkům dodávat, nabízet či slibovat těmto osobám peněžité výhody nebo věcný prospěch, Soudní dvůr judikoval, že tato směrnice nebrání finančním pobídkovým programům zavedeným vnitrostátními orgány odpovědnými za veřejné zdraví za účelem snížení jejich výdajů v této oblasti, které při léčbě některých zdravotních stavů upřednostňují, aby lékaři předepisovali konkrétní negenerické léčivé přípravky obsahující jinou účinnou látku, než jakou obsahují dříve předepisované léčivé přípravky nebo léčivé přípravky, které by mohly být předepisovány v případě neexistence pobídkového programu. Zdravotní politika definovaná členským státem a veřejné výdaje na ni obecně nesledují dosažení zisku nebo komerční účely. Finanční pobídkový program, který pod tuto politiku spadá, tak nemůže být považován za součást propagace prodeje léčivých přípravků. Soudní dvůr však připomíná, že orgány veřejné moci mají povinnost odborníkům ve farmaceutickém průmyslu zpřístupnit informace, které prokazují, že se dotčený systém opírá o objektivní kritéria a že nedochází k žádné diskriminaci mezi tuzemskými léčivými přípravky a přípravky pocházejícími z jiných členských států. Tyto orgány jsou podle něj navíc povinny takový program zveřejnit a těmto odborníkům zpřístupnit hodnocení, kterým se stanoví terapeutické ekvivalence mezi dostupnými účinnými látkami patřícími do stejné terapeutické třídy, jež je předmětem uvedeného programu.

Ve věci *Komise v. Německo* (rozsudek ze dne 9. března 2010, C-518/07), v níž se jednalo o zpracování osobních údajů, Soudní dvůr rozhodl, že záruka nezávislosti vnitrostátních orgánů dozoru podle směrnice 95/46/ES³⁷ má zajistit účinnost a spolehlivost dozoru nad dodržováním předpisů v oblasti ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a musí být vykládána ve světle tohoto cíle. Nebyla zakotvena s cílem přiznat těmto orgánům jako takovým ani jejich

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (Úř. věst. L 311, s. 67; Zvl. vyd. 13/27, s. 69), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/27/ES ze dne 31. března 2004 (Úř. věst. L 136, s. 34; Zvl. vyd. 13/34, s. 262).

³⁷ Článek 28 odst. 1 druhý pododstavec směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, s. 31; Zvl. vyd. 13/15, s. 355).

zaměstnancům zvláštní status, ale s cílem posílit ochranu osob a organizací, kterých se týkají jejich rozhodnutí, takže orgány dozoru musí při plnění svých úkolů jednat objektivně a nestranně. Tyto orgány dozoru pověřené dohledem nad zpracováním osobních údajů v neveřejném sektoru tudíž musí požívat nezávislosti, která jim umožní plnit jejich úkoly bez vnějšího vlivu. Tato nezávislost nejen vylučuje jakýkoli vliv vykonávaný dozorovanými organizacemi, ale i jakékoliv příkazy nebo jiný přímý či nepřímý vnější vliv, které by mohly ohrozit plnění úkolu, který spočívá v zajištění spravedlivé rovnováhy mezi ochranou práva na soukromí a volným pohybem osobních údajů, uvedenými orgány. Pouhé riziko, že by orgány státního dohledu mohly politicky ovlivňovat rozhodnutí příslušných orgánů dozoru, postačuje k narušení nezávislého plnění jejich úkolů. Tyto orgány by se mohly chovat tak, aby „dopředu vyhověly“ rozhodovací praxi orgánu státního dohledu. Kromě toho role strážců práva na soukromí, kterou uvedené orgány dozoru zastávají, vyžaduje, aby jejich rozhodnutí, a tudíž i ony samy zůstávaly mimo jakékoliv podezření z podjatosti. Státní dohled vykonávaný nad vnitrostátními orgány dozoru tedy není podle Soudního dvora slučitelný s požadavkem nezávislosti.

V rozsudku *Padawan* vydaném v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících (rozsudek ze dne 21. října 2010, C-467/08) upřesnil Soudní dvůr pojem, kritéria a meze spravedlivé odměny za soukromé rozmnožování. Směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti³⁸ připouští výjimku pro soukromé rozmnožování, kterou do vnitrostátního práva zavedly některé členské státy, avšak za podmínky, že nositelé práva na rozmnožování získají „spravedlivou odměnu“. V tomto rozsudku Soudní dvůr nejprve upřesnil, že „přiměřená rovnováha“ uvedená v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 je autonomním pojmem práva Unie, který musí být vykládán jednotně ve všech členských státech, které zavedly výjimku pro soukromé rozmnožování. Poté stanovil, že „přiměřená rovnováha“, kterou je třeba nalézt mezi dotyčnými osobami, předpokládá, že se výše spravedlivé odměny vypočte na základě kritéria újmy způsobené autorům chráněných děl v důsledku zavedení výjimky pro soukromé rozmnožování. Dále uvedl, že „poplatek za soukromé rozmnožování“ není ukládán přímo soukromým uživatelům vybavení, přístrojů a nosičů pro rozmnožování, ale osobám, jež disponují uvedeným vybavením, přístroji a nosiči pro rozmnožování, jelikož jsou tyto osoby snadněji identifikovatelné a mají možnost přenést skutečnou zátěž spojenou s tímto financováním na soukromé uživatele. Konečně měl Soudní dvůr za to, že musí být dána spojitost mezi uplatněním poplatku určeného k financování spravedlivé odměny na materiál pro rozmnožování, a jeho předpokládaným používáním pro účely soukromého rozmnožování. V důsledku toho není uplatnění poplatku za soukromé rozmnožování bez rozdílu – zejména na uvedené vybavení, přístroje a nosiče pro digitální rozmnožování, jež nejsou určeny k dispozici soukromým uživatelům a jsou zjevně vyhrazeny k jiným účelům než pro pořizování rozmnoženin k soukromému užití – podle Soudního dvora v souladu se směrnicí 2001/29. Je-li naproti tomu dotčené vybavení poskytnuto fyzickým osobám k soukromým účelům, není nutné prokazovat, že tyto fyzické osoby pomocí předmětného vybavení skutečně pořizovaly rozmnoženiny pro soukromé užití, a že tak skutečně způsobily újmu autorovi chráněného díla. U těchto fyzických osob se totiž vychází oprávněně z domněnky, že toto vybavení jim bylo poskytnuto v plném rozsahu, a tedy se má o nich za to, že využívají všechny funkce, které uvedené vybavení nabízí, včetně funkce rozmnožování.

Ve věci *Kyrian* (rozsudek ze dne 14. ledna 2010, C-233/08) se jednalo o předběžnou otázku, v níž šlo o to, zda podle čl. 12 odst. 3 směrnice 76/308/EHS o vzájemné pomoci při vymáhání

³⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 (Úř. věst. L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).

pohledávek vyplývajících z některých dávek, cel, daní a jiných opatření³⁹, ve znění směrnice Rady 2001/44/ES⁴⁰, mají soudy členského státu, ve kterém má sídlo dožádaný orgán, pravomoc k ověření vykonatelnosti dokladu o vymahatelnosti pohledávky vydaného v jiném členském státě. V tomto rozsudku Soudní dvůr upřesnil, že soudy dožádaného členského státu pravomoc k ověření vykonatelnosti dokladu o vymahatelnosti pohledávky v zásadě nemají kromě případu, kdy ověřují slučitelnost titulu s veřejným pořádkem uvedeného státu. Soudní dvůr naopak rozhodl, že jelikož doručení představuje „opatření k vymáhání pohledávky“ stanovené v čl. 12 odst. 3 směrnice 76/308, je soud dožádaného členského státu oprávněn ověřit, zda tato opatření byla řádně provedena v souladu s právními a správními předpisy uvedeného členského státu. Soudní dvůr se měl dále vyslovit k otázce, zda doručení dokladu o vymahatelnosti pohledávky musí být k tomu, aby bylo řádné, zasláno dlužníkovi v úředním jazyce členského státu, ve kterém má sídlo dožádaný orgán. Směrnice 76/308 neobsahuje žádné ustanovení týkající se této otázky. Podle Soudního dvora je však vzhledem k cíli této směrnice, kterým je zaručení účinného doručování všech aktů a rozhodnutí, třeba mít za to, že k tomu, aby mohl příjemce dokladu o vymahatelnosti pohledávky uplatnit svá práva, musí mu být tento doklad doručen v úředním jazyce dožádaného členského státu. Soudní dvůr navíc uvedl, že k zajištění dodržení tohoto práva přísluší vnitrostátnímu soudu, aby použil své vnitrostátní právo a dbal přitom na zajištění plné účinnosti práva Unie.

Hospodářská soutěž

K zajímavému vývoji judikatury došlo jak u státních podpor, tak u předpisů v oblasti hospodářské soutěže použitelných na podniky.

Pokud jde o státní podpory, Soudní dvůr se ve věci *Komise v. Deutsche Post* (rozsudek ze dne 2. září 2010, C-399/08 P) zabýval metodou Komise používanou ke konstatování existence výhody představující státní podporu pro soukromý podnik pověřený plněním služby obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHZ“). Zatímco Komise měla za to, že veřejné prostředky, které získal dotčený podnik jako náhradu za poskytování SOHZ, převyšovaly dodatečné náklady vzniklé v důsledku této služby, a že tato nadměrná náhrada představovala státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem, Tribunál toto rozhodnutí zrušil, neboť Komise dostatečně neprokázala existenci výhody ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, a že nemohla předpokládat existenci výhody plynoucí podniku z veřejných prostředků bez předchozího ověření, zda poskytnuté prostředky skutečně přesáhly veškeré dodatečné náklady spojené s poskytováním služby obecného hospodářského zájmu, které tomuto podniku vznikly. Soudní dvůr analýzu Tribunálu potvrdil a zamítl důvod kasačního opravného prostředku Komise vycházející z porušení čl. 87 odst. 1 ES a čl. 86 odst. 2 ES. Připomněl, že k tomu, aby určitá finanční náhrada poskytnutá podniku pověřenému plněním SOHZ nebyla státní podporou, musí být splněny přesně vymezené podmínky, které se týkají především toho, aby tato náhrada nepřesahovala to, co je nezbytné pro pokrytí všech nebo části nákladů vzniklých plněním povinností veřejné služby, kdy musí být zohledněny odpovídající příjmy a přiměřený zisk v souvislosti s plněním těchto povinností (podmínky stanovené v rozsudku ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, Recueil, s. I-7747, body 74 a 75), a poté z toho vyvodil, že při posuzování oprávněnosti financování této služby z hlediska práva státních podpor musí Komise ověřit, zda je tato podmínka splněna. Soudní dvůr dále konstatoval, že Tribunál vzal v úvahu nedostatky metody použité Komisí, a tedy mohl dospět ke správnému závěru, že analýza Komise byla nedostatečná, aniž však obrátil důkazní břemeno či nahradil metodu analýzy Komise svou vlastní metodou. Restriktivní charakter podmínek, při jejichž splnění se náhrada za SOHZ nepovažuje za

³⁹ Směrnice Rady 76/308/EHS ze dne 15. března 1976 (Úř. věst. L 73, s. 18; Zvl. vyd. 02/01, s. 44).

⁴⁰ Směrnice Rady 2001/44/ES ze dne 15. června 2001 (Úř. věst. L 175, s. 17; Zvl. vyd. 02/12, s. 27).

státní podporu, tedy podle jeho názoru neznamená, že pokud má Komise za to, že tyto podmínky nejsou dodrženy, nemusí to důkladně prokázat.

Ve věci *Komise v. Scott* (rozsudek ze dne 2. září 2010, C-290/07 P) byl u Soudního dvora podán kasační opravný prostředek proti rozsudku Tribunálu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Komise prohlašující za neslučitelnou státní podporu poskytnutou francouzskými orgány americké společnosti vyplývající z prodeje pozemku za podmínek, které neodrážely skutečnou situaci na trhu, a Soudní dvůr zde musel upřesnit meze soudního přezkumu prováděného Tribunálem v případě, že zjištění státní podpory vede k vážným těžkostem při hodnocení. Komise Tribunálu vytýkala, že překročil meze svého přezkumu, když identifikoval chyby v metodě a ve výpočtu, které vedly k porušení povinnosti provést pečlivě formální vyšetřovací řízení upravené v čl. 88 odst. 2 Smlouvy o ES. Soudní dvůr tomuto důvodu vyhověl a připomněl nejprve zásady zakotvené v rozsudku *Tetra Laval* (rozsudek ze dne 15. února 2005, *Komise v. Tetra Laval*, C-12/03 P, Sb. rozh. I-987, bod 39), z něhož vyplývá, že soud Unie musí ověřit nejen věcnou správnost dovolávaných důkazních materiálů, jejich věrohodnost a soudržnost, ale musí rovněž přezkoumat, zda tyto důkazy představují veškeré relevantní údaje, jež musí být při posuzování komplexní situace vzaty v úvahu, a zda lze o ně opřít závěry, které z nich byly vyvozeny. Tento závěr je však podle Soudního dvora značně omezen tím, že soudu Unie v rámci tohoto přezkumu nepřísluší nahrazovat hospodářské posouzení Komise vlastním posouzením. Soudní dvůr poté uvedl, že Komise měla povinnost použít kritérium soukromého investora za účelem ověření, zda cena zaplacená údajným příjemcem podpory odpovídá ceně, kterou by mohl stanovit soukromý investor, jenž jedná za podmínek obvyklé hospodářské soutěže. V návaznosti na to rozhodl, že v projednávaném případě Tribunál nezjistil zjevně nesprávné posouzení Komise, které by mohlo odůvodnit zrušení rozhodnutí o neslučitelnosti podpory, čímž překročil meze svého soudního přezkumu. Tribunál nemohl podle Soudního dvora Komisi vytýkat, že nezohlednila některé informace, které mohly být užitečné, protože tyto byly poskytnuty až po provedení formálního vyšetřovacího řízení a Komise neměla po získání těchto nových informací povinnost přikročit ke znovuotevření uvedeného vyšetřovacího řízení.

Ve věci *NDSHT v. Komise* (rozsudek ze dne 18. listopadu 2010, C-322/09 P) měl Soudní dvůr vymezit obsah pojmu „napadnutelný akt vydaný orgánem Společenství“. Projednával totiž kasační opravný prostředek směřující ke zrušení rozsudku Tribunálu, kterým byla za nepřipustnou prohlášena žaloba na zrušení rozhodnutí, které bylo obsaženo v dopisech Komise zaslaných společnosti NDSHT, jež se týkaly stížnosti ohledně údajně protiprávních státních podpor poskytnutých městem Stockholm konkurenční společnosti. Navrhovatelka, společnost NDSHT, tvrdila, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když sporné dopisy, v nichž se Komise rozhodla nevyhovět její stížnosti, posoudil jakožto neformální sdělení, které není napadnutelné ve smyslu článku 230 ES. Pokud totiž Komise podle platného postupu po přezkumu stížnosti konstatuje, že šetření neumožňuje dospět k závěru, že existuje státní podpora ve smyslu článku 87 ES, implicitně odmítne zahájit řízení podle čl. 88 odst. 2 ES. Podle Soudního dvora však nemohl být dotčený akt kvalifikován jako pouhé neformální sdělení ani jako předběžné opatření, protože vyjadřoval konečný postoj Komise ukončit své předběžné přezkoumání, a odmítnout tak zahájení formálního vyšetřovacího řízení, což mělo pro navrhovatelku významné následky. V této souvislosti Soudní dvůr potvrdil, že navrhovatelka patří nesporně mezi zúčastněné strany ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, jelikož je konkurentkou společnosti, která má prospěch z opatření, na která navrhovatelka poukázala, a uvedl, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že sporný akt nevykazuje vlastnosti rozhodnutí, které by mohlo být předmětem žaloby ve smyslu článku 4 nařízení (ES) č. 659/1999, přestože – bez ohledu na svou povahu či formu – vyvolává závazné právní účinky, které by mohly ovlivnit zájmy uvedené navrhovatelky. Soudní dvůr tedy dotýčný rozsudek zrušil, zamítl námitku nepřipustnosti vycházející z tvrzení, že sporný akt nemůže být předmětem žaloby na neplatnost, a vrátil věc Tribunálu k rozhodnutí ve věci samé.

Pokud jde o pravidla hospodářské soutěže použitelná na podniky, stojí za zvláštní pozornost dva rozsudky, z nichž jeden se týká použití pravidel v oblasti hospodářské soutěže na skupiny společností, a ve druhém jde o rozsah zásady ochrany důvěrnosti komunikace mezi advokáty a jejich klienty.

V rozsudku *Knauf Gips v. Komise* ze dne 1. července 2010 (C-407/08 P) Soudní dvůr rozhodl, že se v případě skupiny společností, v jejímž čele se nachází vícero právnických osob, Komise nedopustila nesprávného posouzení, když za odpovědnou za jednání společností této skupiny, které dohromady tvořily hospodářskou jednotku, považovala pouze jednu z těchto společností. Skutečnost, že v čele skupiny není pouze jedna právní osoba, podle Soudního dvora nebrání tomu, aby byla za jednání této skupiny odpovědná jedna společnost. Právní struktura příznačná pro skupinu společností, jež se vyznačuje tím, že v jejím čele je více než jedna právní osoba, není rozhodujícím faktorem, pokud tato struktura není odrazem skutečného fungování a skutečné organizace zmíněné skupiny. Soudní dvůr má především za to, že neexistence právních vztahů podřízenosti mezi dvěma společnostmi v čele určité skupiny nezpochybňuje závěr, podle něhož jedna z těchto dvou společností musí nést odpovědnost za jednání skupiny, jelikož druhá společnost ve skutečnosti neurčuje samostatně své chování na dotčeném trhu.

Rozsudek ve věci *Knauf Gips v. Komise* navíc upřesňuje práva podniků během správního řízení a během řízení o opravných prostředcích. Soudní dvůr v něm totiž uvedl, že žádné ustanovení práva Unie neukládá osobě, již je určeno oznámení námitek, povinnost zpochybnit v průběhu správního řízení jednotlivé skutkové nebo právní okolnosti uvedené v tomto oznámení, s tím, že jinak by již později, ve stadiu soudního řízení, neměla právo tak učinit, a to z důvodu, že takové omezení by bylo v rozporu se základními zásadami legality a dodržování práva na obhajobu.

Ve věci *Akzo Nobel Chemicals a Akros Chemicals v. Komise* (rozsudek ze dne 14. září 2010, C-550/07 P) vyvstala rovněž otázka ohledně práv podniků v průběhu šetření prováděného Komisí. Komise totiž provedla šetření a zabavila několik dokumentů, mezi nimiž byly i kopie zpráv elektronické pošty mezi generálním ředitelem společnosti Akzo Nobel a jejím koordinátorem pro otázky práva hospodářské soutěže, advokátem zapsaným u nizozemské advokátní komory a zaměstnaným společností Akzo Nobel. V této souvislosti byl Soudní dvůr vyzván, aby upřesnil, zda interní advokáti zaměstnaní určitým podnikem požívají stejné ochrany důvěrnosti své komunikace jako externí advokáti. Soudní dvůr rozhodl, že ani vývoj právního stavu v členských státech Unie, ani přijetí nařízení (ES) č. 1/2003 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy⁴¹ neodůvodňují, aby byl zvažován vývoj judikatury⁴² v tom směru, že by interním advokátům měla být přiznána ochrana důvěrnosti. Soudní dvůr připomněl, že přiznání této ochrany podléhá dvěma kumulativním podmínkám. Zaprvé musí mít korespondence s advokátem spojitost s výkonem práva na obhajobu klienta a zadruhé se musí jednat o korespondenci s nezávislým advokátem, tedy advokátem, který není v zaměstnaneckém poměru s klientem. Požadavek nezávislosti předpokládá neexistenci zaměstnaneckého poměru mezi advokátem a jeho klientem, takže se ochrana na základě zásady důvěrnosti nevztahuje na korespondenci s interními advokáty v rámci podniku nebo koncernu. Interní advokát, byť je zapsán v advokátní komoře a podléhá s tím spojeným profesním pravidlům, nepožívá ve vztahu ke svému zaměstnavateli stejného stupně nezávislosti jako advokát, který činnost pro svého klienta vykonává v externí advokátní kanceláři. Za těchto okolností může interní advokát čelit případným střetům mezi profesními povinnostmi a cíli sledovanými jeho klientem obtížněji než externí advokát. Vzhledem ke své hospodářské závislosti a úzkým vazbám ke svému zaměstnavateli nepožívá tedy

⁴¹ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 (Úř. věst. L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).

⁴² Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. května 1982, *AM & S Europe v. Komise*, 155/79, Recueil, s. 1575.

podle rozhodnutí Soudního dvora interní advokát profesní nezávislosti, jež by byla srovnatelná s nezávislostí externího advokáta.

Daně

Soudní dvůr rozhodoval ve třech věcech (rozsudky ze dne 4. března 2010, C-197/08, C-198/08 a C-221/08) o žalobách pro nesplnění povinnosti podaných Komisí proti Francouzské republice, Rakouské republice a Irsku z důvodu stanovení minimálních maloobchodních prodejních cen u některých tabákových výrobků (cigaret a jiných tabákových výrobků u Francie, cigaret a jemně řezaného tabáku u Rakouska a cigaret u Irska). Komise se obrátila na Soudní dvůr, neboť měla za to, že vnitrostátní právní předpisy dotčených členských států jsou v rozporu se směrnicí 95/59/ES⁴³, která stanoví pravidla pro ukládání spotřební daně z těchto výrobků, jelikož zasahují do svobody výrobců a dovozců stanovovat maximální maloobchodní prodejní ceny svých výrobků, a porušují tak volnou hospodářskou soutěž.

Soudní dvůr uvedl, že systém minimálních cen nemůže být považován za slučitelný s uvedenou směrnicí v rozsahu, v němž není uspořádán způsobem, jaký by v každém případě vylučoval, že dojde k zásahu do konkurenční výhody, která u některých výrobců nebo dovozců takových výrobků může vyplývat z nižších pořizovacích nákladů. Rozhodl tedy, že členské státy, které zavedly minimální maloobchodní prodejní ceny cigaret, nesplnily povinnosti, které pro ně vyplývají z čl. 9 odst. 1 směrnice Rady 95/59, jelikož takový režim neumožňuje, aby bylo ve všech případech vyloučeno, že minimální stanovená cena nezasáhne do konkurenční výhody, která by u některých výrobců nebo dovozců tabákových výrobků mohla být výsledkem nižších pořizovacích nákladů. Podle Soudního dvora totiž může mít takový systém, který mimoto stanoví minimální cenu odkazem na průměrnou cenu uplatňovanou na trhu pro každou kategorii cigaret, za následek odstranění rozdílů mezi cenami konkurenčních výrobků a přiblížení těchto cen cenám nejdražších výrobků. Uvedený systém tedy podle Soudního dvora zasahuje do svobody výrobců a dovozců stanovit vlastní maximální maloobchodní prodejní cenu zaručené čl. 9 odst. 1 druhým pododstavcem směrnice 95/59.

Členské státy se pokusily odůvodnit své právní předpisy rámcovou úmluvou Světové zdravotnické organizace (WHO)⁴⁴. Soudní dvůr rozhodl, že tato úmluva nemůže mít vliv na slučitelnost či neslučitelnost takového systému s čl. 9 odst. 1 směrnice 95/59, jelikož nestanoví smluvním stranám žádné konkrétní povinnosti ohledně cenové politiky u tabákových výrobků a pouze popisuje možná opatření se zřetelem k vnitrostátním cílům ochrany zdraví, pokud jde o boj proti tabáku. Článek 6 odst. 2 uvedené úmluvy se totiž omezuje na konstatování, že smluvní strany přijmou nebo zachovají opatření, „která mohou zahrnovat“ provádění daňové politiky a „případně“ cenové politiky u tabákových výrobků. Členské státy se rovněž dovolávaly ustanovení článku 30 ES, aby odůvodnily případné porušení čl. 9 odst. 1 směrnice 95/59 s ohledem na cíl ochrany zdraví a života osob. V souvislosti s tím Soudní dvůr rozhodl, že článek 30 ES nemůže být chápán tak, že dovoluje opatření jiné povahy, nežli jsou množstevní omezení dovozu a vývozu a opatření s rovnocenným účinkem stanovená v člácích 28 ES a 29 ES.

⁴³ Směrnice Rady 95/59/ES ze dne 27. listopadu 1995 o daních jiných než daních z obratu, které ovlivňují spotřebu tabákových výrobků (Úř. věst. L 291, s. 40; Zvl. vyd. 09/01, s. 283), ve znění směrnice Rady 2002/10/ES ze dne 12. února 2002 (Úř. věst. L 46, s. 26; Zvl. vyd. 03/35, s. 182).

⁴⁴ Rámcová úmluva WHO o kontrole tabáku schválená pro Společenství rozhodnutím Rady 2004/513/ES ze dne 2. června 2004 (Úř. věst. L 213, s. 8).

Závěrem měl Soudní dvůr za to, že směrnice 95/59 nebrání členským státům pokračovat v boji proti spotřebě tabáku, který náleží do cíle ochrany veřejného zdraví, a připomněl, že daňová právní úprava tvoří důležitý a účinný nástroj boje proti spotřebě tabákových výrobků, a tudíž ochrany veřejného zdraví vzhledem k tomu, že cíle zajistit, aby ceny těchto výrobků byly stanoveny na vysoké úrovni, může být uspokojivě dosaženo zvýšením daní uvedených výrobků, jelikož zvýšení spotřební daně musí dříve nebo později vést ke zvýšení maloobchodních prodejních cen bez zásahu do volné tvorby cen. Soudní dvůr dodal, že zákaz stanovování minimálních cen nebrání členským státům zakázat, aby byl vyráběný tabák prodáván se ztrátou, jelikož tím není zasahováno do svobody výrobců a dovozců stanovit maximální maloobchodní prodejní ceny pro své výrobky. Tyto hospodářské subjekty tak nemohou absorbovat dopad daní na tyto ceny tím, že budou své výrobky prodávat za nižší cenu, nežli je součet pořizovacích nákladů a všech daní.

Ochranné známky

Ve věci *Audi v. OHIM* (rozsudek ze dne 21. ledna 2010, C-398/08) Soudní dvůr judikoval, že reklamní slogan lze za určitých podmínek považovat za rozlišující označení a tento slogan může být z tohoto důvodu v souladu s ustanoveními čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 40/94⁴⁵ předmětem platné ochranné známky. Zrušil tedy rozhodnutí o zamítnutí zápisu předmětné ochranné známky tvořené sloganem „*Vorsprung durch Technik*“ („náskok díky technice“). Skutečnost, že je ochranná známka představována propagačním sloganem, který by mohl být převzat jinými podniky, není podle Soudního dvora dostatečným kritériem pro závěr, že tato ochranná známka postrádá rozlišovací způsobilost. Taková ochranná známka tak může být dotčenou veřejností současně vnímána jako propagační slogan a údaj o obchodním původu výrobků nebo služeb, což je funkcí ochranné známky. Soudní dvůr poté stanovil některá kritéria použitelná na propagační slogany: výraz, který může mít více významů, může představovat slovní hříčku nebo být vnímán jako fantazijní, překvapující a neočekávaný, a tudíž může být zapamatovatelný. I když existence takových vlastností není nezbytná pro přiznání rozlišovací způsobilosti dotčeného označení, je nicméně s to dotčenému označení takovou způsobilost přiznat. Ačkoli jsou reklamní slogany podle Soudního dvora tvořeny objektivním sdělením, nejsou ochranné známky tvořené z takového sloganu pouze na základě této okolnosti zbaveny rozlišovací způsobilosti, pokud nejsou popisné. Reklamní slogan předložený jakožto ochranná známka tak musí mít podle Soudního dvora k tomu, aby měl rozlišovací způsobilost, určitou originalitu nebo výstižnost, musí vyžadovat minimální výkladové úsilí nebo vyvolávat u dotčené veřejnosti rozpoznávací proces. Soudní dvůr tedy dospěl k závěru, že jakkoliv je předmětný slogan jednoduchý, nelze jej kvalifikovat jako běžný do té míry, aby bylo možné bez dalšího a bez žádné pozdější analýzy vyloučit, že ochranná známka tvořená tímto sloganem může informovat spotřebitele o obchodním původu výrobků nebo služeb, na které se při svém zápisu vztahuje.

Ve spojených věcech *Google France SARL a Google Inc. v. Louis Vuitton Malletier SA, Google France SARL v. Viaticum SA a Luteciel SARL a Google France SARL v. Centre national de recherche en relations humaines (CNRRH) SARL a další* (rozsudek ze dne 23. března 2010, C-236/08 až C-238/08) se Soudní dvůr, kterému byla francouzským Cour de cassation předložena předběžná otázka, vyslovil k odpovědnosti poskytovatelů optimalizace pro vyhledávače a inzerentů v případech používání optimalizace pro vyhledávače „AdWords“. Soudní dvůr měl vyložit ustanovení nařízení č. 40/94⁴⁶

⁴⁵ Nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. 1994, L 11, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 146).

⁴⁶ Viz předchozí poznámka pod čarou.

a směrnice 89/104/EHS⁴⁷ za účelem upřesnění pojmu „užívání ochranné známky“ ve smyslu čl. 9 odst. 1 uvedeného nařízení a čl. 5 odst. 1 a 2 uvedené směrnice. Společnost Google provozuje internetový vyhledávač spočívající v používání klíčových slov a nabízí placenou optimalizaci pro vyhledávače nazvanou „AdWords“. Tato služba umožňuje kterémukoli hospodářskému subjektu nechat si zajistit, aby se prostřednictvím výběru jednoho či několika klíčových slov v případě shody mezi tímto či těmito slovy a slovem či slovy obsaženými v zadání, které uživatel internetu vložil do vyhledávače, objevil reklamní odkaz na jeho internetovou stránku spolu s reklamním sdělením. Při zadání výrazů tvořících tyto ochranné známky se uživatelům internetu v kolonce „sponzorované odkazy“ objeví v internetovém vyhledávači odkazy na internetové stránky nabízející napodobeniny výrobků společnosti Louis Vuitton Malletier a konkurentů společnosti Viaticum a Centre national de recherche en relations humaines. Tyto společnosti, které jsou majitelkami ochranných známek převzatých jako „AdWords“, tedy podaly proti společnosti Google žalobu k soudu za účelem určení, zda tato společnost porušila jejich ochranné známky.

Cour de cassation, který jakožto soud nejvyššího stupně rozhodoval v řízeních zahájených majitelkami ochranných známek proti společnosti Google, se Soudního dvora dotázal na legalitu skutečnosti, že jsou v rámci optimalizace pro vyhledávače na internetu jako klíčová slova používána označení, která odpovídají ochranným známkám, bez souhlasu majitelů těchto známek. Inzerenti používají tato označení pro své výrobky nebo služby. Není tomu tak však v případě poskytovatele optimalizace pro vyhledávače, když inzerentům umožňuje výběr označení totožných s ochrannými známkami jakožto klíčových slov, tato označení ukládá a zobrazuje inzerci svých zákazníků prostřednictvím těchto klíčových slov.

Soudní dvůr upřesnil, že užívání označení totožného nebo podobného s ochrannou známkou majitele třetí osobou přinejmenším znamená, že třetí osoba označení užívá v rámci vlastní obchodní komunikace. Poskytovatel optimalizace pro vyhledávače umožňuje podle Soudního dvora inzerentům užívat označení totožná nebo podobná s ochrannými známkami, jejichž držiteli jsou třetí osoby, aniž sám tato označení užívá. Přestože se majitel nemůže svých ochranných známek dovolávat vůči poskytovateli optimalizace pro vyhledávače, který je sám neužívá, může se jich dovolávat vůči inzerentům, kteří prostřednictvím klíčového slova odpovídajícího ochranným známkám nechávají zobrazovat společností Google inzeráty, které neumožňují nebo jen obtížně umožňují uživateli internetu identifikovat podnik, který je původcem výrobků nebo služeb uvedených v inzerci. Uživatel internetu se totiž může zmýlit ohledně původu dotčených výrobků nebo služeb. Podle Soudního dvora tedy dochází k zásahu do funkce ochranné známky, která spočívá v tom, že je spotřebitelům zaručen původ výrobku nebo služby („funkce označení původu“ ochranné známky). Soudní dvůr zdůraznil, že je na vnitrostátním soudu, aby v každém jednotlivém případě posoudil, zda se skutkové okolnosti sporu, který je mu předložen, takovým zásahem nebo nebezpečím takového zásahu do funkce označení původu vyznačují. Pokud jde o skutečnost, že inzerenti na internetu užívají označení odpovídající ochranné známce jiné osoby jakožto klíčové slovo za účelem zobrazení reklamních sdělení, měl Soudní dvůr za to, že toto užívání může mít určitý dopad na reklamní používání ochranné známky jejím majitelem, jakož i na jeho obchodní strategii. Tyto dopady užívání označení totožného s ochrannou známkou třetími osobami však samy o sobě nepředstavují zásah do „reklamní funkce“ ochranné známky.

Soudní dvůr byl rovněž dotázán na odpovědnost takového subjektu, jako je společnost Google, za data svých klientů, která ukládá na svůj server. Otázky odpovědnosti jsou podle něj upraveny vnitrostátním právem. Právo Unie však stanoví meze odpovědnosti ve prospěch zprostředkujících

⁴⁷ První směrnice Rady ze dne 21. prosince 1988, kterou se sblížují právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. 1989, L 40, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 92).

poskytovatelů služeb informační společnosti⁴⁸. Co se týče otázky, zda taková služba optimalizace pro vyhledávače na internetu, jako je „AdWords“, představuje službu informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytnutých inzerentem, a zda se tedy na poskytovatele optimalizace pro vyhledávače na internetu vztahuje omezení odpovědnosti, Soudní dvůr uvedl, že je na předkládajícím soudu, aby přezkoumal, zda je role vykonávaná tímto poskytovatelem neutrální v rozsahu, v němž je jeho chování čistě technické, automatické a pasivní, což znamená, že nezná ani nekontroluje data, která ukládá. Soudní dvůr kromě toho poznamenal, že pokud se ukáže, že poskytovatel optimalizace pro vyhledávače na internetu nehrál aktivní roli, nemůže být odpovědný za data, která uložil na žádost inzerenta, s výjimkou případu, kdy poté, co se dozvěděl o protiprávním charakteru těchto dat nebo činností tohoto inzerenta, tato data neprodleně neodstranil nebo k nim neznemožnil přístup.

Sociální politika

Pozornost Soudního dvora vzbudily i různé aspekty sociální politiky, tak jak byla provedena v četných směrnících vydaných v dané oblasti.

Ve věci *Albron Catering* (rozsudek ze dne 21. října 2010, C-242/09) musel Soudní dvůr upřesnit pojem „převodce“ uvedený ve směrnici 2001/23/ES o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů⁴⁹. Cílem této směrnice je podle jejího třetího bodu odůvodnění „ochrana zaměstnanců pro případ změny zaměstnavatele“. V tomto smyslu její čl. 3 odst. 1 stanoví, že „práva a povinnosti, které pro převodce vyplývají z pracovní smlouvy nebo pracovního poměru platných ke dni převodu, jsou v důsledku převodu převedeny na nabyvatele“. Otázka položená v této věci Soudnímu dvoru zněla, zda v případě převodu ve smyslu směrnice 2001/23, který se týká podniku náležejícího ke skupině na podnik mimo tuto skupinu, lze za „převodce“ ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice považovat i podnik skupiny, k němuž byli zaměstnanci trvale přiděleni, aniž s ním však uzavřeli pracovní smlouvu, vzhledem k tomu, že součástí této skupiny je podnik, se kterým dotyční zaměstnanci takovou pracovní smlouvu uzavřeli. Soudní dvůr odpověděl kladně. Požadavek podle čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/23, aby ke dni převodu existovala pracovní smlouva nebo alternativně – a tedy rovnocenně – pracovní poměr, vede podle jeho názoru k závěru, že smluvní vztah s převodcem není podle záměru zákonodárce Unie za všech okolností vyžadován k tomu, aby zaměstnanci mohli požívat ochrany přiznané touto směrnicí.

Ve věci *Roca Álvarez* (rozsudek ze dne 30. září 2010, C-104/09) Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní opatření, které stanoví, že pracovnice, které jsou matkou dítěte a mají postavení zaměstnankyně, mohou různými způsoby čerpat pracovní volno během prvních devíti měsíců po narození tohoto dítěte, zatímco pracovníci, kteří jsou otcem dítěte a mají postavení zaměstnance, mohou čerpat totéž pracovní volno, pouze pokud má matka dítěte rovněž postavení zaměstnankyně, je v rozporu s právem Unie, a především s čl. 2 odst. 1, 3 a 4, a článkem 5 směrnice 76/207/EHS⁵⁰. Soudní dvůr totiž poznamenal, že jelikož toto pracovní volno může bez rozdílu čerpat matka i otec

⁴⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) (Úř. věst. L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399).

⁴⁹ Směrnice Rady 2001/23/ES ze dne 12. března 2001 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů (Úř. věst. L 82, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 98).

⁵⁰ Směrnice Rady 76/207/EHS ze dne 9. února 1976 o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání a o pracovní podmínky (Úř. věst. L 39, s. 40; Zvl. vyd. 05/01, s. 187).

a tato možnost znamená, že výživu a čas věnovaný péči o dítě může zajistit stejně dobře otec jako matka, je zjevně poskytováno zaměstnancům jakožto rodičům dítěte. Nelze se tudíž domnívat, že umožňuje zajistit ochranu biologického stavu ženy po těhotenství nebo ochranu zvláštního vztahu mezi matkou a jejím dítětem. Soudní dvůr navíc uvedl, že by odmítnutí přiznat nárok na uvedené pracovní volno otcům, kteří mají postavení zaměstnanců, pouze proto, že matka dítěte toto postavení nemá, mohlo mít za následek, že žena, která je osobou samostatně výdělečně činnou, bude nucena omezit svou výdělečnou činnost a sama nést zátěž vyplývající z narození svého dítěte a otec dítěte jí nebude moci pomáhat. V důsledku toho Soudní dvůr rozhodl, že takové opatření nemůže být chápáno ani jako opatření směřující k odstranění nebo omezení faktických nerovností, které mohou nastat v sociálním životě žen ve smyslu čl. 2 odst. 4 směrnice 76/207, ani jako opatření směřující k dosažení materiální, a nikoli jen formální rovnosti omezením faktických nerovností, ke kterým může docházet v sociálním životě, a tím k předcházení nebo vyrovnávání nevýhod v profesní kariéře dotýčných osob v souladu s čl. 157 odst. 4 SFEU.

Ve věci *Danosa* (rozsudek ze dne 11. listopadu 2010, C-232/09) byl Soudní dvůr nejprve dotázán, zda osoba, která vykonává činnost pro kapitálovou společnost, přestože je členem jejího statutárního orgánu, musí být považována za zaměstnankyni ve smyslu směrnice 92/85/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň⁵¹. Soudní dvůr odpověděl kladně – za předpokladu, že dotýčná osoba vykonává svou činnost po určitou dobu, pod vedením nebo kontrolou jiného orgánu této společnosti a pokud za tuto činnost pobírá odměnu. Upřesnil rovněž, že právní povaha *sui generis* pracovního poměru z pohledu vnitrostátního práva nemůže mít žádný dopad na postavení pracovníka ve smyslu práva Unie. Soudní dvůr měl poté ověřit slučitelnost vnitrostátní právní úpravy, která umožňuje odvolání členky statutárního orgánu kapitálové společnosti bez ohledu na její těhotenství, se zákazem výpovědi uloženým článkem 10 směrnice 92/85. Soudní dvůr měl za to, že za předpokladu, že má dotýčná osoba postavení „těhotné, zaměstnankyně“ ve smyslu této směrnice, musí být uvedená právní úprava považována za neslučitelnou s touto směrnicí. Pro případ, že takové postavení nemá, Soudní dvůr dodal, že by se žalobkyně mohla dovolávat směrnice 76/207/EHS, ve znění směrnice 2002/73/ES⁵². Podle zásady zákazu diskriminace, a zejména podle ustanovení směrnice 76/207 musí být totiž ochrana proti propuštění přiznána ženě nejen v průběhu mateřské dovolené, ale rovněž v průběhu celého trvání těhotenství. V důsledku toho měl Soudní dvůr za to, že i kdyby dotýčná členka statutárního orgánu neměla postavení „těhotné zaměstnankyně“, nemění to nic na tom, že se její odvolání z důvodu těhotenství nebo z důvodu založeného hlavně na tomto stavu může týkat pouze žen, a představuje tedy přímou diskriminaci na základě pohlaví, která je v rozporu s čl. 2 odst. 1 a 7 a čl. 3 odst. 1 písm. c) směrnice 76/207.

Příležitost vyložit výše uvedenou směrnicí 92/85⁵³ měl Soudní dvůr také ve věcech *Gassmayr* a *Parviainen* (rozsudky ze dne 1. července 2010, C-194/08 a C-471/08). Konkrétně měl rozhodnout o otázkách týkajících se výpočtu příjmu, který musí být vyplacen zaměstnankyním během jejich těhotenství nebo mateřské dovolené, jsou-li dočasně přiděleny na jiné pracovní místo nebo jim je přiznáno pracovní volno. Podle jeho názoru nebrání článek 11 bod 1 směrnice 92/85 vnitrostátní

⁵¹ Směrnice Rady 92/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (desátá směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) (Úř. věst. L 348, s. 1; Zvl. vyd. 05/02, s. 110).

⁵² Směrnice Rady 76/207/EHS ze dne 9. února 1976 o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání a o pracovní podmínky (Úř. věst. L 39, s. 40; Zvl. vyd. 05/01, s. 187), jakož i směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/73/ES ze dne 23. září 2002, kterou se mění výše uvedená směrnice 76/207/EHS (Úř. věst. L 269, s. 15; Zvl. vyd. 05/04, s. 255).

⁵³ Viz poznámka pod čarou 51.

právní úpravě, která stanoví, že těhotná zaměstnankyně, které bylo dočasně přiznáno pracovní volno z důvodu těhotenství, má nárok na odměnu za práci ve výši průměrného výdělku, kterého dosahovala v průběhu referenčního období před začátkem svého těhotenství, s výjimkou odměny za pracovní pohotovost. Pokud jde o těhotnou zaměstnankyni, která byla v souladu s čl. 5 odst. 2 směrnice 92/85 z důvodu těhotenství dočasně převedena na pracovní místo, kde vykonává jiné pracovní úkoly, než jaké vykonávala před tímto převedením, nemá právo na odměnu ve stejné výši, jakou průměrně pobírala před uvedeným převedením. Členské státy a případně sociální partneři totiž nemají podle čl. 11 bodu 1 této směrnice povinnost zachovat po dobu tohoto dočasného převedení složky odměny nebo příplatky, které závisí na tom, zda dotyčná zaměstnankyně vykonává zvláštní funkce za konkrétních podmínek, a které mají zejména kompenzovat obtíže spojené s výkonem těchto funkcí. Soudní dvůr naopak rozhodl, že kromě zachování své základní mzdy má těhotná zaměstnankyně, které bylo přiznáno pracovní volno, nebo které bylo zakázáno pracovat, podle uvedeného čl. 11 bodu 1 nárok na takové složky odměny nebo příplatky spojené s jejím pracovním postavením, jako jsou příplatky spojené s její vedoucí funkcí, počtem odpracovaných let a její profesní kvalifikací.

V rozsudku *Chatzi* (rozsudek ze dne 16. září 2010, C-149/10) navíc Soudní dvůr upřesnil působnost ustanovení 2 bodu 1 rámcové dohody o rodičovské dovolené, která tvoří přílohu směrnice 96/34/ES o rámcové dohodě o rodičovské dovolené uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS⁵⁴. Soudní dvůr v první řadě rozhodl, že toto ustanovení nemůže být vykládáno v tom smyslu, že poskytuje dítěti individuální nárok na rodičovskou dovolenou, a to z důvodu jak samotného znění rámcové dohody, tak jejího účelu. Dále zamítl výklad ustanovení 2 bodu 1 rámcové dohody o rodičovské dovolené, podle kterého narození dvojčat zakládá právo na počet rodičovských dovolených odpovídající počtu narozených dětí. Uvedl nicméně, že ve světle zásady rovného zacházení ukládá toto ustanovení vnitrostátnímu zákonodárci povinnost zavést režim rodičovské dovolené, který rodičům dvojčat zajistí v závislosti na situaci existující v dotyčném členském státě takové zacházení, jaké bude řádně zohledňovat jejich zvláštní potřeby. Poté ponechal na vnitrostátním soudu, aby ověřil, zda vnitrostátní právní úprava tento požadavek splňuje, a aby případně v co největším možném rozsahu poskytl výklad této úpravy, který bude v souladu s právem Unie.

V několika věcech mohl Soudní dvůr opětovně potvrdit existenci zásady zákazu diskriminace založené na věku a upřesnit blíže její rozsah.

Věc *Andersen* (rozsudek ze dne 12. října 2010, C-499/08) poskytla Soudnímu dvoru příležitost k výkladu článku 2 a čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78/ES⁵⁵, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání. Podle jeho názoru brání tyto články vnitrostátní právní úpravě, podle níž zaměstnanci, kteří mají nárok na starobní důchod vyplácený jejich zaměstnavatelem v rámci důchodového systému, jehož členy se stali před dovršením věku 50 let, nemohou pouze z tohoto důvodu obdržet zvláštní odstupné v případě propuštění určené k podpoře opětovného začlenění zaměstnanců, kteří byli v podniku zaměstnáni déle než dvanáct let, do pracovního procesu. Soudní dvůr totiž konstatoval, že dotčená vnitrostátní právní úprava obsahuje rozdílné zacházení, které je přímo založeno na věku. Tato úprava zbavuje určité zaměstnance práva na

⁵⁴ Směrnice Rady 96/34/ES ze dne 3. června 1996 o rámcové dohodě o rodičovské dovolené uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS (Úř. věst. L 145, s. 4; Zvl. vyd. 05/02, s. 285), ve znění směrnice Rady 97/75/ES ze dne 15. prosince 1997, kterou se mění směrnice Rady 96/34/ES o rámcové dohodě o rodičovské dovolené uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS a její oblast působnosti se rozšiřuje na Spojené království Velké Británie a Severního Irska (Úř. věst. 1998, L 10, s. 24; Zvl. vyd. 05/03, s. 263).

⁵⁵ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79).

zvláštní odstupné v případě propuštění, a to jen z toho důvodu, že mají nárok na starobní důchod. Soudní dvůr poté zkoumal případné odůvodnění tohoto rozdílného zacházení podle podmínek upravených ve směrnici 2000/78. V návaznosti na to rozhodl, že ačkoli je uvedená právní úprava přiměřená z hlediska legitimních cílů politiky zaměstnanosti a trhu práce, překračuje naproti tomu rámec toho, co je k dosažení těchto cílů nezbytné. V jejím důsledku jsou z poskytování odstupného vyloučeni nejen všichni zaměstnanci, kteří skutečně obdrží starobní důchod vyplácený jejich zaměstnavatelem, ale i ti, kteří na takový důchod nárok mají, ale rozhodnou se pokračovat ve své profesní dráze. Tato právní úprava není proto podle Soudního dvora odůvodněná, a tudíž je neslučitelná se směrnicí 2000/78.

Ve věci *Kücükdevici* (rozsudek ze dne 19. ledna 2010, C-555/07) Soudní dvůr judikoval, že zásadu zákazu diskriminace na základě věku, tak jak je konkretizována výše uvedenou směrnicí 2000/78, je nutno vykládat v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že se pro účely výpočtu výpovědní doby nepřihlíží k dobám zaměstnání dosaženým zaměstnancem před dovršením věku 25 let. Soudní dvůr navíc připomněl, že směrnice sama o sobě nemůže zakládat jednotlivci povinnosti, a tudíž není možné se jí jako takové vůči němu dovolávat. Poznamenal však, že směrnice 2000/78 pouze konkretizuje zásadu rovného zacházení v oblasti zaměstnání a povolání a že zásada zákazu diskriminace na základě věku je obecnou zásadou práva Unie. Vyvodil z toho tedy, že je na vnitrostátním soudu, jenž rozhoduje spor, v němž se jedná o zásadu zákazu diskriminace na základě věku, tak jak je konkretizována směrnicí 2000/78, aby v rámci svých pravomocí zajistil právní ochranu, která pro jednotlivce vyplývá z práva Unie, a zaručil plný účinek práva Unie tím, že případně nepoužije žádné ustanovení vnitrostátního práva, jež je s touto zásadou v rozporu.

Konečně pak ve věcech *Wolf, Petersen* (rozsudky ze dne 12. ledna 2010, C-229/08 a C-341/08) a *Rosenblad* (rozsudek ze dne 12. října 2010, C-45/09) se Soudní dvůr vyslovil k rozsahu, který je nutno přiznat zásadě zákazu diskriminace na základě věku z hlediska výše uvedené směrnice 2000/78. V prvně uvedené věci rozhodl, že vnitrostátní právní úprava, která stanoví maximální věkovou hranici pro přijímání na pracovní místo ve střední technické složce hasičů na 30 let, může být považována – přestože zavádí rozdílné zacházení na základě věku ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. a) směrnice 2000/78 – za přiměřenou cíli, který spočívá v zabezpečení operační schopnosti a řádného fungování služby profesionálních hasičů a představuje legitimní cíl ve smyslu čl. 4 odst. 1 této směrnice. Uvedená právní úprava podle Soudního dvora ani nepřekračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle, jelikož skutečnost, že dotyčná osoba musí mít mimořádné fyzické schopnosti, může být ve smyslu posledně uvedeného ustanovení považována za podstatný a určující profesní požadavek pro výkon povolání hasiče střední technické složky, a jelikož potřeba mít plnou fyzickou schopnost pro výkon tohoto povolání souvisí s věkem příslušníků této složky.

Ve druhé věci Soudní dvůr rozhodl, že čl. 2 odst. 5 směrnice 2000/78 brání takovému vnitrostátnímu opatření, jaké stanoví maximální věkovou hranici pro výkon povolání smluvního zubního lékaře, v projednávaném případě 68 let, pokud je jeho cílem pouze ochrana zdraví pacientů před poklesem výkonnosti těchto zubních lékařů po dovršení tohoto věku, jelikož se stejné věkové omezení nepoužije na zubní lékaře, kteří stojí mimo smluvní režim. Naproti tomu uvedl, že čl. 6 odst. 1 uvedené směrnice takovému opatření nebrání, pokud má toto opatření za cíl rozdělení pracovních příležitostí mezi generace v rámci povolání smluvního zubního lékaře a s ohledem na situaci na příslušném trhu práce je toto opatření přiměřené a nezbytné k dosažení tohoto cíle. Ve třetí uvedené věci Soudní dvůr konstatoval, že čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78 nebrání vnitrostátnímu ustanovení, podle něhož jsou doložky o automatickém skončení pracovního poměru z důvodu, že zaměstnanec dosáhl důchodového věku, považovány za platné, pokud je

uvedené ustanovení objektivně a rozumně odůvodněno legitimním cílem politiky zaměstnanosti a trhu práce a jsou-li prostředky k dosažení tohoto cíle přiměřené a nezbytné.

Životní prostředí

Ve věci *Komise v. Itálie* (rozsudek ze dne 4. března 2010, C-297/08) měl Soudní dvůr posoudit, zda Italská republika, tak jak tvrdila Komise, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají ze směrnice 2006/12/ES⁵⁶. Skutečnosti vytýkané Itálii se týkaly pouze odstraňování odpadů v regionu Kampánie.

Co se týče infrastruktur pro využívání a odstraňování komunálních odpadů, Soudní dvůr připomněl, že pro vybudování jednotné a přiměřené sítě zařízení na odstraňování odpadu mají členské státy prostor pro uvážení výběru územního základu, který považují za vhodný k dosažení vnitrostátní soběstačnosti. Zpracování některých druhů odpadů může být podle Soudního dvora z důvodu jejich specifčnosti výhodně soustředěno do jednoho nebo několika zařízení s celostátní působností, a to i v rámci spolupráce s jinými členskými státy. Naproti tomu u nikoli nebezpečného komunálního odpadu – který nevyžaduje specializovaná zařízení – musí členské státy organizovat síť pro odstraňování odpadu co možná nejblíže místům jeho vzniku, aniž je dotčena možnost činit tak v rámci meziregionální, či dokonce přeshraniční spolupráce, která odpovídá zásadě blízkosti. Odpor obyvatel ani neplnění smluv nebo trestná činnost nepředstavují případ vyšší moci, který by mohl odůvodnit nesplnění povinností vyplývajících z uvedené směrnice nebo to, že v požadované době nedošlo ke skutečnému vybudování infrastruktur.

Pokud jde o nebezpečí pro lidské zdraví a poškození životního prostředí, Soudní dvůr připomněl, že ačkoli tato směrnice stanoví cíle zachování životního prostředí a ochrany lidského zdraví, neupřesňuje konkrétní obsah opatření, která musí být přijata, a ponechává členským státům určitý prostor pro uvážení. V zásadě tedy není podle Soudního dvora možné z nesouladu faktické situace s cíli stanovenými v uvedeném čl. 4 odst. 1 této směrnice přímo vyvozovat, že dotýčný členský stát nutně nesplnil povinnosti vyžadované tímto ustanovením, totiž že nepřijal nezbytná opatření, aby zajistil, že se odpady budou odstraňovat bez ohrožení lidského zdraví a bez poškozování životního prostředí. Přetrvávání této faktické situace však může svědčit o tom, že členské státy překročily prostor pro uvážení, který jim toto ustanovení přiznává, zejména pokud tato situace způsobuje značné zhoršení životního prostředí v průběhu delší doby bez zásahu příslušných orgánů. V důsledku toho Soudní dvůr rozhodl, že Italská republika tím, že nevybudovala přiměřenou a jednotnou síť zařízení na využívání a odstraňování odpadu v blízkosti místa, kde dochází k jeho vzniku, a tím, že v regionu Kampánie nepřijala veškerá opatření nezbytná k zabránění ohrožení lidského zdraví a poškození životního prostředí, nesplnila dvakrát své povinnosti.

Dva rozsudky *ERG a další* ze dne 9. března 2010, vydané ve věci C-378/08 a ve spojených věcech C-379/08 a C-380/08, umožnily Soudnímu dvoru poskytnout výklad směrnice 2004/35 o odpovědnosti za životní prostředí⁵⁷.

V rozsudku C-378/08 měl Soudní dvůr za to, že uvedená směrnice o odpovědnosti za životní prostředí nebrání vnitrostátní právní úpravě, která umožňuje příslušnému orgánu, aby předpokládal existenci příčinné souvislosti mezi provozovateli a zjištěným znečištěním, a to z důvodu, že se jejich zařízení nacházejí v blízkosti znečištěné oblasti. Podle zásady „znečišťovatel platí“ musí nicméně

⁵⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/12/ES ze dne 5. dubna 2006 o odpadech (Úř. věst. L 114, s. 9).

⁵⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, s. 56; Zvl. vyd. 15/08, s. 357).

tento orgán pro účely stanovení této domněnky příčinné souvislosti disponovat věrohodnými důkazy, které jeho domněnku mohou podložit, jako například skutečnost, že se zjištěné znečištění vyskytuje v blízkosti zařízení provozovatele, nebo shoda mezi zjištěnými znečišťujícími látkami a složkami používanými provozovatelem v rámci jeho činnosti. Soudní dvůr navíc uvedl, že příslušný orgán není povinen prokázat zavinění ze strany provozovatelů, jejichž činnosti jsou považovány za příčinu škod na životním prostředí. Naproti tomu tomuto orgánu přísluší, aby předem identifikoval zdroj zjištěného znečištění – v tomto ohledu disponuje širokým prostorem pro uvážení postupů a prostředků, které je třeba zvolit – a délky trvání takového šetření.

Ve spojených věcech C-379/08 a C-380/08 Soudní dvůr rozhodl, že příslušný orgán je oprávněn podstatně změnit opatření k nápravě škod na životním prostředí, o nichž bylo rozhodnuto v kontradiktorním řízení vedeném ve spolupráci s dotýčnými provozovateli, a která již byla vykonána nebo jejichž výkon již započal. Za účelem přijetí takového rozhodnutí je tento orgán nicméně povinen:

- vyslechnout provozovatele, s výjimkou případu, kdy si naléhavost stavu životního prostředí vyžaduje okamžitý zásah ze strany příslušného orgánu;
- vyzvat zejména osoby, na jejichž pozemku se mají tato opatření provádět, aby předložily svá vyjádření, a tato vyjádření zohlednit a
- uvést ve svém rozhodnutí důvody, na nichž se jeho volba zakládá, a případně důvody, které mohou ospravedlnit to, že nemusel nebo nemohl být proveden důkladný přezkum, například z důvodu naléhavosti stavu životního prostředí.

Soudní dvůr měl rovněž za to, že tato směrnice o odpovědnosti za životní prostředí nebrání vnitrostátní právní úpravě, která příslušnému orgánu dovoluje, aby výkon práva provozovatelů užívat své pozemky podmínil tím, že provedou požadovanou nápravu škody na životním prostředí, a to i když uvedené pozemky nejsou dotčeny těmito pracemi, neboť již byly předmětem dřívějších „sanačních“ opatření, nebo že nikdy nebyly znečištěny. Takové opatření však musí být odůvodněno cílem zabránit zhoršení stavu životního prostředí nebo podle zásady obezřetnosti cílem předejít vzniku nebo opětovnému výskytu dalších škod na životním prostředí na pozemcích provozovatelů přilehlých k celému mořskému břehu, který je předmětem nápravných opatření.

Víza, azyl a přistěhovalectví

V této oblasti, která se nepřetržitě vyvíjí, si zaslouží pozornost několik rozsudků. Ve věcech *Melki a Abdeli* (rozsudky ze dne 22. června 2010, C-188/10 a C-189/10) Soudní dvůr uvedl, že čl. 67 odst. 2 SFEU, jakož i články 20 a 21 nařízení (ES) č. 562/2006⁵⁸ brání vnitrostátním právním předpisům, které policejním orgánům dotčeného členského státu svěřují pravomoc ověřovat pouze v pásmu širokém 20 kilometrů od pozemní hranice tohoto státu se smluvními státy Úmluvy k provedení Schengenské dohody totožnost všech osob bez ohledu na jejich chování a na zvláštní okolnosti zakládající riziko narušení veřejného pořádku, a to za účelem kontroly, zda jsou dodržovány povinnosti týkající se držení, nošení a předkládání dokladů a potvrzení stanovené zákonem, aniž stanovují nezbytné meze této pravomoci zaručující, že výkon uvedené pravomoci v praxi nemůže mít účinek rovnocenný hraničním kontrolám.

⁵⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex, Úř. věst. L 105, s. 1).

Ve věci *Chakroun* (rozsudek ze dne 4. března 2010, C-578/08) měl Soudní dvůr příležitost upřesnit svou judikaturu v oblasti sloučení rodiny.

Uvedl nejprve, že výraz „využití systému sociální pomoci“ uvedený v čl. 7 odst. 1 návětí a písm. c) směrnice 2003/86/ES⁵⁹ musí být vykládán v tom smyslu, že členskému státu nedovoluje přijmout úpravu ohledně sloučení rodiny, kterou toto sloučení není povoleno osobě, jež o ně usiluje a prokázala stálé a pravidelné finanční příjmy, jež jsou dostatečné k uhrazení jejích vlastních potřeb i potřeb jejích rodinných příslušníků, která by však vzhledem k výši svých příjmů mohla využít zvláštní pomoc určenou k pokrytí zvláštních, individuálně určených nezbytných životních nákladů, úlevy na poplatcích stanovené územně správními celky v závislosti na příjmu nebo opatření na podporu příjmu v rámci obecní politiky pro osoby s nízkými příjmy.

Soudní dvůr dále rozhodl, že směrnici 2003/86, a zejména článek 2 návětí a písm. d) této směrnice, je třeba vykládat v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která při uplatňování požadavku příjmu podle čl. 7 odst. 1 návětí a písm. c) uvedené směrnice rozlišuje podle toho, zda rodinné vztahy vznikly před vstupem osoby usilující o sloučení rodiny na území hostitelského členského státu, nebo až poté.

Ve věci *Bolbol* (rozsudek ze dne 17. června 2010, C-31/09) Soudní dvůr vyložil čl. 12 odst. 1 písm. a) první větu směrnice 2004/83⁶⁰. Zvláštností této směrnice je, že v kontextu Evropské unie přebírá závazky plynoucí ze Ženevské úmluvy⁶¹. Soudní dvůr připomněl, že se specifická pravidla Úmluvy použitelná na vysídlené Palestince vztahují pouze na osoby, které v současné době požívají ochrany nebo podpory od Agentury OSN pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků na Blízkém východě (dále jen „UNRWA“). V důsledku toho se tato specifická pravidla vztahují pouze na osoby, které skutečně využily podpory poskytnuté agenturou UNRWA. Naopak osoby, které jsou nebo byly pouze oprávněny k ochraně nebo podpoře ze strany této agentury, nadále spadají pod obecná ustanovení Úmluvy. Jejich žádosti o přiznání postavení uprchlíka musí být proto předmětem individuálního posouzení a může jim být vyhověno jen kvůli pronásledování z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodu zastávání určitých politických názorů. Pokud jde o prokázání skutečného využití podpory od agentury UNRWA, Soudní dvůr uvedl, že i když je registrace u této agentury dostatečným důkazem, musí být příjemci umožněno podat o tom důkaz jakýmkoliv jiným způsobem.

Ve věcech *B* a *D* (rozsudky ze dne 9. listopadu 2010, C-57/09 a C-101/09) Soudní dvůr upřesnil podmínky pro použití ustanovení o vyloučení z postavení uprchlíka upraveného v čl. 12 odst. 2 písm. b) a c) směrnice 2004/83/ES⁶². V těchto věcech řešil jednak případ žadatele o přiznání postavení uprchlíka a jednak případ osoby, již bylo toto postavení přiznáno, kdy oba byli členy organizací zapsaných na seznamu osob, skupin a subjektů, zapojených do teroristických činů vypracovaném Evropskou unií v souvislosti s bojem proti terorismu zavedeným rezolucí Rady bezpečnosti OSN.

⁵⁹ Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. L 251, s. 12; Zvl. vyd. 19/06 s. 224).

⁶⁰ Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby [aby mohli být uznáni za uprchlíka nebo osobu], která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (Úř. věst. L 304, s. 12; Zvl. vyd. 19/07, s. 96, a – oprava – Úř. věst. 2005, L 204, s. 24).

⁶¹ Ženevská úmluva o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 [Recueil des traités des Nations Unies, sv. 189, s. 150, č. 2545 (1954)].

⁶² Viz poznámka pod čarou 60.

Soudní dvůr nejprve posuzoval otázku, zda se jedná o „vážený nepolitický zločin“ nebo o „činy, které jsou v rozporu s cíli a zásadami Organizace spojených národů“ ve smyslu uvedené směrnice, pokud dotyčná osoba byla členem organizace, která je zapsaná na seznamu, a pokud aktivně podporovala ozbrojený boj této organizace a případně při tom zastávala významnou pozici. Soudní dvůr v této souvislosti upřesnil, že vyloučení osoby, která příslušela k organizaci používající teroristické metody, z postavení uprchlíka je podmíněno individuálním přezkumem konkrétních skutečností, který příslušnému orgánu umožní posoudit, zda existují závažné důvody se domnívat, že se tato osoba v rámci svých činností uvnitř této organizace dopustila vážného nepolitického zločinu nebo je vinna činy, které jsou v rozporu s cíli a zásadami Organizace spojených národů, nebo že podněcovala k páchání takového zločinu nebo takových činů nebo se jejich páchání jinak účastnila ve smyslu této směrnice.

Z toho podle Soudního dvora nejprve vyplývá, že pouhá okolnost, že dotyčná osoba byla členem takové organizace, nemůže mít automaticky za následek její vyloučení z postavení uprchlíka. Zadruhé Soudní dvůr poznamenal, že ani pouhá účast na činnosti teroristické skupiny nemůže vést k automatickému použití důvodů vyloučení uvedených v této směrnici, protože ta předpokládá úplný přezkum veškerých okolností každého jednotlivého případu.

Soudní dvůr poté konstatoval, že vyloučení z postavení uprchlíka na základě jednoho z předmětných ustanovení o vyloučení není podmíněno skutečností, že dotyčná osoba představuje aktuální nebezpečí pro hostitelský členský stát. Cílem ustanovení o vyloučení je pouze postih činů spáchaných v minulosti. V systému této směrnice se pak nacházejí jiná ustanovení, jež umožňují příslušným orgánům přijetí opatření, která jsou nezbytná v případě, že daná osoba představuje aktuální nebezpečí.

Soudní dvůr nakonec vyložil uvedenou směrnici v tom smyslu, že členské státy mohou udělit azyl na základě svého vnitrostátního práva osobě vyloučené z postavení uprchlíka podle některého z ustanovení o vyloučení, upraveného v této směrnici, pokud tato jiná forma ochrany nepředstavuje nebezpečí záměny s postavením uprchlíka ve smyslu této směrnice.

Ve věcech *Salahadin Abdulla a další* (rozsudky ze dne 2. března 2010, C-175/08, C-176/08, C-178/08, C-179/08) se Soudní dvůr zabýval podmínkami pro pozbytí postavení uprchlíka z důvodů změny okolností, které odůvodnily jeho přiznání, ve smyslu čl. 11 odst. 1 písm. e) výše uvedené směrnice 2004/83.

Soudní dvůr měl za to, že postavení uprchlíka zaniká, jestliže po změně poměrů významné a trvalé povahy v dotčené třetí zemi přestaly existovat okolnosti odůvodňující obavy z pronásledování, a uprchlík nemá ani jiné důvody k obavám z pronásledování. Pro učinění závěru, že obavy uprchlíka z pronásledování již nejsou opodstatněné, musí příslušné orgány podle Soudního dvora ověřit, zda poskytovatelé ochrany ze třetího státu uvedení v čl. 7 odst. 1 směrnice 2004/83 učinili přiměřené kroky k zabránění pronásledování. Musí tedy zejména zavést účinný soudní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování. Příslušné orgány se musí rovněž ujistit, že v případě pozbytí postavení uprchlíka bude mít dotčený státní příslušník k této ochraně přístup.

Soudní dvůr dále analyzoval případ, v němž okolnosti, na základě kterých bylo přiznáno postavení uprchlíka, přestaly existovat, a upřesnil podmínky, za nichž příslušné orgány musí případně ověřit, zda neexistují jiné okolnosti odůvodňující obavu dotčené osoby z pronásledování. V rámci této analýzy Soudní dvůr uvedl zejména to, že jak ve fázi přiznání postavení uprchlíka, tak ve fázi, kdy je posuzováno, zda má být toto postavení zachováno, je zkoumána stejná otázka, a sice zda zjištěné okolnosti představují takové nebezpečí pronásledování, že dotčená osoba může mít vzhledem ke své individuální situaci oprávněné obavy, že mu bude skutečně vystavena. V důsledku toho

dospěl Soudní dvůr k závěru, že se pro posouzení rizika pronásledování použije stejné kritérium pravděpodobnosti jako při přiznávání postavení uprchlíka.

Justiční spolupráce v občanských věcech a mezinárodní právo soukromé

S „komunitarizací“ justiční spolupráce v občanských věcech podle očekávání souvisí posílená role soudů Společenství.

Během roku 2010 vydal Soudní dvůr několik důležitých rozhodnutí, v nichž vyložil zvláštní ustanovení použitelná na smlouvy, která upravuje nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech⁶³.

V první řadě lze uvést věc *Car Trim* (rozsudek ze dne 25. února 2010, C-381/08), v němž měl Soudní dvůr poskytnout výklad čl. 5 bodu 1 písm. b) nařízení č. 44/2001, který stanoví dvě samostatné definice, jednu pro smlouvy o prodeji zboží a druhou pro smlouvy o poskytování služeb, a to za účelem usnadnění použití pravidla o zvláštní příslušnosti ve smluvních věcech stanoveného v čl. 5 bodu 1 nařízení č. 44/2001, který určuje soud místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn. U smlouvy o prodeji zboží definuje čl. 5 bod 1 písm. b) první odrážka tohoto nařízení místo plnění tohoto závazku jako místo dodání zboží uvedené ve smlouvě. U smlouvy o poskytování služeb odkazuje čl. 5 bod 1 písm. b) druhá odrážka tohoto nařízení na místo poskytování služeb podle smlouvy. V předběžné otázce položené v této věci Soudnímu dvoru šlo jednak o vymezení rozlišovacích kritérií mezi „prodejem zboží“ a „poskytováním služeb“ ve smyslu čl. 5 bodu 1 písm. b) uvedeného nařízení, a jednak o určení místa plnění závazku dodání u zásilkového prodeje, a to především v případě, kdy smlouva nic nestanovila.

První části otázky zodpověděl Soudní dvůr tak, že čl. 5 bod 1 písm. b) nařízení č. 44/2001 musí být vykládán v tom smyslu, že smlouvy, jejichž předmětem je dodání zboží, které má být vyrobeno nebo zhotoveno, musí být kvalifikovány jako „prodej zboží“ ve smyslu čl. 5 bodu 1 písm. b) první odrážky tohoto nařízení, i když kupující stanovil určité požadavky ohledně pořízení, zpracování a dodání zboží, aniž poskytl materiály pro jeho výrobu nebo zhotovení, a dodavatel je odpovědný za kvalitu a soulad zboží se smlouvou. Na druhou část předběžné otázky ohledně určení místa plnění závazku ze smlouvy u zásilkového prodeje, Soudní dvůr nejprve odpověděl, že podle čl. 5 bodu 1 písm. b) první odrážky nařízení č. 44/2001 musí být v případě zásilkového prodeje místo, kam podle smlouvy zboží bylo nebo mělo být dodáno, určeno na základě ustanovení smlouvy. Soudní dvůr dále uvedl, že pokud nelze místo dodání určit na tomto základě bez odkazu na hmotné právo použitelné na smlouvu, je tímto místem místo fyzického předání zboží, na základě něhož kupující nabyt nebo měl nabýt oprávnění skutečně s tímto zbožím nakládat v jeho konečném místě určení. Soudní dvůr má nejen za to, že toto řešení odpovídá cílům předvídatelnosti a blízkosti, ale že je také v souladu se základním cílem smlouvy o prodeji zboží spočívajícím v předání zboží prodávajícím kupujícímu, kdy je tato operace zcela ukončena až tehdy, když uvedené zboží dorazí do konečného místa svého určení.

Pozornost si zaslouží také dvě spojené věci, *Pammer a Hotel Alpenhof* (rozsudky ze dne 7. prosince 2010, C-585/08 a C-144/09), které se rovněž týkají použití nařízení č. 44/2001 ve smluvních věcech. V těchto rozsudcích se Soudní dvůr vyslovil k výkladu článku 15 nařízení o spotřebitelských smlouvách. Předběžná otázka společná v obou těchto věcech se konkrétně týkala definice pojmu „činnosti zaměřené“ na členský stát bydliště spotřebitele, jak je uveden v čl. 15 odst. 1 písm. c) nařízení č. 44/2001. Tento pojem, který má umožnit použitelnost zvláštních ochranných

⁶³ Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42).

ustanovení nařízení pro spotřebitele na smlouvy uzavírané prostřednictvím internetu, není v uvedeném nařízení definován. V tomto ohledu stanoví pouze společné prohlášení Komise a Rady k článku 15 nařízení č. 44/2001, že „pouhá skutečnost, že internetové stránky jsou přístupné, nepostačuje k tomu, aby se použil článek 15, ale je rovněž třeba, aby tyto internetové stránky vybízely k uzavírání smluv na dálku a aby předtím skutečně byla nějaká smlouva jakýmkoli prostředky uzavřena na dálku“. Dále je v něm uvedeno, že takové skutečnosti, jako je jazyk a použitá měna na internetových stránkách, nejsou podstatným faktorem.

Pro upřesnění znění uvedeného nařízení poskytl Soudní dvůr obecnou definici pojmu „zaměřené činnosti“ v kontextu elektronického obchodu a stanovil dále demonstrativní výčet indicií umožňujících se domnívat, že činnost podnikatele je zaměřena na členský stát bydliště spotřebitele. Soudní dvůr v první řadě uvedl, že pojem „zaměřené činnosti“ musí být vykládán autonomně, a stanovil, že podnikatel zaměřuje svou činnost prostřednictvím internetu na členský stát bydliště žalovaného, pokud před případným uzavřením smlouvy se spotřebitelem z těchto internetových stránek a celkové činnosti podnikatele vyplývá, že podnikatel zamýšlel obchodovat se spotřebitelem s bydlištěm v jednom či více členských státech, včetně členského státu, ve kterém má spotřebitel bydliště, v tom smyslu, že byl připraven uzavřít s ním smlouvu. Poté Soudní dvůr demonstrativně vymezil indicie, které musí vnitrostátní soud ověřit, a které představují výslovné projevy vůle podnikatele oslovit zákazníky se sídlem v jiném členském státě, než ve kterém je usazen tento podnikatel, mezi něž patří mezinárodní povaha činnosti, popis cesty do sídla podnikatele s počátkem v jiných členských státech, použití jiného jazyka nebo jiné měny, než jsou jazyk nebo měna, které jsou obvykle používány v členském státě, ve kterém má podnikatel sídlo, s možností provést rezervaci a potvrdit ji v tomto jiném jazyce, uvedení telefonického spojení s mezinárodním předčíslem, vynaložení nákladů na službu sponzorovaných odkazů na internetu s cílem usnadnit spotřebitelům s bydlištěm v jiných členských státech přístup na internetové stránky podnikatele nebo jeho zprostředkovatele, použití jiného jména domény prvního řádu, než je doména členského státu, ve kterém má podnikatel sídlo, a uvedení mezinárodní klientely složené ze zákazníků s bydlištěm v jiných členských státech. Konečně Soudní dvůr v těchto dvou rozsudcích potvrdil, že nepostačují takové skutečnosti, jako je dostupnost internetové stránky podnikatele v členském státě bydliště spotřebitele, uvedení elektronické adresy nebo dalších kontaktních údajů či využití jazyka nebo měny, které jsou obvykle používány v členském státě sídla podnikatele.

Ve věci *Pammer* Soudní dvůr navíc rozhodl, že plavba na nákladní lodi může být kvalifikována jako „souborné služby pro cesty“ ve smyslu čl. 15 odst. 3 nařízení č. 44/2001, jelikož splňuje podmínky stanovené pro to, aby se jednalo o „souborné služby“ ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 90/314/EHS⁶⁴. Podle tohoto ustanovení musí cesta kromě dopravy za paušální cenu zahrnovat ubytování a dobu trvání cesty, která přesahuje 24 hodin. Je nutno poznamenat, že pro zajištění soudržnosti unijního mezinárodního práva soukromého se Soudní dvůr rozhodl vykládat čl. 15 odst. 3 nařízení č. 44/2001 s přihlédnutím k odpovídajícímu ustanovení uvedenému v nařízení (ES) č. 593/2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy, jež výslovně odkazuje na pojem „souborné služby pro cesty“ ve smyslu výše uvedené směrnice 90/314.

Třemi rozsudky, které si zaslouží zvláštní pozornost, byl poskytnut výklad nařízení (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000⁶⁵. Tato rozhodnutí se týkají žádostí o navrácení

⁶⁴ Směrnice Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy (Úř. věst. L 158, s. 59; Zvl. vyd. 13/10, s. 132).

⁶⁵ Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 (Úř. věst. L 338, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 243).

dítěte v případě jeho neoprávněného přemístění mimo stát jeho obvyklého bydliště. Je nutno rovněž poznamenat, že dva z těchto rozsudků byly vydány v rámci naléhavého řízení o předběžné otázce upraveného v článku 104b jednacího řádu Soudního dvora. Toto řízení je od 1. března 2008 použitelné na předběžné otázky v oblasti svobody, bezpečnosti a práva, a jeho účelem je umožnit Soudnímu dvoru rozhodovat ve značně zkrácených lhůtách o nejcitlivějších otázkách, které mohou nastat například ve určitých situacích zbavení osobní svobody, pokud je odpověď na vznesenou otázku rozhodující pro posouzení právní situace osoby zadržené či zbavené svobody, nebo v oblasti rodičovské zodpovědnosti a péče o dítě, jestliže příslušnost soudu, který věc projednává na základě práva Unie, závisí na odpovědi na předběžnou otázku.

Ve věci *Povse* (rozsudek ze dne 1. července 2010, C-211/10) položil rakouský soud Soudnímu dvoru v rámci výše uvedeného naléhavého řízení několik předběžných otázek, v nichž se jednalo o výklad ustanovení o péči a navrácení dítěte, obsažených v nařízení č. 2201/2003. Spor v původním řízení se týkal rodičů dítěte neoprávněně přemístěného jeho matkou z místa společného bydliště v Itálii do Rakouska. Složitost tohoto případu spočívala ve skutečnosti, že byla současně vedena dvě řízení, jedno před italskými a druhé před rakouskými soudy, a výsledky těchto řízení se lišily. V první předběžné otázce byl vznesen dotaz, zda lze takové předběžné opatření, jaké vydal italský soud, kterým ve vztahu k matce zrušil zákaz opustit italské území společně s dítětem a prozatímně svěřil péči oběma rodičům a povolil, že dítě může do doby vydání konečného rozhodnutí pobývat v Rakousku, považovat za „rozhodnutí o právu péče o dítě, které neobsahuje navrácení dítěte“, ve smyslu čl. 10 písm. b) bodu iv) nařízení č. 2201/2003. Účinkem takového rozhodnutí vyhlášeného soudem členského státu předchozího obvyklého bydliště dítěte je přechod příslušnosti tohoto soudu na soudy členského státu, do něhož se unesené dítě dostalo. Soudní dvůr rozhodl, že předběžné rozhodnutí není „rozhodnutím o právu péče o dítě, které neobsahuje navrácení dítěte“, ve smyslu čl. 10 písm. b) bodu iv) uvedeného nařízení a nemůže vést k přechodu příslušnosti na členský stát, do něhož bylo dítě protiprávně přemístěno. Tento závěr plyne ze systematiky nařízení a slouží též zájmům dítěte. Opačné řešení by podle Soudního dvora hrozilo tím, že příslušný soud členského státu předchozího obvyklého bydliště dítěte bude odrazen od toho, aby přijal prozatímní opatření vyžadovaná v zájmu dítěte. Dále byl Soudní dvůr požádán o výklad čl. 11 odst. 8 nařízení č. 2201/2003. Podle tohoto ustanovení nemůže takové rozhodnutí o nenavrácení vydané na základě článku 13 Haagské úmluvy z roku 1980, jako je rozhodnutí, které bylo vydáno v projednávané věci rakouskými soudy na návrh otce, bránit výkonu takového následného rozhodnutí nařizujícího navrácení dítěte, které vydal soud příslušný podle nařízení č. 2201/2003, jako je rozhodnutí, kterého ve věci v původním řízení dosáhl otec u italských soudních orgánů, po vyhlášení rakouského rozhodnutí o nenavrácení. Předmětem otázky položené Soudnímu dvoru bylo, zda se rozhodnutí nařizující navrácení dítěte musí k tomu, aby bylo vykonatelné, zakládat na konečném rozhodnutí téhož soudu o právu péče o dítě. Soudní dvůr odpověděl záporně, jelikož měl za to, že by takový výklad byl obtížně slučitelný s cílem rychlosti sledovaným článkem 11 tohoto nařízení a prioritou příslušnosti soudu státu původu. Zatřetí Soudní dvůr upřesnil, že čl. 47 odst. 2 druhý pododstavec nařízení č. 2201/2003 musí být vykládán v tom smyslu, že rozhodnutím vydaným později soudem členského státu výkonu, které zakládá prozatímní právo péče a je považováno za vykonatelné podle práva tohoto státu, nelze bránit výkonu osvědčeného rozhodnutí, které již dříve vydal příslušný soud členského státu původu a kterým bylo nařízeno navrácení dítěte. Pokud jde o neslučitelnost osvědčeného rozhodnutí s pozdějším vykonatelným rozhodnutím ve smyslu čl. 47 odst. 2 druhého pododstavce tohoto nařízení, Soudní dvůr uvedl, že tuto neslučitelnost lze ověřovat jen v poměru k případným rozhodnutím vydaným následně příslušnými soudy členského státu původu. Začtvrté Soudní dvůr rozhodl, že výkon osvědčeného rozhodnutí nelze v členském státě výkonu odmítnout z toho důvodu, že v důsledku změny okolností, k níž došlo po jeho přijetí, může tento výkon vážně ohrozit nejlepší zájem dítěte. Taková změna totiž představuje hmotněprávní otázku, která spadá do působnosti příslušného soudu členského státu původu.

Otázka práva péče o dítě a jeho protiprávního přemístění v rámci nařízení č. 2201/2003 byla také předmětem věci *McB*. (rozsudek ze dne 5. října 2010, C-400/10), která byla rovněž řešena v naléhavém řízení o předběžné otázce. Tato věc vrhá světlo na existující rozdíly mezi vnitrostátními právními řády členských států v otázkách práva péče otce nesezdaného s matkou dítěte. V některých vnitrostátních právních řádech totiž není biologickému otci dítěte ze zákona přiznáno právo péče o dítě a přiznání tohoto práva je podřízeno podmínce, aby otec dítěte získal rozhodnutí příslušného vnitrostátního soudu o přiznání takového práva. Tak je tomu v irském právu, které bylo použitelné ve věci samé. Z toho vyplývá, že pokud otec dítěte neměl rozhodnutí o svěření dítěte do péče, nemohl prokázat protiprávnost přemístění dítěte ve smyslu čl. 2 odst. 11 nařízení č. 2201/2003, aby se domáhal navrácení dítěte do státu, kde má obvyklé bydliště. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce určená Soudnímu dvoru ve věci *McB*. se týkala otázky, zda právní předpis členského státu, který pro přiznání práva na péči otci dítěte, který není sezdán s matkou tohoto dítěte, požaduje, aby tento otec získal soudní rozhodnutí, je slučitelný s nařízením č. 2201/2003 vykládaným v souladu s článkem 7 Listiny základních práv Evropské unie zakotvujícím právo na respektování soukromého a rodinného života.

Soudní dvůr poukázal nejprve na to, že ačkoli je pojem „právo péče o dítě“ definován dotčeným nařízením autonomně, vyplývá z čl. 2 odst. 11 písm. a) uvedeného nařízení, že otázka určení nositele daného práva spadá pod použitelné vnitrostátní právo, kterým je právo členského státu, ve kterém mělo dítě své obvyklé bydliště bezprostředně před svým přemístěním nebo zadržením. V návaznosti na to Soudní dvůr rozhodl, že skutečnost, že biologický otec není na rozdíl od matky automaticky nositelem práva péče o dítě ve smyslu článku 2 nařízení č. 2201/2003, se nedotýká podstaty jeho práva na soukromý a rodinný život ve smyslu článku 7 Listiny základních práv Evropské unie, pokud je zachováno jeho právo požádat příslušný orgán o přiznání práva péče o své dítě.

Nakonec lze zmínit věc *Purrucker* (rozsudek ze dne 15. července 2010, C-256/09), ve které se Soudní dvůr vyslovil k použitelnosti ustanovení nařízení č. 2201/2003, týkajících se uznávání a výkonu rozhodnutí vydaných soudem jiného členského státu, na předběžná opatření přijatá v oblasti práva péče na základě článku 20 uvedeného nařízení. Soudní dvůr nejprve připomněl rozdíl mezi pravidly obsaženými v člancích 8 až 14 uvedeného nařízení, které upravují příslušnost k rozhodování ve věci samé, a pravidlem uvedeným v čl. 20 odst. 1 tohoto nařízení, které soudu členského státu umožňuje, přestože není jeho příslušnost k rozhodování ve věci samé stanovena, přijmout předběžná a zajišťovací opatření, jsou-li splněny tři podmínky, jimiž je zaprvé naléhavost opatření, zadruhé to, že se tato opatření týkají osob nebo majetku nacházejících se v členském státě, v němž je sídlo uvedeného soudu, a zatřetí dočasná povaha těchto opatření. Poté Soudní dvůr rozhodl, že systém uznávání a výkonu upravený v článku 21 a následujících nařízení č. 2201/2003 není použitelný na předběžná opatření přijatá na základě článku 20 uvedeného nařízení. Uvedl, že si zákonodárce Unie takové použití nepřál, jak vyplývá jak z legislativní historie, tak z odpovídajících ustanovení předchozích právních předpisů, jako je nařízení (ES) č. 1347/2000 a Úmluva Brusel II. Soudní dvůr rovněž poznamenal, že by použití systému uznávání a výkonu upraveného v nařízení č. 2201/2003 v případě předběžných opatření v kterémkoli jiném členském státě, včetně státu, který je příslušný k rozhodování ve věci samé, způsobilo riziko obcházení pravidel o příslušnosti stanovených tímto nařízením a riziko „forum shopping“. Tato situace by byla v rozporu s cíli sledovanými uvedeným nařízením, a zejména se zohledněním nejvlastnějšího zájmu dítěte na základě přijetí rozhodnutí, která se ho týkají, soudem nacházejícím se v blízkosti jeho obvyklého bydliště, považovaným zákonodárcem Unie za soud schopný nejlépe posoudit, co odpovídá zájmu dítěte. Závěrem se Soudní dvůr vyslovil k nezbytnosti umožnit žalovanému v naléhavém řízení podat opravný prostředek proti rozhodnutí, kterým byla stanovena předběžná opatření. Soudní dvůr měl totiž za to, že s ohledem na důležitost předběžných opatření, ať jsou vydána soudem příslušným k rozhodování ve věci samé, či nikoli, která mohou být nařízena ve věcech rodičovské zodpovědnosti, je třeba, aby osoba, již se takové řízení dotýká, mohla – i když

byla vyslechnuta soudem, který vydal opatření – podat opravný prostředek proti rozhodnutí, kterým byla tato předběžná opatření stanovena. Je nutné, aby tato osoba mohla nechat soudem odlišným od soudu, jenž vydal uvedená opatření, a rozhodujícím v krátké lhůtě, přezkoumat příslušnost soudu, který vydal předběžná opatření, k rozhodování ve věci samé nebo – pokud z rozhodnutí nevyplývá, že soud je příslušný k rozhodování ve věci samé nebo se prohlásil příslušným k rozhodování ve věci samé na základě tohoto nařízení – splnění podmínek stanovených v článku 20 uvedeného nařízení.

Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech

Judikaturu Soudního dvora obohacoval i nadále symbol policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, evropský zatýkácí rozkaz.

Ve věci *Mantello* (rozsudek ze dne 16. listopadu 2010, C-261/09) vyložil Soudní dvůr čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV⁶⁶, který justičnímu orgánu členského státu, jenž má vykonat zatýkácí rozkaz, umožňuje, aby odmítl jeho výkon v případě, že má tento justiční orgán informace, že vyžádaná osoba byla některým členským státem „pravomocně odsouzena za stejný čin“. Soudní dvůr, který byl nejprve dotázán na výklad pojmu „stejný čin“, konstatoval, že pro účely vystavení a výkonu evropského zatýkácího rozkazu je pojem „stejný čin“ obsažený v čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 autonomním pojmem práva Unie. Uvedl, že pojem „tentýž čin“ je uveden i v článku 54 Úmluvy k provedení Schengenské dohody a byl v tomto rámci vykládán tak, že se týká pouze skutkové stránky činu a zahrnuje všechny konkrétní okolnosti, které jsou vzájemně neoddělitelně spojeny, nezávisle na právní kvalifikaci tohoto činu nebo chráněném právním zájmu. Vzhledem ke společnému cíli článku 54 uvedené úmluvy a čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí, který spočívá v zabránění tomu, aby byla osoba znovu trestně stíhána nebo souzena za tentýž čin, je tedy výklad tohoto pojmu v rámci Úmluvy k provedení Schengenské dohody platný i v kontextu rámcového rozhodnutí 2002/584.

Soudní dvůr poté uvedl, že se trestní stíhání proti vyžádané osobě za stejný čin považuje za skončené konečným rozhodnutím, pokud je na základě trestního řízení stíhání s konečnou platností zastaveno nebo byla dotyčná osoba pravomocně zproštěna obžaloby. Tato „konečná“ povaha rozhodnutí se podle Soudního dvora posuzuje na základě práva členského státu, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno. V důsledku toho rozhodnutí, kterým podle práva členského státu, jenž zahájil trestní stíhání, nebylo s konečnou platností ukončeno trestní řízení na vnitrostátní úrovni týkající se určitých činů, není procesní překážkou tomu, aby bylo v jednom z členských států Unie případně zahájeno trestní stíhání pro tentýž čin nebo aby v něm bylo pokračováno. V případě, že orgán, který vystavil evropský zatýkácí rozkaz, v odpovědi na žádost o informace od vykonávajícího justičního orgánu výslovně konstatoval, že na základě vnitrostátního práva jeho státu není předcházející rozsudek vydaný v jeho právním řádu konečným rozsudkem ohledně činů, které jsou uvedeny v jeho zatýkáčím rozkazu, nemůže justiční orgán, jenž má zatýkácí rozkaz vykonat, v zásadě jeho výkon zamítnout.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika

V rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky upřesnil Soudní dvůr z podnětu Oberlandesgericht Düsseldorf rozsah zvláštních omezujících opatření namířených proti některým

⁶⁶ Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkáčím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34).

osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu (rozsudek ze dne 29. června 2010, C-550/09) a poskytl výklad článků 2 a 3 nařízení (ES) č. 2580/2001⁶⁷.

K provedení několika rezolucí Organizace spojených národů přijala Rada společný postoj 2001/931/SZBP⁶⁸ a nařízení č. 2580/2001, které nařizují zmrazení finančních prostředků osob a subjektů zapsaných na seznamu, který vydává a pravidelně aktualizuje Rada svými rozhodnutími. Uvedené nařízení kromě toho zakazuje, aby byly finanční prostředky přímo či nepřímo zpřístupněny osobám a subjektům uvedeným v tomto seznamu.

Tato rozhodnutí byla až do roku 2007 přijímána, aniž byly osobám a subjektům uvedeným na seznamu sděleny zvláštní důvody pro jejich zápis na tento seznam. Poté, co byl vydán rozsudek Soudu prvního stupně (nyní Tribunálu)⁶⁹, který prohlásil za neplatný zápis určité skupiny na uvedený seznam, a to zejména proto, že Rada tento zápis neodůvodnila, a tudíž nebylo možné provést soudní přezkum po meritorní stránce, změnila Rada svůj postup pro zápisy na seznam. Při přijetí nového rozhodnutí, kterým byl seznam aktualizován⁷⁰ a které vstoupilo v platnost 29. června 2007, tak Rada uvedla důvody, v nichž vysvětlila zařazení dotčených osob a skupin na seznam. Soud prvního stupně prohlásil ze stejných důvodů, jaké obsahoval výše uvedený rozsudek T-228/02, ve svých následných rozhodnutích za neplatný zápis několika dalších subjektů. Dne 2. května 2002 byla na dotýčný seznam zapsána organizace Devrimci Halk Kurtulus Partisi-Cephesi (DHKP-C). Od té doby vydala Rada několik rozhodnutí, jimiž tento seznam aktualizovala. DHKP-C v nich byla i nadále uváděna.

Věc, ve které měl Soudní dvůr rozhodnout, se týkala dvou německých státních příslušníků, proti nimž bylo v Německu zahájeno trestní řízení. Obžalovaným E a F bylo vytýkáno, že byli v období od 30. srpna 2002 do 5. listopadu 2008 členy DHKP-C. Byli umístěni do vazby z důvodu svého členství v teroristické skupině a bylo proti nim zahájeno trestní řízení. Předkládající soud, který měl pochybnosti ohledně platnosti zápisu DHKP-C na seznam, se Soudního dvora dotázal, zda v souvislosti s rozsudky Soudu prvního stupně, kterými byly zrušeny zápisy některých osob a subjektů z důvodu nedodržení základních procesních požadavků, musí být zápis DHKP-C na seznam před 29. červnem 2007 také považován za neplatný, a to i přesto, že se DHKP-C zrušení tohoto zápisu nedomáhala.

Soudní dvůr na úvod poznamenal, že věc, která byla řešena vnitrostátním soudem, může vést k uložení trestu odnětí svobody. V této souvislosti připomněl, že Evropská unie je Uníí práva a její orgány podléhají přezkumu souladu svých aktů se Smlouvou o FEU a s obecnými právními zásadami. Každý účastník řízení má právo v rámci vnitrostátního řízení namítat neplatnost ustanovení obsažených v aktech Unie, která jsou základem pro přijetí vnitrostátního rozhodnutí nebo aktu v jeho neprospěch, a přimět vnitrostátní soud, aby se v tomto ohledu obrátil na Soudní dvůr prostřednictvím žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, pokud tento účastník řízení neměl právo podat proti těmto ustanovením přímou žalobu u Tribunálu.

⁶⁷ Nařízení Rady (ES) č. 2580/2001 ze dne 27. prosince 2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu (Úř. věst. L 344, s. 70; Zvl. vyd. 18/01, s. 207).

⁶⁸ Společný postoj 2001/931/SZBP ze dne 27. prosince 2001, o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu (Úř. věst. L 344, s. 93; Zvl. vyd. 18/01, s. 217).

⁶⁹ Rozsudek ze dne 12. prosince 2006, *Organizace Mudžáhidů iránského lidu v. Rada* (T-228/02).

⁷⁰ Rozhodnutí Rady 2007/445/ES ze dne 28. června 2007, kterým se provádí čl. 2 odst. 3 nařízení č. 2580/2001 a zrušují rozhodnutí 2006/379/ES a 2006/1008/ES (Úř. věst. L 169, s. 58).

K platnosti rozhodnutí Rady vydaných před červnem 2007 Soudní dvůr uvedl, že k žádnému z těchto rozhodnutí nebylo připojeno odůvodnění právních podmínek použitelnosti nařízení ve vztahu k DHKP-C ani vysvětlení zvláštních a konkrétních důvodů, proč měla Rada za to, že zápis DHKP-C na seznam byl, nebo je i nadále odůvodněný. Obžalovaným tudíž nebyly poskytnuty informace nezbytné k ověření opodstatněnosti tohoto zápisu DHKP-C na seznam v období před 29. červnem 2007, a k tomu, aby se ujistili zejména správnosti a relevancí informací, které k tomuto zápisu vedly, a to přesto, že je tento zápis zčásti základem obžaloby podané proti nim. Vada spočívající v nedostatku odůvodnění, jíž byl zápis stížen, může podle Soudního dvora rovněž znemožnit dostatečný soudní přezkum legality tohoto zápisu po meritorní stránce. Možnost takového přezkumu je přitom nezbytná k tomu, aby mohla být zajištěna spravedlivá rovnováha mezi požadavky boje proti mezinárodnímu terorismu a ochranou základních práv a svobod.

K otázce, zda rozhodnutí z června 2007 zhojilo se zpětnou účinností zápis DHKP-C na seznam, Soudní dvůr konstatoval, že toto rozhodnutí nemůže být v žádném případě důvodem k odsouzení v trestním řízení v důsledku skutků, k nimž došlo v období před jeho vstupem v platnost. Takový výklad by porušil zásadu zákazu retroaktivity ustanovení, která mohou vést k odsouzení této povahy. Za těchto podmínek Soudní dvůr judikoval, že vnitrostátní soud je v původním řízení povinen upustit od použití rozhodnutí Rady přijatých před červnem 2007, která tudíž nemohou být právním základem pro trestní stíhání proti E a F, pokud jde o období před 29. červnem 2007.

Soudní dvůr nakonec poskytl široký výklad zákazu, upraveného v čl. 2 bodě 1 písm. b) nařízení č. 2580/2001, zpřístupňovat finanční prostředky osobám nebo subjektům uvedeným na seznamu. Podle Soudního dvora zahrnuje tento zákaz jakýkoliv akt, jehož provedení je nezbytné k tomu, aby mohla osoba, skupina nebo subjekt, které jsou uvedeny na seznamu podle čl. 2 odst. 3 nařízení č. 2580/2001, skutečně získat možnost plně nakládat s dotčenými finančními prostředky a jinými finančními a hospodářskými zdroji. Toto pojetí zákazu není podle Soudního dvora závislé na existenci, či neexistenci vztahů mezi původcem jednání spočívajícího v dotčeném zpřístupnění prostředků a osobou, v jejíž prospěch se takto jedná.

Ve věci *M a další* (rozsudek ze dne 29. dubna 2010, C-340/08) se Soudní dvůr zabýval otázkou, zda dávky sociálního zabezpečení a sociální pomoci – jako jsou příspěvek na živobytí, rodinné přídatky, příspěvky na bydlení – poskytované manželkám údajných teroristů, kteří jsou zapsáni na seznamu v nařízení č. 881/2002⁷¹, spadají pod finanční prostředky, které jsou blokovány na základě tohoto nařízení.

Soudní dvůr konstatoval, že vzhledem k určitým rozdílům mezi jednotlivými jazykovými zněními uvedeného nařízení a rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů, kterou toto nařízení provádí, je třeba uvedené nařízení vykládat podle jeho cíle, jímž je potírání mezinárodního terorismu. Cílem zmrazení prostředků je zabránit tomu, aby dotyčné osoby měly přístup k hospodářským nebo finančním zdrojům jakéhokoli druhu, které by mohly použít na podporu teroristických činností. Tento cíl musí být chápán především tak, že se zmrazení prostředků vztahuje pouze na majetek, který může být přeměněn v prostředky, ve zboží nebo ve služby, které mohou být použity na podporu teroristických činností. Soudní dvůr poznamenal, že nebylo tvrzeno, že dotyčné manželky předávají tyto prostředky svým manželům, namísto aby je využíly na základní výdaje svých domácností, a že nebylo zpochybněno, že dotčené prostředky jsou

⁷¹ Nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 467/2001, kterým se zakazuje vývoz určitého zboží a služeb do Afghánistánu, zesiluje zákaz letů a rozšiřuje zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů afghánského Talibanu (Úř. věst. L 139, s. 9; Zvl. vyd. 18/04, s. 294).

skutečně používány manželkami pro uspokojení základních potřeb domácnosti, jejíž součástí jsou osoby zapsané na seznamu. Přeměnitelnost těchto prostředků na prostředky, které mohou sloužit k podpoře teroristických činností, je přitom stěží představitelná, protože výše dávek je stanovena tak, aby pokryly pouze zcela základní potřeby dotyčných osob. Soudní dvůr proto dospěl k závěru, že prospěch, který může osobě ze seznamu nepřímo plynout ze sociálních dávek vyplácených manželce této osoby, nezpochybňuje cíl tohoto nařízení. V důsledku toho se uvedené nařízení nevztahuje na vyplácení dávek sociálního zabezpečení nebo sociální pomoci manželkám osob zapsaných na seznam v souvislosti se zmrazením prostředků.

C – Složení Soudního dvora

(Protokolární pořádek ke dni 7. října 2010)

První řada zleva doprava:

Předseda senátu A. Arabadžev; první generální advokát Y. Bot; předsedové senátu K. Lenaerts a A. Tizzano; předseda Soudního dvora V. Skouris; předsedové senátu J. N. Cunha Rodrigues a J.-C. Bonichot, K. Schiemann a J.-J. Kasel.

Druhá řada zleva doprava:

Soudci M. Ilešič a G. Arestis; generální advokátka J. Kokott; soudce A. Rosas; předseda senátu D. Šváby; soudkyně R. Silva de Lapuerta; soudci E. Juhász, A. Borg Barthet a J. Malenovský.

Třetí řada zleva doprava:

Generální advokáti J. Mazák a P. Mengozzi; soudci L. Bay Larsen, E. Levits, U. Lõhmus a A. Ó Caoimh; generální advokátka E. Sharpston; soudkyně P. Lindh; soudce T. von Danwitz.

Čtvrtá řada zleva doprava:

Soudce E. Jarašiūnas; generální advokát P. Cruz Villalón; soudkyně M. Berger a C. Toader; generální advokátka V. Trstenjak; soudce M. Safjan; generální advokát N. Jääskinen; soudkyně A. Prechal; vedoucí soudní kanceláře A. Calot Escobar.

1. Členové Soudního dvora

(v pořadí podle data nástupu do funkce)

Vassilios Skouris

narozen v roce 1948; diplom obdržel na svobodné univerzitě v Berlíně (1970); doktorát z ústavního a správního práva na univerzitě v Hamburku (1973); profesor na univerzitě v Hamburku (1972–1977); profesor veřejného práva na univerzitě v Bielefeldu (1978); profesor veřejného práva na univerzitě v Soluni (1982); ministr vnitra (v letech 1989 a 1996); člen správního výboru na krétské univerzitě (1983–1987); ředitel Centra mezinárodního a evropského hospodářského práva v Soluni (1997–2005); předseda Řeckého sdružení pro evropské právo (1992–1994); člen Řeckého národního výboru pro výzkum (1993–1995); člen Vrchního výboru pro výběr řeckých zaměstnanců státní správy (1994–1996); člen vědecké rady Akademie evropského práva v Trevíru (od 1995); člen správního výboru Řecké národní školy veřejné správy (1995–1996); člen vědecké rady ministerstva zahraničních věcí (1997–1999); předseda Řecké ekonomické a sociální rady v roce 1998; soudce Soudního dvora od 8. června 1999; předseda Soudního dvora od 7. října 2003.

Antonio Tizzano

narozen v roce 1940; profesor práva Evropské unie na Univerzitě La Sapienza v Římě; profesor na univerzitách „Istituto Orientale“ (1969–1979) a „Federico II“ v Neapoli (1979–1992), Katánii (1969–1977) a Mogadišu (1967–1972); advokát u italského Kasačního soudu; právní poradce na Stálém zastoupení Italské republiky při Evropských společenstvích (1984–1992); člen italské delegace během jednání o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky k Evropským společenstvím, jednání týkajících se Jednotného evropského aktu a Smlouvy o Evropské unii; autor početné řady publikací, včetně Komentářů k evropským smlouvám a kodexů Evropské unie; zakladatel a od roku 1996 ředitel revue „Il Diritto dell’Unione Europea“; člen řídících nebo redakčních výborů několika právnických periodik; působil jako zpravodaj během mnoha mezinárodních kongresů; konference a přednášky na několika mezinárodních institucích, včetně Akademie mezinárodního práva v Haagu (1987); člen skupiny nezávislých expertů prověřujících finanční hospodaření Komise Evropských společenství (1999); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2000 do 3. května 2006; soudce Soudního dvora od 4. května 2006.

José Narciso da Cunha Rodrigues

narozen v roce 1940; různé funkce v soudnictví (1964–1977); vládou pověřen různými úkoly za účelem uskutečnění a koordinace studie reformy soudního systému; vládní zmocněnec u Evropské komise pro lidská práva a Evropského soudu pro lidská práva (1980–1984); znalec u řídicího výboru pro lidská práva Rady Evropy (1980–1985); člen revizní komise pro trestní zákoník a trestní řád; Procurador-Geral da República (1984–2000); člen kontrolního výboru Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) (1999–2000); soudce Soudního dvora od 7. října 2000.

Christiaan Willem Anton Timmermans

narozen v roce 1941; referendář Soudního dvora Evropských společenství (1966–1969); úředník Komise Evropských společenství (1969–1977); doktor práv (univerzita v Leidenu); profesor evropského práva na univerzitě v Groningenu (1977–1989); soudce odvolacího soudu v Arnhemu; publikační činnost; zástupce generálního ředitele právní služby Komise Evropských společenství (1989–2000); profesor evropského práva na univerzitě v Amsterdamu; soudce Soudního dvora od 7. října 2000. do 10. června 2010.

Allan Rosas

narozen v roce 1948; doktor práv na univerzitě v Turku (Finsko); profesor práv na univerzitě v Turku (1978–1981) a v Åbo Akademi (Turku/Åbo) (1981–1996); ředitel Institutu pro lidská práva tamtéž (1985–1995); různé odpovědné univerzitní funkce národní a mezinárodní; člen vědeckých společností; koordinátor národních i mezinárodních výzkumných projektů a programů, zvláště v následujících oblastech: právo Společenství, mezinárodní právo, základní lidská práva a svobody; ústavní právo a srovnávací nauka o veřejné správě; zástupce finské vlády jakožto člen nebo poradce finských delegací na různých mezinárodních konferencích a setkáních; odborník na finské právo, zejména ve vládních a parlamentních právních komisích ve Finsku, stejně jako v Organizaci spojených národů, v Unesco, v Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a v Radě Evropy; od roku 1995 hlavní právní poradce právní služby Evropské komise pověřený vnějšími vztahy; od března roku 2001 zástupce generálního ředitele právní služby Evropské komise; soudce Soudního dvora od 17. ledna 2002.

Rosario Silva de Lapuerta

narozena v roce 1954; licenciée en droit (diplom v oboru právo) (univerzita Complutense v Madridu); abogado del Estado (soudní úřednice) v Malaze; abogado del Estado v právní sekci ministerstva dopravy, turistiky a komunikací, poté v právní sekci ministerstva zahraničních věcí; abogado del Estado-Jefe ve státní právní službě pověřena zastupováním v řízení před Soudním dvorem a zástupkyně generálního ředitele sekce právní pomoci v mezinárodním právu a právu Společenství Abogacía General del Estado (ministerstvo spravedlnosti); členka poradní přípravné skupiny Komise pro budoucnost soudního systému Společenství; vedoucí španělské delegace skupiny „Přátelé předsednictví“ pro reformu soudního systému Společenství v rámci Niceské smlouvy a zvláštní pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“; profesorka práva Společenství na diplomatické škole v Madridu; spolu-šéfredaktorka časopisu „Noticias de la Unión Europea“; soudkyně Soudního dvora od 7. října 2003.

Koen Lenaerts

narozen v roce 1954; licencié en droit (diplom v oboru právo) a doktor práv (Katholieke Universiteit Leuven); Master of Laws, Master in Public Administration (Harvard University); asistent (1979–1983), později profesor evropského práva na Katholieke Universiteit Leuven (od roku 1983); referendář Soudního dvora (1984–1985); profesor na Collège d'Europe v Bruggách (1984–1989); advokát bruselské advokátní komory (1986–1989); hostující profesor na Harvard Law School (1989); soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989 do 6. října 2003; soudce Soudního dvora od 7. října 2003.

Juliane Kokott

narozena v roce 1957; studium práv (univerzity v Bonnu a Ženevě); LL.M. (American University/Washington D.C.); doktorka práv (univerzita v Heidelbergu, 1985; Harvardská univerzita, 1990); hostující profesorka na univerzitě v Berkeley (1991); profesorka veřejného práva německého a cizích států, mezinárodního práva a evropského práva na univerzitách v Augsburgu (1992), Heidelbergu (1993) a Düsseldorfu (1994); zastupující soudkyně německé vlády u Mezinárodního smírčího a rozhodčího soudu Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE); viceprezidentka Federální poradní rady pro globální změny (WBGU, 1996); profesorka mezinárodního práva a mezinárodního práva obchodního a evropského práva na univerzitě v St. Gallen (1999); ředitelka Institutu evropského a mezinárodního obchodního práva na univerzitě v St. Gallen (2000); zástupkyně ředitele studijního programu specializovaného na obchodní právo na univerzitě v St. Gallen (2001); generální advokátka Soudního dvora od 7. října 2003.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

narozen v roce 1937; studium práv v Cambridge; barrister (1964–1980); Queen's Counsel (1980–1986); soudce High Court of England and Wales (1986–1995); Lord Justice of Appeal (1995–2003); přední člen od roku 1985 a v roce 2003 pokladník Honourable Society of the Inner Temple; soudce Soudního dvora od 8. ledna 2004.

Pranas Kūris

narozen v roce 1938; držitel diplomu v oboru právo univerzity ve Vilniusu (1961); kandidát právních věd na univerzitě v Moskvě (1965); habilitovaný doktor (Dr. hab.) na univerzitě v Moskvě (1973); stážista v Institutu mezinárodních vysokých učeních (ředitel: prof. Ch. Rousseau), univerzita v Paříži (1967–1968); řádný člen Litevské akademie věd (1996); doktor *honoris causa* Litevské právnické univerzity (2001); různé funkce v oblasti výuky a správy na univerzitě ve Vilniusu (1961–1990), docent, profesor, profesor mezinárodního práva veřejného, děkan právnické fakulty; různé vládní funkce v litevské diplomacii a spravedlnosti; ministr spravedlnosti (1990–1991), státní poradce (1991), velvyslanec Litevské republiky pro Belgii, Lucembursko a Nizozemsko (1992–1994); soudce Evropského soudu pro lidská práva (bývalého) (červen 1994 – listopad 1998); soudce litevského Nejvyššího soudu a předseda tohoto soudu (prosinec 1994 – říjen 1998); soudce Evropského soudu pro lidská práva (od listopadu 1998); účast na několika mezinárodních konferencích; člen delegace Litevské republiky pro vyjednávání se SSSR (1990–1992); autor četných publikací (přibližně 200); soudce Soudního dvora od 11. května 2004 do 6. října 2010.

Endre Juhász

narozen v roce 1944; držitel diplomu v oboru právo univerzity v Segedíně, Maďarsko (1967); přijímací zkouška do maďarské advokátní komory (1970); postgraduální studium v oboru srovnávacího práva na univerzitě ve Štrasburku, Francie (1969, 1970, 1971, 1972); úředník právního odboru ministerstva zahraničního obchodu (1966–1974), ředitel pro legislativní záležitosti (1973–1974); první obchodní atašé na velvyslanectví Maďarska v Bruselu, odpovědný za otázky Společenství (1974–1979); ředitel na ministerstvu zahraničního obchodu (1979–1983); první obchodní atašé, dále pak obchodní poradce na velvyslanectví Maďarska ve Washingtonu DC, Spojené státy (1983–1989); generální ředitel na ministerstvu obchodu a ministerstvu mezinárodních hospodářských vztahů (1989–1991); hlavní vyjednavatel pro dohodu o přidružení mezi Maďarskem a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy (1990–1991); generální tajemník ministerstva mezinárodních hospodářských vztahů, ředitel Úřadu pro evropské záležitosti (1992); státní tajemník při ministerstvu mezinárodních hospodářských vztahů (1993–1994); státní tajemník, předseda Úřadu pro evropské záležitosti ministerstva průmyslu a obchodu (1994); zvláštní a zplnomocněný velvyslanec, vedoucí diplomatické mise Maďarské republiky při Evropské unii (leden 1995 – květen 2003); hlavní vyjednavatel pro přistoupení Maďarské republiky k Evropské unii (červenec 1998 – duben 2003); ministr bez portfeje pro koordinaci otázek evropské integrace (od května 2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

George Arestis

narozen v roce 1945; držitel diplomu v oboru právo univerzity v Athénách (1968); M. A. Comparative Politics and Government, University of Kent v Canterbury (1970); výkon profese advokáta na Kypru (1972–1982); jmenování do funkce District Court Judge (1982); povýšen do funkce President District Court (1995); Administrative President District Court v Nikósii (1997–2003); soudce Nejvyššího soudu Kypru (2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

narozen v roce 1947; doktorát v oboru právo Královské univerzity na Maltě v roce 1973; nástup do maltské veřejné správy jako Notary to Government v roce 1975; poradce republiky v roce 1978, první poradce republiky v roce 1979, náměstek Attorney General v roce 1988, jmenovaný Attorney General prezidentem Malty v roce 1989; lektor občanského práva na částečný úvazek na Maltské univerzitě (1985–1989); člen univerzitní rady Maltské univerzity (1998–2004); člen komise pro správu spravedlnosti (1994–2004); člen výboru guvernéřů rozhodčího centra na Maltě (1998–2004); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Marko Ilešič

narozen v roce 1947; doktor práv (univerzita v Lublani); zaměření na srovnávací právo (univerzity ve Štrasburku a Coimbře); justiční zkouška; soudce pracovního tribunálu v Lublani (1975–1986); profesor občanského, obchodního a mezinárodního práva soukromého; proděkan (1995–2001) a děkan (2001–2004) právnické fakulty univerzity v Lublani; autor četných právních publikací; honorární soudce a předseda senátu pracovního soudu v Lublani (1975–1986); předseda sportovního tribunálu Slovinska (1978–1986); předseda burzovní rozhodčí komory v Lublani; rozhodce rozhodčího soudu pojišťovací společnosti Triglav (1990–1998); rozhodce Jugoslávské obchodní komory (do roku 1991) a Slovinské obchodní komory (od roku 1991); rozhodce Mezinárodní obchodní komory v Paříži; soudce odvolacího soudu UEFA a FIFA; předseda Unie sdružení slovinských právníků (1993–2005); člen Asociace mezinárodního práva, Mezinárodního námořního výboru a dalších mezinárodních právních asociací; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Jiří Malenovský

narozen v roce 1950; doktor práv Univerzity Karlovy v Praze (1975); odborný asistent (1974–1990), proděkan (1989–1991) a vedoucí katedry mezinárodního a evropského práva (1990–1992) Masarykovy univerzity v Brně; soudce Ústavního soudu ČSFR (1992); velvyslanec při Radě Evropy (1993–1998); předseda Výboru delegátů ministrů Rady Evropy (1995); vrchní ředitel na ministerstvu zahraničních věcí (1998–2000); předseda české a slovenské sekce Asociace mezinárodního práva (1999–2001); soudce Ústavního soudu (2000–2004); člen Legislativní rady (1998–2000); člen Stálého rozhodčího soudu v Haagu (od roku 2000); profesor v oboru mezinárodního práva veřejného na Masarykově univerzitě v Brně (2001); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Uno Lõhmus

narozen v roce 1952; doktorát v oboru právo v roce 1986; člen advokátní komory (1977–1998); hostující profesor v oboru trestního práva na univerzitě v Tartu; soudce Evropského soudu pro lidská práva (1994–1998); předseda Nejvyššího soudu Estonska (1998–2004); člen právní komise pro Ústavu; konzultant redakčního výboru pro trestní zákon; člen redakční pracovní skupiny pro trestní řád; autor řady publikací o lidských právech a ústavním právu; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Egils Levits

narozen v roce 1955; držitel diplomu v oboru právo a politických věd univerzity v Hamburku; vědecký spolupracovník na Právnické fakultě univerzity v Kielu; poradce lotyšského parlamentu pro otázky mezinárodního práva, ústavního práva a legislativní reformy; velvyslanec Lotyšska v Německu a Švýcarsku (1992–1993), v Rakousku, Švýcarsku a Maďarsku (1994–1995); místopředseda vlády a ministr spravedlnosti, pověřený řízením ministerstva zahraničních věcí (1993–1994); smírčí soudce Smírčího a rozhodčího soudu OBSE (od roku 1997); člen Stálého rozhodčího soudu (od roku 2001); v roce 1995 zvolen soudcem Evropského soudu pro lidská práva, znovu zvolen v roce 1998 a 2001; četné publikace v oblasti ústavního práva a správního práva, legislativní reformy a práva Společenství; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Aindrias Ó Caoimh

narozen v roce 1950; bakalář v oboru občanského práva (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); barrister (King's Inns, 1972); diplom vyššího studia evropského práva (University College Dublin, 1977); barrister u irské advokátní komory (1972–1999); docent evropského práva (King's Inns, Dublin); Senior Counsel (1994–1999); zástupce irské vlády v četných věcech před Soudním dvorem Evropských společenství (od roku 1999); soudce High Court v Irsku (od roku 1999); Bench (doyen) Honorable Society of King's Inns (od roku 1999); náměstek předsedy Irské společnosti evropského práva; člen Asociace mezinárodního práva (irská sekce); syn Andrease O'Keefe (Aindrias Ó Caoimh), soudce Soudního dvora (1974–1985); soudce Soudního dvora od 13. října 2004.

Lars Bay Larsen

narozen v roce 1953; diplom politických věd (1976), licencié en droit (diplom v oboru právo) (1983), univerzita v Kodani; úředník na ministerstvu spravedlnosti (1983–1985); lektor (1984–1991), poté přidružený profesor (1991–1996) rodinného práva na univerzitě v Kodani; vedoucí sekce Advokatsamfund (1985–1986); vedoucí oddělení (1986–1991) na ministerstvu spravedlnosti; člen advokátní komory (1991); vedoucí divize (1991–1995), vedoucí policejního odboru (1995–1999), vedoucí právního odboru (2000–2003) na ministerstvu spravedlnosti; zástupce Dánska ve Výboru K-4 (1995–2000), v Groupe central de Schengen (1996–1998) a v Europol Management Board (1998–2000); soudce u Højesteret (2003–2006); soudce Soudního dvora od 11. ledna 2006.

Eleanor Sharpston

narozena v roce 1955; studia ekonomie, jazyků a práv na King's College, Cambridge (1973–1977); asistentka a výzkumná pracovnice na Corpus Christi College, Oxford (1977–1980); členka advokátní komory (Middle Temple, 1980); barrister (1980–1987 a 1990–2005); referendářka u generálního advokáta, poté u soudce Sira Gordona Slyna (1987–1990); profesorka evropského práva a práva srovnávacího (Director of European Legal Studies) na University College London (1990–1992); profesorka (Lecturer) na právnické fakultě (1992–1998), poté přidružená profesorka (Affiliated Lecturer) (1998–2005) na univerzitě v Cambridge; Fellow of King's College, Cambridge (od roku 1992); přidružená profesorka a výzkumná pracovnice (Senior Research Fellow) v Centre for European Legal Studies na univerzitě v Cambridge (1998–2005); Queen's Counsel (1999); Benchers of Middle Temple (2005); generální advokátka Soudního dvora od 11. ledna 2006.

Paolo Mengozzi

narozen v roce 1938; profesor mezinárodního práva a vedoucí katedry Jeana Monneta práva Evropských společenství univerzity v Bologni; doktor *honoris causa* univerzity Carlos III v Madridu; hostující profesor při univerzitách Johnse Hopkinse (Bologna Center), St. Johns (New York), Georgetown, Paris-II, Georgia (Atény) a Mezinárodního univerzitního institutu (Lucemburk); koordinátor programu European Business Law Pallas Program, organizovaného při univerzitě v Nimègue; člen poradního výboru Komise Evropských společenství pro veřejné zakázky; zástupce státního tajemníka pro průmysl a obchod u příležitosti půlročního italského předsednictví Radě; člen poradní přípravné skupiny Evropských společenství pro Mezinárodní obchodní organizaci (WTO) a ředitel zasedání výzkumného centra akademie mezinárodního práva v Haagu, věnovaného WTO, v roce 1997; soudce Soudu prvního stupně od 4. března 1998 do 3. května 2006; generální advokát Soudního dvora od 4. května 2006.

Pernilla Lindh

narozena v roce 1945; licenciée en droit (diplom v oboru právo) na univerzitě v Lundu; soudní asistentka a soudkyně soudu prvního stupně v Trollhättan (1971–1974), soudní asistentka u odvolacího soudu ve Stockholmu (1974–1975); soudkyně soudu prvního stupně ve Stockholmu (1975); rada pro právní a administrativní záležitosti v kabinetu předsedy odvolacího soudu ve Stockholmu (1975–1978); rada se zvláštním posláním u Domstolverket (úřad pro správu soudnictví) (1977); rada v úřadu kancléře pro soudnictví (Justice Chancellor) (1979–1980); přísedící soudkyně odvolacího soudu ve Stockholmu (1980–1981); právní poradce na ministerstvu obchodu (1981–1982); právní poradce, poté ředitelka právního odboru a vrchní ředitelka právní sekce ministerstva zahraničních věcí (1982–1995); hodnost velvyslankyně v roce 1992; zástupkyně předsedy Swedish Market Court; zodpovědná za právní a institucionální otázky při vyjednávání EHP (zástupkyně předsedy, poté předsedkyně skupiny ESVO) a při vyjednávání o přistoupení Švédského království k Evropské unii; soudkyně Soudu prvního stupně od 18. ledna 1995 do 6. října 2006; soudkyně Soudního dvora od 7. října 2006.

Yves Bot

narozen v roce 1947; diplom právnické fakulty v Rouenu; doktor práv (univerzita Paříž II Panthéon-Assas); hostující profesor na právnické fakultě v Le Mans; státní zástupce, poté první státní zástupce na státním zastupitelství v Le Mans (1974–1982); státní zástupce u tribunal de grande instance de Dieppe (okresní soud v Dieppe) (1982–1984); zastupující státní zástupce u tribunal de grande instance de Strasbourg (okresní soud ve Štrasburku) (1984–1986); státní zástupce u tribunal de grande instance de Bastia (okresní soud v Bastii) (1986–1988); generální advokát u cour d'appel de Caen (odvolací soud v Caen) (1988–1991); státní zástupce u tribunal de grande instance du Mans (okresní soud v Le Mans) (1991–1993); vysoký úředník na ministerstvu spravedlnosti pověřený zvláštními úkoly pro ministra (1993–1995); státní zástupce u tribunal de grande instance de Nanterre (okresní soud v Nanterre) (1995–2002); státní zástupce u tribunal de grande instance de Paris (okresní soud v Paříži) (2002–2004); hlavní státní zástupce u cour d'appel de Paris (odvolací soud v Paříži) (2004–2006); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2006.

Ján Mazák

narozen v roce 1954; doktor práv (univerzita Pavola Jozefa Šafaříka, Košice, 1978); profesor občanského práva (1994) a práva Společenství (2004); ředitel institutu práva Společenství na právnické fakultě v Košicích (2004); soudce u Krajského soudu v Košicích (1980); místopředseda (1982) a předseda (1990) Městského soudu v Košicích; člen slovenské advokátní komory (1991); právní poradce při Ústavním soudu (1993–1998); náměstek ministra spravedlnosti (1998–2000); předseda Ústavního soudu (2000–2006); člen Benátské komise (2004); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2006.

Jean-Claude Bonichot

narozen v roce 1955; licencié en droit (diplom v oboru právo) na univerzitě v Metách, diplom od Institut d'études politiques de Paris (Institut politických věd v Paříži), bývalý žák École nationale d'administration (Národní škola správní); zpravodaj (1982–1985), vládní komisař (1985–1987 a 1992–1999); přísedící (1999–2000); předseda šesté podsektory senátu pro sporné věci (2000–2006) u Conseil d'État (Nejvyšší správní soud); referendář u Soudního dvora (1987–1991); ředitel kabinetu ministra práce, zaměstnanosti a odborného vzdělávání, poté ředitel kabinetu státního ministra, ministra pro veřejnou službu a modernizaci správy (1991–1992); vedoucí právní mise Conseil d'État u Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (Národní zaměstnanecká zdravotní pojišťovna) (2001–2006); hostující profesor na univerzitě v Metách (1988–2000), poté na univerzitě v Paříži I Panthéon-Sorbonne (od roku 2000); autor četných publikací o správním právu, právu Společenství a evropském právu lidských práv; zakladatel a předseda redakčního výboru *Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme* (Právní bulletin pro právo urbanismu), spoluzakladatel a člen redakčního výboru *Bulletin juridique des collectivités locales* (Právní bulletin pro místní celky), předseda vědeckého výboru pro výzkum týkající se institucí a práva urbanismu a bydlení; soudce Soudního dvora od 7. října 2006.

Thomas von Danwitz

narozen v roce 1962; studia v Bonnu, Ženevě a Paříži; státní zkouška v oboru právo (1986 a 1992); doktor práv (univerzita v Bonnu, 1988); mezinárodní diplom v oboru veřejné správy [École nationale d'administration, (Národní škola správní), 1990]; habilitace (univerzita v Bonnu, 1996); profesor německého veřejného práva a práva evropského (1996–2003), děkan právnické fakulty na univerzitě v Ruhr, Bochum (2000–2001); profesor německého veřejného práva a práva evropského na univerzitě v Kolíně (2003–2006); ředitel institutu pro veřejné právo a správní vědu (2006); hostující profesor na Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), univerzitě Françoise Rabelaise (Tours, 2001–2006) a na univerzitě v Paříži I Panthéon-Sorbonne, (2005–2006); doktor *honoris causa* na univerzitě Françoise Rabelaise (Tours, 2010); soudce Soudního dvora od 7. října 2006.

Verica Trstenjak

narozena v roce 1962; justiční zkouška (1987); doktorka práv na univerzitě v Lublani (1995); profesorka (od roku 1996) teorie práva a státu (právní nauka) a soukromého práva; vědecká pracovnice; doktorandská studia na univerzitě v Curychu, Institutu srovnávacího práva na univerzitě ve Vídni, na Institutu Maxe Plancka pro mezinárodní právo soukromé v Hamburku, na svobodné univerzitě v Amsterdamu; hostující profesorka na univerzitě ve Vídni, ve Freiburgu (Německo) a na právní škole Bucerius v Hamburku; vedoucí právní služby (1994–1996) a státní tajemnice ministerstva vědy a technologie (1996–2000); generální tajemnice vlády (2000); členka pracovní skupiny pro evropský občanský zákoník (Study Group on European Civil Code) od roku 2003; vedoucí výzkumného projektu Humboldt (Humboldt Stiftung); publikování více než sta právnických článků a několika knih o evropském právu a právu soukromém, držitelka ceny Asociace slovinských právníků „právník roku 2003“; členka redakční rady několika právnických časopisů; generální tajemnice Sdružení slovinských právníků, členka několika právnických sdružení, mezi jinými Gesellschaft für Rechtsvergleichung; soudkyně Soudu prvního stupně od 7. července 2004 do 6. října 2006; generální advokátka Soudního dvora od 7. října 2006.

Alexander Arabadžev

narozen v roce 1949; studium práv (univerzita svatého Klimenta Ochridského, Sofie); soudce u soudu prvního stupně v Blagoevgradu (1975–1983); soudce krajského soudu v Blagoevgradu (1983–1986); soudce Nejvyššího soudu (1986–1991); soudce Ústavního soudu (1991–2000); člen Evropské komise pro lidská práva (1997–1999); člen Evropského konventu o budoucnosti Evropy (2002–2003); poslanec (2001–2006); pozorovatel u Evropského parlamentu; soudce Soudního dvora od 12. ledna 2007.

Camelia Toader

narozena v roce 1963; licenciée en droit (diplom v oboru právo) (1986), doktorka práv (1997) (univerzita v Bukurešti); justiční čekatelka u soudu prvního stupně v Buftea (1986–1988); soudkyně u soudu prvního stupně 5. obvodu v Bukurešti (1988–1992); členka advokátní komory v Bukurešti (1992); lektorka (1992–2005), poté od roku 2005 profesorka občanského práva a evropského smluvního práva na univerzitě v Bukurešti; několik doktorandských a výzkumných studií na institutu Maxe Plancka pro mezinárodní právo soukromé v Hamburku (mezi lety 1992 a 2004); vedoucí odboru pro evropskou integraci na ministerstvu spravedlnosti (1997–1999); soudkyně Nejvyššího soudu (1999–2007); hostující profesorka na univerzitě ve Vídni (2000); vyučující práva Společenství na Národní justiční akademii (2003 a 2005–2006); členka redakční rady několika právních časopisů; od roku 2010 přidružená členka Mezinárodní akademie pro srovnávací právo, emeritní vědecká pracovnice centra pro studium evropského práva na institutu právního výzkumu rumunské akademie; soudkyně Soudního dvora od 12. ledna 2007.

Jean-Jacques Kasel

narozen v roce 1946; doktor práv, bakalářská zkouška (licence) se zaměřením na správní právo (ULB, 1970); diplom z IEP v Paříži (Ecofin, 1972); advokátní koncipient; právní poradce Banque de Paris et des Pays-Bas (1972–1973); atašé, poté vyslanecký tajemník na ministerstvu zahraničních věcí (1973–1976); předseda pracovních skupin Rady ministrů (1976); první tajemník zastupitelského úřadu, zástupce stálého představitele při OECD (Paříž, 1976–1979); vedoucí kanceláře místopředsedy vlády (1979–1980); předseda Evropské politické spolupráce (1980); poradce a následně zástupce vedoucího kanceláře předsedy Komise Evropských společenství (1981); ředitel pro záležitosti rozpočtu a služebního řádu v generálním sekretariátu Rady ministrů (1981–1984); rada stálého zastoupení při Evropských společenstvích (1984–1985); předseda rozpočtového výboru; zplnomocněný vyslanec, ředitel pro politické a kulturní záležitosti (1986–1991); diplomatický poradce předsedy vlády (1986–1991); velvyslanec v Řecku (1989–1991, nerezidentní), předseda politického výboru (1991); velvyslanec, stálý zástupce při Evropských společenstvích (1991–1998); předseda Coreperu (první pololetí 1997); velvyslanec (Brusel, 1998–2002); stálý představitel při NATO (1998–2002); dvorní maršálek a vedoucí kanceláře jeho královské Výsosti velkovévody (2002–2007); soudce Soudního dvora od 15. ledna 2008.

Marek Safjan

narozen v roce 1949; doktor práv (univerzita ve Varšavě, 1980); doktor právních věd (univerzita ve Varšavě, 1990); řádný profesor práva (1998); ředitel institutu občanského práva na univerzitě ve Varšavě (1992–1996); prorektor univerzity ve Varšavě (1994–1997); generální tajemník polské sekce Sdružení přátel francouzské právní kultury založeného Henrim Capitantem (1994–1998); zástupce Polska ve výboru pro bioetiku Rady Evropy (1991–1997); předseda vědecké rady Institutu spravedlnosti (1998); soudce Ústavního soudu (1997–1998), poté předseda téhož soudu (1998–2006); člen Mezinárodní akademie srovnávacího práva (od roku 1994) a zástupce jejího předsedy (od roku 2010), člen Mezinárodního sdružení pro právo, etiku a vědu (od roku 1995), člen Polského helsinského výboru; člen Polské akademie umění a literatury; vyznamenání *pro merito* udělené generálním tajemníkem Rady Evropy (2007); autor četné řady publikací v oblasti občanského práva, lékařského práva a evropského práva; soudce Soudního dvora od 7. října 2009.

Daniel Šváby

narozen v roce 1951; doktor práv (univerzita v Bratislavě); soudce obvodního soudu v Bratislavě; soudce odvolacího soudu u občanskoprávního senátu a místopředseda Městského soudu v Bratislavě; člen odboru občanského a rodinného práva právního institutu ministerstva spravedlnosti; dočasně přidělený soudce obchodního kolegia Nejvyššího soudu; člen Evropské komise pro lidská práva (Štrasburk); soudce Ústavního soudu (2000–2004); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004 do 6. října 2009; soudce Soudního dvora od 7. října 2009.

Maria Berger

narozena v roce 1956; studium práv a ekonomie (1975–1979), doktorka práv; asistentka a lektorka na Institutu pro veřejné právo a politické vědy na univerzitě v Innsbrucku (1979–1984); rada na spolkovém ministerstvu vědy a výzkumu, naposledy ve funkci zástupkyně vedoucího oddělení (1984–1988); pověřená otázkami EU v Úřadu spolkového kancléře (1988–1989); ředitelka Odboru evropské integrace Úřadu spolkového kancléře (příprava na přistoupení Rakouska k Evropské unii) (1989–1992); ředitelka na Kontrolním úřadu ESVO v Ženevě a Bruselu (1993–1994); proděkanka Donau-Universität v Krems (1995–1996); poslankyně Evropského parlamentu (listopad 1996 – leden 2007 a prosinec 2008 – červenec 2009) a členka právního výboru; náhradnice v evropském Konventu o budoucnosti Evropy (únor 2002 – červenec 2003); členka městské rady v Perg (září 1997 – září 2009); spolková ministryně spravedlnosti (leden 2007 – prosinec 2008); soudkyně Soudního dvora od 7. října 2009.

Niilo Jääskinen

narozen v roce 1958; licence en droit (diplom v oboru právo) (1980), diplom „magister“ v oboru právo (1982), doktorát (2008) na univerzitě v Helsinkách; lektor na univerzitě v Helsinkách (1980–1986); referendář a soudce dočasně přidělený k soudu prvního stupně v Rovaniemi (1983–1984); právní poradce (1987–1989), poté vedoucí oddělení evropského práva na ministerstvu spravedlnosti (1990–1995); právní poradce na ministerstvu zahraničních věcí (1989–1990); poradce a tajemník pro evropské záležitosti Velkého výboru finského parlamentu (1995–2000); dočasně přidělený soudce (červenec 2000 – prosinec 2002), poté soudce (leden 2003 – září 2009) Nejvyššího správního soudu; odpovědný za právní a ústavní otázky při jednáních o přistoupení Finské republiky k Evropské unii; generální advokát Soudního dvora od 7. října 2009.

Pedro Cruz Villalón

narozen v roce 1946; vysokoškolský diplom v oboru právo (1963–1968) a titul doktora práv (1975) obdržel na univerzitě v Seville; postgraduální studium na univerzitě ve Freiburgu im Breisgau (1969–1971); profesor práva a politiky na univerzitě v Seville (1978–1986); vedoucí katedry ústavního práva na univerzitě v Seville (1986–1992); referendář u ústavního soudu (1986–1987); soudce ústavního soudu (1992–1998); předseda ústavního soudu (1998–2001); fellow na Wissenschaftskolleg v Berlíně (2001–2002); vedoucí katedry ústavního práva na Autonomní univerzitě v Madridu (2002–2009); volený člen Státní rady (2004–2009); autor řady publikací; generální advokát Soudního dvora od 14. prosince 2009.

Alexandra (Sacha) Prechal

narozena v roce 1959; studia práv (univerzita v Groningenu, 1977–1983); doktorka práv (univerzita v Amsterdamu, 1995); odborná asistentka právnické fakulty v Maastrichtu (1983–1987); referendářka Soudního dvora Evropských společenství (1987–1991); lektorka na Institutu Europa právnické fakulty univerzity v Amsterdamu (1991–1995); profesorka evropského práva na právnické fakultě univerzity v Tilburgu (1995–2003); profesorka evropského práva na právnické fakultě univerzity v Utrechtu a členka správní rady Institutu Europa univerzity v Utrechtu (od roku 2003); členka redakčních výborů několika národních a mezinárodních právnických časopisů; autorka četných publikací; členka nizozemské Královské akademie věd; soudkyně Soudního dvora od 10. června 2010.

Egidijus Jarašiūnas

narozen v roce 1952; držitel diplomu v oboru právo univerzity ve Vilniusu (1974–1979); doktor právních věd Litevské právní akademie (1999), advokát litevské advokátní komory (1979–1990); poslanec Nejvyšší rady (Parlamentu) Litevské republiky (1990–1992), poté člen Seimas (Parlamentu) Litevské republiky a člen Komise státu a práva (1992–1996); soudce Ústavního soudu Litevské republiky (1996–2005), poté poradce předsedy Ústavního soudu Litvy (od roku 2006); asistent na katedře ústavního práva Právnické fakulty Univerzity Mykolase Romerise (1997–2000), poté přidružený profesor (2000–2004) a následně profesor (od roku 2004) na uvedené fakultě a konečně vedoucí této katedry (2005–2007); děkan právnické fakulty Univerzity Mykolase Romerise (2007–2010); člen Benátské komise (2006–2010); signatář aktu ze dne 11. března 1990 o obnovení nezávislosti Litvy; autor řady právních publikací; soudce Soudního dvora od 6. října 2010.

Roger Grass

narozen v roce 1948; diplom obdržel na Institutu politických studií v Paříži a po vysokoškolských studiích veřejného práva; náměstek státního zástupce u Tribunal de grande instance ve Versailles; vrchní rada u Soudního dvora; generální tajemník vrchního státního zastupitelství Cour d'appel v Paříži; kancelář ministra spravedlnosti; referendář předsedy Soudního dvora; vedoucí kanceláře Soudního dvora od 10. února 1994 do 6. října 2010.

Alfredo Calot Escobar

narozen v roce 1961; licencié en droit (diplom v oboru právo) na univerzitě ve Valencii (1979–1984); obchodní analytik u Rady obchodních komor Valencijského autonomního společenství (1986); právník lingvista u Soudního dvora (1986–1990); právník revizor u Soudního dvora (1990–1993); rada na odboru tisku a informací Soudního dvora (1993–1995); rada na sekretariátu institucionálního výboru Evropského parlamentu (1995–1996); atašé vedoucího kanceláře Soudního dvora (1996–1999); referendář u Soudního dvora (1999–2000); vedoucí španělského překladatelského oddělení Soudního dvora (2000–2001); ředitel, poté generální ředitel překladatelské služby Soudního dvora (2001–2010); vedoucí kanceláře Soudního dvora od 7. října 2010.

2. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2010

Slavnostní zasedání ze dne 10. června 2010

V důsledku odstoupení p. Christiaana Timmermanse jmenovali zástupci vlád členských států Evropské unie rozhodnutím ze dne 2. června 2010 na zbývající část jeho funkčního období, tedy na období od 10. června 2010 do 6. října 2012, soudkyní Soudního dvora Evropské unie pí Alexandru Prechal.

Slavnostní zasedání ze dne 6. října 2010

V důsledku odstoupení p. Pranase Kūrise jmenovali zástupci vlád členských států Evropské unie rozhodnutím ze dne 29. září 2010 na zbývající část jeho funkčního období, tedy na období od 6. října 2010 do 6. října 2012, soudcem Soudního dvora Evropské unie p. Egidijuse Jarašiūnase.

V důsledku odstoupení p. Rogera Grasse, který vykonává funkci vedoucího soudní kanceláře Soudního dvora od 10. února 1994, zvolili soudci a generální advokáti dne 14. září 2010 na funkční období šesti let, tedy na období od 7. října 2010 do 6. října 2016, vedoucím soudní kanceláře Soudního dvora p. Alfreda Calota Escobara.

3. Protokolární pořádky

od 1. ledna 2010 do 10. června 2010

Pan V. SKOURIS, předseda Soudního dvora
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu
Pan J. N. CUNHA RODRIGUES, předseda druhého senátu
Pan K. LENAERTS, předseda třetího senátu
Pan J.-C. BONICHOT, předseda čtvrtého senátu
Pan P. MENGZZI, první generální advokát
Paní R. SILVA de LAPUERTA, předsedkyně sedmého senátu
Pan E. LEVITS, předseda pátého senátu
Paní P. LINDH, předsedkyně šestého senátu
Paní C. TOADER, předsedkyně osmého senátu
Pan C. W. A. TIMMERMANS, soudce
Pan A. ROSAS, soudce
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan K. SCHIEMANN, soudce
Pan P. KÜRIS, soudce
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan G. ARESTIS, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan M. ILEŠIČ, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan U. LÖHMUS, soudce
Pan A. Ó CAOIMH, soudce
Pan L. BAY LARSEN, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan J. MAZÁK, generální advokát
Pan T. von DANWITZ, soudce
Paní V. TRSTENJAK, generální advokátka
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Pan J.-J. KASEL, soudce
Pan M. SAFJAN, soudce
Pan D. ŠVÁBY, soudce
Paní M. BERGER, soudkyně
Pan N. JÄÄSKINEN, generální advokát
Pan P. CRUZ VILLALÓN, generální advokát

Pan R. GRASS, vedoucí soudní kanceláře

od 11. června 2010 do 6. října 2010

Pan V. SKOURIS, předseda Soudního dvora
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu
Pan J. N. CUNHA RODRIGUES, předseda druhého senátu
Pan K. LENAERTS, předseda třetího senátu
Pan J.-C. BONICHOT, předseda čtvrtého senátu
Pan P. MENGZZI, první generální advokát
Paní R. SILVA de LAPUERTA, předsedkyně sedmého senátu
Pan E. LEVITS, předseda pátého senátu
Paní P. LINDH, předsedkyně šestého senátu
Paní C. TOADER, předsedkyně osmého senátu
Pan A. ROSAS, soudce
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan K. SCHIEMANN, soudce
Pan P. KÜRIS, soudce
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan G. ARESTIS, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan M. ILEŠIČ, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan U. LÖHMUS, soudce
Pan A. Ó CAOIMH, soudce
Pan L. BAY LARSEN, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan J. MAZÁK, generální advokát
Pan T. von DANWITZ, soudce
Paní V. TRSTENJAK, generální advokátka
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Pan J.-J. KASEL, soudce
Pan M. SAFJAN, soudce
Pan D. ŠVÁBY, soudce
Paní M. BERGER, soudkyně
Pan N. JÄÄSKINEN, generální advokát
Pan P. CRUZ VILLALÓN, generální advokát
Paní A. PRECHAL, soudkyně

Pan R. GRASS, vedoucí soudní kanceláře

od 7. října 2010 do 31. prosince 2010

Pan V. SKOURIS, předseda Soudního dvora
Pan A. TIZZANO, předseda prvního senátu
Pan J. N. CUNHA RODRIGUES, předseda druhého senátu
Pan K. LENAERTS, předseda třetího senátu
Pan J.-C. BONICHOT, předseda čtvrtého senátu
Pan Y. BOT, první generální advokát
Pan K. SCHIEMANN, předseda osmého senátu
Pan A. ARABADŽEV, předseda šestého senátu
Pan J.-J. KASEL, předseda pátého senátu
Pan D. ŠVÁBY, předseda sedmého senátu
Pan A. ROSAS, soudce
Paní R. SILVA de LAPUERTA, soudkyně
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan G. ARESTIS, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan M. ILEŠIČ, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan U. LÖHMUS, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Pan A. Ó CAOIMH, soudce
Pan L. BAY LARSEN, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Paní P. LINDH, soudkyně
Pan J. MAZÁK, generální advokát
Pan T. von DANWITZ, soudce
Paní V. TRSTENJAK, generální advokátka
Paní C. TOADER, soudkyně
Pan M. SAFJAN, soudce
Paní M. BERGER, soudkyně
Pan N. JÄÄSKINEN, generální advokát
Pan P. CRUZ VILLALÓN, generální advokát
Paní A. PRECHAL, soudkyně
Pan E. JARAŠIŪNAS, soudce

Pan A. CALOT ESCOBAR, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalí členové Soudního dvora

Pilotti Massimo, soudce (1952–1958), předseda od roku 1952 do roku 1958
Serrarens Petrus, soudce (1952–1958)
Van Kleffens Adrianus, soudce (1952–1958)
Rueff Jacques, soudce (1952–1959 a 1960–1962)
Riese Otto, soudce (1952–1963)
Lagrange Maurice, generální advokát (1952–1964)
Delvaux Louis, soudce (1952–1967)
Hammes Charles Léon, soudce (1952–1967), předseda od roku 1964 do roku 1967
Roemer Karl, generální advokát (1953–1973)
Catalano Nicola, soudce (1958–1962)
Rossi Rino, soudce (1958–1964)
Donner Andreas Matthias, soudce (1958–1979), předseda od roku 1958 do roku 1964
Trabucchi Alberto, soudce (1962–1972), poté generální advokát (1973–1976)
Lecourt Robert, soudce (1962–1976), předseda od roku 1967 do roku 1976
Strauss Walter, soudce (1963–1970)
Gand Joseph, generální advokát (1964–1970)
Monaco Riccardo, soudce (1964–1976)
Mertens de Wilmars Josse J., soudce (1967–1984), předseda od roku 1980 do roku 1984
Pescatore Pierre, soudce (1967–1985)
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, generální advokát (1970–1972)
Kutscher Hans, soudce (1970–1980), předseda od roku 1976 do roku 1980
Mayras Henri, generální advokát (1972–1981)
O'Dalaigh Cearbhall, soudce (1973–1974)
Sørensen Max, soudce (1973–1979)
Reischl Gerhard, generální advokát (1973–1981)
Warner Jean-Pierre, generální advokát (1973–1981)
Mackenzie Stuart Alexander J., soudce (1973–1988), předseda od roku 1984 do roku 1988
O'Keeffe Aindrias, soudce (1975–1985)
Touffait Adolphe, soudce (1976–1982)
Capotorti Francesco, soudce (1976), poté generální advokát (1976–1982)
Bosco Giacinto, soudce (1976–1988)
Koopmans Thymen, soudce (1979–1990)
Due Ole, soudce (1979–1994), předseda od roku 1988 do roku 1994
Everling Ulrich, soudce (1980–1988)
Chloros Alexandros, soudce (1981–1982)
Rozès Simone, generální advokátka (1981–1984)
Verloren van Themaat Pieter, generální advokát (1981–1986)
Slynn Sir Gordon, generální advokát (1981–1988), poté soudce (1988–1992)
Grévisse Fernand, soudce (1981–1982 a 1988–1994)
Bahlmann Kai, soudce (1982–1988)
Galmot Yves, soudce (1982–1988)
Mancini G. Federico, generální advokát (1982–1988), poté soudce (1988–1999)
Kakouris Constantinos, soudce (1983–1997)
Darmon Marco, generální advokát (1984–1994)

Joliet René, soudce (1984–1995)
Lenz Carl Otto, generální advokát (1984–1997)
O'Higgins Thomas Francis, soudce (1985–1991)
Schockweiler Fernand, soudce (1985–1996)
Da Cruz Vilaça José Luís, generální advokát (1986–1988)
De Carvalho Moitinho de Almeida José Carlos, soudce (1986–2000)
Mischo Jean, generální advokát (1986–1991 a 1997–2003)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, soudce (1986–2003), předseda od roku 1994 do roku 2003
Diez de Velasco Manuel, soudce (1988–1994)
Zuleeg Manfred, soudce (1988–1994)
Van Gerven Walter, generální advokát (1988–1994)
Tesauro Giuseppe, generální advokát (1988–1998)
Jacobs Francis Geoffrey, generální advokát (1988–2006)
Kapteyn Paul Joan George, soudce (1990–2000)
Murray John L., soudce (1991–1999)
Gulmann Claus Christian, generální advokát (1991–1994), poté soudce (1994–2006)
Edward David Alexander Ogilvy, soudce (1992–2004)
Elmer Michael Bendik, generální advokát (1994–1997)
Hirsch Günter, soudce (1994–2000)
Cosmas Georges, generální advokát (1994–2000)
La Pergola Antonio Mario, soudce (1994 a 1999–2006), generální advokát (1995–1999)
Puissochet Jean-Pierre, soudce (1994–2006)
Léger Philippe, generální advokát (1994–2006)
Ragnemalm Hans, soudce (1995–2000)
Fennelly Nial, generální advokát (1995–2000)
Sevón Leif, soudce (1995–2002)
Wathelet Melchior, soudce (1995–2003)
Jann Peter, soudce (1995–2009)
Ruiz-Jarabo Colomer Dámaso, generální advokát (1995–2009)
Schintgen Romain, soudce (1996–2008)
Ioannou Krateros, soudce (1997–1999)
Alber Siegbert, generální advokát (1997–2003)
Saggio Antonio, generální advokát (1998–2000)
O'Kelly Macken Fidelma, soudkyně (1999–2004)
Von Bahr Stig, soudce (2000–2006)
Colneric Ninon, soudkyně (2000–2006)
Geelhoed Leendert A., generální advokát (2000–2006)
Stix-Hackl Christine, generální advokátka (2000–2006)
Timmermans Christiaan Willem Anton, soudce (2000–2010)
Poiares Pessoa Maduro Luís Miguel, generální advokát (2003–2009)
Makarczyk Jerzy, soudce (2004–2009)
Klučka Ján, soudce (2004–2009)
Kūris Pranas, soudce (2004–2010)

Předsedové

Pilotti Massimo (1952–1958)
Donner Andreas Matthias (1958–1964)
Hammes Charles Léon (1964–1967)
Lecourt Robert (1967–1976)
Kutscher Hans (1976–1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980–1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984–1988)
Due Ole (1988–1994)
Rodríguez Iglésias Gil Carlos (1994–2003)

Vedoucí soudní kanceláře

Van Houtte Albert (1953–1982)
Heim Paul (1982–1988)
Giraud Jean-Guy (1988–1994)
Grass Roger (1994–2010)

D – Soudní statistiky Soudního dvora

Obecná činnost Soudního dvora

1. Zahájené, ukončené, probíhající věci (2006–2010)

Zahájené věci

2. Povaha řízení (2006–2010)
3. Předmět řízení (2010)
4. Žaloby pro nesplnění povinnosti státem (2006–2010)

Ukončené věci

5. Povaha řízení (2006–2010)
6. Rozsudky, usnesení, posudky (2010)
7. Soudní kolegia (2006–2010)
8. Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením (2006–2010)
9. Předmět řízení (2006–2010)
10. Předmět řízení (2010)
11. Rozsudky pro nesplnění povinnosti státem: směr rozhodnutí (2006–2010)
12. Délka trvání řízení (rozsudky a judikující usnesení) (2006–2010)

Věci probíhající k 31. prosinci

13. Povaha řízení (2006–2010)
14. Soudní kolegia (2006–2010)

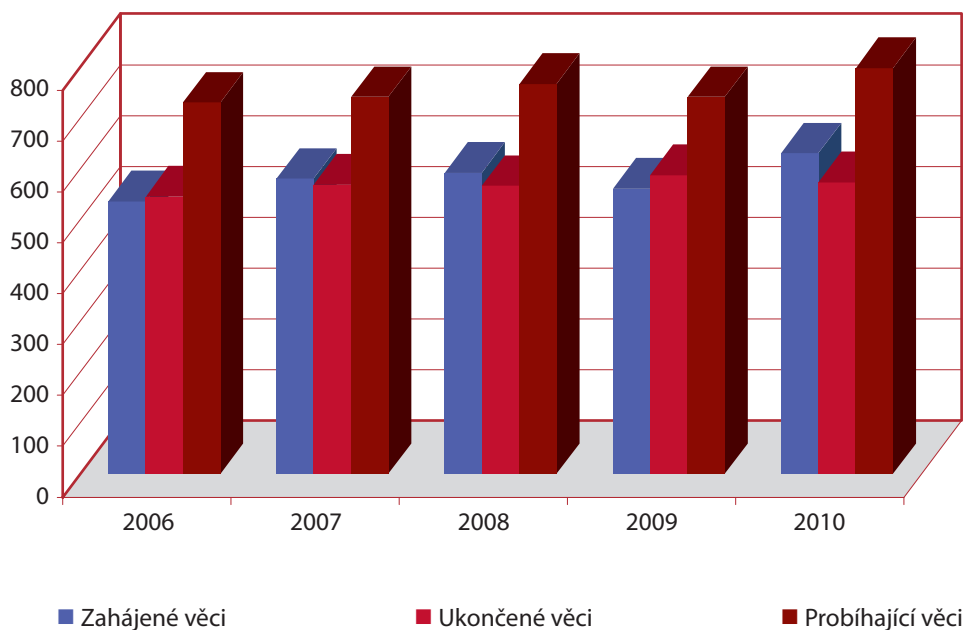
Různé

15. Zrychlená řízení (2006–2010)
16. Řízení o naléhavé předběžné otázce (2008–2010)
17. Předběžná opatření (2010)

Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2010)

18. Zahájené věci a rozsudky
19. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)
20. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)
21. Podané žaloby pro nesplnění povinnosti státem

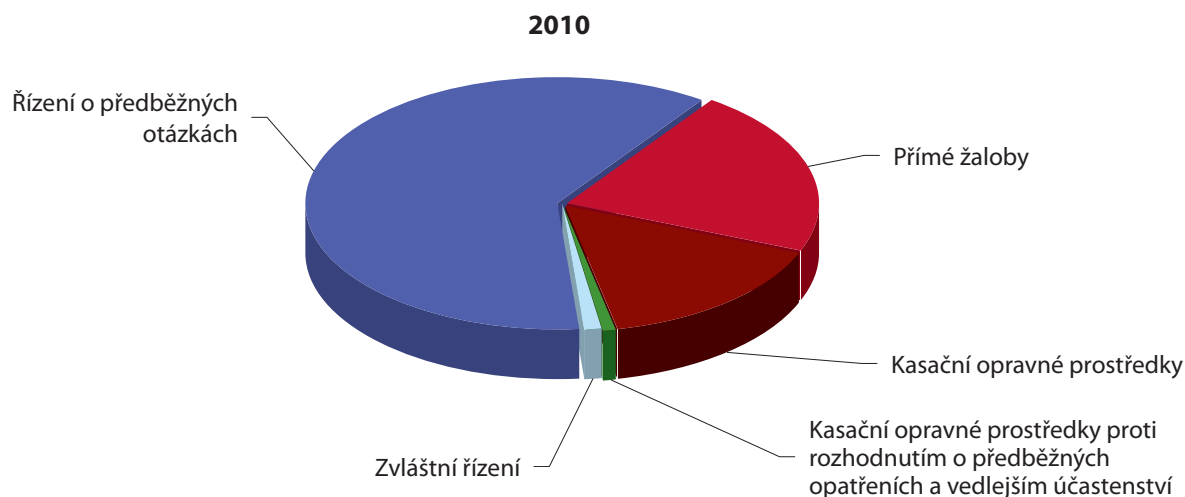
1. *Obecná činnost Soudního dvora* Zahájené, ukončené, probíhající věci (2006–2010)¹

	2006	2007	2008	2009	2010
Zahájené věci	537	581	593	562	631
Ukončené věci	546	570	567	588	574
Probíhající věci	731	742	768	742	799

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2. Zahájené věci – Povaha řízení (2006–2010)¹

	2006	2007	2008	2009	2010
Řízení o předběžných otázkách	251	265	288	302	385
Přímé žaloby	201	222	210	143	136
Kasační opravné prostředky	80	79	78	105	97
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	3	8	8	2	6
Posudky			1	1	
Zvláštní řízení ²	2	7	8	9	7
Celkem	537	581	593	562	631
Návrhy na předběžná opatření	1	3	3	2	2

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

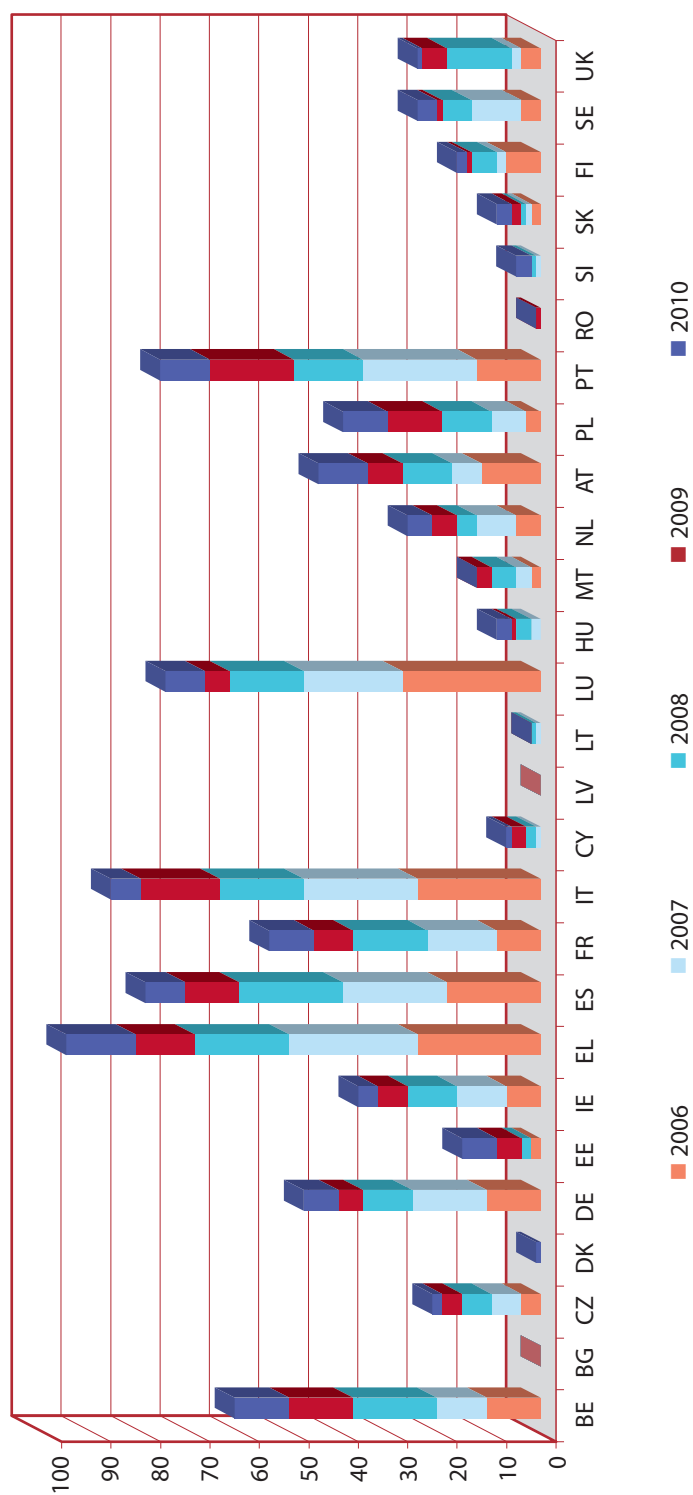
² Za „zvláštní řízení“ jsou považována: oprava rozsudku (článek 66 jednacího řádu); určení nákladů řízení (článek 74 jednacího řádu); právní pomoc (článek 76 jednacího řádu); odpor proti rozsudku pro zmeškání (článek 94 jednacího řádu); námitka třetí osoby (článek 97 jednacího řádu); obnova řízení (článek 98 jednacího řádu); výklad rozsudku (článek 102 jednacího řádu); přezkum návrhu prvního generálního advokáta, aby Soudní dvůr přezkoumal rozhodnutí Tribunálu (článek 62 statutu Soudního dvora); řízení o zabavení pohledávky (protokol o výsadách a imunitách); věci v oblasti imunit (protokol o výsadách a imunitách).

3. Zahájené věci – Předmět řízení (2010)¹

	Přímé žaloby	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Celkem	Zvláštní řízení
Přístup k dokumentům			4		4	
Vnější činnost Evropské unie		5	1		6	
Zemědělství	5	20			25	
Státní podpory	4	4	15		24	
Evropské občanství		2			2	
Hospodářská soutěž		5	13		20	
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům ...)	1	5			6	
Právo podniků	12	1			13	
Institucionální právo	2	1	17		22	2
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport			1		1	
Energie		7			7	
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	1				1	
Životní prostředí	34	26			61	
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	5	38			43	
Daně	5	57			62	
Svoboda usazování	1	5			6	
Volný pohyb kapitálu	4	3			7	
Volný pohyb zboží		5			5	
Volný pohyb osob	2	10	1		13	
Volný pohyb služeb	13	38			51	
Veřejné zakázky	6	5	4		15	
Obchodní politika		1	3		4	
Hospodářská a měnová politika			1		1	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	1		6		7	
Průmyslová politika	6	6			12	
Sociální politika	5	40			45	
Právní zásady Unie	1	11			12	
Duševní a průmyslové vlastnictví		19	30		49	
Ochrana spotřebitele	1	9			10	
Sbližování právních předpisů	10	16			26	
Veřejné zdraví	1	3			4	
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	2	7			9	
Doprava	13	11	1		25	
Celní unie a společný celní tarif		21			21	
SFEU	135	381	97	6	619	2
Výsady a imunity		4			4	
Řízení						5
Služební řád	1				1	
Různé	1	4			5	5
CELKEM	136	385	97	6	624	7

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

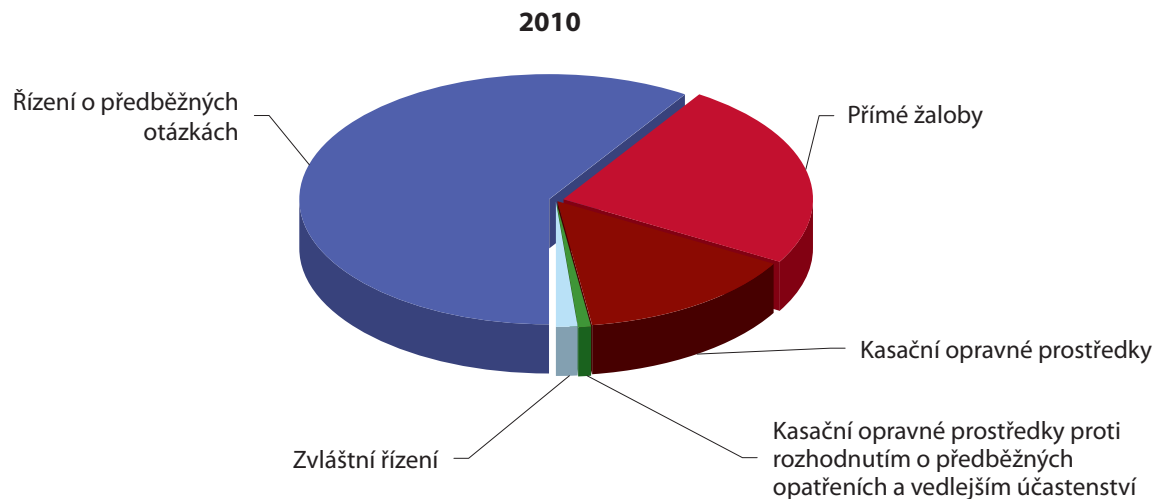
4. Zahájené věci – Žaloby pro nesplnění povinnosti státem (2006–2010)¹

	2006	2007	2008	2009	2010
Belgie	11	10	17	13	11
Bulharsko					
Česká republika	4	6	6	4	2
Dánsko					1
Německo	11	15	10	5	7
Estonsko	2		2	5	7
Irsko	7	10	10	6	4
Řecko	25	26	19	12	14
Španělsko	19	21	21	11	8
Francie	9	14	15	8	9
Itálie	25	23	17	16	6
Kypr		1	2	3	1
Lotyšsko					
Litva		1	1		
Lucembursko	28	20	15	5	8
Maďarsko		2	3	1	3
Malta	2	3	5	3	
Nizozemsko	5	8	4	5	5
Rakousko	12	6	10	7	10
Polsko	3	7	10	11	9
Portugalsko	13	23	14	17	10
Rumunsko				1	
Slovinsko		1	1		3
Slovensko	2	1	1	2	3
Finsko	7	2	5	1	2
Švédsko	4	10	6	1	4
Spojené království	4	2	13	5	1
Celkem	193	212	207	142	128

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

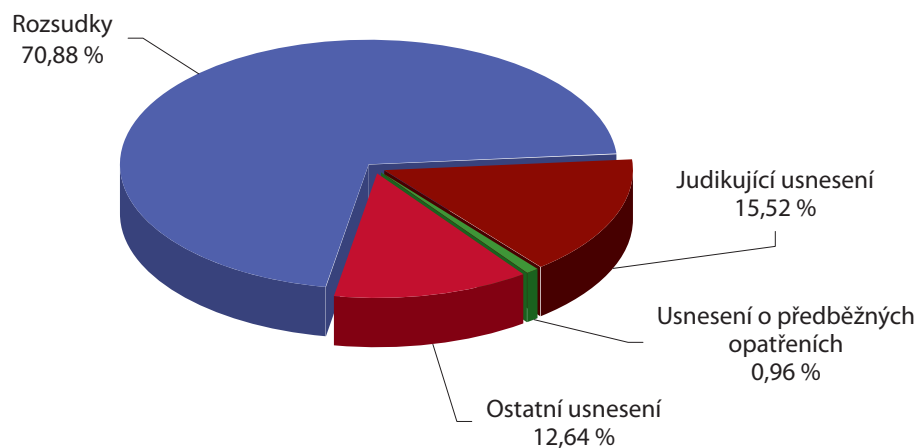
5. Ukončené věci – Povaha řízení (2006–2010)¹

	2006	2007	2008	2009	2010
Řízení o předběžných otázkách	266	235	301	259	339
Přímé žaloby	212	241	181	215	139
Kasační opravné prostředky	63	88	69	97	84
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	2	2	8	7	4
Posudky	1			1	
Zvláštní řízení	2	4	8	9	8
Celkem	546	570	567	588	574

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

6. Ukončené věci – Rozsudky, usnesení, posudky (2010)¹

	Rozsudky	Judikující usnesení ²	Usnesení o předběžných opatřeních ³	Ostatní usnesení ⁴	Posudky	Celkem
Řízení o předběžných otázkách	239	33		21		293
Přímé žaloby	97			42		139
Kasační opravné prostředky	34	43	1	3		81
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství			4			4
Posudky						
Zvláštní řízení		5				5
Celkem	370	81	5	66		522

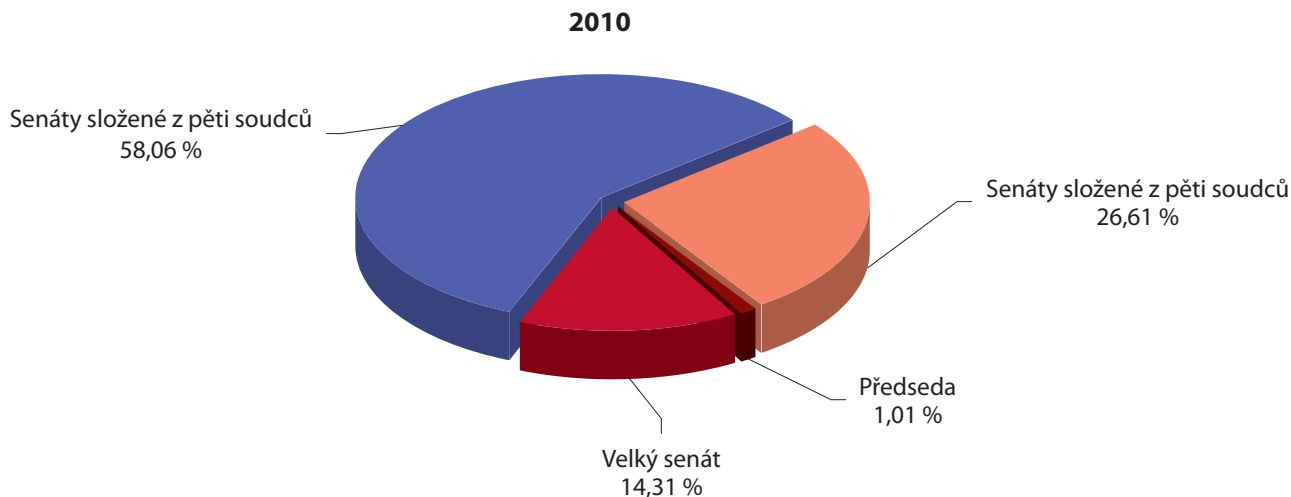
¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

³ Usnesení vydaná k návrhu na základě článků 278 SFEU nebo 279 SFEU (dříve článků 242 ES a 243 ES) nebo na základě článku 280 SFEU (dříve článku 244 ES) nebo na základě odpovídajících ustanovení SESAE nebo na základě kasačního opravného prostředku proti usnesení o předběžném opatření nebo vedlejším účastenství.

⁴ Usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Tribunálu.

7. Ukončené věci – Soudní kolegia (2006–2010)¹

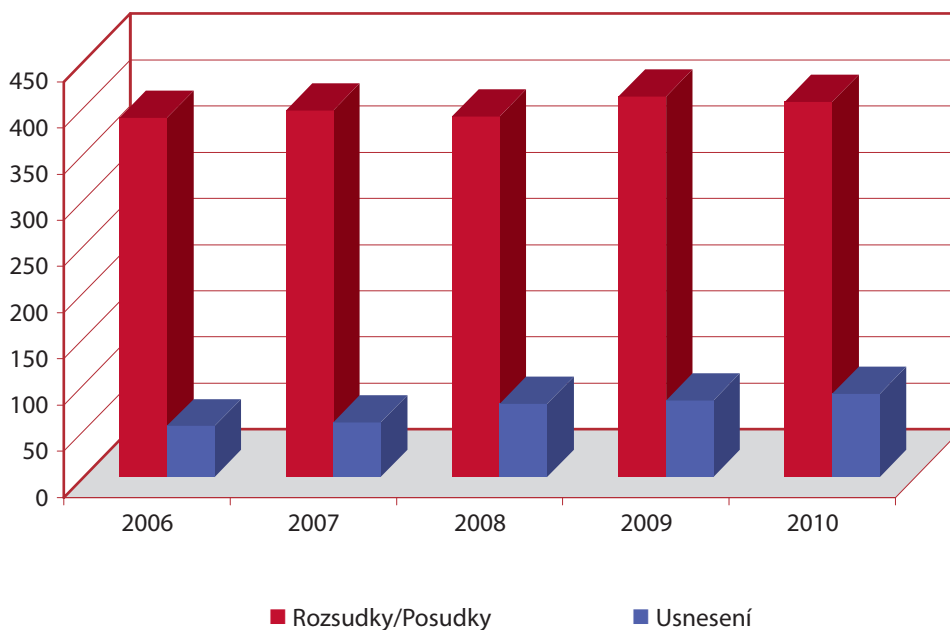

	2006			2007			2008			2009			2010		
	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Celkem	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Celkem
Plénium	2		2												
Velký senát	55		55	51		51	66		66	41		41	70	1	71
Senáty složené z pěti soudců	265	13	278	241	8	249	259	13	272	275	8	283	280	8	288
Senáty složené ze tří soudců	67	41	108	105	49	154	65	59	124	96	70	166	56	76	132
Předseda		1	1		2	2		7	7		5	5		5	5
Celkem	389	55	444	397	59	456	390	79	469	412	83	495	406	90	496

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyřknutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

8. *Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením – Předmět řízení (2006–2010)*^{1 2}

	2006	2007	2008	2009	2010
Rozsudky/Posudky	389	397	390	412	406
Usnesení	55	59	79	83	90
Celkem	444	456	469	495	496

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

9. Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením – Předmět řízení (2006–2010)¹

	2006	2007	2008	2009	2010
Bruselská úmluva	4	2	1	2	
Celní unie a společný celní tarif ³	9	12	8	5	15
Daně	55	44	38	44	66
Doprava	9	6	4	9	4
Duševní a průmyslové vlastnictví	20	21	22	31	38
Energie	6	4	4	4	2
Evropské občanství	4	2	7	3	6
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům ...)					1
Hospodářská a měnová politika		1	1	1	1
Hospodářská soutěž	30	17	23	28	13
Institucionální právo	15	6	15	29	26
Obchodní politika	1	1	1	5	2
Ochrana spotřebitele ²					3
Politika rybolovu	7	6	6	4	2
Právní zásady Unie	1	4	4	4	4
Právo podniků	9	16	17	17	17
Přistoupení nových států		1		1	
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	9	17	4	26	24
Průmyslová politika		11	12	6	9
Regionální politika	2	7	1	3	2
Římská úmluva				1	
Rozpočet Společenství					1
Sbližování právních předpisů	19	21	21	32	15
Sociální politika	29	26	25	33	36
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	7	7	5	3	6
Společná zahraniční a bezpečnostní politika		4	2	2	2
Společný celní tarif ³	7	10	5	13	7
Spravedlnost a vnitřní věci	2		1		
Státní podpory	23	9	26	10	16
Svoboda usazování	21	19	29	13	17
Vlastní zdroje Společenství	6	3		10	5
Vnější činnost Evropské unie	11	9	8	8	10
Volný pohyb kapitálu	4	13	9	7	6
Volný pohyb osob	20	19	27	19	17
Volný pohyb služeb	17	24	8	17	30
Volný pohyb zboží	8	14	12	13	6
Výsady a imunity	1	1	2		
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky					1
Zemědělství	30	23	54	18	15
Životní prostředí ²					9
Životní prostředí a spotřebitelé ²	40	50	43	60	48
Smlouva o ES	426	430	445	481	482
Smlouva o EU	3	4	6	1	4
Smlouva o ESUO		1	2		
Smlouva o ESAE	4	1			
Řízení	2	3	5	5	6
Služební řád	9	17	11	8	4
Různé	11	20	16	13	10
CELKEM	444	456	469	495	496

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Položka „Životní prostředí a spotřebitelé“ byla pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 rozdělena do dvou částí.

³ Položky „Společný celní tarif“ a „Celní unie“ byly pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 spojeny.

10. Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením – Předmět řízení (2010)¹

	Rozsudky/Posudky	Usnesení ²	Celkem
Celní unie a společný celní tarif ⁴	12	3	15
Daně	58	8	66
Doprava	4		4
Duševní vlastnictví	19	19	38
Energie	2		2
Evropské občanství	6		6
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům ...)	1		1
Hospodářská a měnová politika		1	1
Hospodářská soutěž	8	5	13
Institucionální právo	11	15	26
Obchodní politika	2		2
Ochrana spotřebitele ³	1	2	3
Politika rybolovu	1	1	2
Právní zásady Unie	2	2	4
Právo podniků	17		17
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	23	1	24
Průmyslová politika	8	1	9
Regionální politika	1	1	2
Rozpočet Společenství	1		1
Sbližování právních předpisů	15		15
Sociální politika	31	5	36
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	4	2	6
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	2		2
Společný celní tarif ⁴	7		7
Státní podpory	14	2	16
Svoboda usazování	14	3	17
Vlastní zdroje Společenství	5		5
Vnější činnost Evropské unie	10		10
Volný pohyb kapitálu	5	1	6
Volný pohyb osob	16	1	17
Volný pohyb služeb	26	4	30
Volný pohyb zboží	5	1	6
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky	1		1
Zemědělství	14	1	15
Životní prostředí ³	9		9
Životní prostředí a spotřebitelé ³	44	4	48
Smlouva o ES	399	83	482
Smlouva o EU	4		4
Řízení		6	6
Služební řád	3	1	4
Různé	3	7	10
CELKEM	406	90	496

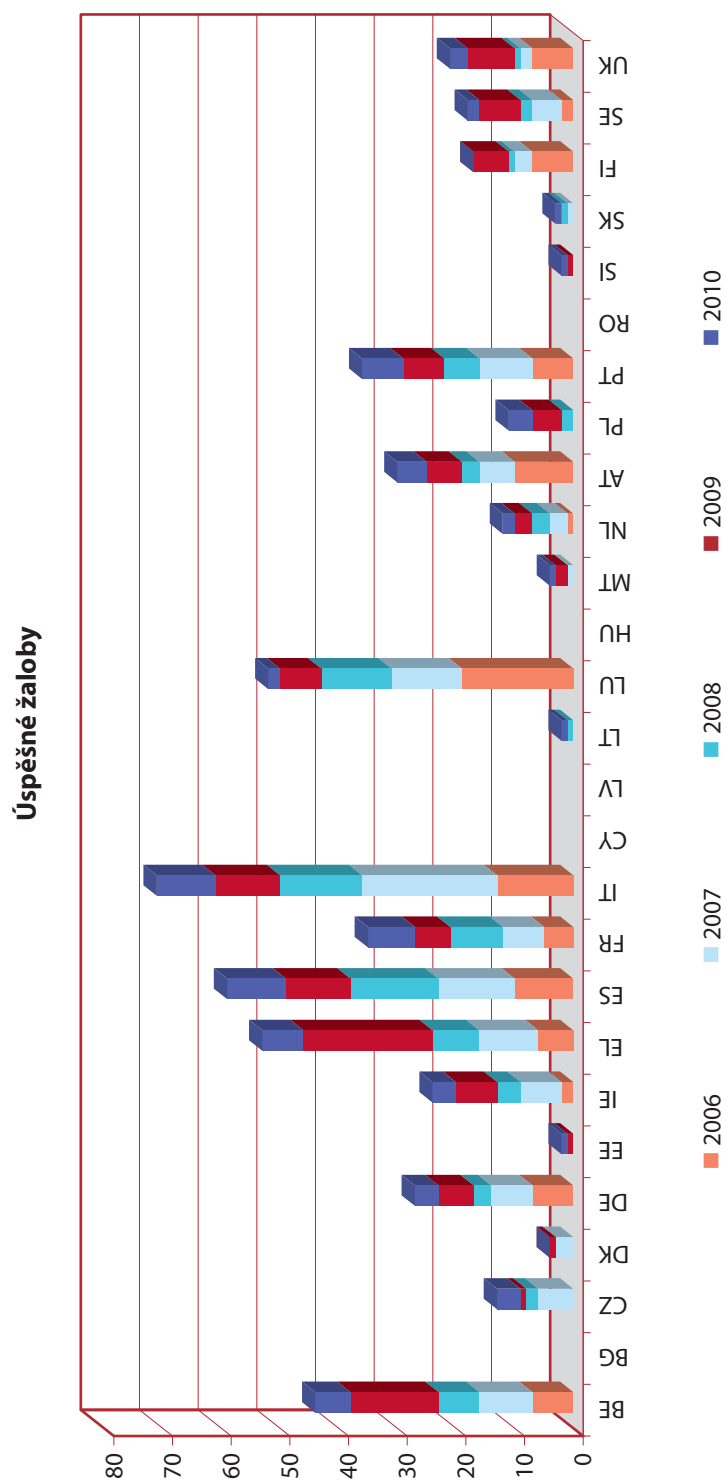
¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení Tribunálu.

³ Položka „Životní prostředí a spotřebitelé“ byla pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 rozdělena do dvou částí.

⁴ Položky „Společný celní tarif“ a „Celní unie“ byly pro věci zahájené po 1. prosinci 2009 spojeny.

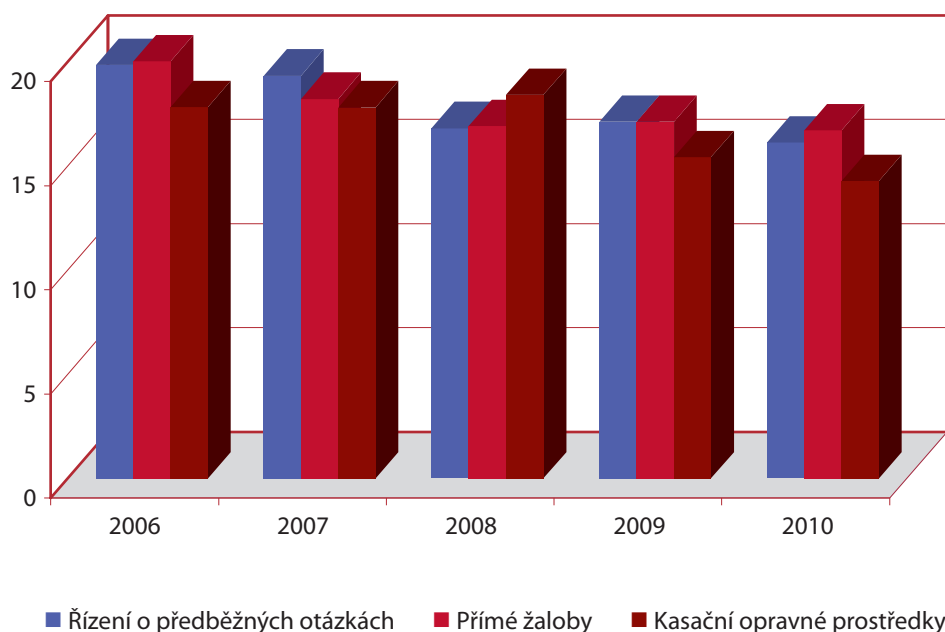
11. Ukončené věci – Rozsudky pro nesplnění povinnosti státem: směr rozhodnutí (2006–2010)¹

	2006		2007		2008		2009		2010	
	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté	Úspěšné	Zamítnuté
Belgie	7		9	1	7		15	1	6	1
Bulharsko										
Česká republika			6		2		1		4	
Dánsko			3				1			
Německo	7		7	1	3	3	6	2	4	2
Estonsko							1		1	
Irsko	2	1	7	2	4		7		4	
Řecko	6		10	3	8	1	22		7	
Španělsko	10	1	13	1	15	1	11		10	2
Francie	5		7		9	1	6		8	2
Itálie	13	1	23	2	14	1	11	4	10	
Kypr										
Lotyšsko										
Litva					1				1	
Lucembursko	19		12		12		7		2	
Maďarsko										
Malta			1				2		1	1
Nizozemsko	1	1	3	1	3		3		2	1
Rakousko	10		6		3		6		5	
Polsko					2		5		4	1
Portugalsko	7		9		6		7	1	7	1
Rumunsko										
Slovinsko			1		1		1		1	
Slovensko										
Finsko	7		3	1	1	1	6	1		
Švédsko	2	1	5		2	1	7		2	
Spojené království	7	3	2	4	1		8	1	3	1
Celkem	103	8	127	16	94	9	133	10	83	12

¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

12. Ukončené věci – Délka trvání řízení (2006–2010)¹ (judikující rozsudky a usnesení)

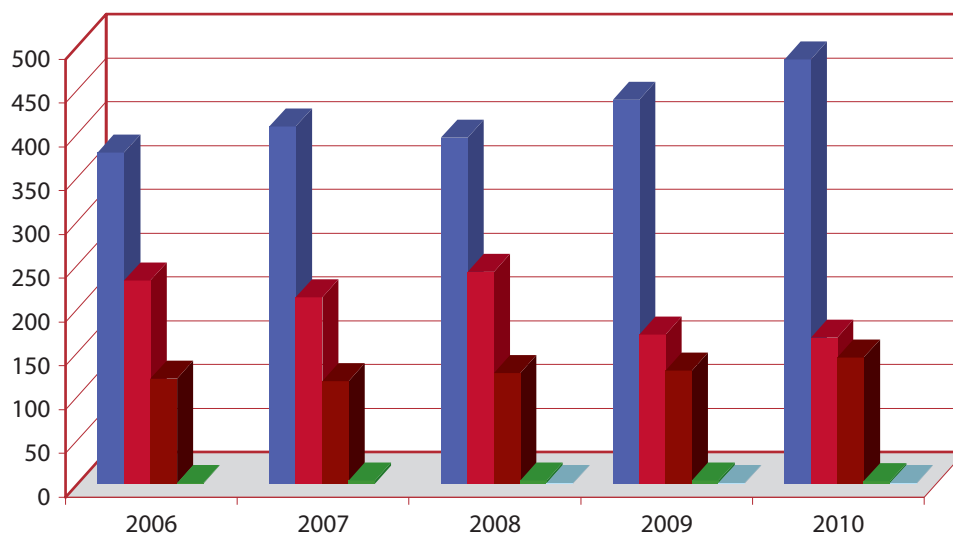

	2006	2007	2008	2009	2010
Řízení o předběžných otázkách	19,8	19,3	16,8	17,1	16,1
Řízení o naléhavé předběžné otázce			2,1	2,5	2,1
Přímé žaloby	20	18,2	16,9	17,1	16,7
Kasační opravné prostředky	17,8	17,8	18,4	15,4	14,3

¹ Délka trvání je vyjádřena v měsících a desetínách měsíce.

Z výpočtu délky trvání řízení jsou vyloučeny: věci zahrnující mezitímní rozsudek nebo dokazování; posudky; zvláštní řízení (a sice určení nákladů řízení, právní pomoc, odpor proti rozsudku, námitky třetí osoby, výklad rozsudku, obnova řízení, oprava rozsudku, řízení o soudním zabavení pohledávky); věci ukončené usnesením o vyškrtnutí, nevydáním rozhodnutí ve věci, postoupením Tribunálu, řízení o předběžných opatřeních, jakož i kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství.

13. Věci probhající k 31. prosinci – Povaha řízení (2006–2010)¹

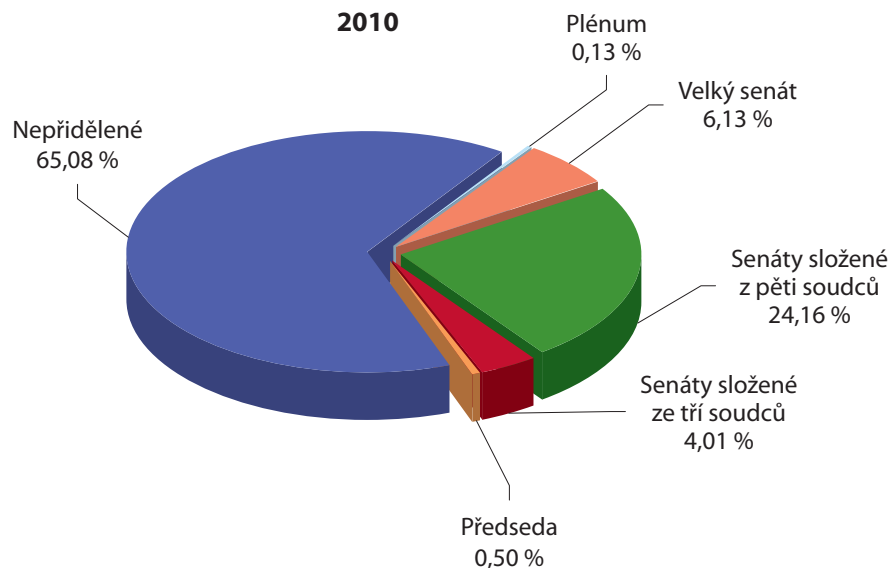

■ Řízení o předběžných otázkách
 ■ Přímé žaloby
 ■ Kasační opravné prostředky
■ Zvláštní řízení
 ■ Posudky

	2006	2007	2008	2009	2010
Řízení o předběžných otázkách	378	408	395	438	484
Přímé žaloby	232	213	242	170	167
Kasační opravné prostředky	120	117	126	129	144
Zvláštní řízení	1	4	4	4	3
Posudky			1	1	1
Celkem	731	742	768	742	799

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

14. Věci probíhající k 31. prosinci – Soudní kolegia (2006–2010)¹

	2006	2007	2008	2009	2010
Nepřidělené	489	481	524	490	520
Plénium					1
Velký senát	44	59	40	65	49
Senáty složené z pěti soudců	171	170	177	169	193
Senáty složené ze tří soudců	26	24	19	15	32
Předseda	1	8	8	3	4
Celkem	731	742	768	742	799

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

15. Různé – Zrychlená řízení (2006–2010)¹

	2006		2007		2008		2009		2010	
	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí
Přímé žaloby				1						1
Řízení o předběžných otázkách		5		5	2	6	1	3	4	7
Kasační opravné prostředky				1				1		
Zvláštní řízení								1		
Celkem		5		7	2	6	1	5	4	8

16. Různé – Řízení o naléhavé předběžné otázce (2008–2010)²

	2008		2009		2010	
	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí	Povolení	Zamítnutí
Zemědělství		1				
Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech	2	1		1		
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	1	1	2		5	1
Celkem	3	3	2	1	5	1

¹ Od 1. července 2000 lze na základě článků 62a a 104a jednacího řádu věc projednat ve zrychleném řízení.

² Ode dne 1. března 2008 lze žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ve věcech spadajících do prostoru svobody, bezpečnosti a práva projednat podle ustanovení článku 104b jednacího řádu v naléhavém řízení.

17. Různé – Předběžná opatření (2010)¹

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Směr rozhodnutí		
			Zamítnutí	Povolení	Vyškrtnutí nebo nevydání rozhodnutí ve věci
Přístup k dokumentům	1				
Státní podpory		1			
Hospodářská soutěž		2	3		
Institucionální právo		2	1		
Životní prostředí		1			
Obchodní politika	1				
Duševní a průmyslové vlastnictví	1		1		
CELKEM	3	6	5		

¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

18. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2010) – Zahájené věci a rozsudky

Roky	Zahájené věci ¹							Rozsudky/posudky ²
	Přímé žaloby	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Žádosti o posudek	Celkem	Návrhy na předběžná opatření	
1953	4					4		
1954	10					10		2
1955	9					9	2	4
1956	11					11	2	6
1957	19					19	2	4
1958	43					43		10
1959	46				1	47	5	13
1960	22				1	23	2	18
1961	24	1			1	26	1	11
1962	30	5				35	2	20
1963	99	6				105	7	17
1964	49	6				55	4	31
1965	55	7				62	4	52
1966	30	1				31	2	24
1967	14	23				37		24
1968	24	9				33	1	27
1969	60	17				77	2	30
1970	47	32				79		64
1971	59	37				96	1	60
1972	42	40				82	2	61
1973	131	61				192	6	80
1974	63	39				102	8	63
1975	61	69			1	131	5	78
1976	51	75			1	127	6	88
1977	74	84				158	6	100
1978	146	123			1	270	7	97
1979	1 218	106				1 324	6	138
1980	180	99				279	14	132
1981	214	108				322	17	128
1982	217	129				346	16	185
1983	199	98				297	11	151
1984	183	129				312	17	165

>>>

Roky	Zahájené věci ¹							Rozsudky/posudky ²
	Přímé žaloby	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastnictví	Žádosti o posudek	Celkem	Návrhy na předběžná opatření	
1985	294	139				433	23	211
1986	238	91				329	23	174
1987	251	144				395	21	208
1988	193	179				372	17	238
1989	244	139				383	19	188
1990	221	141	15	1		378	12	193
1991	140	186	13	1	2	342	9	204
1992	251	162	24	1	2	440	5	210
1993	265	204	17			486	13	203
1994	125	203	12	1	3	344	4	188
1995	109	251	46	2		408	3	172
1996	132	256	25	3		416	4	193
1997	169	239	30	5		443	1	242
1998	147	264	66	4		481	2	254
1999	214	255	68	4		541	4	235
2000	197	224	66	13	2	502	4	273
2001	187	237	72	7		503	6	244
2002	204	216	46	4		470	1	269
2003	277	210	63	5	1	556	7	308
2004	219	249	52	6	1	527	3	375
2005	179	221	66	1		467	2	362
2006	201	251	80	3		535	1	351
2007	221	265	79	8		573	3	379
2008	210	288	77	8	1	584	3	333
2009	143	302	104	2	1	552	1	377
2010	136	385	97	6		624	2	370
Celkem	8 601	7 005	1 118	85	19	16 828	351	8 637

¹ Hrubá čísla; s vyloučením zvláštních řízení.

² Čistá čísla.

19. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2010) – Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)¹⁾

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Další ¹⁾	Celkem
1961																		1											1
1962																		5											5
1963																1		5											6
1964																		4											6
1965					4					2								1											7
1966																		1											1
1967	5				11					3					1			3											23
1968	1				4					1	1							2											9
1969	4				11					1					1														17
1970	4				21					2	2							3											32
1971	1				18					6	5				1			6											37
1972	5				20					1	4							10											40
1973	8				37					4	5				1			6											61
1974	5				15					6	5							7									1		39
1975	7			1	26					15	14				1			4									1		69
1976	11				28					8	12							14									1		75
1977	16			1	30					14	7							9									5		84
1978	7			3	46					12	11							38									5		123
1979	13			1	33					18	19							11									8		106
1980	14			2	24					14	19							17									6		99
1981	12			1	41					17	11				4			17									5		108
1982	10			1	36					39	18							21									4		129
1983	9			4	36					15	7							19									6		98
1984	13			2	38					34	10							22									9		129
1985	13				40					45	11				6			14									8		139

>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Další ¹	Celkem	
1986	13			4	18		4	2	1	19	5				1			16									8		91	
1987	15			5	32		2	17	1	36	5				3			19									9		144	
1988	30			4	34				1	38	28				2			26									16		179	
1989	13			2	47		1	2	2	28	10				1			18			1						14		139	
1990	17			5	34		4	2	6	21	25				4			9			2						12		141	
1991	19			2	54		2	3	5	29	36				2			17			3						14		186	
1992	16			3	62			1	5	15	22				1			18			1						18		162	
1993	22			7	57		1	5	7	22	24				1			43			3						12		204	
1994	19			4	44		2		13	36	46				1			13			1						24		203	
1995	14			8	51		3	10	10	43	58				2			19	2		5					6	20		251	
1996	30			4	66			4	6	24	70				2			10	6		6				3	4	21		256	
1997	19			7	46		1	2	9	10	50				3			24	35		2				6	7	18		239	
1998	12			7	49		3	5	55	16	39				2			21	16		7				2	6	24		264	
1999	13			3	49		2	3	4	17	43				4			23	56		7				4	5	22		255	
2000	15			3	47		2	3	5	12	50							12	31		8				5	4	26	1	224	
2001	10			5	53		1	4	4	15	40				2			14	57		4				3	4	21		237	
2002	18			8	59			7	3	8	37				4			12	31		3				7	5	14		216	
2003	18			3	43		2	4	8	9	45				4			28	15		1				4	4	22		210	
2004	24			4	50		1	18	8	21	48				1	2		28	12		1				4	5	22		249	
2005	21		1	4	51		2	11	10	17	18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221	
2006	17		3	3	77		1	14	17	24	34			1	1	4		20	12	2	3				1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	2	8	14	26	43			1		2		19	20	7	3	1			1	5	6	16		265
2008	24		1	6	71	2	1	9	17	12	39	1	3	3	4	6		34	25	4	1					4	7	14		288
2009	35	8	5	3	59	2		11	11	28	29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302	
2010	37	9	3	10	71		4	6	22	33	49		3	2	9	6		24	15	8	10	17	1	5	6	6	29		385	
Celkem	651	18	15	135	1802	6	55	151	244	816	1056	2	10	10	73	33	1	767	363	32	77	19	3	8	64	87	505	2	7005	

¹ Věc C-265/00, Campina Melkunie (Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof),
věc C-196/09, Miles a další (Chambre de recours des écoles européennes).

20. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2010) – Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)

			Celkem
Belgie	Cour constitutionnelle	17	
	Cour de cassation	77	
	Conseil d'État	62	
	Ostatní soudy	495	651
Bulharsko	Софийски градски съд Търговско отделение	1	
	Ostatní soudy	17	18
Česká republika	Nejvyšší soud	1	
	Nejvyšší správní soud	5	
	Ústavní soud		
	Ostatní soudy	9	15
Dánsko	Højesteret	29	
	Ostatní soudy	106	135
Německo	Bundesgerichtshof	130	
	Bundesverwaltungsgericht	100	
	Bundesfinanzhof	272	
	Bundesarbeitsgericht	23	
	Bundessozialgericht	74	
	Staatsgerichtshof des Landes Hessen	1	
	Ostatní soudy	1 202	1 802
Estonsko	Riigikohus	1	
	Ostatní soudy	5	6
Irsko	Supreme Court	18	
	High Court	15	
	Ostatní soudy	22	55
Řecko	Αρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	44	
	Ostatní soudy	97	151
Španělsko	Tribunal Supremo	35	
	Audiencia Nacional	1	
	Juzgado Central de lo Penal	7	
	Ostatní soudy	201	244
Francie	Cour de cassation	93	
	Conseil d'État	63	
	Ostatní soudy	660	816
Itálie	Corte suprema di Cassazione	108	
	Corte Costituzionale	1	
	Consiglio di Stato	64	
	Ostatní soudy	883	1 056
Kypr	Ανώτατο Δικαστήριο	2	
	Ostatní soudy		2
Lotyšsko	Augstākā tiesa	9	
	Satversmes tiesa		
	Ostatní soudy	1	10

>>>

			Celkem
Litva	Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	3	
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	3	
	Ostatní soudy	3	10
Lucembursko	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	8	
	Conseil d'État	13	
	Cour administrative	7	
	Ostatní soudy	35	73
Maďarsko	Legfelsőbb Bíróság	3	
	Fővárosi Ítéltábla	2	
	Szegedi Ítéltábla	1	
	Ostatní soudy	27	33
Malta	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l- Appel		
	Ostatní soudy	1	1
Nizozemsko	Raad van State	74	
	Hoge Raad der Nederlanden	194	
	Centrale Raad van Beroep	49	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	139	
	Tariefcommissie	34	
	Ostatní soudy	277	767
Rakousko	Verfassungsgerichtshof	4	
	Oberster Gerichtshof	78	
	Oberster Patent- und Markensenat	3	
	Bundesvergabeamt	24	
	Verwaltungsgerichtshof	61	
	Vergabekontrollsenat	4	
	Ostatní soudy	189	363
Polsko	Sąd Najwyższy	5	
	Naczelny Sąd Administracyjny	12	
	Trybunał Konstytucyjny		
	Ostatní soudy	15	32
Portugalsko	Supremo Tribunal de Justiça	2	
	Supremo Tribunal Administrativo	40	
	Ostatní soudy	35	77
Rumunsko	Tribunal Dâmbovița	2	
	Ostatní soudy	17	19
Slovinsko	Vrhovno sodišče		
	Ustavno sodišče		
	Ostatní soudy	3	3

>>>

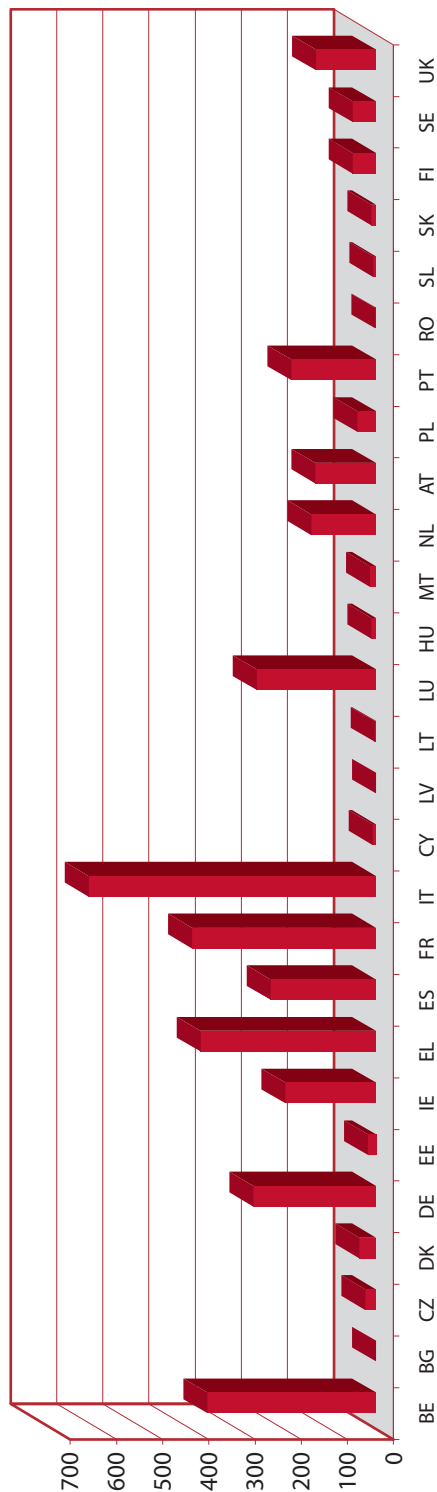
			Celkem
Slovensko	Ústavný Súd		
	Najvyšší súd	5	
	Ostatní soudy	3	8
Finsko	Korkein hallinto-oikeus	29	
	Korkein oikeus	11	
	Ostatní soudy	24	64
Švédsko	Högsta Domstolen	14	
	Marknadsdomstolen	5	
	Regeringsrätten	24	
	Ostatní soudy	44	87
Spojené království	House of Lords	40	
	Court of Appeal	64	
	Ostatní soudy	401	505
Jiné	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof ¹	1	1
	Rada Evropských škol pro stížnosti ²	1	1
Celkem			7 005

¹ Věc C-265/00, Campina Melkunie.

² Věc C-196/09, Miles a další.

21. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2010) – Podané žaloby pro nesplnění povinnosti státem

1952–2010

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Celkem
1952–2010	364		22	35	265	17	196	379	227	398	621	7		2	258	9	13	139	131	40	182	1	5	9	50	50	129	3 549

Kapitola II

Tribunál

A – Činnost Tribunálu v roce 2010

Autor: předseda Tribunálu Marc Jaeger

Rok 2010 byl pro Tribunál (dříve Soud prvního stupně) rokem částečné personální obměny, která se týkala čtrnácti jeho členů. Zatímco jedenáct z nich bylo jmenováno i na další funkční období, musel Tribunál s politováním přihlížet odchodu tří členů, kteří v jeho službách pracovali dohromady více než 27 let. Těmito členy byli A. W. H. Meij a M. Vilaras, soudci Tribunálu od roku 1998, a V. M. Ciucă, soudce Tribunálu od roku 2007, které nahradili M. Van der Woude, D. Gratsias a A. Popescu. Obsazení Tribunálu bylo také poznamenáno odstoupením T. Čipeva dne 29. června 2010, který byl soudcem Tribunálu od roku 2007. V lednu 2011 ještě nebyl navržen žádný kandidát, který by jej nahradil.

Kvůli značnému dopadu těchto okolností na soudní kalendář (v každém z osmi řádných soudních kolegií byl alespoň jeden člen, jehož funkce končila v roce 2010) bylo třeba učinit mimořádná organizační opatření, aby nebyla ohrožena činnost soudu.

Rok 2010 byl také prvním obdobím, kdy měl výbor upravený v článku 255 SFEU vydat předchozí stanovisko k rozhodnutím vlád členských států – což podle Lisabonské smlouvy patří do jeho působnosti – o vhodnosti kandidátů na funkci soudce. Tento postup sice nelze než přivítat, neboť jeho cílem je zaručit jak nezávislost, tak odborné schopnosti členů Soudního dvora a Tribunálu, v jeho důsledku však došlo ke zdržení v provádění částečné personální obměny. Do budoucna bude třeba, aby všichni, kdo se na procesu jmenování podílejí, dokázali zamezit těmto prodávám a spolu s nimi též vážným překážkám řádnému fungování soudního systému, které jsou jejich důsledkem. Výsledky Tribunálu za rok 2010 nelze analyzovat bez přihlédnutí k těmto skutečnostem nezávislým na jeho vůli a na úsilí, které tento soud věnoval tomu, aby se vypořádal s vývojem soudní agendy, který se vyznačuje nevídaným růstem, diversifikací a narůstající složitostí případů.

Ze statistického hlediska se rok 2010 vyznačoval několika trendy. Prvním trendem je výrazný nárůst počtu zahájených věcí, který vzrostl z 568 (v roce 2009) na 636 (v roce 2010), což je číslo, jakého dosud nebylo nikdy dosaženo¹. Druhým trendem je udržení počtu vyřízených věcí na úrovni podstatně vyšší než 500 (527 vyřízených věcí), a to navzdory výše popsaným nepříznivým okolnostem. Tento výsledek však nedokázal zabránit nárůstu počtu probíhajících věcí, který k 31. prosinci 2010 činil 1 300. Třetí trend se týká délky řízení, což je základní kritérium hodnocení soudní činnosti. Díky důrazu na rychlost vyřizování věcí se tato délka výrazně zkrátila, v průměru o 2,5 měsíce (z 27,2 měsíce v roce 2009 na 24,7 měsíce v roce 2010). Zkrácení délky řízení je ještě znatelnější u vyřízených věcí zakončených rozsudkem v oblastech, které jsou od zřízení Tribunálu těžištěm jeho soudní agendy (tj. mimo kasační opravné prostředky a duševní vlastnictví) a kde bylo zaznamenáno zkrácení délky řízení o více než sedm měsíců.

Pokračující reformy a velké úsilí Tribunálu by měly umožnit tyto výsledky do jisté míry zlepšit. Toho však nelze dosahovat na úkor kvality soudního přezkumu coby záruky účinnosti soudní ochrany, která znamená, že Unie je Unií práva.

Účelem následujícího textu je pokusit se podat obraz rozmanitosti a v některých případech komplexnosti rozsahu působnosti Tribunálu jako soudu, který rozhoduje o otázkách legality (I), o náhradě škody (II), o kasačních opravných prostředcích (III) a o předběžných opatřeních (IV).

¹ Nepočítáme-li rozsáhlé soubory stejných nebo podobných věcí.

I. Soudní agenda v oblasti přezkumu legality

Přípustnost žalob na neplatnost

1. Akty, proti kterým lze podat žalobu

Akty, proti kterým lze podat žalobu na neplatnost ve smyslu článku 263 SFEU, jsou opatření s právně závaznými účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem mění jeho právní postavení².

V rozsudku ze dne 20. května 2010, *Německo v. Komise* (T-258/06, dosud nezveřejněný), Tribunál zkoumal podmínky, za nichž může být sdělení Komise zveřejněné v řadě C Úředního věstníku považováno za napadnutelný akt.

V dané věci se Spolková republika Německo domáhala zrušení sdělení³, jehož cílem je informovat o obecném přístupu Komise ohledně použití všech základních norem týkajících se zadávání veřejných zakázek, které vyplývají přímo z pravidel a zásad Smlouvy, a to zejména zásad zákazu diskriminace a transparentnosti, na zadávání zakázek, na které se plně nebo částečně nevztahují směrnice „o zadávání veřejných zakázek“⁴.

Při určování, zda je tento akt napadnutelný, ačkoli Komise tvrdí, že se jedná pouze o interpretační akt, Tribunál posuzoval, zda sdělení s ohledem na svůj obsah zakládá nové právní účinky oproti účinkům použití základních zásad Smlouvy. Bylo totiž třeba posoudit, zda se sdělení omezuje na objasnění ustanovení týkajících se volného pohybu zboží, svobody usazování a volného pohybu služeb, zásad zákazu diskriminace, rovného zacházení a proporcionality, jakož i pravidel transparentnosti a vzájemného uznávání, použitelných na zakázky, na které se plně nebo částečně nevztahují směrnice „o zadávání veřejných zakázek“, nebo zda stanoví zvláštní nebo nové povinnosti ve vztahu k těmto ustanovením, zásadám a pravidlům. Pouhá okolnost, že interpretační sdělení není svojí formou, povahou či svým zněním aktem, který má vyvolávat právní účinky, nedostačuje k závěru, že takové sdělení nezakládá právně závazné účinky. V tomto ohledu není relevantní ani to, zda byl tento akt zveřejněn, či nikoli.

Po důkladném zkoumání obsahu sdělení vyslovil Tribunál závěr, že neobsahuje nová pravidla pro zadávání veřejných zakázek, která by šla nad rámec povinností vyplývajících ze stávajícího práva, a že za těchto podmínek nezakládá právně závazné účinky, kterými by mohlo být dotčeno právní postavení Spolkové republiky Německo.

2. Časová působnost článku 263 SFEU

Podle čl. 230 čtvrtého pododstavce ES podléhá přípustnost žalob podaných jednotlivci proti aktům, jichž nejsou adresáty, dvojí podmínce, a sice, že se napadený akt musí žalobců bezprostředně

² Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1981, *IBM v. Komise*, 60/81, Recueil, s. 2639, bod 9.

³ Interpretační sdělení Komise o právních předpisech Společenství použitelných pro zadávání zakázek, na které se plně nebo částečně nevztahují směrnice „o zadávání veřejných zakázek“ (Úř. věst. 2006, C 179, s. 2).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (Úř. věst. L 134, s. 1; Zvl. vyd. 07/06, s. 19) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. L 134, s. 114; Zvl. vyd. 06/07, s. 132).

a osobně dotýkat. Podle judikatury platí, že fyzické nebo právnické osoby, které nejsou adresáty rozhodnutí, mohou tvrdit, že jsou osobně dotčeny, pouze tehdy, pokud jsou tímto rozhodnutím dotčeny z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám a tím je individualizuje způsobem podobným tomu, jakým by byl individualizován adresát takového rozhodnutí⁵.

Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost dne 1. prosince 2009 došlo ke změně podmínek přípustnosti žaloby na neplatnost. Podle čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU tak může každá fyzická nebo právnická osoba podat žalobu proti aktům, které se jí bezprostředně a osobně dotýkají, jakož i proti právním aktům s obecnou působností, které se jí bezprostředně dotýkají a nevyžadují přijetí prováděcích opatření.

Tribunál byl letos postaven před problém časové působnosti těchto ustanovení, ještě se přitom ani nezačal zabývat jejich výkladem po meritorní stránce. S ohledem na význam této otázky rozhodoval Tribunál při této příležitosti ve velkém senátu.

Předmětem oněch dvou věcí, kterých se tato otázka týkala, a sice *Norilsk Nickel Harjavalta a Umicore v. Komise a Etimine a Etiproduits v. Komise* (usnesení ze dne 7. září 2010, T-532/08 a T-539/08, dosud nezveřejněná), byl návrh na zrušení směrnice 2008/58/ES⁶ a nařízení (ES) č. 790/2009⁷, v jejichž důsledku se mění klasifikace některých sloučenin uhličitanu nikelnatého a boritanů.

Vzhledem k tomu, že žaloby byly podány dne 5. prosince 2008, vznesla Komise námitku nepřípustnosti s tvrzením, že se napadené akty nedotýkají žalobkyň osobně ve smyslu článku 230 ES. Mezitím však vstoupila v platnost Lisabonská smlouva a žalobkyně uvedly, že podle nových ustanovení čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU se již tato podmínka přípustnosti v případě napadených aktů nepoužije. Vyvstala tak otázka, zda je čl. 263 čtvrtý pododstavec SFEU použitelný *ratione temporis* na projednávané žaloby a obecně na všechny žaloby projednávané v okamžiku vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

Tribunál konstatoval, že Smlouva o FEU v tomto ohledu neobsahuje žádné přechodné ustanovení, a zdůraznil, že z ustálené judikatury vyplývá zaprvé, že v souladu s úslovím *tempus regit actum* je třeba otázku přípustnosti žaloby řešit na základě pravidel platných v okamžiku, kdy byla podána, a zadruhé, že podmínky přípustnosti žaloby se posuzují k okamžiku podání žaloby, tj. k okamžiku doručení návrhu, který lze upravovat jen do uplynutí lhůty pro podání žaloby. V opačném případě by hrozila svévole při výkonu spravedlnosti, protože by tak přípustnost žaloby závisela na datu vynesení rozhodnutí Tribunálu, kterým se řízení ukončuje, toto datum však nelze dopředu odhadnout.

Tento závěr není vyvrácen tezí, že článek 263 SFEU je součástí procesních norem, v jejichž případě judikatura uznala, že na rozdíl od norem hmotněprávních se zpravidla mají použít na všechny spory probíhající v okamžiku, kdy vstoupily v platnost. I kdyby měly otázky soudní příslušnosti spadat do oblasti procesních norem, Tribunál rozhodl, že k určení použitelných ustanovení, podle

⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 1963, *Plaumann v. Komise*, 25/62, Recueil, s. 197, 223.

⁶ Směrnice Komise 2008/58/ES ze dne 21. srpna 2008, kterou se po třicáté přizpůsobuje technickému pokroku směrnice Rady 67/548/EHS o sbližování právních a správních předpisů týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných látek (Úř. věst. L 246, s. 1).

⁷ Nařízení Komise (ES) č. 790/2009 ze dne 10. srpna 2009, kterým se pro účely přizpůsobení vědeckotechnickému pokroku mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (Úř. věst. L 235, s. 1).

kterých musí být posuzována přípustnost žaloby na neplatnost podané proti aktu Evropské unie, je třeba použít úsloví *tempus regit actum*.

3. Právní zájem na podání žaloby

Došlo ke zpřesnění různých, níže uvedených aspektů pojmu „právní zájem na podání žaloby“, který je podmínkou přípustnosti žalob na neplatnost.

Zprvce, žaloba na neplatnost podaná fyzickou nebo právnickou osobou je přípustná pouze v případě, že má žalobce zájem na zrušení napadeného aktu. Takový zájem předpokládá, že samo zrušení tohoto aktu může vyvolat právní následky nebo jinak řečeno, že žaloba je ve svém výsledku způsobilá přinést prospěch účastníku řízení, který ji podal⁸. Právní zájem na pokračování v řízení musí přetrvávat až do vydání soudního rozhodnutí, neboť jinak by nemohlo být vydáno rozhodnutí ve věci samé⁹.

V rozsudku ze dne 19. ledna 2010, *Co-Frutta v. Komise* (T-355/04 a T-446/04, Sb. rozh. s. II-1)¹⁰, Tribunál upřesnil, jak je třeba posuzovat právní zájem na podání žaloby v případě, kdy v návaznosti na žádost o zpřístupnění dokumentů Komise podá právní subjekt postupně dvě žaloby, z nichž jedna směřuje ke zrušení implicitního rozhodnutí Komise, kterým byla žádost o zpřístupnění zamítnuta, a druhá směřuje ke zrušení výslovného rozhodnutí Komise vydaného po prvním implicitním rozhodnutí.

Co-Frutta, společnost založená podle italského práva, která se zabývá dozráváním banánů, podala v dané věci ke generálnímu ředitelství (GR) Komise pro zemědělství žádost o zpřístupnění dokumentů Komise týkajících se dovozců banánů registrovaných v Evropském společenství. Po zamítavé odpovědi generálního ředitele GR „Zemědělství“ podala žalobkyně potvrzující žádost generálnímu tajemníkovi Komise, na niž dostala implicitní zamítavou odpověď po uplynutí patnáctidenní lhůty stanovené nařízením (ES) č. 1049/2001¹¹. Žalobkyně napadla legalitu obou těchto rozhodnutí před Tribunálem (předmět věci T-355/04).

O dva měsíce později přijal generální tajemník Komise výslovné rozhodnutí, kterým své implicitní rozhodnutí vesměs potvrdil, část požadovaných dokumentů však zpřístupnil. Žalobkyně podala novou žalobu, kterou toto rozhodnutí napadla (předmět věci T-446/04).

Tribunál měl v tomto ohledu za to, že v důsledku přijetí pozdějšího výslovného rozhodnutí, jehož zrušení se žalobkyně také domáhala, ztratila žalobkyně právní zájem na podání žaloby proti implicitnímu rozhodnutí a že již není třeba rozhodovat o žalobě podané ve věci T-355/04. Přijetím výslovného rozhodnutí Komise ve skutečnosti přistoupila ke zpětvzetí dříve přijatého rozhodnutí implicitního. Tribunál kromě toho konstatoval, že případné zrušení implicitního rozhodnutí pro formální vadu by mohlo vést pouze k přijetí nového rozhodnutí, po věcné stránce totožného s výslovným rozhodnutím. Mimoto přezkum žaloby proti implicitnímu rozhodnutí nemůže být odůvodněn ani snahou zabránit opakování vytýkané protiprávnosti ani usnadněním případné

⁸ Viz rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 28. září 2004, *MCI v. Komise*, T-310/00, Sb. rozh. s. II-3253, bod 44 a citovaná judikatura.

⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. června 2007, *Wunenburger v. Komise*, C-362/05 P, Sb. rozh. s. I-4333, bod 42.

¹⁰ Viz také rozsudek ze dne 10. prosince 2010, *Ryanair v. Komise*, T-494/08 až T-500/08 a T-509/08, dosud nezveřejněný.

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

žaloby na náhradu škody, neboť těchto cílů je možné dosáhnout přezkumem žaloby proti výslovnému rozhodnutí, která byla jako jediná shledána přípustnou.

Zadruhé, v rozsudku ze dne 11. května 2010, *PC-Ware Information Technologies v. Komise* (T-121/08, dosud nezveřejněný), Tribunál použil judikaturu, podle které platí, že právní zájem na podání žaloby se sice posuzuje zejména z hlediska přímého prospěchu, jaký by zrušení předmětného aktu přineslo žalobci, ten je nicméně aktivně legitimován i tehdy, kdy by požadované zrušení mělo za následek zabránit opakování tvrzené protiprávnosti do budoucna¹². Tribunál tak shledal přípustnou žalobu podanou neúspěšným zájemcem o veřejnou zakázku proti rozhodnutí Komise, kterým byla jeho nabídka odmítnuta, přestože již byla zakázka zčásti provedena. Tribunál určil, že v případě takové rámcové dohody, jako je v dané věci rámcová dohoda o zřízení jednotného pořizovacího místa pro nákup softwarových produktů a licencí dodavatele Microsoft, která může sloužit jako vzor při budoucím zadávání obdobných zakázek, existuje zájem na tom, aby se protiprávnímu jednání uváděnému žalobkyní zabránilo i do budoucna.

Zatřetí, v rozsudku ze dne 21. května 2010, *Francie a další v. Komise* (T-425/04, T-444/04, T-450/04 a T-456/04, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál připomněl zvláštní postavení, jaké mají podle Smlouvy členské státy, jde-li o prokázání právního zájmu na podání žaloby, a tento pojem dále odlišil od pojmu napadnutelného aktu.

Tribunál tak zdůraznil, že Smlouva činí jasný rozdíl mezi právem orgánů a členských států podat žalobu na neplatnost a stejným právem fyzických a právnických osob, s tím, že právo napadnout žalobou na neplatnost legalitu rozhodnutí Komise má každý členský stát, aniž je výkon tohoto práva podmíněn odůvodněním právního zájmu na podání žaloby. K tomu, aby žaloba členského státu byla přípustná, tedy členský stát nemusí prokázat, že akt Komise, který napadá, vůči němu vyvolává právní účinky. Kromě toho nelze pojem právního zájmu na podání žaloby zaměňovat s konceptem napadnutelného aktu, podle kterého může být akt předmětem žaloby na neplatnost, pouze pokud je cílem tohoto aktu vyvolávat právní účinky, které mohou nepříznivě zasáhnout do právního postavení, což musí být posouzeno s ohledem na jeho obsah. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí bylo takovým napadnutelným aktem vyvolávajícím právně závazné účinky, byla v dané věci Francouzská republika již z titulu svého postavení jako členského státu aktivně legitimována podat žalobu na neplatnost, aniž v tomto ohledu musela doložit právní zájem na podání žaloby.

Pravidla hospodářské soutěže platná pro podniky

1. Obecné otázky

a) Pojem „sdružení podniků“

V rozsudku ze dne 26. října 2010, *CNOP a CCG v. Komise* (T-23/09, dosud nezveřejněný), Tribunál zmírnil kvalifikaci subjektů jako sdružení podniků provedenou Komisí v rámci rozhodnutí o provedení kontroly. Článek 20 odst. 4 nařízení (ES) č. 1/2003¹³ upřesňuje, že Komise může u podniků a sdružení podniků provést jakoukoli nezbytnou kontrolu. Ve věci, v níž byl tento rozsudek vydán, Conseil national de l'Ordre des pharmaciens (CNOP) a Conseil central de la section G (CCG) de l'Ordre national des pharmaciens (ONP), které jsou spolu s ONP adresáty napadeného

¹² Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 25. března 1999, *Gencor v. Komise*, T-102/96, Recueil, s. II-753, bod 41.

¹³ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 [ES] a 82 [ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).

rozhodnutí, napadly skutečnost, že je Komise kvalifikovala jako podniky nebo sdružení podniků, a tím i možnost Komise provést v jejich prostorách kontroly. Tribunál nejprve zdůraznil, že je třeba přihlídnout ke zvláštní povaze rozhodnutí o provedení kontroly. S ohledem na to, že se taková rozhodnutí vydávají na počátku šetření, nemůže být zvláště v tomto stadiu řeč o tom, že by se definitivně posuzovalo, zda lze úkony nebo rozhodnutí entit, kterým jsou rozhodnutí o provedení kontroly určena, nebo jiných entit kvalifikovat jako dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě odporující článku 81 odst. 1 ES (nyní čl. 101 odst. 1 SFEU), nebo také jako jednání uvedená v článku 82 ES (nyní článku 102 SFEU). V tomto stadiu se nejedná o posouzení konkrétního jednání, neboť cílem kontroly je právě shromáždit důkazy o domnělém jednání. Tribunál dále poukázal na zjištění Komise, že ONP a žalobkyně jsou organizace, které sdružují a zastupují určité příslušníky profese, které lze kvalifikovat jako podniky ve smyslu článku 81 ES. Otázka, zda se na žalobkyně při výkonu jejich konkrétních pravomocí vztahuje či nevztahuje článek 81 ES, byla zjevně předčasná a musí být vyřešena v rámci konečného rozhodnutí. Tribunál proto vyslovil závěr, že ve stadiu, kdy bylo přijato napadené rozhodnutí, Komise mohla považovat ONP a žalobkyně za sdružení podniků ve smyslu čl. 20 odst. 4 nařízení č. 1/2003.

b) Vymezení trhu

V rozsudku ze dne 15. prosince 2010, *CEAHR v. Komise* (T-427/08, dosud nezveřejněný), měl Tribunál příležitost připomenout metodu vymezení relevantního trhu v případech, kdy se jedná o poprodejní trh. Tribunál v tomto rozsudku poukázal na to, že Komise v napadeném rozhodnutí uvedla, že trh náhradních dílů pro primární výrobky určité značky nemusí být odlišným relevantním trhem ve dvou případech, a to zaprvé, pokud spotřebitel může přejít k náhradním dílům vyráběným jiným výrobcem, a zadruhé, pokud spotřebitel může přejít k jinému primárnímu výrobku, aby se vyhnul zvýšení cen na trhu náhradních dílů. Tribunál však v tomto ohledu upřesnil, že Komise musí prokázat, že by se v případě mírného a trvalého zvýšení cen sekundárních výrobků dostatečný počet spotřebitelů obrátil k jiným primárním či sekundárním výrobkům, a v důsledku toho by takové zvýšení nebylo rentabilní. Tribunál dodal, že důkaz o čistě teoretické možnosti přechodu spotřebitelů k jinému primárnímu výrobku není při dokazování pro účely vymezení relevantního trhu dostačující, neboť jeho vymezení spočívá na konceptu existence účinné hospodářské soutěže. Tribunál vyslovil závěr, že se Komise dopustila zjevně nesprávného právního posouzení, když měla za to, že primární a sekundární výrobky jsou v dané věci součástí jednoho a téhož trhu, aniž prokázala, že mírné zvýšení cen výrobků určitého výrobce na sekundárním trhu povede k přesměrování poptávky k výrobkům jiných výrobců na primárním trhu.

c) Kontroly

Povinnost uvést odůvodnění

Ve výše uvedeném rozsudku *CNOP a CCG v. Komise* Tribunál upřesnil rozsah povinnosti Komise uvést odůvodnění v rámci rozhodnutí o provedení kontroly. Tribunál nejprve uvedl, že napadené rozhodnutí neobsahuje konkrétní argumentaci ohledně důvodů, pro něž jsou taková stanoviska organizace, o jakou jde v dané věci, a její orgány považovány za sdružení podniků. Dále však poznamenal, že s ohledem na stadium správního řízení, kdy se vydávají rozhodnutí o provedení kontroly, nemá Komise v tomto okamžiku ještě k dispozici přesné informace, které by jí umožnily posoudit, zda lze uváděná jednání nebo úkony kvalifikovat jako rozhodnutí podniků nebo sdružení podniků ve smyslu článku 81 ES. Tribunál připomněl, že právě s ohledem na zvláštní povahu rozhodnutí o provedení kontroly byly v judikatuře týkající se odůvodnění zdůrazněny typy informací, které musí být obsaženy v rozhodnutí o provedení kontroly, aby adresáti měli možnost uplatnit v tomto stadiu správního řízení své právo na obhajobu. Pokud by byla Komisi uložena přísnější povinnost uvést odůvodnění, nezohledňovalo by to patřičným způsobem předběžnou

povahu kontroly. Tribunál měl tedy za to, že Komise nebyla povinna uvést v napadeném rozhodnutí konkrétní právní analýzu, na jejímž základě kvalifikovala adresáty jako sdružení podniků, nad rámec vysvětlení, která k tomu v tomto rozhodnutí uvedla.

Důkazní břemeno

V rozsudku ze dne 15. prosince 2010, *E.ON Energie v. Komise* (T-141/08, dosud nezveřejněný), Tribunál potvrdil pokutu ve výši 38 milionů eur uloženou společnosti E.ON Energie AG za to, že porušila pečeť, kterou Komise při kontrole umístila na místnost tohoto podniku. V tomto vůbec prvním případě uplatnění čl. 23 odst. 1 písm. e) nařízení č. 1/2003 zkoumal Tribunál konkrétně otázku důkazního břemene v situaci tohoto typu.

Tribunál v tomto ohledu připomněl zásadu, podle které platí, že vychází-li Komise – u důkazního břemena v případě protiprávního jednání v oblasti práva hospodářské soutěže – z přímých důkazů, které v zásadě postačují k prokázání protiprávního jednání, pak pouhé tvrzení dotyčného podniku o možnosti, že nastala určitá skutečnost, jež by mohla mít vliv na důkazní hodnotu uvedených důkazů, ještě nestačí k tomu, aby Komise nesla břemeno důkazu o tom, že tato skutečnost nemůže jejich důkazní hodnotu ovlivnit. Naopak, dotyčnému podniku přísluší právně dostačujícím způsobem prokázat zaprvé existenci skutečnosti, na niž poukazuje, a zadruhé to, že tato skutečnost zpochybňuje důkazní hodnotu důkazů, z nichž Komise vychází, s výjimkou případů, kdy by dotyčný podnik nemohl takový důkaz předložit vlivem chování samotné Komise. Pokud jde o porušení pečeti, Komise sice nese důkazní břemeno, jejím úkolem nicméně není prokazovat, že skutečně došlo ke vstupu do zapečetěné místnosti nebo že bylo manipulováno s dokumenty, které v ní byly uloženy. V dané věci měl Tribunál každopádně za to, že je na žalobkyni, aby přijala veškerá nezbytná opatření k zamezení manipulace se spornou pečeti, a to tím spíše, že byla jasně informována o významu sporné pečeti a o následcích jejího porušení.

Pokuty

Ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek *E.ON Energie v. Komise*, žalobkyně také tvrdila, že pokuta ve výši 38 milionů eur je nepřiměřená. Tribunál však ve svém rozsudku poukázal na to, že Komise vzala v úvahu skutečnost, že toto porušení pečeti bylo prvním případem uplatnění čl. 23 odst. 1 písm. e) nařízení č. 1/2003, upřesnil přitom, že – bez ohledu na tuto skutečnost – zaprvé žalobkyně měla k dispozici celou řadu odborníků na kartelové právo, zadruhé změna nařízení č. 1/2003 byla učiněna více než tři roky před provedením kontrol u žalobkyně, zatřetí žalobkyně byla uvědomena o následcích porušení pečeti a začtvrté v budovách jiných společností patřících do skupiny žalobkyně byly o několik týdnů dříve umístěny jiné pečeti. Tribunál kromě toho zdůraznil, že již samotným porušením pečeti zaniká její zajišťovací význam, a již toto porušení pečeti je tedy protiprávním jednáním. Tribunál měl konečně za to, že pokutu ve výši 38 milionů eur, která odpovídá přibližně 0,14 % obrátu žalobkyně, nelze považovat za nepřiměřenou v porovnání s protiprávním jednáním, a to s ohledem na skutečnost, že porušení pečeti je zvláště závažné, a dále s ohledem na velikost žalobkyně a na potřebu zajistit pokutě dostatečný odrazující účinek, aby nemohlo být pro podnik výhodné porušit pečeť umístěnou Komisí v rámci kontrol.

2. Přínosy v oblasti článku 81 ES (nyní článku 101 SFEU)

a) Trvající protiprávní jednání

V rozsudku ze dne 19. května 2010, *IMI a další v. Komise* (T-18/05, dosud nezveřejněný), Tribunál zkoumal zejména nepřetržitost účasti žalobkyň na protiprávním jednání. Tribunál v tomto ohledu zdůraznil, že ačkoliv je období oddělující dva projevy protiprávního jednání relevantním kritériem

pro prokázání trvalé povahy protiprávního jednání, nic to nemění na skutečnosti, že otázka, zda uvedené období je či není dostatečně dlouhé k tomu, aby představovalo přerušení protiprávního jednání, nemůže být zkoumána abstraktně, ale je třeba ji posoudit v kontextu fungování sporné kartelové dohody. Tribunál v dané věci uvedl, že období neexistence koluzních kontaktů nebo projevů žalobkyň překračuje o více než rok intervaly, ve kterých podniky, které se účastnily kartelu, obvykle projevovaly svou vůli omezit hospodářskou soutěž. Tribunál vyslovil závěr, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, když měla za to, že se žalobkyně během sporného období bez přerušení účastnily kartelu, a změnil částku pokuty uložené žalobkyním, aby se zohlednila jejich přerušovaná účast na kartelu, a to tak, že rozsah zvýšení částky pokuty z titulu délky trvání protiprávního jednání snížil ze 110 na 100 %.

b) Výpočet výše pokuty

Na základě žalob proti rozhodnutím, jimiž Komise sankcionovala kartely v oblastech „průmyslových nití“, „sanitárních trubek“ a „španělského tabáku“, měl Tribunál příležitost upřesnit a ozřejmit některé faktory zohledňované při výpočtu výše pokut.

Výchozí částka

V rozsudku ze dne 28. dubna 2010, *BST v. Komise* (T-452/05, dosud nezveřejněný), Tribunál uvedl – v souvislosti se skutečnou hospodářskou schopností těch, kteří se dopustili protiprávního jednání, poškodit hospodářskou soutěž – že i když vertikální integrace a rozsah škály produktů mohou případně představovat relevantní skutečnosti pro posouzení vlivu, který je podnik schopen vykonávat na trhu, a doplňující indicie tohoto vlivu ve vztahu k podílům na trhu nebo k obrátům na dotčeném trhu, je třeba mít v daném případě za to, že argumenty žalobkyně, které vycházejí z vertikální integrace ostatních dotyčných podniků, neprokazují, že tyto podniky měly na relevantním trhu zvláštní a významné soutěžní výhody.

Rozdílné zacházení

Ve věci *Chalkor v. Komise* (rozsudek ze dne 19. května 2010, T-21/05, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) a ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek *IMI a další v. Komise*, Komise dospěla k závěru, že není třeba zacházet rozdílně s pachateli, kteří se účastnili pouze jedné z částí tzv. kartelu „sanitárních trubek“, a těmi, kteří se účastnili také jiné části tohoto kartelu, protože spolupráce v rámci této druhé části kartelu nebyla podstatně užší než spolupráce v rámci první části. Ve svých rozsudcích byl však Tribunál toho názoru, že podnik, jehož odpovědnost je prokázána u více částí kartelové dohody, přispívá větší měrou k účinnosti a závažnosti této kartelové dohody než pachatel, který je zapojen pouze do jediné části téže kartelové dohody, a dopouští se tedy závažnějšího protiprávního jednání. Toto posouzení je třeba nezbytně uskutečnit ve fázi stanovení zvláštní výchozí částky pokuty, protože zohlednění polehčujících okolností umožňuje pouze upravit základní částku pokuty v závislosti na způsobech provádění kartelové dohody pachatelem. Tribunál proto každé z žalobkyň v této věci snížil výchozí částku pokuty o 10 %.

Maximální výše 10 % obratu

V rozsudku ze dne 28. dubna 2010, *Gütermann a Zwicky v. Komise* (T-456/05 a T-457/05, dosud nezveřejněný), Tribunál připomněl, že přinejmenším v situacích, kdy není žádná informace o tom, že podnik ukončil svou obchodní činnost nebo zkreslil svůj obrat, aby se vyhnul uložení vysoké pokuty, je Komise povinna stanovit maximální hranici pokuty ve vztahu k nejpozdějšímu obratu za úplný rok hospodářské činnosti. Tribunál v této věci poznamenal, že spolehlivé údaje,

jako nulový obrat během několika let, neexistence zaměstnanců nebo neexistence konkrétních důkazů o využívání svých nemovitostí nebo o investičních projektech za účelem využití uvedených nemovitostí, umožňují předpokládat, že společnost Zwicky & Co. AG nepokračovala ve výkonu běžné hospodářské činnosti ve smyslu judikatury. Tribunál proto dospěl k názoru, že za účelem stanovení maximální výše 10 % obratu podle čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, která nemá být při výpočtu pokuty překročena, měla Komise vycházet z posledního obratu společnosti Zwicky & Co. vyplývajícího z její skutečné hospodářské činnosti, a nikoli z obratu podniku, který společnost Zwicky & Co. převzal po ukončení její činnosti.

Přítěžující okolnosti

Ve věci *Deltafina v. Komise* (rozsudek ze dne 8. září 2010, T-29/05, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) měla Komise za to, že žalobkyně zastávala vedoucí úlohu v kartelové dohodě, a v důsledku toho zvýšila základní částku pokuty o 50 % z důvodu přítěžujících okolností a tuto úlohu zohlednila při snížení pokuty jen o 10 % z důvodu spolupráce. Tribunál ve svém rozsudku konstatoval, že se Komise v tomto ohledu dopustila pochybení. Tribunál nejprve připomněl, že k tomu, aby mohl být dotyčný podnik kvalifikován jako vůdce, musí představovat pro kartelovou dohodu významnou hybnou sílu a nést zvláštní a konkrétní odpovědnost za fungování této dohody. Tribunál však v této věci poukázal na to, že i když skutečnosti uplatněné Komisí prokazují, že žalobkyně hrála aktivní a přímou úlohu v kartelové dohodě zpracovatelů tabáku, nestačí nicméně k prokázání, že tato společnost představovala takovou hybnou sílu pro tuto kartelovou dohodu ani že její úloha byla významnější než úloha kteréhokoliv ze španělských zpracovatelů. Tribunál zvláště zdůraznil, že žádná skutečnost ze spisu nenaznačuje, že Deltafina SpA převzala jakoukoliv iniciativu s cílem vytvořit uvedenou kartelovou dohodu nebo přimět kteréhokoliv ze španělských zpracovatelů, aby k ní přistoupil, ani že převzala činnosti běžně související s výkonem vedoucí úlohy v kartelové dohodě, jako je předsednictví schůzek nebo soustředění a distribuce určitých údajů. Při výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci proto Tribunál snížil pokutu uloženou společnosti Deltafina z 11,88 na 6,12 milionu eur.

c) Přičitatelnost protiprávního jednání – Uložení solidární povinnosti

V rozsudku ze dne 13. září 2010, *Trioplast Industrier v. Komise* (T-40/06, dosud nezveřejněný), poskytl Tribunál několik upřesnění ohledně pravidel platných pro solidární odpovědnost společností, které byly postupně mateřskými společnostmi, pro účely zaplacení pokuty uložené jejich dceřině společnosti.

Tribunál nejprve uvedl, že přístup, v jehož rámci byla mateřské společnosti vyměřena stejná výchozí částka jako dceřině společnosti, která se přímo účastnila na kartelové dohodě, a to bez rozdělení této výchozí částky v případě, že se postupem času vystřídal několik mateřských společností, nemůže být sám o sobě považován za nevhodný. Komise tím totiž sleduje cíl, kterým je umožnit, aby mateřské společnosti mohla být vyměřena stejná výchozí částka, jaká by jí byla vyměřena, kdyby se sama přímo účastnila kartelové dohody, což je v souladu s cílem politiky hospodářské soutěže.

Tribunál dále poznamenal, že v případě protiprávního jednání, jehož se dopustila dceřiná společnost, která v průběhu protiprávního jednání postupně patřila k několika hospodářským jednotkám, nelze předem považovat za nevhodné, je-li součet částek vyměřených mateřským společnostem vyšší než částka nebo součet částek vyměřených uvedené dceřině společnosti.

Tribunál naproti tomu uvedl, že napadené rozhodnutí neprávem dává Komisi naprostou volnost, pokud jde o vymáhání pokuty od toho či onoho dotyčného právního subjektu v závislosti na jejich platební schopnosti. Tato možnost volby má za následek to, že skutečně vymáhaná částka od žalobkyně závisí na částkách vymáhaných od předchozích mateřských společností a naopak, i když tyto společnosti nikdy netvořily společnou hospodářskou jednotku, a nejsou tedy solidárně odpovědné. Tribunál dodává, že zásada individuality trestů a sankcí vyžaduje, aby částka skutečně zaplacená žalobkyní nepřekračovala podíl její solidární odpovědnosti, který odpovídá relativnímu podílu částky vyměřené žalobkyni v poměru k součtu částek, do jejichž výše jsou společnosti, které byly postupně mateřskými společnostmi, solidárně odpovědné za zaplacení pokuty uložené dceřiné společnosti. Tribunál v této věci dospěl k závěru, že rozhodnutí je neslučitelné s povinností Komise umožnit žalobkyni, aby se jednoznačně seznámila s přesnou částkou pokuty, kterou má zaplatit vzhledem k období, za které je činěna solidárně odpovědnou za protiprávní jednání spolu se svou dceřinou společností. Toto rozhodnutí proto částečně zrušil a částku vyměřenou společnosti Trioplast Industrier stanovil na 2,73 milionů eur s tím, že tato částka je základem, na němž musí Komise určit podíl žalobkyně v rámci solidární odpovědnosti společností, které byly postupně mateřskými společnostmi, za zaplacení pokuty uložené jejich dceřiné společnosti.

3. Přínosy v oblasti článku 82 ES (nyní článku 102 SFEU)

V rozsudku ze dne 1. července 2010, *AstraZeneca v. Komise* (T-321/05, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), se Tribunál vyjádřil k legalitě rozhodnutí, kterým Komise konstatovala, že žalobkyně porušila článek 82 ES zaprvé tím, že vnitrostátním patentovým úřadům předložila klamavá prohlášení, a zadruhé tím, že podala žádost o zrušení registrací farmaceutického výrobku, jehož patentu končila platnost.

Ohledně prvního zneužití Tribunál rozhodl, že předložení klamavých informací orgánům veřejné moci, které je mohou uvést v omyl a tím umožnit přiznání výlučného práva, na které podnik nemá nárok nebo na které má nárok jen po kratší dobu, je jednáním neslučujícím se s hospodářskou soutěží na základě výkonnosti, které může hospodářskou soutěž značně omezovat.

Klamavou povahu prohlášení učiněných před orgány veřejné moci je třeba posuzovat na základě objektivních skutečností, prokázání záměrné povahy chování a nedostatku dobré víry podniku v dominantním postavení se přitom pro účely zjišťování zneužití dominantního postavení nevyžaduje. Na základě toho, že pojem „zneužití dominantního postavení“ má objektivní obsah a nepředpokládá úmysl škodit, se však nelze domnívat, že by úmysl uchýlit se k jednání neslučujícím se s hospodářskou soutěží na základě výkonnosti byl vždy irrelevantní, i když by konstatování zneužití mělo v prvé řadě spočívat na objektivním zjištění fyzického uskutečňování předmětného chování.

O druhém zneužití, tj. o žádosti o zrušení registrací farmaceutického výrobku, jehož patentu končí platnost, měl Tribunál za to, že existence dominantního postavení sice nezabývá podnik v tomto postavení jeho práva chránit vlastní obchodní zájmy, jsou-li ohroženy, tento podnik nicméně nemůže využívat regulačních postupů tak, že znemožní nebo ztíží vstup soutěžitelů na trh, nejsou-li k tomu dány důvody související s obranou oprávněných zájmů podniku účastnického se hospodářské soutěže na základě výkonnosti nebo chybí-li k tomu objektivní odůvodnění. Vypracuje-li podnik, a to i podnik v dominantním postavení, strategii mající za cíl minimalizovat pokles jeho prodeje a zajistit, aby dokázal čelit konkurenci ze strany generických přípravků, je takový postup legitimní a je součástí běžné hospodářské soutěže, pokud se zamýšlené chování neodchýlí od jednání, které nevybočuje z rámce hospodářské soutěže na základě výkonnosti.

Po skončení období exkluzivity k využívání údajů o výsledcích farmakologických, toxikologických a klinických testů již chování, kterým je výrobcům generických přípravků bráněno ve výkonu jejich práva na využívání těchto informací předložených pro účely registrace původního přípravku, není nijak podloženo legitimní ochranou investice, která by byla součástí hospodářské soutěže na základě výkonnosti. Skutečnost, že soutěžitelé dominantního podniku mohli získat registrace alternativními postupy, ještě neznamená, že by chování spočívající v podání žádosti o zrušení registrací nebylo zneužitím, neboť toto chování může alespoň dočasně vyloučit z trhu konkurenční výrobce generických přípravků.

V rozsudku ze dne 9. září 2010, *Tomra Systems a další v. Komise* (T-155/06, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál zkoumal otázku, zda Komise musí k prokázání vyloučení konkurentů z celého trhu určit minimální rentabilitu nutnou pro působení na relevantním trhu a poté ověřit, zda nezískatelný podíl na trhu (tedy část poptávky vázaná předmětnými praktikami) je dostatečně velký k tomu, aby mohl vyvolávat efekt vyloučení konkurentů. Tribunál měl za to, že uzavření podstatné části trhu dominantním podnikem nemůže být odůvodněno tím, že získatelná část trhu ještě poskytuje dostatečný prostor pro omezený počet soutěžitelů. Zákazníci, kteří se nacházejí v uzavřené části trhu, by měli mít možnost mít v nejvyšší možné míře prospěch z hospodářské soutěže, která je na trhu možná, a soutěžitelé by měli mít možnost soutěžit na základě výkonnosti na celém trhu, a nikoli pouze na jeho části. Zároveň není rolí dominantního podniku určovat, kolik životaschopných soutěžitelů mu může konkurovat, pokud jde o ještě získatelnou část poptávky.

4. Přínosy v oblasti kontroly spojování podniků

a) Pojem napadnutelného aktu

Ve věci, v níž bylo vydáno usnesení ze dne 2. září 2010 *Schemaventotto v. Komise* (T-58/09, dosud nezveřejněné), měl Tribunál příležitost poskytnout upřesnění k použití článku 21 nařízení (ES) č. 139/2004¹⁴. Společnosti Abertis Infrastructures SA a Autostrade SpA v této věci upustily od svého zamýšleného spojení, které bylo původně Komisí povoleno, zejména s ohledem na obtíže dané změnou právních předpisů v Itálii. Tyto změny byly předmětem předběžného posouzení Komise, která dospěla k závěru, že došlo k porušení článku 21 nařízení č. 139/2004. S ohledem na návrh novely však Komise italským orgánům dne 13. srpna 2008 oznámila své rozhodnutí ukončit řízení zahájené na základě článku 21 nařízení č. 139/2004. Dopisem ze dne 4. září 2008 Komise žalobkyni uvědomila o tomto rozhodnutí, které pak bylo napadeno žalobou k Tribunálu.

Tribunál měl v tomto usnesení zaprvé za to, že Komise tímto dopisem pouze oznámila své rozhodnutí, podle kterého nebude pokračovat v řízení ve věci Abertis/Autostrade týkající se případného protiprávního jednání zjištěného v rámci předběžného přezkumu a které není schválením nových vnitrostátních právních předpisů.

Zadruhé Tribunál zkoumal, zda je toto opatření napadnutelným aktem, tj. zda vyvolává právně závazné účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobkyně tím, že podstatným způsobem mění její právní postavení. Tribunál v tomto ohledu uvedl, že postup upravený v čl. 21 odst. 4 nařízení č. 139/2004 souvisí s kontrolou konkrétního spojení podniků prováděnou Komisí na základě uvedeného nařízení. Komise je proto povinna přijmout vůči dotčenému členskému státu rozhodnutí, kterým buď uzná uplatňovaný veřejný zájem s ohledem na jeho slučitelnost

¹⁴ Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. L 24, s. 1; Zvl. vyd. 08/03, s. 40).

s obecnými zásadami a ostatními předpisy práva Unie, nebo tento zájem neuzná s ohledem na jeho neslučitelnost s těmito zásadami a předpisy. Z důvodu upuštění od zamýšleného spojení podniků tedy již Komise neměla v této věci pravomoc ukončit řízení – zahájené na základě čl. 21 odst. 4 uvedeného nařízení – rozhodnutím o uznání veřejného zájmu chráněného předmětnými vnitrostátními předpisy.

Tento závěr nelze zpochybnit tím, že postup upravený v čl. 21 odst. 4 nařízení č. 139/2004 nemá jen objektivní funkci, ale také funkci subjektivní, a sice ochranu zájmů dotyčných podniků na zamýšleném spojení podniků z hlediska zajištění právní jistoty a rychlosti řízení upravené uvedeným nařízením, neboť subjektivní funkce v důsledku upuštění od zamýšleného spojení podniků odpadá.

Komise tedy mohla pouze přijmout formální rozhodnutí o odložení předmětné věci. Vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí nemělo jiné účinky, nemohlo tedy být napadnutelným aktem.

Ve věci *Éditions Jacob v. Komise* (rozsudek ze dne 13. září 2010, T-279/04, nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku) Komise vznesla námitku nepřipustnosti vůči žalobě, kterou žalobkyně napadla rozhodnutí, jímž byl za podmínky následného převodu aktiv povolen odkup společnosti Vivendi Universal Publishing SA společností Lagardère SCA. Komise vycházela z toho, že předchozí rozhodnutí, kterým se rozhodla zahájit důkladnou kontrolu zamýšleného spojení podniků, mělo za následek, že předchozí nabytí cílových aktiv společností Natexis Banques Populaires SA bylo implicitně, avšak nutně kvalifikováno jako nabytí podílů v podniku za účelem jejich dalšího prodeje. Napadené rozhodnutí tak podle ní bylo jen ryze potvrzujícím rozhodnutím. Tribunál odmítl výklad Komise a připomněl, že rozhodnutí o zahájení fáze důkladné kontroly není aktem, který by bylo možné napadnout žalobou, nýbrž přípravným opatřením, jehož jediným cílem je zahájení šetření k prokázání skutečností, které Komisi umožní, aby se prostřednictvím konečného rozhodnutí vyslovila k slučitelnosti tohoto spojení podniků se společným trhem. Tribunál dodal, že zahájení fáze důkladné kontroly má pouze za cíl předběžné konstatování existence vážných pochybností o slučitelnosti oznámeného spojení podniků.

b) Pojem „spojení podniků“

Ve věci *Aer Lingus Group v. Komise* (rozsudek ze dne 6. července 2010, T-411/07, dosud nezveřejněný), se žalobkyně na základě vnitrostátních zákonných ustanovení domáhala toho, aby byl pojem „spojení podniků“ definovaný v právu Unie rozšířen na případy, kdy – bez získání kontroly – nabytí podílu jedním podnikem koupí cenných papírů v kapitálu jiného podniku jako takové neposkytuje možnost vykonávat rozhodující vliv na činnost druhého podniku. Společnost Ryanair Holdings plc učinila veřejnou nabídku převzetí (VNP) celého kapitálu společnosti Aer Lingus Group plc, ale od svého záměru musela ustoupit kvůli rozhodnutí Komise, kterým bylo spojení podniků prohlášeno za neslučitelné se společným trhem. V návaznosti na toto rozhodnutí však společnost Aer Lingus Group Komisi navrhla, aby společnosti Ryanair Holdings nařídila zbavit se také jejího menšinového podílu v kapitálu společnosti Aer Lingus Group. Komise tento návrh zamítla a společnost Aer Lingus Group proti tomuto rozhodnutí podala žalobu.

Tribunál ve svém rozsudku připomněl, že pravomoc nařídít odprodej všech akcií získaných v jiném podniku existuje pouze za účelem obnovy stavu před uskutečněním spojení. Proto bez získání kontroly, a tedy bez uskutečnění spojení podniků, nemá Komise ke zrušení uvedeného „spojení“ pravomoc. Tribunál také upřesňuje, že obecně vzato cílem nařízení č. 139/2004 není chránit společnosti před obchodními spory mezi nimi a jejich akcionáři nebo odstranit jakoukoli nejistotu při přijímání důležitých rozhodnutí těmito akcionáři, neboť tento typ sporů patří do působnosti vnitrostátních soudů. Stejně tak kdyby se připustilo, že Komise může nařídít zrušení menšinového

podílu v konkurenčním podniku z pouhého důvodu, že za přítomnosti duopolu představuje teoretické hospodářské riziko nebo že snižuje přitažlivost akcií jednoho z podniků tvořících tento duopol, překračovalo by to pravomoci přiznané Komisi v oblasti kontroly spojování podniků.

Ve výše uvedené věci *Éditions Jacob v. Komise* žalobkyně napadla právní kvalifikaci nabytí cílových aktiv společností Natexis Banques Populaires jako získání cenných papírů v určitém podniku za účelem jejich dalšího prodeje, na které se vztahuje čl. 3 odst. 5 písm. a) nařízení (EHS) č. 4064/89¹⁵. Žalobkyně tvrdila, že tato transakce zvaná „dočasný převod“ byla ve skutečnosti spojením podniků ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení, protože společnost Lagardère umožnila získat buď výlučnou kontrolu nad cílovými aktivy prostřednictvím společnosti Natexis Banques Populaires, anebo jejich společnou kontrolu se společností Natexis Banques Populaires, a tím vyvíjet rozhodující vliv na činnost související s cílovými aktivy.

Podle Tribunálu se nelze s tvrzeními o výlučné kontrole ztotožnit. Ze znění smlouvy o převodu totiž vyplývá, že předtím, než Komise přijala rozhodnutí o podmíněném povolení, neměla společnost Lagardère ani vlastnické nebo užívací právo k cílovým aktivům ani práva, která by jí umožňovala vyvíjet rozhodující vliv na orgány společností ovládajících cílová aktiva. Pokud jde o společnou kontrolu, Tribunál uvedl, že i kdyby dočasný převod cílových aktiv umožňoval, aby společnost Lagardère vyvíjela se společností Natexis Banques Populaires rozhodující vliv na činnost související s cílovými aktivy již po uskutečnění dočasného převodu, spojení podniků, které by toho bylo výsledkem, by každopádně nebylo tím spojením podniků, které bylo společností Lagardère oznámeno. Pochybení, kterého se měla Komise dopustit, když dočasný převod cílových aktiv kvalifikovala jako „získání cenných papírů v určitém podniku za účelem jejich dalšího prodeje“, a nikoli jako získání výlučné nebo společné kontroly, by každopádně nemělo žádný vliv na legalitu rozhodnutí, kterým byl odkup společnosti Vivendi Universal Publishing společností Lagardère prohlášen za slučitelný se společným trhem za podmínky následného převodu aktiv.

c) Nárůst efektivnosti – Ověřitelnost

Ve výše uvedeném rozsudku *Ryanair v. Komise* Tribunál nejprve poznamenal, že jak z nařízení č. 139/2004, tak z pokynů pro posuzování horizontálních spojování¹⁶ podle Komise vyplývá, že k tomu, aby nárůst efektivnosti vyplývající ze spojení mohl vyvážit nepříznivé dopady spojení na spotřebitele, musí být ověřitelný, musí být pravděpodobné, že přinese prospěch spotřebitelům, a nelze ho ve stejné míře dosáhnout pomocí prostředků poškozujících hospodářskou soutěž méně než zamýšlené spojení. Ohledně první podmínky Tribunál zdůraznil, že na rozdíl od názoru Komise uvedeného v napadeném rozhodnutí, podmínka týkající se ověřitelnosti nárůstu efektivnosti v souladu s pokyny nevyžaduje, aby oznamující strana předložila údaje, které mohou být nezávisle ověřeny třetí osobou, nebo dokumenty předcházející spojení umožňující objektivní a nezávislé hodnocení rozsahu nárůstu efektivnosti vyplývajícího z nabytí. Komise tedy nemohla na základě tohoto důvodu odmítnout údaje předložené společností Ryanair Holdings. Tribunál dodal, že obchodní svět neumožňuje nezbytně předložení takových dokumentů v náležité době a dokumenty použité podnikem k VNP, ať již pocházejí od tohoto podniku, nebo od jeho zástupců, mohou být v určité míře relevantní pro podepření obsahu tvrzení týkajících se nárůstu efektivnosti.

¹⁵ Nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 ze dne 21. prosince 1989 o kontrole spojování podniků (opravená verze Úř. věst. 1990, L 257, s. 13; Zvl. vyd. 08/01, s. 31).

¹⁶ Pokyny pro posuzování horizontálních spojování podle nařízení Rady o kontrole spojování podniků (Úř. věst. 2004, C 31, s. 5).

d) Závazky

Zplnomocněnec

Ve věci *Éditions Jacob v. Komise* (rozsudek ze dne 13. září 2010, T-452/04, nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), byla Tribunálu předložena otázka legality rozhodnutí schvalujícího společnost Wendel Investissement SA jako nabyvatele aktiv v souladu s rozhodnutím Komise ze dne 7. ledna 2004, kterým byl povolen odkup společnosti Vivendi Universal Publishing společností Lagardère za podmínky následného převodu aktiv. Jeden z uplatněných žalobních důvodů vycházel z toho, že schválení společnosti Wendel Investissement bylo založeno na zprávě zplnomocněnce, který nebyl nezávislý. Tribunál v tomto ohledu uvedl, že zplnomocněnec byl jmenován v době, kdy byl členem řídicího orgánu společnosti vlastníci cílová aktiva, a dále že svou funkci ve skutečnosti vykonával současně s funkcí člena správní rady této společnosti vlastníci cílová aktiva. Nacházel se tedy ve vztahu závislosti na této společnosti, který mohl vzbuzovat pochybnosti o neutralitě, kterou měl v rámci výkonu této funkce zplnomocněnce osvědčit. Vzhledem k tomu, že to byl on, kdo vypracoval zprávu hodnotící nabídku společnosti Wendel Investissement na odkup následně převáděných aktiv, která měla rozhodující vliv na rozhodnutí o schválení přijaté Komise, měl Tribunál za to, že konstatovaná protiprávnost odůvodňuje zrušení rozhodnutí o schválení společnosti Wendel Investissement jako nabyvatele.

Státní podpory

Sporná agenda v oblasti státních podpor byla s 50 vyřízenými věcmi významnou součástí činnosti Tribunálu v roce 2010. Zde lze uvést pouze stručný nástin rozhodnutí týkajících se zaprvé otázky přípustnosti, zadruhé hmotněprávních otázek a zatřetí otázek procesních.

1. Přípustnost

Judikatura z letošního roku upřesňuje posouzení aktivní legitimace v případech žalob, jimiž je napadáno rozhodnutí Komise, kterým se státní podpora prohlašuje za slučitelnou se společným trhem.

Zaprvé, ve věci *TF1 v. Komise* (rozsudek ze dne 13. září 2010, T-193/06, dosud nezveřejněný), se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí Komise o opatřeních pro podpory kinematografie a audiovizuální produkce ve Francii, kterým Komise rozhodla, že po předběžné fázi přezkumu zakotvené v čl. 88 odst. 3 ES nebude ve vztahu k dotčeným opatřením vznášet námitky.

S tvrzením, že napadené rozhodnutí je formálně určeno Francouzské republice, Komise zpochybnila přípustnost žaloby podané žalobkyní, neboť dospěla k názoru, že žalobkyně není tímto rozhodnutím osobně dotčena.

Tribunál připomněl, že předběžná fáze zkoumání má za cíl pouze umožnit Komisi, aby si mohla vytvořit svůj prvotní názor na to, zda je předmětná podpora částečně či plně slučitelná. Pouze v rámci fáze zkoumání upravené v čl. 88 odst. 2 ES je Komise povinna vyzvat zúčastněné strany, aby předložily své připomínky. Jestliže tedy Komise, aniž zahajuje formální vyšetřovací řízení, konstatuje, že podpora je slučitelná se společným trhem, jsou nositelé těchto procesních záruk, zejména podniky konkurující příjemcům podpory, aktivně legitimováni podat žalobu na ochranu svých procesních práv. Naproti tomu, pokud žalobce zpochybňuje samu opodstatněnost rozhodnutí obsahujícího posouzení podpory, pouhá skutečnost, že může být považován za zúčastněnou stranu ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, nemůže postačovat k tomu, aby byla přípustnost žaloby uznána.

V dané věci Tribunál na úvod zkoumal povahu žalobních důvodů, pak dospěl k závěru, že žádný z těchto důvodů znějících na zrušení rozhodnutí nesměruje ke konstatování existence závažných potíží vyvolaných dotčenými podpůrnými opatřeními z hlediska jejich kvalifikace jako státní podpory nebo jejich slučitelnosti se společným trhem, tedy potíží, které by Komisi nutily zahájit formální řízení. Žalobkyně nenapadala to, že Komise odmítla zahájit formální přezkumné řízení uvedené v čl. 88 odst. 2 ES, a nedovolávala se porušení procesních práv, která z tohoto ustanovení vyplývají, nýbrž se pokusila dosáhnout výlučně zrušení rozhodnutí co do merita, jak to potvrdila při jednání v odpověď na otázku Tribunálu.

Za těchto okolností žaloba nesměřovala k ochraně procesních práv žalobkyně, která tedy musela prokázat, že má zvláštní postavení ve smyslu judikatury vycházející z rozsudku Soudního dvora *Plaumann v. Komise*¹⁷, zejména proto, že její postavení na trhu by bylo podstatně dotčeno opatřeními, která jsou předmětem rozhodnutí, s tím, že zásah do jejího soutěžního postavení na trhu je třeba zkoumat ve vztahu k příjemcům dotčených podpůrných opatření, tj. ve vztahu k hospodářským subjektům, které jsou producenty v kinematografické a audiovizuální oblasti. Vzhledem k tomu, že v dané věci bylo povinné procento investic z obrátu stejné pro všechny soutěžitele, skutečnost, že investiční závazky žalobkyně převyšují výdaje ostatních soutěžitelů s ohledem na její vysoký obrát, u ní nemohla vést k vzniku zvláštního postavení, a neindividualizovala ji tedy podobně jako adresáta ve smyslu judikatury *Plaumann v. Komise*.

Zadruhé, v rozsudku ze dne 13. září 2010, *Řecko a další v. Komise* (T-415/05, T-416/05 a T-423/05, dosud nezveřejněný), měl Tribunál za to, že dokud je žalobkyním přiznán i po jejich vstupu do likvidace právní zájem na zrušení napadeného rozhodnutí, má vedlejší účastnice s tím spojený zájem na vedlejším účastenství na podporu Komise, aby hájila legalitu tohoto rozhodnutí, byť jen za účelem podání návrhů na náhradu škody, po kterých by mohly být případně podány žaloby založené na protiprávním poskytnutí podpor, které jí způsobily škodu.

Konečně zatřetí, v rozsudku ze dne 16. prosince 2010, *Nizozemsko a NOS v. Komise* (T-231/06 a T-237/06, dosud nezveřejněný), Tribunál připomněl, že správní řízení v oblasti státních podpor je řízení zahájené pouze proti dotčenému členskému státu. Společnosti přijímající podporu se považují pouze za zúčastněné strany v tomto řízení. Z toho vyplývá, že zúčastněné strany mají pouze právo účastnit se správního řízení v přiměřeném rozsahu s ohledem na okolnosti každého konkrétního případu, aniž mohou uplatňovat právo na obhajobu přiznané osobám, proti nimž se vede řízení.

2. Hmotněprávní pravidla

a) Individuální podpora poskytnutá na základě obecného režimu schváleného Komisí

V rozsudku ze dne 3. března 2010, *Freistaat Sachsen a další v. Komise* (T-102/07 a T-120/07, dosud nezveřejněný), měl Tribunál za to, že Komise, zabývá-li se individuální podporou, která byla údajně poskytnuta na základě dříve schváleného režimu, nemůže tuto podporu bez dalšího zkoumat přímo ve vztahu ke Smlouvě o ES. Před zahájením jakéhokoli řízení musí nejprve jen přezkoumat, zda podpora spadá do obecného režimu a zda splňuje podmínky stanovené v rozhodnutí schvalujícím tento režim. Pokud by Komise nepostupovala tímto způsobem, mohla by v rámci přezkumu každé individuální podpory přehodnocovat své dřívější rozhodnutí schvalující režim podpor, které již předpokládalo přezkoumání z hlediska článku 87 ES. Podporu, při níž jsou striktně a předvídatelně uplatněny podmínky stanovené v rozhodnutí schvalujícím obecný režim, je tedy

¹⁷ Rozsudek ze dne 15. července 1963, 25/62, Recueil, s. 197, 223.

nutno považovat za existující podporu, která nemusí být oznámena Komisi ani přezkoumána z hlediska článku 87 ES.

Tribunál také upřesnil, že rozhodnutí Komise, kterým se konstatuje slučitelnost podpory s dotyčným režimem, spadá do výkonu její povinnosti dbát nad používáním článků 87 ES a 88 ES. Z tohoto důvodu nepředstavuje přezkum slučitelnosti podpory s tímto režimem ze strany Komise iniciativu překračující rámec jejích pravomocí. Proto nemůže být posouzení Komise omezeno posouzením vnitrostátních orgánů, které podporu poskytly.

b) Poskytnutí hospodářské výhody

V rozsudku ze dne 21. května 2010, *Francie a další v. Komise*, (T-425/04, T-444/04, T-450/04 a T-456/04, dosud nezveřejněný), měl Tribunál za to, že veřejná prohlášení učiněná vnitrostátními orgány vedla k významné výhodě ve prospěch určitého podniku, neboť obnovila důvěru na finančních trzích. V důsledku těchto prohlášení se také umožnil, usnadnil a zlevnil přístup podniku k novým půjčkám nezbytným k refinancování jeho krátkodobých dluhů a tato prohlášení v konečném důsledku přispěla ke stabilizaci velmi křehké finanční situace podniku. Tato prohlášení měla rozhodující vliv na reakci ratingových agentur. Jakýkoli kladný vliv na hodnocení podniku, byť třeba jen prostřednictvím veřejných prohlášení, která mohou vytvořit nebo posílit důvěru investorů, má přitom bezprostřední dopad na výši nákladů, které musí tento podnik nést, aby se mohl refinancovat na kapitálových trzích.

Tribunál také upřesnil, že požadavek, aby mezi zjištěnou výhodou a závazkem poskytnutí státních prostředků byl dán vztah, v zásadě předpokládá, že uvedená výhoda musí úzce souviset s odpovídajícím závazkem k tíži státního rozpočtu nebo se vznikem – na základě právně závazných závazků, které přijal stát – dostatečně konkrétního hospodářského rizika pro tento rozpočet. Aby bylo možné tato prohlášení postavit na roveň státní záruce nebo je vykládat tak, že obsahují neodvolatelný závazek poskytnout konkrétní finanční pomoc, jako je splacení krátkodobých dluhů, musí se v jejich případě jednat o konkrétní, nepodmíněný a neodvolatelný závazek poskytnout veřejné prostředky s tím, že se výslovně uvedou buď přesné částky investice, nebo konkrétní dluhy, za které je poskytována záruka, nebo alespoň předběžně stanovený finanční rámec, jako je úvěrová linka v určité výši, jakož i podmínky poskytnutí zamýšlené pomoci. Samotná skutečnost, že se členský stát dovolával své dobré pověsti na finančních trzích, však nemůže stačit k prokázání toho, že jeho prostředky byly vystaveny riziku, které je možno považovat za převod státních prostředků ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, který by měl dostatečnou spojitost s výhodou přiznanou těmito prohlášeními.

V rozsudku ze dne 15. června 2010, *Mediaset v. Komise* (T-177/07, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál připomněl, že judikatura uznala, že výhoda poskytnutá přímo některým fyzickým či právnickým osobám, které nemusejí být nutně podniky, může být nepřímou výhodou, a tudíž státní podporou pro jiné fyzické či právnické osoby, které podniky jsou. Úvahu, že příspěvek pro spotřebitele nemůže být kvalifikován jako státní podpora ve prospěch dodavatelů spotřebních výrobků nebo služeb, je proto třeba odmítnout.

c) Služby obecného hospodářského zájmu

V rozsudku ze dne 1. července 2010, *M6 a TF1 v. Komise* (T-568/08 a T-573/08, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), měl Tribunál za to, že názor, podle kterého je splnění čtvrté z podmínek stanovených v bodech 88 až 93 rozsudku Soudního

dvora ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*¹⁸, podmínkou pro poskytnutí odchylky stanovené v čl. 86 odst. 2 ES, vyplývá ze záměny podmínek, které určují kvalifikaci státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, s podmínkami, které se používají pro hodnocení slučitelnosti podpory podle čl. 86 odst. 2 ES. Jediným účelem podmínek podle výše uvedeného rozsudku *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* je kvalifikace dotčeného opatření jako státní podpory pro účely určení existence povinnosti oznámit opatření Komisi v případě nové podpory nebo povinnosti spolupráce s tímto orgánem v případě existující podpory.

Tribunál také uvedl, že otázka, zda by podnik pověřený poskytováním služby obecného hospodářského zájmu v oblasti vysílání mohl své závazky veřejné služby splnit za nižší náklady, je pro posouzení slučitelnosti státního financování této služby z hlediska pravidel Společenství v oblasti státních podpor irelevantní. Posouzením přiměřenosti podpory podle čl. 86 odst. 2 ES má být zamezeno tomu, aby provozovatel pověřený poskytováním služby obecného hospodářského zájmu získal finanční prostředky překračující čisté náklady na veřejnou službu.

Ve výše uvedeném rozsudku *Nizozemsko a NOS v. Komise* Tribunál upřesnil, že členské státy mají široký prostor pro uvážení při vymezení toho, co považují za služby obecného hospodářského zájmu. Komise tudíž může zpochybnit vymezení těchto služeb členským státem pouze v případě zjevného pochybení. Pokud jde o vymezení veřejné služby v odvětví vysílání, musí mít Komise jako strážkyně Smlouvy možnost zasáhnout v případě zjevného pochybení, i když je pravda, že jí nepřísluší rozhodovat, zda nějaký program má být vysílán jako služba obecného hospodářského zájmu, ani zpochybňovat povahu nebo kvalitu určitého díla.

d) Kritérium soukromého investora v tržním hospodářství

V rozsudku ze dne 3. března 2010, *Bundesverband deutscher Banken v. Komise* (T-163/05, dosud nezveřejněný), Tribunál odmítl argument, že přezkum, který spočívá v ověření, zda transakce proběhla za běžných tržních podmínek, se musí nezbytně uskutečnit pouze ve vztahu k investorovi nebo podniku, který je příjemcem investice, ačkoliv tržní hospodářství se vyznačuje právě interakcí mezi různými hospodářskými subjekty. Komise tedy může zkoumat otázku, zda mohl podnik získat od jiných investorů prostředky přinášející mu stejné výhody, a případně za jakých podmínek. Tento přezkum kromě toho nevyžaduje ani to, aby se zcela odhlédlo od omezení spojených s povahou převáděného majetku.

Tribunál měl dále za to, že skutečnost, že jeden z aspektů transakce znamená pro investora zvýšení rizika, kterému je vystaven, odůvodňuje zvýšení úhrady pouze tehdy, když tento aspekt představuje pro banku výhodu nebo když banka nemůže odmítnout nabízené zdroje. Naopak, pokud zvýšení rizika pro investora vyplývá z rozhodnutí, které přijal z vlastních důvodů, aniž byl ovlivněn přáními nebo potřebami banky, odmítne tato zaplatit zvýšení úhrady a získá zdroje od jiných investorů.

Ve výše uvedeném rozsudku *Řecko a další v. Komise* Tribunál nejprve připomněl, že z čl. 87 odst. 1 ES vyplývá, že pojem „podpora“ je pojmem objektivním, který závisí pouze na tom, zda státní opatření přiznává podniku, který je jeho příjemcem, hospodářskou výhodu, kterou by za běžných tržních podmínek nezískal, a následně rozhodl, že i když je transakce z hlediska orgánů veřejné moci nebo veřejného podniku, které podporu poskytují, rozumná, neznamená to, že by tím odpadla povinnost použít kritérium veřejného investora.

¹⁸ C-280/00, Recueil, s. I-7747.

e) Povinnost zajistit navrácení podpory

Ve výše uvedeném rozsudku *Řecko a další v. Komise* se Tribunál zabýval otázkou navrácení podpory v případě hospodářské návaznosti mezi dvěma podniky. V případě takové návaznosti lze nový podnik považovat za skutečného příjemce podpor do daného odvětví činnosti, které byly poskytnuty původnímu podniku předtím, než tuto činnost převzal nový podnik. Naproti tomu v případě, kdy po rozdělení není mezi oběma podniky dána hospodářská návaznost, nemohou být podpory poskytnuté po rozdělení bývalému podniku vymáhány od nového podniku pouze z toho důvodu, že z nich má tento podnik nepřímou výhodu. Tato okolnost sama o sobě neumožňuje, aby byl nový podnik považován za skutečného příjemce podpor poskytnutých původnímu podniku.

K tomu, jakým způsobem má být mezi příjemce podpory rozdělena povinnost navrátit podporu, Tribunál připomněl, že Komise není povinna v rozhodnutí, kterým se konstatuje neslučitelnost podpory a ukládá její navrácení, upřesnit, v jakém rozsahu měl každý z podniků, které byly příjemci podpory, prospěch z částky předmětné podpory. Je na dotýcném členském státě, aby stanovil částku, kterou má každý z těchto podniků v rámci vymáhání podpory vrátit, a to ve spolupráci s Komisí v souladu s článkem 10 ES.

Judikaturou stanovená kritéria pro určení skutečného příjemce podpory mají kromě toho objektivní charakter. Existence hospodářské návaznosti může být prokázána na základě různých objektivních skutečností, jako je nezaplacení ceny odpovídající tržním podmínkám za převedená aktiva nebo objektivní okolnost, že v důsledku převodu došlo k obejití povinnosti spornou podporu navrátit.

Zjištění existence hospodářské návaznosti mezi dvěma podniky neumožňuje vycházet z domněnky, že by s ohledem na přetrvávající hospodářské obtíže těchto dvou společností po rozdělení nová opatření ve prospěch nového podniku, zkoumaná v napadeném rozhodnutí, logicky navazovala na předchozí podpory, a že by tedy rovněž patřila do kategorie státních podpor. V každém případě je věcí soudu Unie, aby ověřil, zda lze tato opatření s ohledem na relevantní skutečnosti rozumně oddělit od předcházejících podpor.

3. Procesní pravidla

a) Formální vyšetřovací řízení

V rozsudku ze dne 3. března 2010, *Bundesverband deutscher Banken v. Komise* (T-36/06, dosud nezveřejněný), měl Tribunál za to, že otázka, zda Komise použila kritérium soukromého investora nesprávně, se nesmí zaměňovat s otázkou existence závažných potíží vyžadujících zahájení formálního vyšetřovacího řízení. Skutečnost, že Komise neodpověděla na některé výtky, které žalobce vznesl v rámci paralelní věci, neznamená, že se nemohla vyjádřit k dotčenému opatření na základě informací, jimiž disponovala, a že proto měla zahájit formální vyšetřovací řízení, aby své šetření doplnila. Pokud Komise zahájila formální vyšetřovací řízení ve vztahu k podobným operacím a při této příležitosti se diskutovalo o významu některých vlastností společných všem operacím, lze mít za to, že Komise disponuje informacemi, které jí umožňují posoudit relevanci uvedených vlastností.

b) Povinnost uvést odůvodnění

Ve výše uvedeném rozsudku *Freistaat Sachsen a další v. Komise* Tribunál z důvodu nedostatku odůvodnění zrušil rozhodnutí Komise, v němž tato dospěla k závěru, že státní podpora je neslučitelná se společným trhem, a které ve výpočtu výše podpory podnikům v nesnázích

neobsahovalo žádný odkaz na praxi finančních trhů v případě souběhu rizik (podnik v nesnázích, chybějící zajištění atd.), neboť souvislost mezi navýšeními stanovenými Komisí a konkrétní situací tří dotčených společností se nezdála být jasná a volba použitého zvýšení měla, alespoň tak, jak se jevílo, náhodnou povahu, sdělení Komise o způsobu stanovování referenčních a diskontních sazeb¹⁹ přitom neobsahovalo k uvedenému souběhu rizik žádný údaj. Komise měla vysvětlit použití dodatečných navýšení, jakož i jejich výši prostřednictvím rozboru tržní praxe, aby uvedené společnosti mohly zpochybnit přiměřenost navýšení a Tribunál mohl přezkoumat jejich legalitu.

Ve výše uvedeném rozsudku *Mediaset v. Komise* kromě toho Tribunál upřesnil, že při kvalifikaci opatření jako státní podpory vyžaduje povinnost odůvodnění, aby byly uvedeny důvody, pro které Komise považuje dotčené opatření za opatření spadající do působnosti čl. 87 odst. 1 ES. Stran narušení hospodářské soutěže na společném trhu je třeba připomenout, že i když je Komise povinna zmínit v odůvodnění svého rozhodnutí alespoň okolnosti, za nichž byla podpora poskytnuta, umožňují-li prokázat, že podpora může ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušovat hospodářskou soutěž nebo hrozit jejím narušením, není naproti tomu povinna provádět hospodářskou analýzu skutečné situace dotčených trhů, tržního podílu podniků, které jsou příjemci podpory, postavení konkurenčních podniků a obchodu mezi členskými státy. V případě protiprávně poskytnutých podpor Komise není povinna prokazovat skutečné dopady těchto podpor na hospodářskou soutěž a na obchod mezi členskými státy. Pokud by tomu tak bylo, znamenal by takovýto požadavek, že by členské státy, které poskytují podpory protiprávně, byly zvýhodněny oproti těm státům, které oznamují záměr poskytnout podpory. Především postačí, aby Komise prokázala, že sporná podpora může ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušuje hospodářskou soutěž nebo hrozí jejím narušením, aniž by bylo nezbytné vymezit relevantní trh.

Ochranná známka Společenství

Rozhodnutí související s aplikací nařízení (ES) č. 40/94²⁰ a (ES) č. 207/2009²¹ představují i v roce 2010 významnou část vyřízených věcí Tribunálu (180 věcí, tedy 34 % z celkového počtu věcí vyřízených v roce 2010).

1. Absolutní důvody pro zamítnutí zápisu

Článek 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94 a nařízení č. 207/2009 zakazuje, aby jako ochranné známky Společenství byla zapsána taková označení, jimž chybí rozlišovací způsobilost, která má být posuzována vzhledem k výrobkům a službám, pro které je zápis požadován, a vzhledem k jejich vnímání relevantní veřejností.

V rozsudku ze dne 15. června 2010, *X Technology Swiss v. OHIM (Oranžové zbarvení špičky ponožky)* (T-547/08, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál zamítl žalobu namířenou proti rozhodnutí odvolacího senátu Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (OHIM), podle kterého je oranžové zbarvení ve formě čepičky pokrývající špičku punčochových výrobků z hlediska průměrného spotřebitele označením bez rozlišovací způsobilosti. Tribunál zaprvé určil, že se odvolací senát nedopustil pochybení, když na přihlašovanou ochrannou známku, kterou žalobkyně kvalifikovala jako „poziční ochrannou

¹⁹ Sdělení Komise 97/C 273/03 o způsobu stanovování referenčních a diskontních sazeb (Úř. věst. 1997, C 273, s. 3).

²⁰ Nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. 1994, L 11, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 146).

²¹ Nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. L 78, s. 1), kterým bylo nahrazeno nařízení č. 40/94.

známku“, uplatnil judikaturu týkající se trojrozměrných ochranných známek. Tribunál totiž upřesnil, že kvalifikace „poziční ochranné známky“ jako obrazové či trojrozměrné ochranné známky nebo jako zvláštní kategorie ochranných známek není v rámci posouzení její rozlišovací způsobilosti relevantní, neboť rozhodujícím prvkem pro uplatnitelnost této judikatury je skutečnost, že označení splývá se vzhledem označeného výrobku. Tribunál měl zadruhé za to, že není-li označení způsobilé identifikovat obchodní původ výrobků, nemůže být zapsáno jako ochranná známka bez ohledu na to, že se týká výrobků, které podléhají módním trendům, a že tedy v daném průmyslovém odvětví existuje nebo je ustavičně vytvářeno množství podobných označení. Tribunál nakonec vyjasnil skutečnost, že nebezpečí, že určitý prvek prezentace výrobku nebo služby bude napodobován soutěžiteli, nemá vliv na výklad čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94, protože hospodářský subjekt, který v obchodním styku užívá označení, které nesplňuje podmínku stanovenou v tomto ustanovení, může případně prokázat, že označení získalo rozlišovací způsobilost užíváním ve smyslu čl. 7 odst. 3 nařízení č. 40/94, nebo využít jiných právních prostředků, které má případně k dispozici, jako je právo k průmyslovému vzoru nebo nekalosoutěžní žaloba.

V rozsudcích ze dne 12. listopadu 2010, *Deutsche Bahn v. OHIM (Vodorovná kombinace šedé a červené barvy)* (T-404/09, nezveřejněný) a *Deutsche Bahn v. OHIM (Svislá kombinace šedé a červené barvy)* (T-405/09, nezveřejněný), se mimoto Tribunál vrátil k otázce rozlišovací způsobilosti kombinace barev. V obou rozsudcích Tribunál potvrdil restriktivní přístup k přihláškám kombinace barev jako ochranných známek a konstatoval, že kombinace barev nevykazuje z hlediska dotčené veřejnosti vnímatelný rozdíl oproti barvám běžně užívaným pro uvedené služby, a chybí jí tedy rozlišovací způsobilost.

2. Relativní důvody pro zamítnutí zápisu

V rozsudku ze dne 22. června 2010, *Montero Padilla v. OHIM – Padilla Requena (JOSE PADILLA)* (T-255/08, dosud nezveřejněný), poskytl Tribunál upřesnění k důvodům, na nichž se mohou zakládat námitky. Žalobkyně v podstatě žádala Tribunál, aby přezkoumal legalitu rozhodnutí odvolacího senátu OHIM z hlediska článku 9 nařízení č. 40/94 týkajícího se práva z ochranné známky Společenství. Tribunál upřesnil, že důvody, na nichž se mohou zakládat námitky, jež jsou obsaženy v čl. 42 odst. 1 nařízení č. 40/94, jsou pouze relativní důvody pro zamítnutí zápisu uvedené v článku 8 téhož nařízení, protože článek 9 tohoto nařízení vymezuje rozsah práva z ochranné známky Společenství, a tudíž účinky zápisu této známky, ale netýká se podmínek zápisu. Článek 9 nařízení č. 40/94 proto netvoří součást právního rámce, jež musí OHIM zohlednit při zkoumání přihlášky ochranné známky nebo námitek. Tribunál má dále za to, že ze znění čl. 8 odst. 5 nařízení č. 40/94, v němž je použit výraz „pro které je starší ochranná známka zapsána“, vyplývá, že se toto ustanovení použije na starší ochranné známky ve smyslu čl. 8 odst. 2 tohoto nařízení pouze tehdy, když byly předmětem zápisu. V důsledku toho čl. 8 odst. 5 nařízení č. 40/94 chrání v případě nepodobných výrobků nebo služeb pouze ochranné známky obecně známé ve smyslu článku 6 bis Pařížské úmluvy²², pro které byl předložen důkaz zápisu. Tribunál nakonec upřesnil, že autorská práva nemohou představovat „označení užívané v obchodním styku“ ve smyslu čl. 8 odst. 4 nařízení č. 40/94, jak to vyplývá ze systematiky článku 52 tohoto nařízení. Toto ustanovení ve svém odst. 1 písm. c) stanoví, že se ochranná známka Společenství prohlásí za neplatnou, pokud existuje starší právo uvedené v čl. 8 odst. 4 nařízení č. 40/94 a jsou splněny podmínky stanovené v tomto odstavci. Odstavec 2 písm. c) téhož článku stanoví, že ochranná známka Společenství se rovněž prohlásí za neplatnou, může-li být její užívání zakázáno na základě „jiného“ staršího práva, zejména práva autorského. Z toho plyne, že autorské právo nenáleží ke starším právům podle čl. 8 odst. 4 nařízení č. 40/94.

²² Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883, ve znění změn a doplňků.

3. Vztah mezi absolutními a relativními důvody pro zamítnutí zápisu

Ve výše uvedeném rozsudku *JOSE PADILLA* Tribunál zdůraznil, že ze znění čl. 42 odst. 1 nařízení č. 40/94, jakož i ze systematiky článku 42 a článku 43 zmíněného nařízení vyplývá, že se absolutní důvody pro zamítnutí zápisu uvedené v článku 7 téhož nařízení nepřezkoumávají v rámci námitkového řízení. Důvody, na nichž lze založit námitky a které jsou uvedeny v čl. 42 odst. 1 nařízení č. 40/94, jsou pouze relativními důvody pro zamítnutí zápisu, jak jsou uvedeny v článku 8 téhož nařízení.

4. Procesní otázky

V rozsudku ze dne 28. dubna 2010, *Claro v. OHIM – Telefónica (Claro)* (T-225/09, nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál zamítl žalobu namířenou proti rozhodnutí odvolacího senátu OHIM, kterým tento senát shledal odvolání nepřipustným z důvodu, že ve lhůtě stanovené v článku 59 nařízení č. 40/94 nebylo předloženo písemné odůvodnění. Žalobkyně poukazovala na to, že předložení odůvodnění bylo zbytečné, neboť zaprvé napadla celé rozhodnutí námitkového oddělení, kterým bylo námitkám vyhověno na základě relativního důvodu pro zamítnutí zápisu podle čl. 8 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94, a zadruhé je dána funkční kontinuita jednotlivých oddělení OHIM, která jsou povinna svá rozhodnutí podložit s odkazem na řízení před oddělením nižšího stupně. Tribunál upřesnil, že předložení písemného odůvodnění odvolání nebylo vůbec zbytečné, protože je na účastníkovi řízení, který podal odvolání před odvolacím senátem, aby uvedl důvody, na nichž se toto odvolání zakládá. Odvolacímu senátu naproti tomu nepřísluší dovozovat důvody, na nichž je založeno odvolání, o kterém má rozhodnout. Ohledně funkční kontinuity Tribunál opětovně uplatnil zásady stanovené Soudním dvorem v rozsudku ze dne 13. března 2007, *OHIM v. Kaul*²³ a upřesnil, že z čl. 62 odst. 1 nařízení č. 40/94 tak vyplývá, že odvolací senát má na základě odvolání, které k němu bylo podáno, provést nový úplný přezkum merita námitek jak z hlediska právních, tak z hlediska skutkových otázek. Takový přezkum však předpokládá, že odvolání podané k odvolacímu senátu je přípustné, protože je-li nepřipustné, musí je odvolací senát odmítnout bez zkoumání meritorní stránky.

V rozsudku ze dne 16. června 2010, *Kureha v. OHIM – Sanofi-Aventis (KREMEZIN)* (T-487/08, nezveřejněný), se dále Tribunál vyslovil k důkazní hodnotě opožděně předloženého oznámení Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o mezinárodním zápisu za účelem prokázání existence starší ochranné známky. Tribunál určil, že žádné ustanovení nařízení č. 40/94 a (ES) č. 2868/95²⁴ nebrání tomu, aby oddělení OHIM považovala oznámení WIPO o mezinárodním zápisu za vyhovující požadavkům podle pravidla 19 odst. 2 nařízení č. 2868/95. Případné zpochybnění důkazní hodnoty oznámení WIPO o mezinárodním zápisu se proto řídí pravidlem 20 odst. 2 a 4 nařízení č. 2868/95, neboť tato dvě ustanovení upravují vzájemné předkládání připomínek a důkazů mezi stranami prostřednictvím OHIM, zatímco pravidlo 19 téhož nařízení se týká pouze komunikace mezi OHIM a osobou, která podala námitky. Tribunál měl dále za to, že z příslušných ustanovení nařízení č. 40/94 a 2868/95, vykládaných v jejich vzájemném spojení, vyplývá, že v rámci použití pravidla 20 nařízení č. 2868/95 může OHIM vyzývat strany k předložení připomínek tak často, jak to považuje za nutné, a dále může zohlednit, považuje-li to za vhodné, skutečnosti, které mu strany sdělily i po uplynutí stanovené lhůty.

²³ C-29/05 P, Sb. rozh. s. I-2213.

²⁴ Nařízení Komise (ES) č. 2868/95 ze dne 13. prosince 1995, kterým se provádí nařízení č. 40/94 (Úř. věst. L 303, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 189).

V rozsudku ze dne 13. září 2010, *Inditex v. OHIM – Marín Díaz de Cerio (OFTEN)* (T-292/08, dosud nezveřejněný), měl dále Tribunál příležitost upřesnit, zda otázky důkazu o skutečném užívání starší ochranné známky a podobnosti výrobků, které nebyly předloženy před odvolacím senátem OHIM, jsou součástí sporu před tímto senátem, jestliže byly předloženy před námitkovým oddělením. Stran otázky skutečného užívání Tribunál určil, že tato otázka má specifickou a předběžnou povahu, neboť vede k určení, zda pro účely přezkumu námitek může být starší ochranná známka považována za zapsanou pro dotčené výrobky a služby. Uvedená otázka tedy nezapadá do rámce přezkumu samotných námitek, protože důvod vycházející z nedostatečnosti důkazu o skutečném užívání není předmětem sporu před odvolacím senátem, neboť ten se týká pouze toho, zda vzniklo nebezpečí záměny. V důsledku námitek založených na existenci nebezpečí záměny se naproti tomu předkládá OHIM k rozhodnutí otázka totožnosti či podobnosti předmětných ochranných známek, jakož i výrobků a služeb, kterých se tyto ochranné známky týkají, s ohledem na vzájemnou závislost mezi faktory zohledněnými v rámci celkového posouzení nebezpečí záměny.

Konečně, v rozsudku ze dne 9. prosince 2010, *Tresplain Investment v. OHIM – Hoo Hing (Golden Elephant Brand)* (T-303/08, dosud nezveřejněný) Tribunál připomněl, že důvody, které žalobkyně neuplatnila před odděleními OHIM, před ním nejsou přípustné. Podle ustálené judikatury však OHIM může příslušet, aby přihlédl k vnitrostátním právním předpisům členského státu, ve kterém starší ochranná známka, na které je založen návrh na prohlášení neplatnosti, požívá ochrany, a to z důvodu, že omezení skutkového základu přezkumu prováděného OHIM nevylučuje, aby OHIM vzal v úvahu – kromě skutečností výslovně uváděných účastníky řízení – skutečnosti všeobecně známé, jsou-li takové skutečnosti nezbytné k posouzení podmínek použití důvodu neplatnosti, a zejména důkazní síly předložených písemností. Žalobkyně v dané věci uvedla, že odvolací senát OHIM měl v rámci přezkumu existence klamavé prezentace zohlednit skutečnost, že vedlejší účastnice neposkytla důkaz o žádném případě záměny. Pokud žalobkyně tvrdí, že v případě koexistence dvou ochranných známek na trhu právo členského státu (v dané věci Spojeného království) vyžaduje, aby v rámci žaloby na vnitrostátní úrovni týkající se neoprávněného užívání označení byl podán důkaz o konkrétních případech záměny, takový argument je přípustný, i když jej žalobkyně neuvedla před OHIM, a to za podmínky, že koexistence ochranných známek vyplývá ze spisu. Tribunál dále určil, že skutečnost, že se vedlejší účastnice o právní situaci dozvěděla až během řízení, neboť v okamžiku, kdy předložila své vyjádření k žalobě, Tribunál samostatnou žalobu podanou vedlejší účastnicí ještě neodmítl jako nepřípustnou, nemůže představovat novou skutkovou nebo právní okolnost ve smyslu čl. 48 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu.

5. (Průmyslové) vzory Společenství

V průběhu roku 2010 Tribunál vůbec poprvé aplikoval nařízení (ES) č. 6/2002²⁵.

V rozsudku ze dne 18. března 2010, *Grupo Promer Mon Graphic v. OHIM – PepsiCo (Znázornění kulatého reklamního nosiče)* (T-9/07, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Tribunál upřesnil, že výčet důvodů neplatnosti (průmyslového) vzoru Společenství stanovený v čl. 25 odst. 1 nařízení č. 6/2002 je třeba považovat za taxativní a že nezahrnuje nedostatek dobré víry majitelky zpochybněného (průmyslového) vzoru Společenství. Tribunál krom toho provedl definici některých základních pojmů nařízení č. 6/2002. K pojmu „střet“ Tribunál uvedl, že čl. 25 odst. 1 písm. d) nařízení č. 6/2002 je třeba vykládat v tom smyslu, že (průmyslový) vzor Společenství je ve střetu se starším (průmyslovým) vzorem tehdy, jestliže s ohledem na volnost původce při vývoji tohoto (průmyslového) vzoru Společenství tento

²⁵ Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství (Úř. věst. 2002, L 3, s. 1; Zvl. vyd. 13/27, s. 142).

(průmyslový) vzor nepůsobí na informovaného uživatele celkovým dojmem, který je odlišný od dojmu, kterým působí uplatňovaný starší (průmyslový) vzor. Tribunál také objasnil rozsah pojmů „stupeň volnosti původce při vývoji (průmyslového) vzoru“, „informovaného uživatele“ a „celkového dojmu“. Ohledně stupně volnosti původce při vývoji (průmyslového) vzoru Tribunál určil, že musí být vymezen zejména na základě omezení spojených s vlastnostmi danými technickou funkcí výrobku nebo jeho prvku, nebo také právními předpisy použitelnými na tento výrobek. Ohledně informovaného uživatele Tribunál upřesnil, že není výrobcem ani prodejcem výrobků, ve kterých mají být dotčené (průmyslové) vzory ztělesněny nebo pro které mají být použity, třebaže je zvláště obezřetný a má určité znalosti o předchozí situaci v daném oboru, to znamená o portfolio (průmyslových) vzorů týkajících se dotčeného výrobku, které byly zpřístupněny ke dni podání přihlášky zpochybněného (průmyslového) vzoru nebo případně ke dni vzniku uplatňovaného práva přednosti. Tribunál konečně upřesnil, že v rámci konkrétního posouzení celkového dojmu z dotčených (průmyslových) vzorů je třeba brát ohled na stupeň volnosti původce při vývoji zpochybněného (průmyslového) vzoru. Jelikož se podobnosti mezi dotčenými (průmyslovými) vzory týkají společných vlastností, budou tedy mít tyto podobnosti pouze malý význam v celkovém dojmu, kterým uvedené (průmyslové) vzory působí na informovaného uživatele. Proto čím je volnost původce při vývoji zpochybněného (průmyslového) vzoru omezenější, tím spíše mohou drobné rozdíly mezi dotčenými (průmyslovými) vzory postačovat k tomu, aby na informovaného uživatele působily odlišným celkovým dojmem.

Dále v rozsudku ze dne 12. května 2010, *Beifa Group v. OHIM – Schwan-Stabilo Schwanhäußler (Psací nůž)* (T-148/08, dosud nezveřejněný), Tribunál poskytl upřesnění výkladu čl. 25 odst. 1 písm. e) nařízení č. 6/2002, který stanoví, že (průmyslový) vzor Společenství lze prohlásit neplatným, pouze pokud je v pozdějším (průmyslovém) vzoru použito rozlišovací označení a právo Společenství nebo právní předpisy dotyčného členského státu, které se na toto označení vztahují, poskytují majiteli označení právo zakázat takové užití. Tento článek se podle Tribunálu vztahuje také na případ podobnosti označení, a nikoli pouze na případ jejich totožnosti, takže se odvolací senát nedopustil nesprávného právního posouzení, když toto ustanovení vyložil v tom smyslu, že se jej majitel rozlišovacího označení může dovolávat za účelem podání návrhu na prohlášení neplatnosti pozdějšího (průmyslového) vzoru, pokud je v uvedeném (průmyslovém) vzoru užíváno označení podobné jeho označení. Tribunál se mimoto zabýval otázkou podmínek podání návrhu na předložení důkazu o skutečném užívání majitelem (průmyslového) vzoru Společenství, kterého se týká návrh na prohlášení neplatnosti, když nařízení č. 6/2002 v tomto ohledu neobsahuje zvláštní ustanovení. Tribunál poukázal na to, že uvedený návrh musí být podán k OHIM výslovně a včas. Naproti tomu návrh na předložení důkazu o skutečném užívání staršího označení uplatňovaného na podporu návrhu na prohlášení neplatnosti (průmyslového) vzoru Společenství nemůže být poprvé podán až k odvolacímu senátu.

Konečně v rozsudku ze dne 22. června 2010, *Shenzhen Taiden v. OHIM – Bosch Security Systems (Komunikační zařízení)* (T-153/08, dosud nezveřejněný), Tribunál upřesnil, že jak vyplývá z bodu 14 odůvodnění nařízení č. 6/2002, je třeba při posouzení, zda má (průmyslový) vzor individuální povahu ve smyslu článku 6 téhož nařízení, přihlížet k povaze výrobku, pro který je (průmyslový) vzor použit nebo v němž je ztělesněn, a zvláště pak k průmyslovému odvětví, do něhož spadá. Tribunál dále vyjasnil pojem „informovaného uživatele“, zdůraznil přitom, že postavení „uživatele“ znamená, že dotyčná osoba výrobek, v němž je (průmyslový) vzor ztělesněn, užívá v souladu s účelem, ke kterému je tento výrobek určen, a že přívlastek „informovaný“ naznačuje, že uživatel, i když není návrhářem či technickým odborníkem, zná různé (průmyslové) vzory existující v dotyčném odvětví, má určitý stupeň znalostí prvků, které tyto (průmyslové) vzory obvykle obsahují, a v důsledku svého zájmu o dotyčné výrobky vykazuje při jejich užívání relativně vysoký stupeň pozornosti. Tato okolnost však neznamená, že je informovaný uživatel nad rámec zkušeností, které získal v důsledku

užívání dotyčného výrobku, schopen odlišit aspekty vzhledu výrobku, které jsou dány technickou funkcí výrobku, od arbitrárních aspektů vzhledu.

Životní prostředí

1. Systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

Systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů zavedený směrnicí 2003/87/ES²⁶ je od roku 2007 pro Tribunál novým a stálým zdrojem soudní agendy.

Z letošních rozsudků lze zmínit rozsudek ze dne 2. března 2010, *Arcelor v. Parlament a Rada* (T-16/04, dosud nezveřejněný). V rámci žaloby na náhradu škody, která měla žalobkyni vzniknout v důsledku přijetí uvedené směrnice, Tribunál určil, že zákonodárce Společenství má při výkonu pravomoci v oblasti životního prostředí podle článků 174 ES a 175 ES širokou posuzovací pravomoc. Výkon této diskreční pravomoci znamená, že tento zákonodárce musí předjímat a vyhodnocovat ekologický, vědecký, technický a hospodářský vývoj, který je složitý a nejistý, a dále že musí poměřovat různé cíle, zásady a zájmy uvedené v článku 174 ES a rozhodovat se mezi nimi. To se promítá do směrnice 2003/87 zakotvením řady cílů a dílčích cílů, které jsou částečně protichůdné.

Tribunál dále připomněl, že orgány musí respektovat, stejně jako členské státy, základní svobody, jako je svoboda usazování, které slouží k dosažení jednoho z hlavních cílů Unie, kterým je především uskutečnění vnitřního trhu. Z toho nevyplývá, že zákonodárce Společenství musí dotyčnou oblast upravit takovým způsobem, aby právní úprava Společenství, mimo jiné v případě, kdy využívá formy směrnice, přinesla vyčerpávající a definitivní řešení některých problémů vyvstávajících z pohledu uskutečňování vnitřního trhu nebo provedla úplnou harmonizaci vnitrostátní právní úpravy za účelem vyloučení jakékoli myslitelné překážky obchodu. Pokud má zákonodárce Společenství restrukturalizovat nebo vytvořit takový komplexní systém, jako je systém pro obchodování s povolenkami, může postupovat v etapách a provést pouze postupnou harmonizaci dotčených vnitrostátních předpisů.

Tribunál zdůraznil, že podle zásady subsidiarity nemá právní úprava Unie v oblasti ochrany životního prostředí za cíl úplnou harmonizaci a členské státy mají možnost přijetí přísnějších ochranných opatření, která jsou podmíněna pouze tím, že musí být slučitelná se Smlouvou a oznámena Komisi. Pouhá skutečnost, že zákonodárce Společenství ponechal otevřenou zvláštní otázku týkající se oblasti působnosti směrnice 2003/87 a působnosti základní svobody, sama o sobě neodůvodňuje kvalifikaci tohoto opomenutí jakožto porušení pravidel Smlouvy. Kromě toho přísluší těmto soudům položit Soudnímu dvoru předběžnou otázku v případě, že se setkají s obtížemi souvisejícími s výkladem nebo s platností směrnice 2003/87, jelikož provádění této směrnice podléhá přezkumu vnitrostátních soudů.

Žalobkyně konečně tvrdila, že směrnice 2003/87 porušuje zásadu právní jistoty z důvodu chybějícího ustanovení upravujícího rozsah finančních důsledků, které by mohly vyplývat jak z případného nedostatku emisních povolenek vydaných určitému zařízení, tak z ceny těchto povolenek, jelikož tato cena je určována výlučně tržními silami, přičemž tento trh byl vytvořen po zavedení systému obchodování s povolenkami. Tribunál v tomto ohledu konstatoval, že regulace cen povolenek by mohla bránit uskutečnění hlavního cíle směrnice 2003/87, kterým je snižování

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, s. 32; Zvl. vyd. 15/07, s. 631).

emisí skleníkových plynů prostřednictvím účinného systému pro obchodování s povolenkami, v jehož rámci jsou náklady související s emisemi a investice uskutečňované za účelem jejich snížení zásadně určovány tržními mechanismy. V případě nedostatku povolenek se stimulace provozovatelů k tomu, aby snížili své emise skleníkových plynů, či nikoli, odvíjí od komplexního hospodářského rozhodnutí, přijatého především s ohledem na ceny emisních povolenek, které jsou dostupné na trhu pro obchodování s povolenkami, a na náklady na případná opatření ke snižování emisí, jejichž předmětem může být buď snížení výroby, nebo investice do energeticky účinnějších výrobních prostředků. V takovém systému nemůže být růst nákladů souvisejících s emisemi upraven předem zákonodárcem, neboť by došlo k omezení, či dokonce zániku ekonomických pobídek, které jsou základem jeho fungování, a tím i k narušení účinnosti systému obchodování s povolenkami.

Nepředvídatelnost vývoje trhu s obchodováním s povolenkami představuje okolnost, jež je vlastní hospodářskému mechanismu systému pro obchodování s povolenkami a neoddělitelná od tohoto mechanismu, který podléhá klasickým pravidlům nabídky a poptávky a který nemůže odporovat zásadě právní jistoty.

2. Letecká doprava – Vnější vztahy

V rozsudku ze dne 9. září 2010, *Švýcarsko v. Komise* (T-319/05, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), byl Tribunálu předložen spor ohledně Dohody o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací²⁷ a německých opatření týkajících se přibližování k letišti v Curychu (Švýcarsko).

Vzhledem k blízkosti německých hranic musí většina letadel přistávajících v Curychu a většina letadel, která odtud brzy ráno a pozdě večer vzlétají, použít německý vzdušný prostor. Používání tohoto vzdušného prostoru bylo v letech 1984 až 2001 upraveno dvoustranou smlouvou mezi Švýcarskou konfederací a Spolkovou republikou Německo a poté se stalo předmětem jednání obou států. V roce 2003 vydaly německé spolkové orgány pro letectví vnitrostátní právní úpravu v oblasti letecké dopravy. Tato úprava stanovila opatření, jejichž cílem bylo v zásadě zabránit za běžných meteorologických podmínek přeletům v malé výšce nad německým územím blízko švýcarských hranic mezi 21. a 7. hodinou v pracovní dny a mezi 20. a 9. hodinou o víkendech a svátcích za účelem snížení hluku, kterému bylo vystaveno místní obyvatelstvo.

Na základě Dohody o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací (kterou se pro účely dohody provádí nařízení (EHS) č. 2408/92²⁸) podala Švýcarská konfederace Komisi stížnost, kterou ji žádala, aby přijala rozhodnutí, že Spolková republika Německo nesmí nadále používat opatření zavedená vnitrostátní právní úpravou. Vzhledem k tomu, že tato stížnost byla zamítnuta, podala Švýcarská konfederace proti tomuto rozhodnutí žalobu, v níž mimo jiné poukazovala na porušení zásad rovného zacházení, proporcionality a volného pohybu služeb v odvětví letecké dopravy.

Tribunál nejprve konstatoval, že se Komise nedopustila nesprávného právního posouzení, když měla za to, že německá opatření neukládají podmínky pro výkon provozních práv ani jej neomezují nebo neodmítají. Německá opatření neznamenají žádný, ani podmíněný nebo dílčí zákaz přeletu

²⁷ Dohoda o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací, podepsaná dne 21. června 1999 v Lucemburku (Úř. věst. 2002, L 114, s. 73; Zvl. vyd. 11/41, s. 94).

²⁸ Nařízení Rady (EHS) č. 2408/92 ze dne 23. července 1992 o přístupu leteckých dopravců Společenství na letecké trasy uvnitř Společenství (Úř. věst. L 240, s. 8; Zvl. vyd. 07/001, s. 420).

přes německý vzdušný prostor pro lety z nebo na letiště v Curychu, nýbrž znamenají pouhou změnu trajektorie dotyčných letů po vzletu z letiště v Curychu nebo před přistáním na tomto letišti.

Pokud jde dále o porušení zásady rovného zacházení na úkor švýcarských leteckých dopravců používajících letiště v Curychu jako letiště kmenové, Tribunál zdůraznil, že konstatování, že opatření vede k témuž výsledku jako diskriminace na základě státní příslušnosti, nepostačuje k závěru o jeho neslučitelnosti s článkem 3 předmětné dohody, a že je třeba přezkoumat, zda uvedené opatření není odůvodněno objektivními okolnostmi a zda není přiměřené cíli, který sleduje. Blízkost turistické oblasti, která je tedy jako taková zvláště citlivá na hlukové emise, je přitom objektivní skutečnost, která odůvodňuje přijetí těchto opatření pouze vůči letišti v Curychu. Tribunál měl rovněž za to, že německá opatření jsou přiměřená cíli, který sledují, tedy snížení hluku pocházejícího z letadel v části německého území hraničícího se Švýcarskem během nočních hodin a víkendů, a že Spolková republika Německo neměla k dispozici jiné prostředky pro dosažení snížení hluku. Tribunál zvláště podotýká, že na rozdíl od povinností spojených se stanovením minimálních letových výšek by kontrola dodržování pevné hladiny hluku mohla být velmi obtížná a ukládání sankcí za její porušování by se mohlo ukázat nemožným.

Konečně v rámci zkoumání případného porušení volného pohybu služeb v odvětví letecké dopravy Tribunál zdůraznil, že cíl spočívající ve snížení hluku je zvláštním aspektem ochrany životního prostředí, která patří mezi naléhavé důvody obecného zájmu, které mohou odůvodnit omezení základních svobod zaručených Smlouvou o ES, včetně volného pohybu služeb, a že předmětná opatření jsou tomuto cíli přiměřená.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Tribunál letos vynesl pět rozsudků týkajících se omezujících opatření přijatých vůči osobám v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Zvláště ve dvou rozsudcích, a sice z 9. a 30. září 2010, Tribunál dále rozvinul svou již tak bohatou judikaturu v oblasti boje proti terorismu.

Zaprvé, pokud jde o rozsah soudního přezkumu opatření ke zmrazení prostředků přijímaných na základě rezolucí Rady bezpečnosti Organizace spojených národů, Tribunál ve svém rozsudku ze dne 30. září 2010, *Kadi v. Komise* (T-85/09, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), vyvodil důsledky z rozsudku Soudního dvora ze dne 3. září 2008, *Kadi a Al Barakat International Foundation v. Rada a Komise*²⁹, kterým byl zrušen rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 21. září 2005, *Kadi v. Rada a Komise*³⁰. Soudní dvůr v tomto rozsudku vyvrátil názor Soudu prvního stupně a rozhodl, že soud Unie má v plném rozsahu pravomoc k přezkumu legality opatření přijatých Společenstvím, kterými se provádějí rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů. Při rozhodování o sporu následně Soudní dvůr zrušil nařízení o zmrazení prostředků, neboť měl za to, že bylo přijato v rozporu se základními právy dotyčné osoby, jeho účinky byly přitom zachovány po dobu, která nesměla přesáhnout tři měsíce, aby se umožnilo napravit konstatované porušení.

V návaznosti na rozsudek Soudního dvora sdělila Komise žalobci svůj záměr zachovat zápis jeho jména v nařízení (ES) č. 881/2002³¹ na základě shrnutí důvodů vypracovaných Výborem pro sankce

²⁹ C-402/05 P a C-415/05 P, Sb. rozh. s. I-6351.

³⁰ T-315/01, Sb. rozh. s. II-3649.

³¹ Nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení (ES) č. 467/2001 (Úř. věst. L 139, s. 9, Zvl. vyd. 18/01, s. 294).

Rady bezpečnosti pro účely zařazení žalobce na seznam osob, jejichž prostředky a jiné hospodářské zdroje musí být zmrazeny, a vyzvala jej, aby se k tomu vyjádřil. Dne 28. listopadu 2008 přijala Komise nové nařízení³², kterým bylo zmrazení žalobcových prostředků ponecháno v platnosti.

Tribunál, jemuž žalobce podal žalobu na neplatnost směřující proti poslední uvedenému nařízení, měl za to, že s ohledem na výše uvedený rozsudek Soudního dvora *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise* má povinnost zajistit v dané věci úplný a důsledný přezkum legality nařízení, aniž se na toto nařízení vztahuje jakákoli soudní imunita z důvodu, že jeho účelem je provést rezoluce přijaté Radou bezpečnosti Organizace spojených národů. Tak tomu musí být přinejmenším potud, pokud přezkumná řízení uplatňovaná Výborem pro sankce zjevně neposkytují záruky účinné soudní ochrany. Tento přezkum se musí týkat nepřímo věcných posouzení provedených samotným Výborem pro sankce, jakož i důkazů, ze kterých tato posouzení vycházejí. To je o to důvodnější, že se předmětná opatření citelně a trvale dotýkají základních práv žalobce, který již téměř deset let podléhá režimu, který na dobu neurčitou zmrazuje veškeré jeho prostředky. Tribunál v tomto ohledu upřesnil, že v měřítku lidského života znamená deset let značnou dobu a to, zda předmětná opatření kvalifikovat jako preventivní nebo represivní, předběžná nebo konfiskační, civilní nebo trestní, se napříště jeví jako otevřené.

V rámci tohoto úplného přezkumu a s použitím kritérií stanovených Evropským soudem pro lidská práva v rozsudku *A. a další v. Spojené království*³³ měl Tribunál za to, že žalobcovo právo na obhajobu bylo „respektováno“ jen ryze formálně a zdánlivě. Komise náležitě nezohlednila žalobcem vyjádřený názor a nedala mu žádný, byť jen minimální přístup k důkazům v jeho neprospěch, bez jakéhokoli poměření jeho zájmů oproti nutnosti chránit důvěrnost dotčených informací. Za těchto okolností se skrovné informace a vágní tvrzení obsažené ve shrnutí důvodů jeví jako zjevně nedostatečná k tomu, aby žalobce mohl účinně vyvrátit obvinění, která se ho týkají.

Tribunál tak určil, že nařízení bylo přijato za porušení práva na obhajobu. Dále vzhledem k tomu, že žalobce neměl ani v nejmenším skutečný přístup k informacím a důkazům svědčícím v jeho neprospěch, žalobce rovněž nemohl hájit svá práva ve vztahu k těmto informacím za uspokojivých podmínek před soudem Unie, takže musí být učiněn závěr, že došlo i k porušení práva na účinnou soudní ochranu. Tribunál konečně konstatoval, že vzhledem k obecnému rozsahu a době trvání opatření ke zmrazení prostředků je nařízení také neodůvodněným omezením vlastnického práva.

Zadruhé, pokud jde o vnitrostátní rozhodnutí, která mohou být základem pro opatření ke zmrazení prostředků přijaté Radou, Tribunál v rozsudku ze dne 9. září 2010, *Al-Aqsa v. Rada* (T-348/07, dosud nezveřejněný), upřesnil podmínky, za nichž rozhodnutí o předběžném opatření vydané v řízení, v jehož rámci se jednalo o dočasný odklad účinnosti vnitrostátního opatření ke zmrazení prostředků (vyhláška *Sanctieregeling*), je „rozhodnutím“ přijatým příslušným orgánem ve smyslu čl. 1 odst. 4 společného postoje 2001/931/SZBP³⁴ a čl. 2 odst. 3 nařízení (ES) č. 2580/2001³⁵.

Tribunál v tomto ohledu poukázal na to, že vyhláška *Sanctieregeling* ani rozhodnutí o předběžném opatření nepředstavují rozhodnutí o „zahájení vyšetřování nebo trestního stíhání pro teroristický

³² Nařízení Komise (ES) č. 1190/2008 ze dne 28. listopadu 2008, kterým se po sto první mění nařízení (ES) č. 881/2002 (Úř. věst. L 322, s. 25).

³³ Rozsudek ze dne 19. února 2009 (dosud nezveřejněný ve *Sbírce rozsudků a rozhodnutí*).

³⁴ Společný postoj Rady 2001/931/SZBP ze dne 27. prosince 2001 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu (Úř. věst. L 344, s. 93; Zvl. vyd. 18/01, s. 217).

³⁵ Nařízení Rady (ES) č. 2580/2001 ze dne 27. prosince 2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu (Úř. věst. L 344, s. 70; Zvl. vyd. 18/01, s. 207).

čin“ v pravém slova smyslu a uvedené rozhodnutí ani neznamená „odsouzení“ žalobkyně v úzkém trestním významu tohoto slova. Nicméně s ohledem na jeho obsah, rozsah a kontext je rozhodnutí o předběžném opatření, pojmáno společně s vyhláškou Sanctieregeling, „rozhodnutím“ přijatým příslušným orgánem ve smyslu výše uvedených ustanovení společného postoje 2001/931 a nařízení č. 2580/2001, která nevyžadují, aby vnitrostátní „rozhodnutí“ bylo součástí trestního řízení *stricto sensu*.

Dále k tomu, aby se Rada mohla platně dovolávat vnitrostátního rozhodnutí o „zahájení vyšetřování nebo trestního stíhání“, musí být toto rozhodnutí přijato v rámci vnitrostátního řízení týkajícího se přímo a v první řadě uložení preventivního nebo represivního opatření dotyčné osobě na základě boje proti terorismu. Tribunál měl za to, že na rozdíl od rozhodnutí vnitrostátního soudního orgánu, který o možné účasti dotyčné osoby na takové činnosti rozhoduje pouze akcesoricky a na základě námítky v průběhu řízení, bylo rozhodnutí o předběžném opatření uplatňované v dané věci Radou přijato dostatečně přímým způsobem v rámci vnitrostátního řízení týkajícího se především uložení sankčního opatření hospodářské povahy dotyčné osobě, tedy zmrazení jejích finančních prostředků provedené vyhláškou Sanctieregeling, z důvodu její účasti na teroristické činnosti.

Bylo však také otázkou, zda předmětné rozhodnutí o předběžném opatření mohlo být základem pro rozhodnutí Rady i tehdy, když byla vyhláška Sanctieregeling vnitrostátními orgány zrušena poté, co byl návrh na předběžné opatření zamítnut. Tribunál měl za to, že tomu tak není. Soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních tímto rozhodnutím odmítl předběžně pozastavit účinky vyhlášky Sanctieregeling. Vyhláška Sanctieregeling přitom přestala definitivně vyvolávat jakýkoli právní účinek okamžikem svého zrušení. V důsledku toho musí totéž nutně platit pro právní účinky rozhodnutí o předběžném opatření, jelikož toto rozhodnutí obsahuje pouze předběžné posouzení, aniž má vliv na rozhodnutí ve věci samé přijaté na závěr řízení. S celkovou systematikou nařízení č. 2580/2001, která se vyznačuje tím, že prvky vnitrostátního řízení musí mít při posouzení Rady převahu, by ostatně bylo neslučitelné, aby vyhláška Sanctieregeling, která již v nizozemském právním řádu nevyvolává žádný účinek, nadále vyvolávala nepřímo a na neurčitou dobu právní účinky v právním řádu Společenství, a to prostřednictvím rozhodnutí o předběžném opatření. Rada tak při pravidelném přezkumu situace žalobkyně překročila meze své posuzovací pravomoci, když na neurčitou dobu ponechala žalobkyni na sporném seznamu pouze z důvodu, že rozhodnutí soudce příslušného pro rozhodování o předběžných opatřeních nebylo v rámci nizozemského soudnictví zpochybněno v soudním odvolacím řízení o předběžném opatření nebo v soudním řízení ve věci samé, zatímco správní rozhodnutí, jehož účinky měly být na základě návrhu podaného soudci pozastaveny, bylo mezitím orgánem, který je vydal, zrušeno.

Přístup k dokumentům orgánů

Řízení o přístupu k dokumentům Komise, které se řídí mimo jiné články 6 až 8 nařízení č. 1049/2001, má dvě fáze. V první fázi musí žadatel předložit Komisi původní žádost o přístup k dokumentům. Ve druhé fázi může žadatel v případě úplného či částečného zamítnutí žádosti podat ke generálnímu tajemníkovi Komise potvrzující žádost. Jedině opatření přijaté generálním tajemníkem může vyvolávat právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žadatele, a může tak být předmětem žaloby na neplatnost.

V rozsudku ze dne 19. ledna 2010, *Co-Frutta v. Komise* (T-355/04 a T-446/04, Sb. rozh. s. II-1)³⁶, Tribunál popsal důsledky uplynutí lhůty patnácti pracovních dní, kterou lze prodloužit a v níž

³⁶ Viz také rozsudek Tribunálu ze dne 10. prosince 2010, *Ryanair v. Komise* (T-494/08 až T-500/08 a T-509/08, dosud nezveřejněný).

musí orgán odpovědět na potvrzující žádost. Podle Tribunálu je tato lhůta stanovená článkem 8 odst. 1 a 2 nařízení č. 1049/2001 závazná. Uplynutí této lhůty však nemá za následek skutečnost, že by byl orgán zbaven pravomoci přijmout rozhodnutí. Žádná právní zásada nezabavuje správu její pravomoci odpovědět na žádost, a to ani po lhůtě k tomuto účelu stanovené. Mechanismus implicitního zamítavého rozhodnutí byl zaveden proto, aby bylo možné čelit riziku, že by se správa rozhodla na žádost o přístup k dokumentům neodpovědět, a unikla by tak veškerému soudnímu přezkumu, a nikoliv proto, aby se rozhodnutí přijatá se zpožděním stala protiprávními. Správa je naopak v zásadě povinna poskytnout, a to i se zpožděním, odůvodněnou odpověď na veškeré žádosti adresátů veřejné správy. Takovéto řešení je v souladu s funkcí mechanismu implicitního zamítavého rozhodnutí, která spočívá v tom, že adresáti veřejné správy mají možnost napadnout nečinnost správy za účelem získání její odůvodněné odpovědi.

Stejně tak orgán, u něhož byla podána žádost o přístup k dokumentu pocházejícímu z členského státu, a tento členský stát musí, jakmile orgán tuto žádost uvedenému členskému státu oznámí, bez prodlení zahájit společný dialog týkající se případného použití výjimek stanovených článkem 4 odst. 1 až 3 nařízení č. 1049/2001. Musí přitom dbát na nutnost umožnit orgánu zaujmout stanovisko ve lhůtách stanovených v člácích 7 a 8 tohoto nařízení, které orgánu ukládají povinnost rozhodnout o této žádosti o přístup. Překročení lhůt stanovených článkem 8 nařízení č. 1049/2001 však automaticky nezpůsobuje neplatnost rozhodnutí přijatého po uplynutí lhůty. Jediným důsledkem zrušení rozhodnutí pouze z důvodu překročení lhůt stanovených nařízením č. 1049/2001 by bylo obnovení správního řízení o přístupu k dokumentům. Náhrady případné újmy způsobené opožděnou odpovědí Komise se lze v každém případě domáhat prostřednictvím žaloby na náhradu škody.

Ostatně v rozsudku ze dne 10. prosince 2010, *Ryanair v. Komise* (T-494/08 až T-500/08 a T-509/08, dosud nezveřejněný), Tribunál vyvodil důsledky z rozsudku Soudního dvora ze dne 29. června 2010, *Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau*³⁷.

Tribunál tak připomněl, že podle tohoto rozsudku je třeba pro účely výkladu výjimky stanovené v čl. 4 odst. 2 třetí odrážce nařízení č. 1049/2001 týkající se ochrany cílů vyšetřování zohlednit okolnost, že zúčastněné strany v řízeních o kontrole státních podpor, mimo dotyčný členský stát, nemají právo nahlížet do dokumentů obsažených ve správním spise Komise, a proto je třeba uznat existenci obecné domněnky, že zpřístupnění dokumentů obsažených ve správním spise v zásadě porušuje ochranu cílů vyšetřování.

Komise tak může podle čl. 4 odst. 2 třetí odrážky nařízení č. 1049/2001 odepřít přístup k veškerým dokumentům souvisejícím s řízením o kontrole státních podpor, a to i když předtím neprovede konkrétní a individuální posouzení těchto dokumentů. Tato obecná domněnka nevylučuje právo těchto zúčastněných stran prokázat, že se na daný dokument, jehož zpřístupnění je požadováno, uvedená domněnka nevztahuje nebo že existuje převažující veřejný zájem odůvodňující zpřístupnění uvedeného dokumentu podle čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1049/2001.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně v dané věci neuvedla žádný argument, který by prokazoval, že se na předmětné dokumenty obecná domněnka nevztahuje, Tribunál žalobu zamítl.

Podobnou problematikou se Tribunál zabýval v rozsudku ze dne 9. června 2010, *Éditions Jacob v. Komise* (T-237/05, dosud nezveřejněný). V dané věci se však dokumenty, jejichž zpřístupnění bylo vyžádáno, týkaly řízení o spojení podniků, které bylo ke dni podání žádosti o zpřístupnění

³⁷ C-139/07 P, dosud nezveřejněný.

již ukončeno. Tribunál v této souvislosti určil, že se výjimka týkající se ochrany cílů inspekce, vyšetřování a auditu uplatní, pouze pokud hrozí, že zpřístupněním předmětných dokumentů bude zmařeno dokončení těchto činností. Tato výjimka se může vztáhnout na různé úkony provedené v rámci vyšetřování, dokud vyšetřování nebo inspekce pokračují, i když konkrétní vyšetřování nebo inspekce, na jejichž základě byla vypracována zpráva, jejíž zpřístupnění je požadováno, již skončily. Kdyby se však připustilo – jak tvrdila Komise – že se uvedená výjimka na dokumenty vyžádané v dané věci i nadále vztahuje, dokud rozhodnutí, jimiž se řízení ukončuje, nejsou konečná, tzn. dokud Tribunál a případně Soudní dvůr nezamítly žaloby, které proti nim byly podány, nebo – v případě zrušení – dokud Komise nepřijala jedno či více nových rozhodnutí, znamenalo by to, že by přístup k těmto dokumentům byl podmíněn nahodilou událostí, která má nastat v budoucnu a je časově vzdálená. Z toho vyplývá, že v okamžiku přijetí rozhodnutí o odepření přístupu již dokumenty nespádaly do působnosti výjimky týkající se ochrany cílů vyšetřování. I kdyby se na ně tato výjimka vztahovala, z odůvodnění napadeného rozhodnutí každopádně nijak nevyplývalo, že Komise provedla konkrétní a individuální posouzení vyžádaných dokumentů.

Tribunál dále upřesnil, že povinnost zachovávat služební tajemství vyplývající z článku 17 nařízení č. 139/2004 a článku 287 ES není takového rozsahu, aby mohla odůvodňovat obecné a abstraktně koncipované odepření přístupu k dokumentům předaným v rámci oznámení o spojení podniků. Posouzení důvěrné povahy určité informace vyžaduje, aby oprávněné zájmy, které se staví proti zpřístupnění, byly poměřeny s obecným zájmem na tom, aby činnost orgánů probíhala při maximálním dodržování zásady otevřenosti. Provedením konkrétního a individuálního posouzení vyžádaných dokumentů tak Komise může zajistit ustanovením použitelným v oblasti spojování podniků užitečný účinek, a to plně v souladu s nařízením č. 1049/2001. Tribunál zvláště dodal, že v oblasti spojování podniků nelze mít za to, že by se na korespondenci mezi Komisí a zúčastněnými stranami zjevně vztahovala výjimka týkající se ochrany obchodních zájmů, a že se o tom Komise musí přesvědčit konkrétním a skutečným posouzením každého dokumentu.

Postavení členů Evropského parlamentu

1. Výsady a imunity

Na počátku věci *Gollnisch v. Parlament* (rozsudek ze dne 19. března 2010, T-42/06, dosud nezveřejněný) byly výroky B. Gollnische, které tento tehdejší člen Evropského parlamentu pronesl na tiskové konferenci a které mohly být trestným činem. Poté, co bylo ve Francii zahájeno vyšetřování kvůli zpochybnění zločinů proti lidskosti, a na žádost L. Romagnoliho, taktéž člena Evropského parlamentu, předseda Parlamentu předložil žádost o ochranu žalobcovy poslanecké imunity výboru pro právní záležitosti v souladu s postupem podle čl. 6 odst. 3 jednacího řádu Parlamentu³⁸. Po projednání této žádosti a na návrh tohoto výboru na její zamítnutí Parlament rozhodnutím ze dne 13. prosince 2005 žádost o ochranu imunity zamítl na základě toho, že podle článku 9 protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství³⁹ se imunita členů Parlamentu týká jejich názorů či hlasování během výkonu jejich funkce, což se v dané věci nestalo.

Na základě návrhu na náhradu škody, kterou B. Gollnisch z důvodu tohoto rozhodnutí utrpěl, Tribunál rozhodl, že výsady a imunity přiznané uvedeným protokolem sice mají funkční povahu vzhledem k tomu, že mají zabránit vzniku překážek pro fungování a nezávislost Společenství, tento protokol nicméně vytváří ve prospěch uvedených osob subjektivní právo, jehož dodržování je zajištěno systémem procesních prostředků stanoveným Smlouvou.

³⁸ Úř. věst. 2005, L 44, s. 1.

³⁹ Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství ze dne 8. dubna 1965 (Úř. věst. 1967, 152, s. 13).

Ostatně s odkazem na čl. 10 první pododstavec písm. a) protokolu o výsadách a imunitách L. Romagnoli uvedl, že imunita, které požíval B. Gollnisch, je imunitou upravenou ustanoveními francouzské ústavy, která stanoví, že Shromáždění, jehož je poslanec členem, může požadovat pozastavení trestního stíhání. Tento článek protokolu o výsadách a imunitách stanoví, že v průběhu zasedání Parlamentu jeho členové na území vlastního státu požívají imunit přiznávaných členům parlamentu vlastního státu. Z toho vyplývá, že Parlamentu byla předložena žádost o pozastavení probíhajícího trestního stíhání B. Gollnische ve Francii, a nikoli žádost o ochranu imunity na základě čl. 9 protokolu o výsadách a imunitách. Parlament má sice širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o směr, který hodlá sledovat při rozhodování o takové žádosti, jako byla podána v daném případě, nicméně otázka, zda takové rozhodnutí muselo být přijato na základě článku 9, nebo na základě čl. 10 prvního pododstavce písm. a) protokolu o výsadách a imunitách, nespadá do posuzovací pravomoci Parlamentu. Tribunál tak konstatoval, že Parlament nepřijal rozhodnutí o případném pozastavení trestního stíhání, ačkoli článek 10 protokolu o výsadách a imunitách odkazuje na vnitrostátní právní řády k určení rozsahu a působnosti imunity, které požívají poslanci na území vlastního státu, a ačkoli čl. 26 odst. 3 francouzské ústavy upravuje pozastavení trestního stíhání po dobu výkonu poslaneckého mandátu. V dané věci se tedy žalobce mohl v rámci své žaloby na náhradu škody dovolávat toho, že Parlament protiprávně odmítl rozhodnout na základě čl. 10 prvního pododstavce písm. a) protokolu o výsadách a imunitách.

Návrh na náhradu újmy vyplývající ze zásahu do cti byl nicméně zamítnut s ohledem na neexistenci přímé příčinné souvislosti mezi touto újmou a konstatovanou protiprávností. Pokud by se Parlament opíral o čl. 10 první pododstavec písm. a) protokolu o výsadách a imunitách, mohl by tak platně přijmout – s ohledem na svou širokou posuzovací pravomoc – jak rozhodnutí požadující pozastavení trestního stíhání, tak rozhodnutí nepožádat o pozastavení trestního stíhání. Protiprávnost, kterou je stíženo napadené rozhodnutí, tedy nemůže tvořit přímou a určující příčinu zásahu do cti, jíž se žalobce dovolává.

2. Náklady a příspěvky

Ve věci *Martin v. Parlament* (rozsudek ze dne 16. prosince 2010, T-276/07, dosud nezveřejněný), byl Tribunálu podán návrh na zrušení rozhodnutí generálního tajemníka Parlamentu, kterým prohlásil výplatu částky 163 381,54 eura členovi Parlamentu H.-P. Martinovi z titulu příspěvků na parlamentní asistenci za neodůvodněnou a sdělil mu, že přikročí k jejímu vymáhání.

V zájmu transparentnosti přijal Parlament pravidla pro úhradu nákladů a příspěvků poslancům Evropského parlamentu (NPP), jejichž článek 14 stanoví, že členové Parlamentu podají žádost o přiznání příspěvku za parlamentní asistenci, která musí obsahovat mimo jiné jméno, adresu, státní příslušnost, stát, místo a datum narození asistenta a jeho podpis stvrzující správnost těchto údajů. Tribunál konstatoval, že tyto požadavky byly postupem času zpřísněny, zejména stanovením povinnosti přiložit k žádosti kopii smlouvy uzavřené mezi členem Parlamentu a jeho asistentem a oznámit veškeré změny týkající se žádosti o poskytnutí příspěvku. Tribunál stejně tak poznamenal, že každý člen Parlamentu obdrží od zahájení výkonu své funkce kopii pravidel NPP a písemně potvrdí jejich přijetí. Člen Parlamentu konečně přebírá formální závazek vyplácet příspěvek na parlamentní asistenci jmenovitě určenému asistentovi od okamžiku zahájení jeho činnosti s tím, že seznam nahlášených parlamentních asistentů je také veřejně přístupný.

Ze všech těchto skutečností Tribunál vyvodil, že podmínky článku 14 pravidel NPP, zejména pokud jde o údaje, které musí žádost člena Parlamentu o přiznání příspěvku obsahovat, nebo údaje o asistentovi či asistentech, které využívá, jsou podstatnými náležitostmi. V dané věci Tribunál poukázal na to, že žalobce Parlamentu nenahlásil některé konečné příjemce plateb a že Parlamentu nebyla doručena výpověď některých smluv. Žalobce kromě toho nevrátil prostředky, které zůstaly

na konci roku nevyužity, a prostředky vyplacené na některé asistenty použil jako platbu pro jiné osoby. Žalobce v dané věci porušil pravidla NPP, a nemohl se tedy v rámci své žaloby na neplatnost dovolávat nepodmíněného práva na využívání prostředků, které mu byly poskytnuty.

Tribunál kromě toho zdůraznil, že čl. 71 odst. 3 finančního nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002⁴⁰ ukládá Parlamentu bezpodmínečnou povinnost vybrat zpět neoprávněně vyplacené částky. Tato povinnost platí podle čl. 27 odst. 3 pravidel NPP také pro generálního tajemníka.

II. Soudní agenda v oblasti náhrady škody

1. Kvalifikace smluvní či mimosmluvní povahy sporu

V rozsudku ze dne 16. září 2010, *Systran a Systran Luxembourg v. Komise* (T-19/07, dosud nezveřejněný), Tribunál připomněl, že se jeho pravomoc rozhodnout o žalobě na náhradu škody liší podle toho, zda se jedná o odpovědnost smluvní, nebo mimosmluvní. V oblasti smluvní odpovědnosti má tedy Tribunál pravomoc pouze v případě rozhodčí doložky ve smyslu článku 238 ES. Chybí-li taková doložka, nemůže ve skutečnosti Tribunál na základě článku 235 ES rozhodnout o žalobě na náhradu škody smluvního původu. V opačném případě by Tribunál svou pravomoc rozšířil i nad rámec sporů, jejichž rozhodování mu je taxativně vyhrazeno článkem 240 ES, neboť toto ustanovení přiznává vnitrostátním soudům obecnou pravomoc rozhodovat spory, v nichž je Společenství stranou. Naproti tomu v oblasti mimosmluvní odpovědnosti má pravomoc Soudní dvůr, i když není nutné, aby s tím strany sporu předem vyslovily souhlas. Pravomoc Soudního dvora vyplývá přímo z článku 235 ES a čl. 288 druhého pododstavce ES.

Při určování své pravomoci podle článku 235 ES musí Tribunál zkoumat z hlediska různých relevantních údajů obsažených ve spise, zda je návrh žalobkyň na náhradu škody objektivně a plně založen na povinnostech smluvního nebo mimosmluvního původu. Tyto údaje lze vyvodit zejména ze zkoumání tvrzení stran, ze skutečnosti, která vedla ke vzniku škody, jejíž náhrada je požadována, a z obsahu smluvních či mimosmluvních ustanovení uplatněných za účelem vyřešení sporné otázky. V tomto rámci je pravomoc Tribunálu ve smluvní oblasti zvláštní pravomocí ve vztahu k obecné úpravě, a proto je třeba ji vykládat restriktivně, takže Tribunál může rozhodovat pouze o návrzích, které jsou odvozeny od smlouvy nebo které přímo souvisejí s povinnostmi z ní vyplývajících.

V dané věci tedy musí Tribunál posoudit obsah jednotlivých smluv uzavřených mezi skupinou Systran a Komisí. Toto posouzení patří do rámce zkoumání pravomoci, jejíž nedostatek znamená nepřipustnost z důvodu nedostatku nepominutelných podmínek řízení, a v jeho důsledku nemůže dojít ke změně povahy sporu tak, že by spor získal smluvní základ.

Na základě důkladného posouzení argumentů předložených účastnicemi řízení dospěl Tribunál k závěru, že předmětný spor je mimosmluvní povahy. Šlo totiž o posouzení údajně protiprávní a škodlivé povahy postupu, kdy Komise zpřístupnila třetí straně informace chráněné vlastnickým právem nebo know-how bez výslovného souhlasu jejich majitele, z hlediska obecných zásad společných právním řádům členských států použitelných na danou oblast, a nikoli z hlediska smluvních ustanovení.

⁴⁰ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 248, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 74).

2. Příčinná souvislost

V rozsudku ze dne 20. ledna 2010, *Sungro a další v. Rada a Komise* (T-252/07, T-271/07 a T-272/07, Sb. rozh. s. II-55), Tribunál zamítl žaloby na náhradu škody, kterou měl žalobkyním způsobit režim státní podpory v odvětví bavlny zrušený rozsudkem Soudního dvora ze dne 7. září 2006, *Španělsko v. Rada* (C-310/04, Sb. rozh. s. I-7285). Tribunál v tomto ohledu vycházel z úvahy, že pro účely vymezení škody, která jde na vrub zaviněnému jednání orgánu Společenství, je třeba zohlednit účinky nesplnění povinnosti, které zakládá odpovědnost, a nikoliv účinky aktu, ze kterého vychází, pokud orgán mohl nebo musel přijmout akt s tímž účinkem bez porušení právní normy. Jinak řečeno, analýza příčinné souvislosti nemůže vycházet z nesprávného předpokladu, podle kterého by v případě neexistence protiprávního jednání orgán nejednal nebo by přijal akt opačného znění, což by z jeho strany rovněž mohlo být protiprávním chováním, ale musí se zakládat na srovnání mezi situací způsobenou zaviněným jednáním pro dotčenou třetí osobu a situací, která by pro ni vyplynula z chování orgánu dodržujícího právní normu.

3. Dostatečně závažné porušení pravidla přiznávajícího práva jednotlivcům

Pro vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie je vyžadováno, aby žalobce prokázal dostatečně závažné porušení právní normy, jež přiznává práva jednotlivcům⁴¹.

V rámci žaloby na náhradu škody údajně způsobené žalobkyni rozhodnutím Komise, kterým na základě článku 15a druhé směrnice 75/319/EHS⁴² nařídila zrušení registrací humánních léčivých přípravků obsahujících amfepramon, Tribunál v rozsudku ze dne 3. března 2010, *Artegodan v. Komise* (T-429/05, dosud nezveřejněný, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), připomněl, že cílem požadavku dostatečně závažného porušení je předejít tomu, aby riziko, že bude nutné odškodnit újmu tvrzenou dotýčnými podniky, narušilo výkon pravomocí dotýčného orgánu v obecném zájmu.

Tribunál dále upřesnil, že v případě, kdy dotýčný orgán disponuje pouze značně omezeným prostorem pro uvážení, nebo dokonce nedisponuje žádným prostorem pro uvážení, není dána automatická souvislost mezi neexistencí posuzovací pravomoci dotýčného orgánu na jedné straně a kvalifikací protiprávního jednání jako dostatečně závažného porušení práva Společenství na straně druhé. Rozsah posuzovací pravomoci správy má sice určující povahu, není ale výlučným kritériem. Je na soudu Společenství, aby přihlédl ke složitosti řešené situace, obtížnosti použití nebo výkladu ustanovení právních předpisů, stupni jasnosti a přesnosti porušeného pravidla a neomluvitelnosti způsobeného právního pochybení. Z toho plyne, že založit odpovědnost Unie umožňuje pouze zjištění nesprávnosti, které by se za obdobných okolností běžně obezřetná a s řádnou péčí postupující správa nedopustila.

Tribunál v dané věci uvedl, že v rámci použití směrnice 65/65/EHS⁴³ je orgán příslušný k přijetí rozhodnutí o zrušení nebo pozastavení registrace nucen dodržovat obecnou zásadu přednosti ochrany veřejného zdraví, konkretizovanou v hmotněprávních ustanoveních uvedené směrnice. Tato zásada mu ukládá zaprvé vzít v úvahu výlučně požadavky týkající se ochrany zdraví, zadruhé

⁴¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 4. července 2000, *Bergaderm a Goupil v. Komise*, C-352/98 P, Recueil, s. I-5291, body 42 a 43.

⁴² Druhá směrnice Rady 75/319/EHS ze dne 20. května 1975 o sblížování právních a správních předpisů týkajících se hromadně vyráběných léčivých přípravků (Úř. věst. L 147, s. 13).

⁴³ Směrnice Rady 65/65/EHS ze dne 26. ledna 1965 o sblížování právních a správních předpisů týkajících se hromadně vyráběných léčivých přípravků (Úř. věst. 1965, 22, s. 369).

přehodnotit poměr přínosů a rizik léčivého přípravku, pokud nové údaje vyvolávají pochybnosti, co se týče jeho účinnosti nebo jeho bezpečnosti, a zatřetí provést dokazování v souladu se zásadou obezřetnosti. V dané věci se tedy žalobkyně nemohla v rámci své žaloby na náhradu škody dovolávat porušení článku 11 směrnice 65/65. Obtíže spojené se systematickým výkladem podmínek pro zrušení nebo pozastavení registrace ve světle celého systému Společenství pro předchozí registrace léčivých přípravků mohly rozumně vysvětlit, při neexistenci podobného precedentu, nesprávné právní posouzení, kterého se Komise dopustila. Tribunál dále zdůraznil, že pakliže se v použitelných hlavních zásadách jasně neukázal vývoj rozhodujícího vědeckého kritéria týkajícího se registrace humánních léčivých přípravků obsahujících amfepramon, musela Komise své rozhodnutí vydat na základě úplného přezkumu po sobě jdoucích přípravných vědeckých zpráv vypracovaných v rámci přezkumného řízení, jež vedlo ke konečnému stanovisku k amfepramonu, jakož i hlavních zásad zmíněných v tomto konečném stanovisku. Tribunál měl za těchto podmínek za to, že porušení práva Společenství nebylo dostatečně závažné.

Je také třeba poukázat na skutečnost, že ohledně podmínky, podle které se tvrzené porušení musí týkat právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům, Tribunál určil, že předmětem relevantních ustanovení směrnice 75/319, která vymezují oblasti příslušnosti Komise a členských států, není přiznání práv jednotlivcům. Konkrétním cílem těchto ustanovení je totiž upravit rozdělení pravomocí mezi vnitrostátními orgány a Komisí, co se týče postupu vzájemného uznávání vnitrostátních registrací. Žalobkyně se tedy v dané věci nemohla v rámci své žaloby na náhradu škody dovolávat toho, že rozhodnutí Komise nemá žádný právní základ z důvodu nedostatku pravomoci Společenství a že se žalobkyně zejména z tohoto důvodu domohla jeho zrušení.

4. Porušování autorských práv a know-how

Výše uvedený rozsudek *Systran a Systran Luxembourg v. Komise* svědčí o novátorských změnách týkajících se soudního řízení v oblasti náhrady škody a dodržování autorských práv a know-how a řeší se v něm složitý spor mezi společností Systran a Komisí týkající se nabídkového řízení na údržbu a lingvistické posílení automatického překladatelského systému Komise.

Společnost Systran Luxembourg provedla v době od 22. prosince 1997 do 15. března 2002 úpravy svého programu pro automatický překlad Systran-Unix, a to pod novým názvem EC-Systran Unix, za účelem jeho přizpůsobení konkrétním potřebám Komise v dané oblasti. Dne 4. října 2003 vyhlásila Komise nabídkové řízení na údržbu a lingvistické posílení svého automatického překladatelského systému. Služby zadané uchazeči, jemuž Komise zakázku přidělila, se týkaly mimo jiné „vylepšení, úprav a doplňků k lingvistickým programům“, „konkrétních vylepšení programů pro analýzu, převod a syntézu“ a „aktualizací systému“, které byly zamýšleny v rámci nabídkového řízení.

V návaznosti na toto nabídkové řízení společnost Systran – mateřská společnost společnosti Systran Luxembourg – kontaktovala Komisi, aby jí sdělila, že by předpokládané práce podle ní mohly porušovat její práva duševního vlastnictví. Po několika kontaktech mezi společností Systran a Komisí dospěla Komise k názoru, že společnost Systran nepředložila „průkazné dokumenty“, jež by mohly prokázat práva, která by tato společnost mohla uplatňovat ke svému automatickému překladatelskému systému EC-Systran Unix. Komise tedy měla za to, že skupina Systran není oprávněna bránit pracím prováděným společností, která zvítězila v nabídkovém řízení, a zakázku, která byla předmětem nabídkového řízení, tedy přidělila.

Společnosti Systran a Systran Luxembourg podaly proti Komisi žalobu na náhradu škody, neboť se domnívaly, že Komise protiprávně zpřístupnila jejich know-how třetí osobě a že při provádění nepovolených změn verze EC-Systran Unix uchazečem, jemuž byla zakázka přidělena, se dopustila

porušení autorských práv. Tribunál měl v tomto ohledu za to, že udělením práva provést práce, jež měly vést ke změně prvků týkajících se verze Systran-Unix softwaru Systran, a to bez předchozího souhlasu skupiny Systran, se Komise dopustila protiprávního jednání a porušila přitom obecné zásady společné právním řádům členských států použitelné v oblasti autorských práv a know-how. Toto zaviněné protiprávní jednání, které je dostatečně závažným porušením autorských práv a know-how skupiny Systran k verzi Systran-Unix softwaru Systran, může zakládat mimosmluvní odpovědnost Unie.

Vzhledem k tomu, že zaviněné protiprávní jednání Komise bylo prokázáno, Tribunál konstatoval, že uplatňovaná škoda, tj. v zásadě obchodní újma vyplývající ze ztráty potenciálních zákazníků a ze ztížení jednání se současnými zákazníky společnosti Systran, jakož i finanční škoda vyplývající ze ztráty její hospodářské atraktivity pro investory a ze znehodnocení jejích nehmotných aktiv, přímo vyplývá z toho, že Komise porušila autorská práva a know-how společnosti Systran.

Tribunál stanovil náhradu škody, která společnosti Systran vznikla, na částku 12 001 000 eur, včetně částky autorských poplatků, které by byly uhrazeny, kdyby Komise požádala o svolení s využitím práv duševního vlastnictví společnosti Systran k provedení prací vyjmenovaných v nabídkovém řízení, a dále včetně případného dopadu chování Komise na obrat dosažený společností Systran a náhrady nemajetkové újmy. Je také třeba poznamenat, že Tribunál výjimečně určil, že také vydání tiskové zprávy umožní nepeněžitou nápravu nemajetkové újmy spočívající v zásahu do pověsti společnosti Systran v důsledku protiprávního jednání Komise.

III. Kasační opravné prostředky

V průběhu roku 2010 bylo podáno 24 kasačních opravných prostředků proti rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu a 37 věcí bylo kasačním senátem Tribunálu vyřízeno. Dvě z těchto věcí zasluhují zvláštní pozornost.

Zprv v rozsudku ze dne 8. července 2010, *Komise v. Putterie-De-Beukelaer* (T-160/08 P, dosud nezveřejněný), Tribunál připomněl, že nepříslušnost autora aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení je nepominutelným důvodem, který musí soud Unie zkoumat v případě potřeby i bez návrhu, a dále že nedodržení procesních pravidel týkajících se přijetí aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení je porušením podstatných procesních náležitostí, které může soud Unie zkoumat i bez návrhu. Je-li odepřeno zkoumání interního opravného prostředku, který je upraven procesními pravidly použitelnými na přijetí aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení, představuje tato skutečnost porušení podstatných procesních náležitostí, a Soud pro veřejnou službu ji tedy může uplatnit i bez návrhu.

Zadruhé je třeba zdůraznit, že Tribunálu byla vůbec poprvé vrácena Soudním dvorem věc po přezkoumání rozsudku vydaného na základě kasačního opravného prostředku. Ve svém rozsudku ze dne 8. července 2010, *M v. EMA* (T-12/08 P-RENV-RX, dosud nezveřejněný), měl Tribunál za to, že za určitých podmínek může soud rozhodující o kasačním opravném prostředku rozhodnout o meritu žaloby, přestože se řízení v prvním stupni omezilo na námitku nepřipustnosti, které soud rozhodující v prvním stupni vyhověl. Tak tomu může být tehdy, když zrušení napadeného rozsudku nebo usnesení nutně znamená určité řešení merita dotčené žaloby, nebo dále tehdy, když se přezkum merita žaloby na neplatnost opírá o argumenty, které si účastníci řízení vyměnili v rámci kasačního opravného prostředku na základě úvah soudu rozhodujícího v prvním stupni. Nejsou-li takové zvláštní okolnosti dány, spor není věcí, ve které soudní řízení dovoluje rozhodnout, ve smyslu článku 61 statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 13 odst. 1 přílohy uvedeného statutu. Soud rozhodující o kasačním opravném prostředku proto může věc toliko vrátit soudu prvního

stupně s tím, aby rozhodl o návrhových žádáních týkajících se merita žaloby. Sám Tribunál tak vrátil věc Soudu pro veřejnou službu.

IV. Návrhy na předběžné opatření

Letos bylo předsedovi Tribunálu předloženo 41 návrhů na předběžné opatření, což je znatelný nárůst oproti počtu návrhů podaných v roce 2009 (24). Soudce rozhodující o předběžných opatřeních vyřídil v roce 2010 celkem 38 věcí v porovnání s 20 v roce 2009.

V usneseních z 15. ledna a 25. listopadu 2010, *United Phosphorus v. Komise* (T-95/09 R II a T-95/09 R III, nezveřejněná), předseda Tribunálu vyhověl dvěma návrhům na prodloužení odkladu vykonatelnosti rozhodnutí, kterým se zakazuje uvádět na trh účinnou látku na ochranu rostlin. Již v usnesení ze dne 28. dubna 2009, *United Phosphorus v. Komise* (T-95/09 R, dosud nezveřejněné), předseda Tribunálu uznal naléhavost, když za rozhodující považoval skutečnost, že žalobkyně po přijetí tohoto rozhodnutí zahájila nově zavedený zrychlený správní postup pro posuzování účinné látky, v jehož rámci se její vyhlídky na úspěch zdály být větší, než jaké měla v rámci postupu, který vedl k přijetí rozhodnutí o zákazu, a že tento zrychlený postup mohl být ukončen již několik měsíců po datu stanoveném ke stažení předmětné účinné látky z trhu. Předseda Tribunálu z toho vyvodil, že by bylo nerozumné ponechat v platnosti zákaz uvádění na trh v případě určité látky, u níž není nepravděpodobné, že její uvedení na trh bude již za několik měsíců povoleno. Předseda Tribunálu uznal existenci *fumus boni iuris* a dospěl k názoru, že poměrování zájmů hovoří ve prospěch žalobkyně, a vyhlásil odklad vykonatelnosti zákazu až do 7. května 2010.

Žalobkyně se následně domohla vydání usnesení ze dne 15. ledna 2010, kterým byl udělený odklad prodloužen až do 30. listopadu 2010, neboť se ukázalo, že zrychlený postup nebude ukončen do 7. května 2010 a že skutečnosti, které odůvodňovaly původní udělení odkladu vykonatelnosti, zůstaly beze změn. Počátkem listopadu 2010 podala žalobkyně další návrh na prodloužení odkladu, vycházela přitom z toho, že zrychlený postup pro posuzování účinné látky pro ni bude mít kladný výsledek. Komise již zahájila postup pro povolení předmětné látky s tím, že směrnice obsahující toto povolení měla vstoupit v platnost dne 1. ledna 2011. Za těchto okolností předseda Tribunálu usnesením ze dne 25. listopadu 2010 prodloužil odklad rozhodnutí o zákazu až do 31. prosince 2011 v rozsahu, v němž předmětná účinná látka nebyla tímto rozhodnutím povolena. Stran přípravků na ochranu rostlin obsahujících tuto látku předseda Tribunálu připomněl, že rozhodnutí o zákazu členským státům ukládalo, aby takovým přípravkům povolení odňaly, a že se odklad udělený předchozími usneseními vztahuje také na odnětí povolení uvedeným přípravkům. Žalobkyně by však i po vstupu v platnost povolení předmětné látky musela podat vnitrostátním orgánům nové žádosti o povolení pro své přípravky na ochranu rostlin obsahující uvedenou látku, neboť tyto přípravky musí být před vydáním vnitrostátních povolení staženy z trhu. Předseda Tribunálu v tomto ohledu konstatoval, že nová povolovací směrnice neobsahuje žádné ustanovení, kterým by se rozhodnutí o zákazu zrušovalo, takže by toto rozhodnutí nařizovalo – nebýt prodloužení již uděleného odkladu – odnětí současných povolení žalobkyně pro dané přípravky. Nová směrnice kromě toho neobsahovala žádné ustanovení, které by zohledňovalo odklad udělený usneseními z 28. dubna 2009 a 15. ledna 2010, aby se zamezilo přerušení prodeje uvedených přípravků na ochranu rostlin a aby se poskytlo přiměřené přechodné období od rozhodnutí o zákazu do zavedení nové směrnice. Předseda Tribunálu tedy dříve udělený odklad prodloužil až do 31. prosince 2011, co se týče odnětí povolení přípravků na ochranu rostlin obsahujícím předmětnou účinnou látku, a zdůraznil, že takové opatření bere ohled na neškodnost této látky, jež nakonec vyšla najevo po skončení zrychleného postupu pro posuzování účinné látky.

Pokud jde o návrhy na předběžné opatření založené na údajné neschopnosti žalobkyn zaplatit pokuty uložené Komisí pro porušení pravidel hospodářské soutěže, předseda Tribunálu ve svém usnesení ze dne 7. května 2010, *Almamet v. Komise* (T-410/09 R, nezveřejněné), opětovně potvrdil judikaturu, podle níž musí žalobce poskytnout konkrétní údaje podložené ověřenými podrobnými dokumenty poskytujícími věrný a celkový obraz jeho finanční situace, které soudci příslušnému pro rozhodování o předběžných opatřeních umožní posoudit konkrétní důsledky, které by tento účastník řízení musel pravděpodobně nést, kdyby navrhovaná předběžná opatření nebyla nařízena. Na základě této judikatury považoval předseda Tribunálu za nedostatečné, poukáže-li žalobce pouze na ústní odmítnutí banky, na kterou se obrátil s žádostí o poskytnutí bankovní záruky. Předseda Tribunálu dodal, že judikatura týkající se zohlednění skupiny společností byla sice často uplatňována ve vztahu k většinovému akcionáři, nicméně úvahy, na nichž stojí, nevylučují, že případně může být plně relevantní i pro akcionáře menšinového, neboť zájmy některých menšinových akcionářů mohou vzhledem ke struktuře akcionářů stejnou měrou odůvodňovat, aby byly zohledněny jejich finanční zdroje. Vzhledem k tomu, že v dané věci měla žalobkyně dva hlavní akcionáře, z nichž jeden vlastnil 50 % a druhý 30 % jejího základního kapitálu, měla soudci příslušnému pro rozhodování o předběžných opatřeních poskytnout přesné informace o menšinovém akcionáři vlastním podíl ve výši 30 %⁴⁴.

Ostatně první návrh na předběžné opatření podaný v kontextu nařízení (ES) č. 1907/2006⁴⁵ nastolil otázku příčinné souvislosti mezi tvrzenou škodou a opatřením, jehož odklad byl požadován. V usnesení ze dne 26. března 2010, *SNF v. ECHA* (T-1/10 R, nezveřejněné), předseda Tribunálu zamítl návrh na odklad vykonatelnosti zápisu chemické látky na „seznam látek vzbuzujících velmi velké obavy“ z důvodu, že nařízení č. 1907/2006 neobsahuje žádné ustanovení, jež by mohlo vést k zákazu nebo omezení výroby, uvádění na trh nebo používání této látky již z důvodu jejího zařazení na uvedený seznam. Pokud jde o obavu, že předmětný seznam bude průmyslovými podniky a spotřebiteli vnímán jako „černý seznam“ látek, kterým je třeba se vyhnout, bylo konstatováno, že neexistuje-li mezi zařazením látky na sporný seznam a jejím postupným nahrazením jinými látkami automatický vztah, nelze případné negativní reakce zákazníků žalobkyně považovat za důsledky, které mohl hospodářský subjekt rozumně vyvodit z pouhého označení látky za látku vzbuzující velmi velké obavy. Předseda Tribunálu určil, že i kdyby bylo možné tyto negativní reakce zdůvodnit změnou politiky dotyčných hospodářských subjektů vycházející ze zvýšené citlivosti k nebezpečným látkám, jednalo by se o autonomní rozhodnutí těchto hospodářských subjektů, které by bylo rozhodující příčinou tvrzené škody.

V oblasti nabídkových řízení je třeba zmínit usnesení ze dne 31. srpna 2010, *Babcock Novell v. Entreprise commune Fusion for Energy* (T-299/10 R, nezveřejněné), které bylo vydáno ve věci týkající se mezinárodního projektu na výstavbu a provozování mezinárodního termonukleárního experimentálního reaktoru (ITER), který má prokázat vědeckou a technickou proveditelnost

⁴⁴ V této souvislosti je třeba se zmínit o další věci – na kterou se vztahuje důvěrné zacházení kvůli riziku urychlení úpadku žalobkyně v případě odhalení její obtížné finanční situace – která se týkala návrhu na zproštění Komisí uložené povinnosti zříditi bankovní záruku coby podmínky, za níž nedojde k okamžitému vymáhání pokuty, která jí byla uložena. Vzhledem k tomu, že žalobkyně již začala plnit splátkový kalendář ve prospěch Komise, přijal předseda Tribunálu usnesení o odkladu podle čl. 105 odst. 2 jednacího řádu, po kterém následovalo slyšení, aby tak účastnice řízení povzbudil k dosažení soudního smíru. Vzhledem k tomu, že úsilí účastnic řízení bylo skutečně korunováno úspěchem, byla věc týkající se návrhu na předběžné opatření vyškrtuta ze seznamu věcí.

⁴⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, s. 1).

záměru získávání energie z jaderné fúze. V rámci tohoto projektu byl vytvořen společný evropský podnik pro ITER, který má za úkol přispět k rychlé realizaci záměru získávání energie z jaderné fúze. Společný podnik za tím účelem zadává zakázky na dodávky zboží, provádění prací nebo poskytování služeb. Pokud jde o nabídkové řízení zahájené za účelem zadání zakázky na dodání sad cívek toroidálního pole pro ITER, žalobkyně – společnost působící v oblasti jaderné technologie – předložila na předmětnou zakázku svou nabídku, která byla odmítnuta z důvodu, že nebyla v souladu s ustanoveními zadávacích podmínek. Žalobkyně podala žalobu, kterou se domáhala zrušení jak odmítavého rozhodnutí, tak rozhodnutí o přidělení zakázky jinému podniku, a k žalobě připojila návrh na vydání předběžných opatření, který byl zamítnut, neboť v dané věci nebyla splněna žádná z podmínek pro vydání navrhovaných předběžných opatření.

Stran podmínky týkající se naléhavosti údajný zásah do pověsti žalobkyně nebyl soudcem příslušným pro rozhodování o předběžných opatřeních uznán vzhledem k tomu, že účast na veřejné zakázce s sebou přináší riziko pro všechny, kdo se jí účastní, a že odmítnutí nabídky kandidáta v souladu s pravidly zadávání veřejných zakázek není samo o sobě nijak poškozující. V případě protiprávního odmítnutí nabídky určité společnosti existuje méně důvodů se domnívat, že jí hrozí vážný a nenapravitelný zásah do její pověsti, neboť toto protiprávní odmítnutí nijak nesouvisí s jejími schopnostmi a zrušující rozsudek umožní případný zásah do její pověsti odstranit. K poměrování zájmů soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních uvedl, že zájem žalobkyně na tom, aby mohla předmětnou zakázku zmínit pro reklamní účely, musí ustoupit před obecným zájmem Unie, včetně jejích občanů, na rychlé realizaci projektu ITER, jehož zásadní politicko-ekonomický význam je zjevný vzhledem k tomu, že cílem tohoto projektu je využívat jadernou fúzi jako potenciálně neomezený, bezpečný, trvalý a ekonomicky konkurenceschopný zdroj energie šetrný k životnímu prostředí, který by mohl Unii přinést značné výhody⁴⁶.

Nakonec je třeba zdůraznit právní, hospodářský a společenskokulturní dopad usnesení z 30. dubna, 19. srpna, 19. října a 25. října 2010, která předseda Tribunálu vydal ve věci *Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada* [T-18/10 R, T-18/10 R II, T-18/10 R II INTP a T-18/10 R II (v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), nezveřejněná]. Tato usnesení měla základ v nařízení (ES) č. 1007/2009⁴⁷, které v zájmu dobrých životních podmínek pro zvířata a stanovení harmonizovaných pravidel pro uvádění produktů z tuleňů na trh zakázalo počínaje 20. srpnem 2010 uvádění takových produktů na trh, s výjimkou produktů získávaných při tradičních lovech tuleňů pořádaných inuitskými společenstvími, které přispívají k jejich živobytí. Tato výjimka byla odůvodněna zásadními hospodářskými a sociálními zájmy inuitských společenství pořádajících lov na tuleň, který je nedílnou součástí kultury a identity těchto společenství. Povolení pro inuitská společenství by mělo být zavedeno prováděcím nařízením Komise.

V lednu 2010 podalo několik lovců tuleňů, zpracovatelů produktů z tuleňů a obchodních společností zabývajících se uváděním takových produktů na trh nebo využívajících tyto produkty pro lékařské účely žalobu na neplatnost nařízení č. 1007/2009 a v únoru 2010 pak návrh na odklad provádění uvedeného nařízení. Usnesením ze dne 30. dubna 2010 předseda Tribunálu tento návrh zamítl. Předseda Tribunálu měl za to, že sice přípustnost hlavní žaloby nemůže být vyloučena a že žalobní důvody znějící na zrušení nařízení se jeví dostatečně relevantní a závažné, aby mohly zakládat *fumus boni iuris*, nicméně dospěl k závěru, že zde chybí naléhavost, a poukázal zejména

⁴⁶ V oblasti veřejných zakázek je třeba ještě zmínit nezveřejněná zamítavá usnesení ze dne 15. října 2010, *Nexans France v. Entreprise commune Fusion for Energy* (T-415/10 R), ze dne 26. března 2010, *Sviluppo Globale v. Komise* (T-6/10 R), ze dne 5. února 2010, *De Post v. Komise* (T-514/09 R), a ze dne 20. ledna 2010, *Agriconsulting Europe v. Komise* (T-443/09 R).

⁴⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009 ze dne 16. září 2009 o obchodování s produkty z tuleňů (Úř. věst. L 286, s. 36).

na skutečnost, že Komise ještě nepřijala prováděcí nařízení, jež má zavést povolení pro inuitská společenství.

V červenci 2010 podali žalobci nový návrh na předběžné opatření založený na nové skutečnosti, a sice na zveřejnění návrhu prováděcího nařízení Komise. Žalobci poukazovali na to, že budoucí prováděcí nařízení, které vstoupí v platnost dne 20. srpna 2010, bude naprosto nevyhovující a že povolení pro inuitská společenství bude v praxi zcela nerealizovatelné. Usnesením ze dne 19. srpna 2010 předseda Tribunálu tomuto novému návrhu vyhověl podle čl. 105 odst. 2 jednacího řádu a odložil provádění nařízení č. 1007/2009 v rozsahu, v němž žalobce omezovalo v uvádění produktů z tuleňů na trh, a to až do vydání usnesení, kterým bude řízení o předběžném opatření ukončeno.

Usnesením ze dne 25. října 2010 předseda Tribunálu ukončil řízení o předběžném opatření a zamítl pro nedostatek naléhavosti nový návrh na předběžné opatření podaný v červenci 2010. Mezi žalobci předně nefiguroval řádný veřejnoprávní subjekt, a proto se nemohli dovolávat obecných hospodářských, sociálních a kulturních zájmů Inuitů, ale každý z nich měl prokázat, že mu nařízení č. 1007/2009 mohlo individuálně přivodit vážnou a nenapravitelnou újmu v případě, že by návrh na předběžné opatření byl zamítnut. Žalobci však takové důkazy nepředložili. Lovci tuleňů či zpracovatelé produktů z tuleňů neupřesnili své příjmy z lovu a dalších aktivit nebo své osobní jmění a nepředložili žádné potvrzení příslušného orgánu, z něhož by vyplýval jejich nárok na sociální pomoc, na příspěvek v nezaměstnanosti nebo na jinou formu dávky, ačkoli se zpráva, kterou sami předložili, zmiňovala o systémech dotací na podporu lovu tuleňů v jejich zemích původu, tj. v Grónsku a Kanadě. Obchodní společnosti činné v tomto odvětví nepředložily žádný číselný údaj, který by umožňoval posoudit vážnost tvrzené újmy s ohledem na velikost a obrát každé jednotlivé společnosti.

Pokud jde konečně o prováděcí nařízení Komise, žalobci neprokázali, že nelze vytvořit systém zpětné vysledovatelnosti uložený tímto nařízením, který by měl umožnit identifikaci produktů z tuleňů pocházejících z lovu pořádaného Inuity. Ve zprávě, kterou sami předložili, byly naopak zmíněny systémy zpětné vysledovatelnosti, které již byly v Grónsku reálně uplatňovány (používání štítku s čárovým kódem a obsahujícího text „Tradiční lov tuleňů pořádaný inuitskými společenstvími k zajištění jejich živobytí“). Žalobci opomněli uvést důvody, proč by mělo být nemožné tyto grónské systémy zpětné vysledovatelnosti přizpůsobit požadavkům prováděcího nařízení.

B – Složení Tribunálu

(Protokolární pořádek k 18. listopadu 2010)

První řada, zleva doprava:

Předsedové senátů A. Dittrich, S. Papasavvas, O. Czúcz a J. Azizi; předseda Tribunálu M. Jaeger; předseda senátu N. J. Forwood; předsedkyně senátu I. Pelikánová; předsedové senátů E. Moavero Milanesi a L. Truchot.

Druhá řada, zleva doprava:

Soudce N. Wahl; soudkyně K. Jürimäe a I. Wiszniewska-Białecka; soudce F. Dehousse; soudkyně M. E. Martins Ribeiro a E. Cremona; soudce V. Vadapalas; soudkyně I. Labucka; soudce M. Prek.

Třetí řada, zleva doprava:

Soudci D. Gratsias, J. Schwarcz, K. O'Higgins, S. Soldevila Fragoso, V. M. Ciucă, S. Frimodt Nielsen, H. Kanninen a M. Van der Woude; vedoucí soudní kanceláře E. Coulon.

1. Členové Tribunálu

(podle pořadí nástupu do funkce)

Marc Jaeger

narozen v roce 1954; diplom v oboru právo na Univerzitě Roberta Schumana ve Štrasburku; studia na Collège d'Europe; advokát zapsaný u lucemburské advokátní komory (1981); soudní atašé u vrchního státního zástupce v Lucemburku (1983); soudce okresního soudu v Lucemburku (1984); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1986–1996); předseda Institut Universitaire International de Luxembourg (IUIL); soudce Tribunálu od 11. července 1996; předseda Tribunálu od 17. září 2007.

Josef Azizi

narozen v roce 1948; doktor práv a bakalář v oboru sociálních a hospodářských věd na univerzitě ve Vídni; přednášející a vyučující na Univerzitě hospodářských věd ve Vídni, na právnické fakultě univerzity ve Vídni a na několika dalších univerzitách; emeritní profesor právnické fakulty univerzity ve Vídni; Ministerialrat (ministrský rada) a vedoucí odboru Federální státní kanceláře; člen Řídícího výboru pro právní spolupráci Rady Evropy (CDCJ); zmocněnec ad litem u Verfassungsgerichtshof (Ústavní soud) v soudních řízeních ohledně kontroly ústavnosti federálních zákonů; koordinátor odpovědný za přizpůsobení rakouského federálního práva právu Společenství; soudce Tribunálu od 18. ledna 1995.

Arjen W. H. Meij

narozen v roce 1944; rada u nizozemského Nejvyššího soudu (1996); poradce a zástupce předsedy u College van Beroep voor het bedrijfsleven (správního obchodního a průmyslového soudu) (1986); dočasně přidělený rada u odvolacího soudu pro sociální zabezpečení a u soudní komise pro celní sazebník; referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1980); vyučující evropského práva na právnické fakultě univerzity v Groningenu a pomocný vědecký pracovník na University of Michigan Law School; člen mezinárodního sekretariátu amsterodamské obchodní komory (1970); soudce Tribunálu od 17. září 1998 do 13. září 2010.

Mihalis Vilaras

narozen v roce 1950; advokát (1974–1980); národní expert v právní službě Komise Evropských společenství, posléze vrchní rada Generálního ředitelství V (Zaměstnání, průmyslové vztahy, sociální věci); auditor, maître des requêtes u Státní rady a od roku 1999 poradce; mimořádný člen řeckého Zvláštního nejvyššího soudu; člen řeckého Ústředního výboru pro vypracování návrhů zákonů (1996–1998); ředitel právní služby při generálním sekretariátu řecké vlády; soudce Tribunálu od 17. září 1998 do 25. října 2010.

Nicholas James Forwood

narozen v roce 1948; diplomy z univerzity v Cambridge (BA 1969, MA 1973) (mechanické vědy a právo); zapsán u anglické advokátní komory v roce 1970, následně vykonával advokátní profesi v Londýně (1971–1999) a v Bruselu (1979–1999); zapsán u irské advokátní komory v roce 1981; jmenován jako Queen's Counsel v roce 1987; bencher Middle Temple v roce 1998; zástupce anglické advokátní komory a advokátní komory Walesu v Radě advokátních komor Evropské unie (CCBE) a předseda stálého zastoupení CCBE při Soudním dvoru (1995–1999); člen kanceláře World Trade Law Association a European Maritime Law Organization (1993–2002); soudce Tribunálu od 15. prosince 1999.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

narozena v roce 1956; studia v Lisabonu, Bruselu a Štrasburku; advogada v Portugalsku a Bruselu; nezávislá vědecká pracovníce v Institutu evropských studií svobodné univerzity v Bruselu; referendářka u portugalského soudce u Soudního dvora, J. C. Moitinha de Almeida (1986–2000), posléze u předsedy Tribunálu, B. Vesterdorfa (2000–2003); soudkyně Tribunálu od 31. března 2003.

Franklin Dehousse

narozen v roce 1959; licencié en droit (bakalář práv) (univerzita v Lutychu, 1981); aspirant (Fonds national de la recherche scientifique, 1985–1989); právní poradce Chambre des représentants, (1981–1990); doktor práv (univerzita ve Štrasburku, 1990); profesor (univerzity v Lutychu a Štrasburku, Collège d'Europe, Institut royal supérieur de Défense, univerzita Montesquieu v Bordeaux; Collège Michel Servet des universités de Paris; fakulty Notre-Dame de la Paix v Namuru); zvláštní zástupce ministra zahraničních věcí (1995–1999); ředitel evropských studií Institut royal des relations internationales (1998–2003); předsedící u Conseil d'Etat (2001–2003); poradce u Evropské komise (1990–2003); člen Observatoire Internet (2001–2003); soudce Tribunálu od 7. října 2003.

Ena Cremona

narozena v roce 1936; držitelka diplomu v oboru jazyky Královské univerzity na Maltě (1955); doktorka práv Královské univerzity na Maltě (1958); advokátka maltské advokátní komory od roku 1959; právní poradkyně Národní rady žen (1964–1979); členka Komise veřejné služby (1987–1989); členka představenstva Lombard Bank (Malta) Ltd, zastupující stát jako akcionáře (1987–1993); členka volební komise od roku 1993; členka zkušební komise disertací na Právnické fakultě Královské univerzity na Maltě; členka Evropské komise proti rasismu a intoleranci (ECRI) (2003–2004); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

Ottó Czúcz

narozen v roce 1946; doktor práv univerzity v Segedíně (1971); rada na ministerstvu práce (1971–1974); přednášející a profesor (1974–1989), děkan právnické fakulty (1989–1990), prorektor (1992–1997) univerzity v Segedíně; advokát; člen prezidia Národní důchodové pojišťovny; zástupce prezidenta Evropského institutu sociálního zabezpečení (1998–2002); člen vědecké rady Mezinárodní asociace sociálního zabezpečení; soudce Ústavního soudu (1998–2004); soudce Tribunálu od 12. května 2004.

Irena Wiszniewska-Białecka

narozena v roce 1947; držitelka diplomu v oboru právo univerzity ve Varšavě (1965–1969); výzkumná pracovníce (asistentka, docentka, profesorka) Institutu právních věd Polské akademie věd (1969–2004); výzkumná pracovníce Institutu Maxe Plancka pro zahraniční a mezinárodní patentové a autorské právo a právo hospodářské soutěže v Mnichově (stipendium od nadace Foundation AvH – 1985–1986); advokátka (1992–2000); soudkyně Nejvyššího správního soudu (2001–2004); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

Irena Pelikánová

narozena v roce 1949; doktorka práv, asistentka hospodářského práva (před rokem 1989), poté doktorka věd, profesorka obchodního práva (od roku 1993) na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze; členka prezidia Komise pro cenné papíry (1999–2002); advokátka; členka Legislativní rady české vlády (1998–2004); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

Vilenas Vadapalas

narozen v roce 1954; doktor práv (univerzita v Moskvě); habilitovaný doktor práv (univerzita ve Varšavě); profesor na univerzitě ve Vilniusu: mezinárodního práva (od roku 1981), lidských práv (od roku 1991) a práva Společenství (od roku 2000); poradce vlády pro zahraniční věci (1991–1993); člen koordinační skupiny vyjednávací delegace pro přistoupení k Evropské unii; vrchní ředitel vládního odboru evropského práva (1997–2004); profesor evropského práva na univerzitě ve Vilniusu, vedoucí katedry Jeana Monneta; předseda Litevské asociace studií o Evropské unii; zpravodaj pracovní parlamentní skupiny pro ústavní reformu týkající se přistoupení Litvy; člen Mezinárodní komise právníků (duben 2003); soudce Tribunálu od 12. května 2004.

Küllike Jürimäe

narozena v roce 1962; držitelka diplomu v oboru právo univerzity v Tartu (1981–1986); asistentka státního zástupce v Tallinnu (1986–1991); držitelka diplomu Estonské diplomatické školy (1991–1992); právní poradkyně (1991–1993) a vrchní rada hospodářské a průmyslové komory (1992–1993); soudkyně odvolacího soudu v Tallinnu (1993–2004); European Master v oboru lidská práva a demokratizace, univerzity v Padově a v Nottinghamu (2002–2003); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

Ingrida Labucka

narozena v roce 1963; držitelka diplomu v oboru právo lotyšské univerzity (1986); inspektorka pro ministerstvo vnitra pro oblast Kirov a město Riga (1986–1989); soudkyně soudu prvního stupně v Rize (1990–1994); advokátka (1994–1998 a červenec 1999 až květen 2000); ministryně spravedlnosti (listopad 1998 až červenec 1999 a květen 2000 až říjen 2002); členka Mezinárodního rozhodčího soudu v Haagu (2001–2004); členka Parlamentu (2002–2004); soudkyně Tribunálu od 12. května 2004.

Savvas S. Papasavvas

narozen v roce 1969; studia na univerzitě v Aténách (Ptychion v roce 1991); postgraduální studia na univerzitě v Paříži II (DEA veřejného práva v roce 1992) a na univerzitě v Aix-Marseille III (doktorát v oboru právo v roce 1995); zapsán u kyperské advokátní komory, člen nikosijské advokátní komory od roku 1993; přednášející na kyperské univerzitě (1997–2002), docent ústavního práva od září 2002; výzkumný pracovník Evropského centra veřejného práva (2001–2002); soudce Tribunálu od 12. května 2004.

Enzo Moavero Milanesi

narozen v roce 1954; doktor práv (univerzita La Sapienza, Řím); studia práva Společenství (Collège d'Europe, Bruggy); člen advokátní komory, činný jako advokát (1978–1983); přednášející v oboru právo Společenství na univerzitách La Sapienza, Řím (1993–1996), Luiss, Řím (1993–1996 a 2002–2006) a Bocconi, Miláno (1996–2000); poradce pro otázky Společenství italského předsedy vlády (1993–1995); úředník Evropské komise: právní poradce a poté vedoucí kabinetu místopředsedy (1989–1992), vedoucí kabinetu komisaře odpovědného za vnitřní trh (1995–1999) a hospodářskou soutěž (1999), ředitel generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž (2000–2002), náměstek generálního tajemníka Evropské komise (2002–2005), generální ředitel Sboru evropských politických poradců (BEPa) Evropské komise (2006); soudce Tribunálu od 3. května 2006.

Nils Wahl

narozen v roce 1961; magistr práv, univerzita ve Stockholmu (1987); doktor práv, univerzita ve Stockholmu (1995); hostující profesor (docent) a vedoucí katedry Jeana Monneta pro evropské právo (1995); profesor evropského práva, univerzita ve Stockholmu (2001); advokátní koncipient (biträdande jurist) (1987–1989); generální ředitel vzdělávací nadace (1993–2004); předseda švédského sdružení pro studium práva Společenství (Nätverket för europarättslig forskning) (2001–2006); člen Rady pro otázky hospodářské soutěže (Rådet för konkurrensfrågor) (2001–2006); soudce u odvolacího soudu pro Skåne a Blekinge (Hovrätten över Skåne och Blekinge) (2005); soudce Tribunálu od 7. října 2006.

Miro Prek

narozen v roce 1965; diplom v oboru právo (1989); člen advokátní komory (1994); pověřený různými úkoly a funkcemi ve veřejné správě, především na legislativním úřadu vlády (náměstek státního tajemníka a zástupce ředitele, vedoucí oddělení pro evropské právo a právo srovnávací) a úřadu pro evropské záležitosti (náměstek státního tajemníka); člen vyjednávacího týmu pro dohodu o přidružení (1994–1996) a pro přistoupení k Evropské unii (1998–2003), odpovědný za právní záležitosti; advokát; odpovědný za projekty směřující k přizpůsobení se evropským právním předpisům a k evropské integraci, především na západě Balkánského poloostrova; vedoucí odboru Soudního dvora Evropských společenství (2004–2006); soudce Tribunálu od 7. října 2006.

Teodor Čipev

narozen v roce 1940; studium práv na Univerzitě svatého Klimenta Ochridského v Sofii (1961); doktor práv (1977); advokát (1963–1964); právní poradce ve státním podniku pro mezinárodní silniční dopravu (1964–1973); vyučující na právním institutu bulharské akademie věd (1973–1988); lektor občanského procesního práva na právnické fakultě Univerzity svatého Klimenta Ochridského v Sofii (1988–1991); rozhodce u rozhodčího soudu obchodní a průmyslové komory (1988–2006); soudce Ústavního soudu (1991–1994); hostující profesor na Univerzitě Paisije Chilendarského v Plovdivu (únor 2001–2006); ministr spravedlnosti (1994–1995); lektor občanského procesního práva na Nové bulharské univerzitě v Sofii (1995–2006); soudce Tribunálu od 12. ledna 2007 do 29. června 2010.

Valeriu M. Ciucă

narozen v roce 1960; „bakalář“ práv (1984), doktor práv (1997) (Universitatea Alexandru Ioan Cuza v Iași); soudce u soudu prvního stupně v Suceava (1984–1989); vojenský soudce u vojenského soudu v Iași (1989–1990); profesor na univerzitě Alexandru Ioan Cuza v Iași (1990–2006); specializační stipendium v oblasti soukromého práva na univerzitě v Rennes (1991–1992); docent na univerzitě Petre Andrei v Iași (1999–2002); hostující profesor na univerzitě Littoral Côte d'Opale (LAB. RII) (2006); soudce Tribunálu od 12. ledna 2007 do 26. listopadu 2010.

Alfred Dittrich

narozen v roce 1950; studium práv na univerzitě v Erlangen-Norimberku (1970–1975); Rechtsreferendar u vrchního zemského soudu v Norimberku (1975–1978); ministerský rada spolkového ministerstva hospodářství (1978–1982); úředník na stálém zastoupení Spolkové republiky Německo při Evropských společenstvích (1982); ministerský rada spolkového ministerstva hospodářství, pověřený záležitostmi práva Společenství a hospodářské soutěže (1983–1992); vedoucí odboru „Právo Evropské unie“ na ministerstvu spravedlnosti (1992–2007); vedoucí německé delegace pracovní skupiny Rady nazvané „Soudní dvůr“; zmocněnec spolkové vlády v četných věcech probíhajících před Soudním dvorem Evropských společenství; soudce Tribunálu od 17. září 2007.

Santiago Soldevila Frago

narozen v roce 1960; držitel diplomu v oboru právo Nezávislé univerzity v Barceloně (1983); soudce (1985); od roku 1992 soudce specializovaný na správní spory u Vrchního soudu Kanárských ostrovů v Santa Cruz de Tenerife (1992 a 1993) a u Audiencia Nacional (Nejvyšší soud) (Madrid, květen 1998 – srpen 2007), kde rozhodoval v soudních řízeních v daňové oblasti (DPH), jakož i o žalobách směřujících proti obecně závazným předpisům ministerstva hospodářství a jeho rozhodnutím o státních podporách nebo majetkové odpovědnosti státu; rovněž o žalobách proti veškerým rozhodnutím regulačních orgánů v oblasti bankovníctví, burzy, energií, pojištění a hospodářské soutěže; referendář u Ústavního soudu (1993–1998); soudce Tribunálu od 17. září 2007.

Laurent Truchot

narozen v roce 1962; držitel diplomu Institut d'études politiques v Paříži (Institut politických věd) (1984); bývalý student École nationale de la magistrature (národní soudní školy) (1986–1988); soudce soudu prvního stupně v Marseille (leden 1988 – leden 1990); vyšší úředník na ředitelství občanských věcí ministerstva spravedlnosti (leden 1990 – červen 1992); zástupce vedoucího oddělení, poté vedoucí oddělení generálního ředitelství hospodářské soutěže, spotřeby a potírání podvodů ministerstva hospodářství, financí a průmyslu (červen 1992 – září 1994); technický poradce ministra spravedlnosti (září 1994 – květen 1995); soudce soudu prvního stupně v Nîmes (květen 1995 – květen 1996); referendář u Soudního dvora v kabinetu generálního advokáta P. Légera (květen 1996 – prosinec 2001); soudní rada u Cour de Cassation (kasačního soudu) (prosinec 2001 – srpen 2007); soudce Tribunálu od 17. září 2007.

Sten Frimodt Nielsen

narozen v roce 1963; bakalář práv, univerzita v Kodani (1988); úředník na ministerstvu zahraničních věcí (1988–1991); lektor mezinárodního a evropského práva na univerzitě v Kodani (1988–1991); velvyslanecký tajemník u stálé mise Dánska při OSN v New Yorku (1991–1994); úředník právní sekce ministerstva zahraničních věcí (1994–1995); hostující profesor na univerzitě v Kodani (1995); poradce, poté hlavní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády (1995–1998); rada-vyslanec u stálého zastoupení Dánska při Evropské unii (1998–2001); zvláštní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády pro právní otázky (2001–2002); ředitel odboru a právní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády (březen 2002 – červenec 2004); náměstek státního tajemníka a právní poradce poradního a pracovního orgánu předsedy vlády (srpen 2004 – srpen 2007); soudce Tribunálu od 17. září 2007.

Kevin O'Higgins

narozen v roce 1946; studia na Crescent College v Limerick, na Clongowes Wood College, na University College Dublin (B.A. degree a diplom z evropského práva) a na Kings Inns; v roce 1968 zapsán u irské advokátní komory; barrister (1968–1982); Senior Counsel (Inner Bar of Ireland, 1982–1986); soudce Circuit court (1986–1997); soudce High Court Irska (1997–2008); Benchers of Kings Inns; zástupce Irska v Poradní radě evropských soudců (2000–2008); soudce Tribunálu od 15. září 2008.

Heikki Kanninen

narozen v roce 1952; vystudoval Vysokou školu obchodní v Helsinkách a právnickou fakultu univerzity v Helsinkách; referendář Nejvyššího správního soudu ve Finsku; generální tajemník výboru pro reformu právní ochrany ve veřejné správě; vrchní rada Nejvyššího správního soudu; generální tajemník výboru pro reformu správního soudnictví, poradce na legislativním odboru ministerstva spravedlnosti; zástupce vedoucího kanceláře Soudního dvora ESVO; referendář Soudního dvora Evropských společenství; soudce Nejvyššího správního soudu (1998–2005); člen odvolacího senátu pro uprchlíky; místopředseda výboru pro rozvoj finských soudních orgánů; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005 do 6. října 2009; soudce Tribunálu od 7. října 2009.

Juraj Schwarcz

narozen v roce 1952; doktor práv (Univerzita Komenského v Bratislavě, 1979); podnikový právník (1975–1990); tajemník pověřený vedením obchodního rejstříku u Městského soudu v Košicích (1991); soudce Městského soudu v Košicích (leden – říjen 1992); soudce a předseda senátu Krajského soudu v Košicích (listopad 1992 – 2009); soudce dočasně přidělený k Nejvyššímu soudu Slovenské republiky, senát pro věci obchodněprávní (říjen 2004 – září 2005); předseda obchodněprávního kolegia Krajského soudu v Košicích (říjen 2005 – září 2009); externí člen katedry obchodního a hospodářského práva Univerzity P. J. Šafárika v Košicích (1997–2009); externí člen učitelského sboru justiční akademie (2005–2009); soudce Tribunálu od 7. října 2009.

Marc van der Woude

narozen v roce 1960; licencié en droit (bakalář práv) (Univerzita Groningen, 1983); studia na Collège d'Europe (1983–1984); asistent na Collège d'Europe (1984–1986); lektor na univerzitě v Leidenu (1986–1987); referent na generálním ředitelství pro hospodářskou soutěž Komise Evropských společenství (1987–1989); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1989–1992); koordinátor politiky u generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž Komise Evropských společenství (1992–1993); člen právní služby Komise Evropských společenství (1993–1995); advokát bruselské advokátní komory od roku 1995; profesor na Erasmově univerzitě v Rotterdamu od roku 2000; autor řady publikací; Soudce Tribunálu od 13. září 2010.

Dimitrios Gratsias

narozen v roce 1957; držitel diplomu Aténské univerzity v oboru právo (1980); diplôme d'études approfondies (doktorandské studium) v oboru veřejné právo na Univerzitě Paříž I, Panthéon-Sorbonne (1981); osvědčení centre universitaire d'études communautaires et européennes (univerzitní středisko pro komunitární a evropská studia) (Univerzita Paříž I) (1982); auditeur u Státní rady (1985–1992); maître des requêtes u Státní rady (1992–2005); referendář Soudního dvora Evropských společenství (1994–1996); mimořádný člen řeckého Zvláštního nejvyššího soudu (1998 a 1999); člen Státní rady (2005); člen Zvláštního soudu příslušného ve věcech odpovědnosti soudců (2006); člen Nejvyšší soudcovské rady pro správní soudnictví (2008); inspektor správních soudů (2009–2010); soudce Tribunálu od 25. října 2010.

Andrei Popescu

narozen v roce 1948; absolvent právnické fakulty univerzity v Bukurešti (1971); postgraduální studium mezinárodního pracovního práva a evropského sociálního práva na univerzitě v Ženevě (1973–1974); doktor práv univerzity v Bukurešti (1980); odborný asistent ve zkušební době (1971–1973), odborný asistent (1974–1985), poté lektor pracovního práva na univerzitě v Bukurešti (1985–1990); hlavní výzkumný pracovník na Institutu pro vědecký výzkum v oblasti práce a sociální ochrany (1990–1991); zastupující generální ředitel (1991–1992), poté ředitel (1992–1996) na ministerstvu práce a sociální ochrany; docent (1997), poté profesor na Národní škole pro politická a správní studia v Bukurešti (2000); státní tajemník na ministerstvu pro evropskou integraci (2001–2005); vedoucí odboru v Legislativní radě Rumunska (1996–2001 a 2005–2009); zmocněnec rumunské vlády pro zastupování před soudy Evropské unie (2009–2010); soudce Tribunálu od 26. listopadu 2010.

Emmanuel Coulon

narozen v roce 1968; studia práv (univerzita Panthéon-Assas, Paříž); studia managementu (univerzita Paříž-Dauphine); Collège d'Europe (1992); vstupní zkouška do regionálního střediska pro vzdělávání advokátních koncipientů v Paříži; advokátní zkoušky u advokátní komory v Bruselu; výkon advokátní praxe v Bruselu; úspěšný uchazeč v otevřeném výběrovém řízení Komise Evropských společenství; referendář u Soudu prvního stupně Evropských společenství (kabinet předsedy Saggia, 1996–1998; kabinet předsedy Vesterdorfa, 1998–2002); vedoucí kabinetu předsedy Soudu prvního stupně (2003–2005); vedoucí kanceláře Tribunálu od 6. října 2005.

2. Změny ve složení Tribunálu v roce 2010

Slavnostní zasedání dne 13. září 2010

Rozhodnutími ze dne 23. června 2010 a 8. července 2010 prodloužili zástupci vlád členských států na období od 1. září 2010 do 31. srpna 2016 mandát soudců Tribunálu Marka Jaegera a Josefa Aziziho, Eugénie Martins de Nazaré Ribeiro, Ottó Czúcze, Ireny Wiszniewské-Bialecké, Franklina Dehousse, Küllike Jürimäe, Savvase S. Papasavvase, Stena Frimodt Nielsena, Heikki Kanninena a Juraje Schwarcze.

Náhradou za Arjena W. H. Meije jmenovali zástupci vlád členských států rozhodnutím ze dne 8. července 2010 Marka van der Woudeho soudcem Tribunálu na období od 1. září 2010 do 31. srpna 2016.

Slavnostní zasedání dne 25. října 2010

Rozhodnutím ze dne 21. října 2010 jmenovali zástupci vlád členských států Dimitriose Gratsiase soudcem Tribunálu Evropské unie náhradou za Mihalise Vilarase na období od 25. října 2010 do 31. srpna 2016.

Slavnostní zasedání dne 26. listopadu 2010

Rozhodnutím ze dne 18. listopadu 2010 jmenovali zástupci vlád členských států Andreie Popescua soudcem Tribunálu Evropské unie náhradou za Valeria M. Ciucă na období od 26. listopadu 2010 do 31. srpna 2016.

3. Protokolární pořádky

od 1. ledna 2010 do 14. září 2010

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan J. AZIZI, předseda senátu
Pan A. W. H. MEIJ, předseda senátu
Pan M. VILARAS, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, předseda senátu
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, předsedkyně senátu
Pan O. CZÚCZ, předseda senátu
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, předsedkyně senátu
Paní I. PELIKÁNOVÁ, předsedkyně senátu
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Paní E. CREMONA, soudkyně
Pan V. VADAPALAS, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan S. PAPASAVVAS, soudce
Pan E. MOAVERO MILANESI, soudce
Pan N. WAHL, soudce
Pan M. PREK, soudce
Pan T. ČIPEV, soudce
Pan V. M. CIUCĂ, soudce
Pan A. DITTRICH, soudce
Pan S. SOLDEVILA FRAGOSO, soudce
Pan L. TRUCHOT, soudce
Pan S. FRIMODT NIELSEN, soudce
Pan K. O'HIGGINS, soudce
Pan H. KANNINEN, soudce
Pan J. SCHWARCZ, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

od 15. září 2010 do 24. října 2010

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan J. AZIZI, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, předseda senátu
Pan O. CZÚCZ, předseda senátu
Paní I. PELIKÁNOVÁ, předsedkyně senátu
Pan S. PAPASAVVAS, předseda senátu
Pan E. MOAVERO MILANESI, předseda senátu
Pan A. DITTRICH, předseda senátu
Pan L. TRUCHOT, předseda senátu
Pan M. VILARAS, soudce
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, soudkyně
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Paní E. CREMONA, soudkyně
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Pan V. VADAPALAS, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan N. WAHL, soudce
Pan M. PREK, soudce
Pan V. M. CIUCĂ, soudce
Pan S. SOLDEVILA FRAGOSO, soudce
Pan S. FRIMODT NIELSEN, soudce
Pan K. O'HIGGINS, soudce
Pan H. KANNINEN, soudce
Pan J. SCHWARCZ, soudce
Pan M. Van der WOUDE, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

od 25. října 2010 do 25. listopadu 2010

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan J. AZIZI, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, předseda senátu
Pan O. CZÚCZ, předseda senátu
Paní I. PELIKÁNOVÁ, předsedkyně senátu
Pan S. PAPASAVVAS, předseda senátu
Pan E. MOAVERO MILANESI, předseda senátu
Pan A. DITTRICH, předseda senátu
Pan L. TRUCHOT, předseda senátu
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, soudkyně
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Paní E. CREMONA, soudkyně
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Pan V. VADAPALAS, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan N. WAHL, soudce
Pan M. PREK, soudce
Pan V. M. CIUCĂ, soudce
Pan S. SOLDEVILA FRAGOSO, soudce
Pan S. FRIMODT NIELSEN, soudce
Pan K. O'HIGGINS, soudce
Pan H. KANNINEN, soudce
Pan J. SCHWARCZ, soudce
Pan M. van der WOUDE, soudce
Pan D. GRATSIAS, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

od 26. listopadu 2010 do 31. prosince 2010

Pan M. JAEGER, předseda Tribunálu
Pan J. AZIZI, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, předseda senátu
Pan O. CZÚCZ, předseda senátu
Paní I. PELIKÁNOVÁ, předsedkyně senátu
Pan S. PAPASAVVAS, předseda senátu
Pan E. MOAVERO MILANESI, předseda senátu
Pan A. DITTRICH, předseda senátu
Pan L. TRUCHOT, předseda senátu
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, soudkyně
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Paní E. CREMONA, soudkyně
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Pan V. VADAPALAS, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan N. WAHL, soudce
Pan M. PREK, soudce
Pan S. SOLDEVILA FRAGOSO, soudce
Pan S. FRIMODT NIELSEN, soudce
Pan K. O'HIGGINS, soudce
Pan H. KANNINEN, soudce
Pan J. SCHWARCZ, soudce
Pan M. van der WOUDE, soudce
Pan D. GRATSIAS, soudce
Pan A. POPESCU, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalí členové Tribunálu

Edward David Alexander Ogilvy (1989–1992)
Yeraris Christos (1989–1992)
Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995), předseda od roku 1989 do roku 1995
Biancarelli Jacques (1989–1995)
Barrington Donal Patrick Michael (1989–1996)
Schintgen Romain Alphonse (1989–1996)
Kirschner Heinrich (1989–1997)
Saggio Antonio (1989–1998), předseda od roku 1995 do roku 1998
Briët Cornelis Paulus (1989–1998)
Lenaerts Koen (1989–2003)
Vesterdorf Bo (1989–2007), předseda od roku 1998 do roku 2007
García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989–2007)
Kalogeropoulos Andreas (1992–1998)
Bellamy Christopher William (1992–1999)
Potocki André (1995–2001)
Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995–2003)
Lindh Pernilla (1995–2006)
Tiili Virpi (1995–2009)
Cooke John D. (1996–2008)
Pirrung Jörg (1997–2007)
Mengozzi Paolo (1998–2006)
Meij Arjen W. H. (1998–2010)
Vilaras Mihalis (1998–2010)
Legal Hubert (2001–2007)
Trstenjak Verica (2004–2006)
Šváby Daniel (2004–2009)
Čipev Teodor (2007–2010)
Ciucă Valeriu M. (2007–2010)

Předsedové

Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995)
Saggio Antonio (1995–1998)
Vesterdorf Bo (1998–2007)

Vedoucí soudní kanceláře

Jung Hans (1989–2005)

C – Soudní statistiky Tribunálu

Obecná činnost Tribunálu

1. Zahájené, ukončené, probíhající věci (2006–2010)

Zahájené věci

2. Povaha řízení (2006–2010)
3. Povaha žalob (2006–2010)
4. Předmět žalob (2006–2010)

Ukončené věci

5. Povaha řízení (2006–2010)
6. Předmět žalob (2010)
7. Předmět žalob (2006–2010) (rozsudky a usnesení)
8. Soudní kolegia (2006–2010)
9. Délka trvání řízení v měsících (2006–2010) (rozsudky a usnesení)

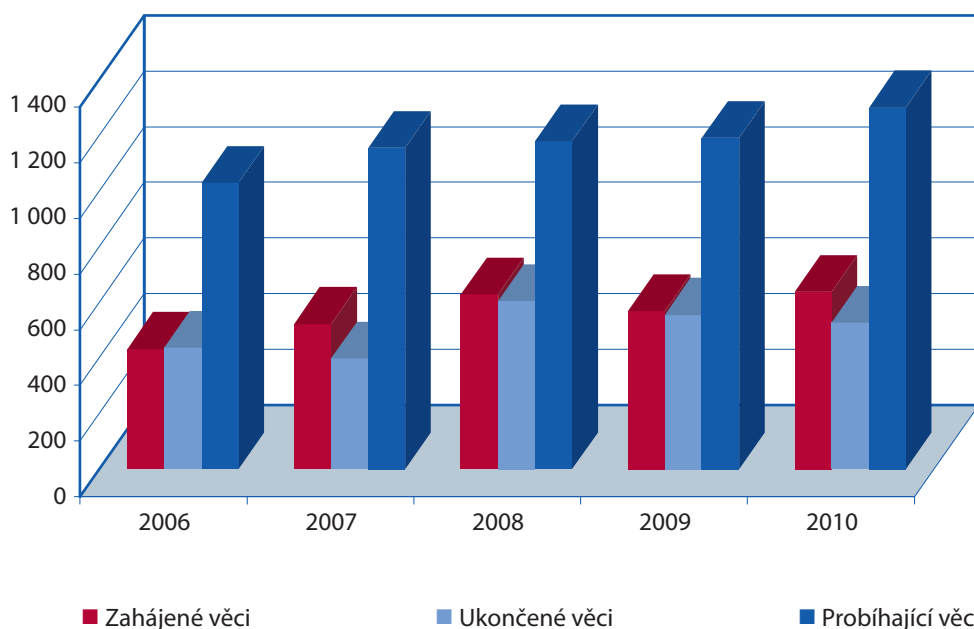
Věci probíhající k 31. prosinci

10. Povaha řízení (2006–2010)
11. Předmět žalob (2006–2010)
12. Soudní kolegia (2006–2010)

Různé

13. Řízení o předběžných opatřeních (2006–2010)
14. Zrychlená řízení (2006–2010)
15. Rozhodnutí Tribunálu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (1989–2010)
16. Rozdělení kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru podle povahy řízení (2006–2010)
17. Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2010) (rozsudky a usnesení)
18. Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2006–2010) (rozsudky a usnesení)
19. Obecný vývoj (1989–2010) (zahájené, ukončené, probíhající věci)

1. Obecná činnost Tribunálu – Zahájené, ukončené, probíhající věci (2006–2010)¹

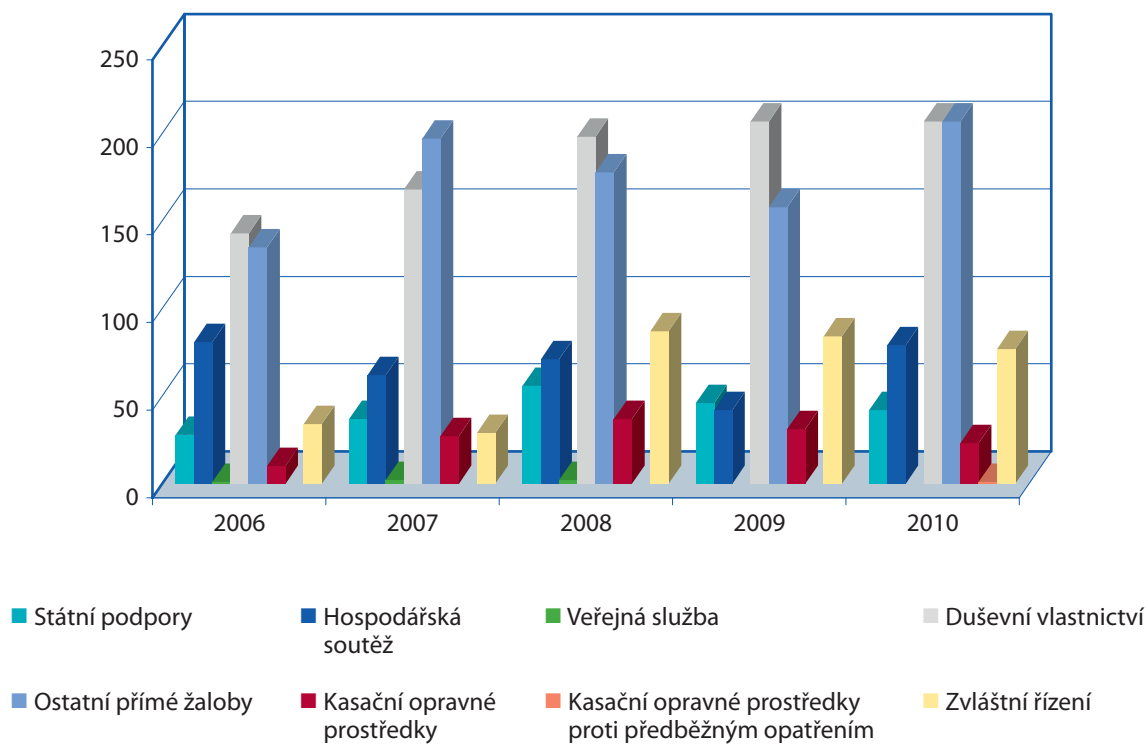

	2006	2007	2008	2009	2010
Zahájené věci	432	522	629	568	636
Ukončené věci	436	397	605	555	527
Probíhající věci	1 029	1 154	1 178	1 191	1 300

¹ Není-li uvedeno jinak, tato tabulka a tabulky na následujících stranách zohledňují zvláštní řízení.

Za „zvláštní řízení“ jsou považována: odpor proti rozsudku (článek 41 statutu ESD; článek 122 jednacího řádu Tribunálu); námitky třetí osoby (článek 42 statutu ESD; článek 123 jednacího řádu Tribunálu); obnova řízení (článek 44 statutu ESD; článek 125 jednacího řádu Tribunálu); výklad rozsudku (článek 43 statutu ESD; článek 129 jednacího řádu Tribunálu); určení nákladů řízení (článek 92 jednacího řádu Tribunálu); právní pomoc (článek 96 jednacího řádu Tribunálu) a oprava rozsudku (článek 84 jednacího řádu Tribunálu).

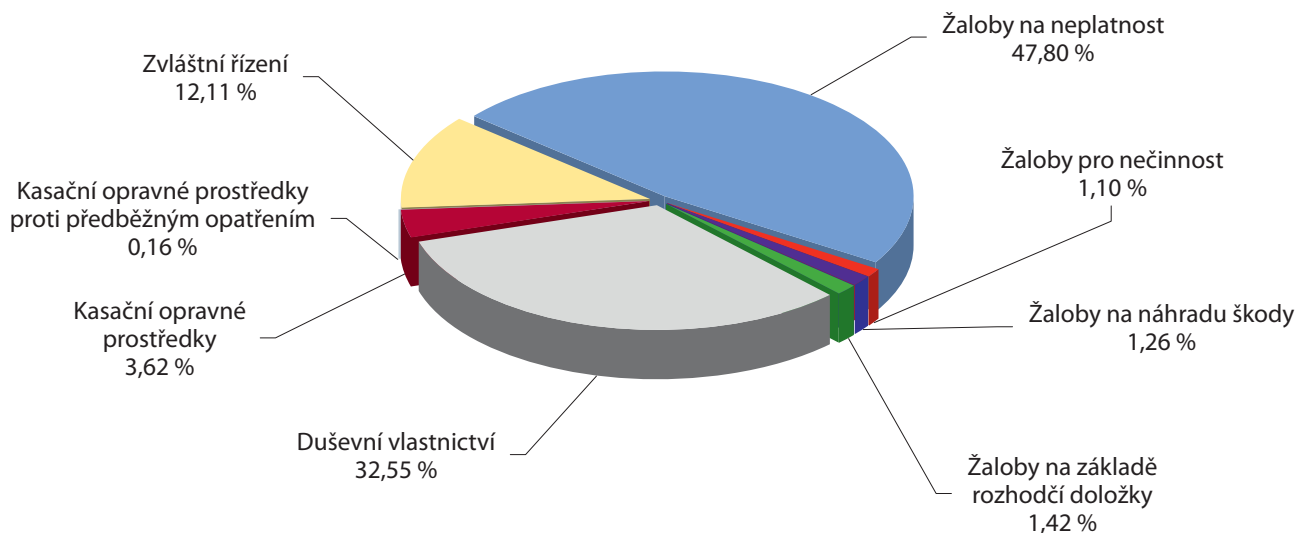
2. Zahájené věci – Povaha řízení (2006–2010)

	2006	2007	2008	2009	2010
Státní podpory	28	37	56	46	42
Hospodářská soutěž	81	62	71	42	79
Veřejná služba	1	2	2		
Duševní vlastnictví	143	168	198	207	207
Ostatní přímé žaloby	135	197	178	158	207
Kasační opravné prostředky	10	27	37	31	23
Kasační opravné prostředky proti předběžným opatřením					1
Zvláštní řízení	34	29	87	84	77
Celkem	432	522	629	568	636

3. Zahájené věci – Povaha žalob (2006–2010)

Rozdělení v roce 2010

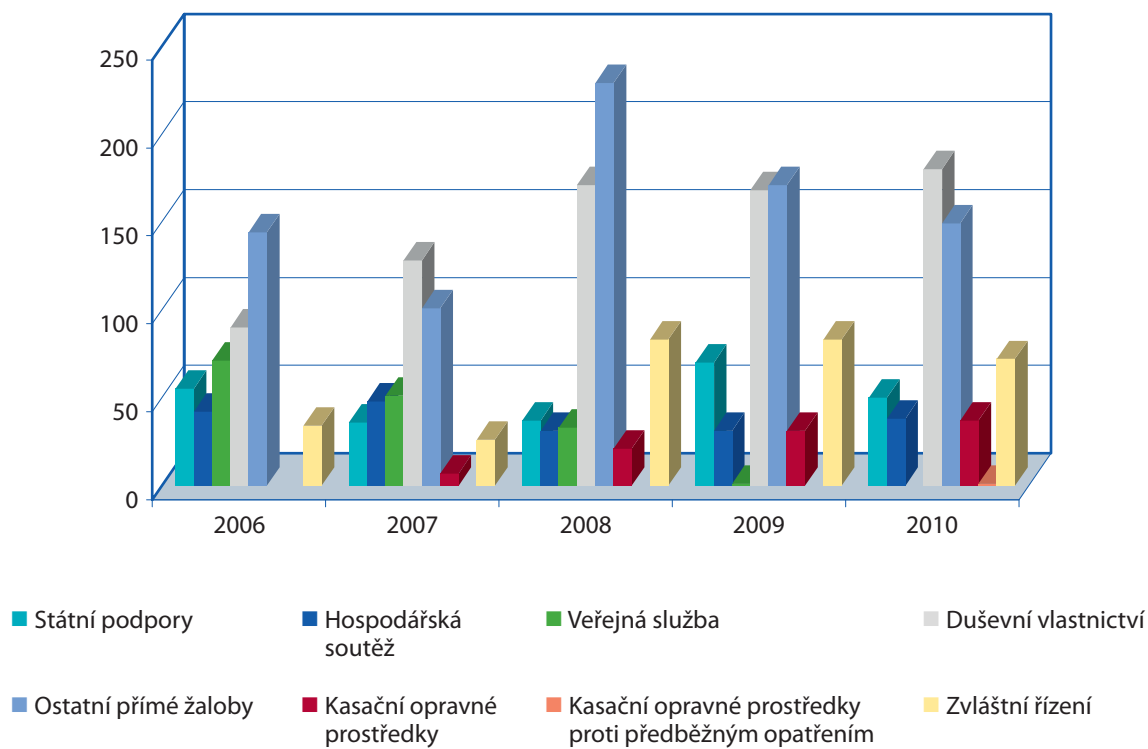
	2006	2007	2008	2009	2010
Žaloby na neplatnost	223	251	269	214	304
Žaloby pro nečinnost	4	12	9	7	7
Žaloby na náhradu škody	9	27	15	13	8
Žaloby na základě rozhodčí doložky	8	6	12	12	9
Duševní vlastnictví	143	168	198	207	207
Veřejná služba	1	2	2		
Kasační opravné prostředky	10	27	37	31	23
Kasační opravné prostředky proti předběžným opatřením					1
Zvláštní řízení	34	29	87	84	77
Celkem	432	522	629	568	636

4. Zahájené věci – Předmět žalob (2006–2010)¹

	2006	2007	2008	2009	2010
Celní unie a společný celní tarif	2	5	1	5	4
Daně	1	2			1
Doprava	1	4	1		1
Duševní a průmyslové vlastnictví	145	168	198	207	207
Energie				2	
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům ...)	1	1		1	
Hospodářská a měnová politika	2				4
Hospodářská soutěž	81	62	71	42	79
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	16	17	6	6	24
Institucionální právo	12	19	23	32	17
Kultura	1	1		1	
Obchodní politika	18	9	10	8	9
Ochrana spotřebitele			2		
Omezující opatření (Vnější činnost)	5	12	7	7	21
Politika rybolovu		5	23	1	19
Právo podniků	1			1	
Přistoupení nových států				1	
Přístup k dokumentům	4	11	22	15	19
Prostor svobody, bezpečnosti a práva		3	3	2	
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)					8
Rozhodčí doložka	8	6	12	12	9
Sbližování právních předpisů		1			
Sociální politika	2	5	6	2	4
Společná zahraniční a bezpečnostní politika					1
Státní podpory	28	37	55	46	42
Svoboda usazování			1		
Veřejné zakázky	14	11	31	19	15
Veřejné zdraví	1	1	2	2	4
Vnější činnost Evropské unie	2	1	2	5	1
Volný pohyb osob	4	4	1	1	1
Volný pohyb služeb	1		3	4	1
Volný pohyb zboží	1	1	1	1	
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír		4		6	3
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport		1			
Zemědělství	26	46	14	19	24
Životní prostředí	9	27	7	4	15
Celkem Smlouva o ES/SFEU	386	464	502	452	533
Celkem Smlouva o ESUO			1		
Celkem Smlouva o ESAE	1				1
Služební řád úředníků	11	29	39	32	25
Zvláštní řízení	34	29	87	84	77
CELKEM	432	522	629	568	636

¹ Vstup v platnost Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) dne 1. prosince 2009 si vyžádal změnu prezentace předmětů řízení. Údaje za období 2006–2009 byly odpovídajícím způsobem změněny.

5. Ukončené věci – Povaha řízení (2006–2010)

	2006	2007	2008	2009	2010
Státní podpory	55	36	37	70	50
Hospodářská soutěž	42	48	31	31	38
Veřejná služba	71	51	33	1	
Duševní vlastnictví	90	128	171	168	180
Ostatní přímé žaloby	144	101	229	171	149
Kasační opravné prostředky		7	21	31	37
Kasační opravné prostředky proti předběžným opatřením					1
Zvláštní řízení	34	26	83	83	72
Celkem	436	397	605	555	527

6. Ukončené věci – Předmět žalob (2010)¹

	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Celní unie a společný celní tarif	1	3	4
Daně		1	1
Doprava	1	1	2
Duševní a průmyslové vlastnictví	132	48	180
Energie		2	2
Hospodářská a měnová politika		2	2
Hospodářská soutěž	26	12	38
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	1	1	2
Institucionální právo	9	17	26
Obchodní politika	8		8
Ochrana spotřebitele		2	2
Omezující opatření (Vnější činnost)	8	2	10
Právo podniků		1	1
Přístup k dokumentům	14	7	21
Rozhodčí doložka	10	2	12
Sociální politika	1	5	6
Státní podpory	28	22	50
Veřejné zakázky	10	6	16
Veřejné zdraví	2		2
Vnější činnost Evropské unie	1	3	4
Volný pohyb služeb		2	2
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	2	1	3
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport	1		1
Zemědělství	9	7	16
Životní prostředí	2	4	6
Celkem Smlouva o ES/SFEU	266	151	417
Služební řád úředníků	22	16	38
Zvláštní řízení		72	72
CELKEM	288	239	527

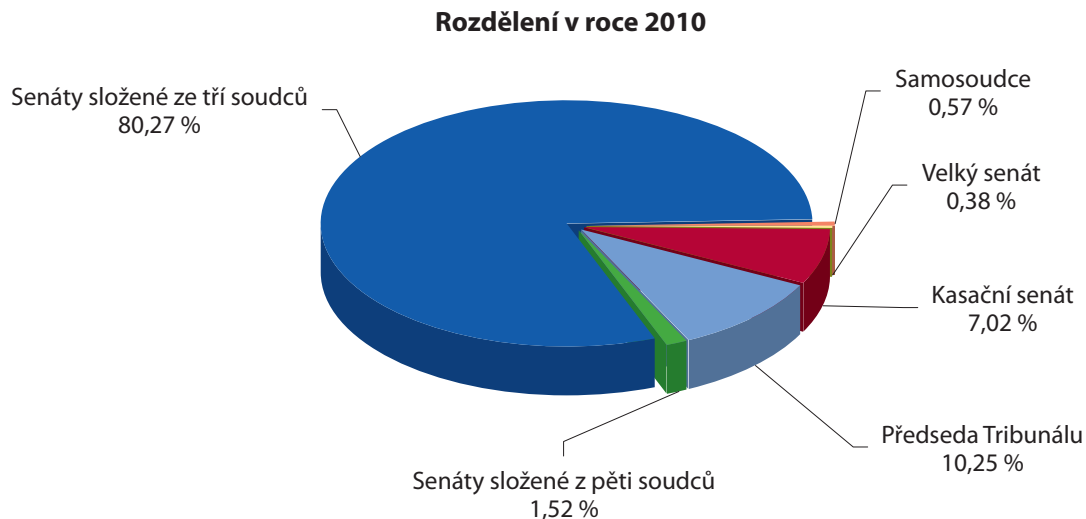
¹ Vstup v platnost Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) dne 1. prosince 2009 si vyžádal změnu prezentace předmětů řízení. Údaje za období 2006–2009 byly odpovídajícím způsobem změněny.

7. Ukončené věci – Předmět žalob (2006–2010)¹ (rozsudky a usnesení)

	2006	2007	2008	2009	2010
Celní unie a společný celní tarif	2	3	6	10	4
Daně	1		2		1
Doprava	2	1	3		2
Duševní a průmyslové vlastnictví	91	129	171	169	180
Energie					2
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům ...)	4		2	2	
Hospodářská a měnová politika	1	1	1		2
Hospodářská soutěž	42	38	31	31	38
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	6	5	42	3	2
Institucionální právo	8	10	22	20	26
Kultura			1	2	
Obchodní politika	13	4	12	6	8
Ochrana spotřebitele					2
Omezující opatření (Vnější činnost)	4	3	6	8	10
Politika rybolovu	24	4	4	17	
Právo podniků	1	1			1
Přidružení zámořských zemí a území	2				
Přistoupení nových států	1			1	
Přístup k dokumentům	7	7	15	6	21
Prostor svobody, bezpečnosti a práva		2	1	3	
Průmyslová politika		1			
Rozhodčí doložka	5	10	9	10	12
Sbližování právních předpisů		1	1		
Sociální politika	5	4	2	6	6
Státní podpory	54	36	37	70	50
Svoboda usazování			1		
Veřejné zakázky	4	7	26	12	16
Veřejné zdraví	3	2	1	1	2
Vnější činnost Evropské unie	5	4	2		4
Volný pohyb osob	4	4	2	1	
Volný pohyb služeb	2	1		2	2
Volný pohyb zboží			2	3	
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	1	1	1	1	3
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport					1
Zemědělství	27	13	48	46	16
Životní prostředí	11	10	17	9	6
Celkem Smlouva o ES/SFEU	330	302	468	439	417
Celkem Smlouva o ESUO	1	10			
Celkem Smlouva o ESAE		1		1	
Služební řád úředníků	71	58	54	32	38
Zvláštní řízení	34	26	83	83	72
CELKEM	436	397	605	555	527

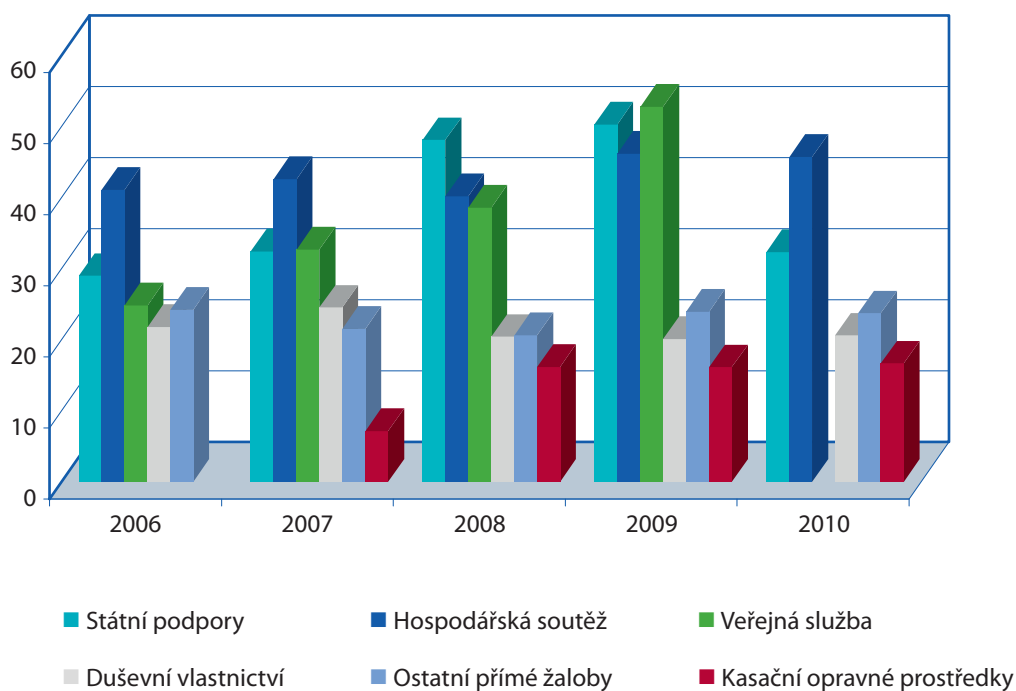
¹ Vstup v platnost Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) dne 1. prosince 2009 si vyžádal změnu prezentace předmětů řízení. Údaje za období 2006–2009 byly odpovídajícím způsobem změněny.

8. Ukončené věci – Soudní kolegia (2006–2010)

	2006			2007			2008			2009			2010		
	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Velký senát				2		2							2		2
Kasační senát				3	4	7	16	10	26	20	11	31	22	15	37
Předseda Tribunálu		19	19		16	16		52	52		50	50		54	54
Senáty složené z pěti soudců	22	33	55	44	8	52	15	2	17	27	2	29	8		8
Senáty složené ze tří soudců	198	157	355	196	122	318	228	282	510	245	200	445	255	168	423
Samosoudce	7		7	2		2							3		3
Celkem	227	209	436	247	150	397	259	346	605	292	263	555	288	239	527

9. Ukončené věci – Délka trvání řízení v měsících (2006–2010)¹ (rozsudky a usnesení)

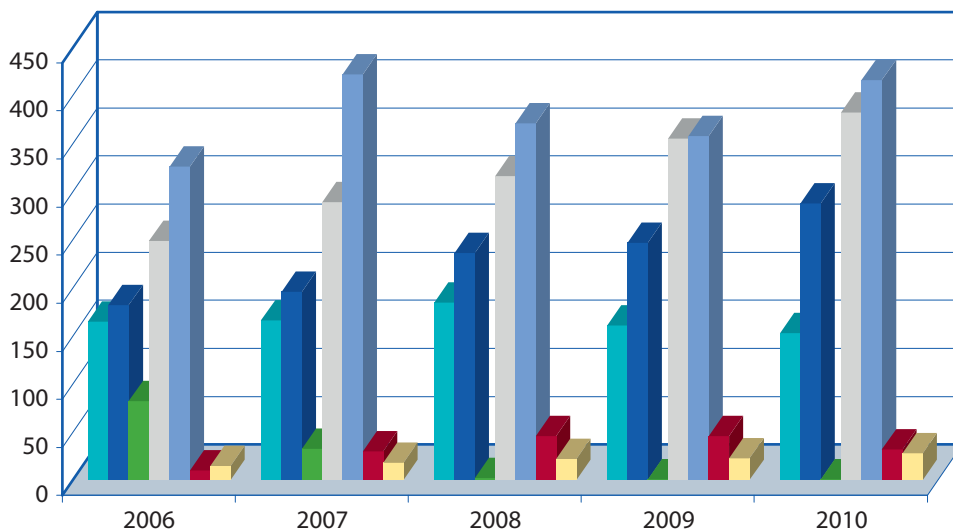

	2006	2007	2008	2009	2010
Státní podpory	29,0	32,4	48,1	50,3	32,4
Hospodářská soutěž	41,1	42,6	40,2	46,2	45,7
Veřejná služba	24,8	32,7	38,6	52,8	
Duševní vlastnictví	21,8	24,5	20,4	20,1	20,6
Ostatní přímé žaloby	24,2	21,5	20,6	23,9	23,7
Kasační opravné prostředky		7,1	16,1	16,1	16,6

¹ Výpočet průměrné délky trvání řízení nezohledňuje: věci, ve kterých bylo rozhodnuto mezitímním rozsudkem; zvláštní řízení; kasační opravné prostředky proti předběžným opatřením; věci postoupené Soudním dvorem v návaznosti na změnu rozdělení pravomocí mezi Soudním dvorem a Tribunálem; věci postoupené Tribunálem v návaznosti na začátek fungování Soudu pro veřejnou službu.

Délka trvání je vyjádřena v měsících a desetinách měsíce.

10. Věci probíhající k 31. prosinci – Povaha řízení (2006–2010)

■ Státní podpory
 ■ Hospodářská soutěž
 ■ Veřejná služba
 ■ Duševní vlastnictví
■ Ostatní přímé žaloby
 ■ Kasační opravné prostředky
 ■ Zvláštní řízení

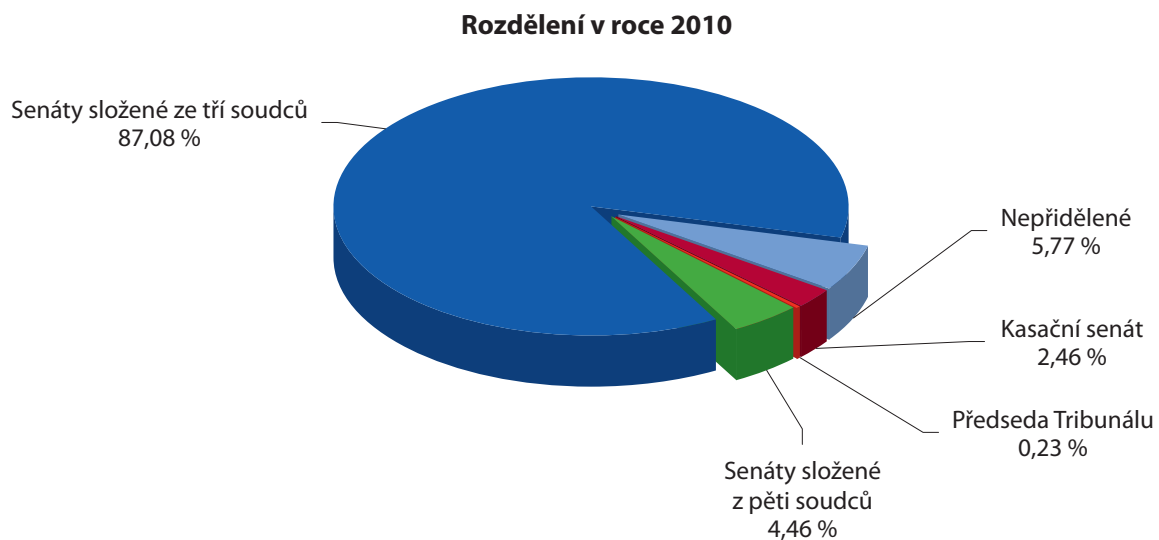
	2006	2007	2008	2009	2010
Státní podpory	165	166	185	161	153
Hospodářská soutěž	182	196	236	247	288
Veřejná služba	82	33	2	1	1
Duševní vlastnictví	249	289	316	355	382
Ostatní přímé žaloby	326	422	371	358	416
Kasační opravné prostředky	10	30	46	46	32
Zvláštní řízení	15	18	22	23	28
Celkem	1 029	1 154	1 178	1 191	1 300

11. Věci probíhající k 31. prosinci – Předmět žalob (2006–2010)¹

	2006	2007	2008	2009	2010
Celní unie a společný celní tarif	14	16	11	6	6
Daně		2			
Doprava	1	4	2	2	1
Duševní a průmyslové vlastnictví	251	290	317	355	382
Energie				2	
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům ...)	4	5	3	2	2
Hospodářská a měnová politika	2	1			2
Hospodářská soutěž	172	196	236	247	288
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	37	49	13	16	38
Institucionální právo	19	28	29	41	32
Kultura	1	2	1		
Obchodní politika	28	33	31	33	34
Ochrana spotřebitele	1	1	3	3	1
Omezující opatření (Vnější činnost)	9	18	19	18	29
Politika rybolovu	4	5	24	8	27
Právo podniků	1			1	
Přístup k dokumentům	24	28	35	44	42
Prostor svobody, bezpečnosti a práva		1	3	2	2
Průmyslová politika	1				
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)					8
Rozhodčí doložka	21	17	20	22	19
Sbližování právních předpisů	1	1			
Sociální politika	5	6	10	6	4
Společná zahraniční a bezpečnostní politika					1
Státní podpory	165	166	184	160	152
Veřejné zakázky	25	29	34	41	40
Veřejné zdraví	3	2	3	4	6
Vnější činnost Evropské unie	6	3	3	8	5
Volný pohyb osob	3	3	2	2	3
Volný pohyb služeb	1		3	5	4
Volný pohyb zboží	2	3	2		
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	1	4	3	8	8
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport		1	1	1	
Zemědělství	85	118	84	57	65
Životní prostředí	23	40	30	25	34
Celkem Smlouva o ES/SFEU	910	1 072	1 106	1 119	1 235
Celkem Smlouva o ESUO	10		1	1	1
Celkem Smlouva o ESAE	2	1	1		1
Služební řád úředníků	92	63	48	48	35
Zvláštní řízení	15	18	22	23	28
CELKEM	1 029	1 154	1 178	1 191	1 300

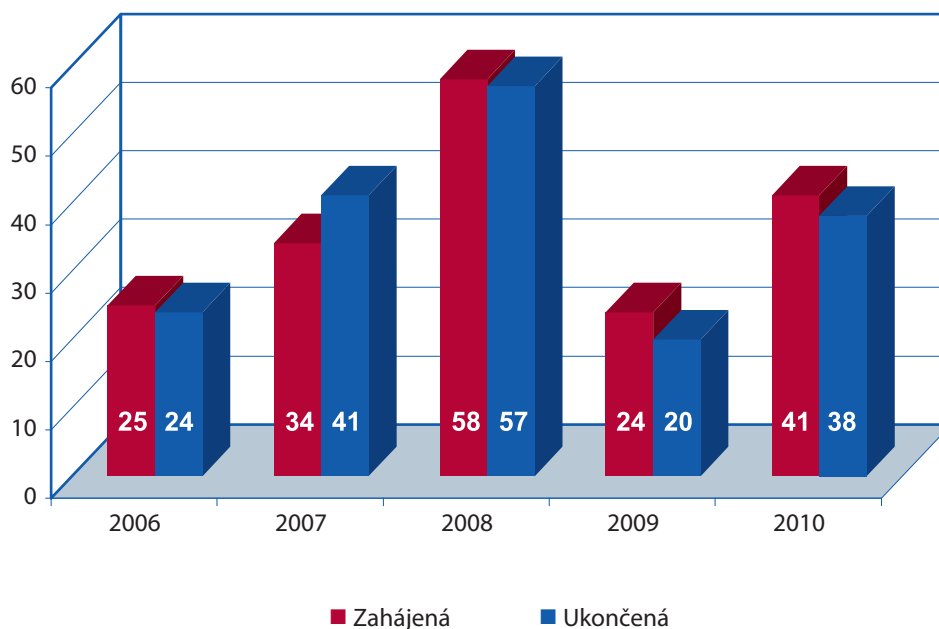
¹ Vstup v platnost Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) dne 1. prosince 2009 si vyžádal změnu prezentace předmětů řízení. Údaje za období 2006–2009 byly odpovídajícím způsobem změněny.

12. Věci projednávané k 31. prosinci – Soudní kolegia (2006–2010)

	2006	2007	2008	2009	2010
Velký senát	2				
Kasační senát	10	30	46	46	32
Předseda Tribunálu	1				3
Senáty složené z pěti soudců	117	75	67	49	58
Senáty složené ze tří soudců	825	971	975	1 019	1 132
Samosoudce	2			2	
Nepřidělené	72	78	90	75	75
Celkem	1 029	1 154	1 178	1 191	1 300

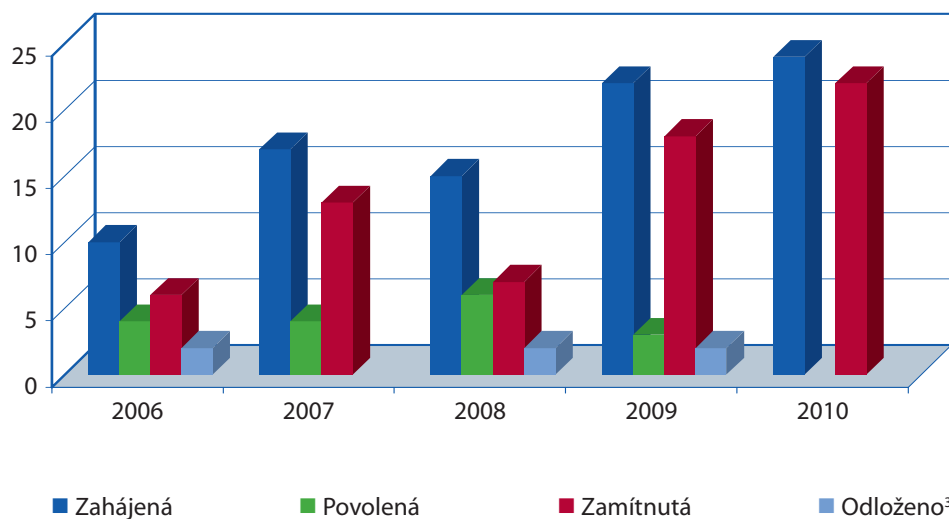
13. Různé – Řízení o předběžných opatřeních (2006–2010)

Rozdělení v roce 2010

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Ukončená řízení o předběžných opatřeních	Směr rozhodnutí		
			Zamítnutí	Souhlas	Vyškrtnutí/ Nevydání rozhodnutí ve věci
Celní unie a společný celní tarif		1	1		
Hospodářská soutěž	8	4	3		1
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost	2	2	2		
Institucionální právo	8	8	6		2
Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (nařízení REACH)	1	1	1		
Rozhodčí doložka	1	2	2		
Služební řád úředníků	2	2		1	1
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	1	1	1		
Státní podpory	7	2	2		
Veřejné zakázky	3	5	5		
Vnější činnost Evropské unie	1	1	1		
Výzkum, technologický rozvoj a vesmír	2	2	2		
Zemědělství	3	4	1	2	1
Životní prostředí	2	3	3		
Celkem	41	38	30	3	5

14. Různé – Zrychlená řízení (2006–2010)^{1 2}

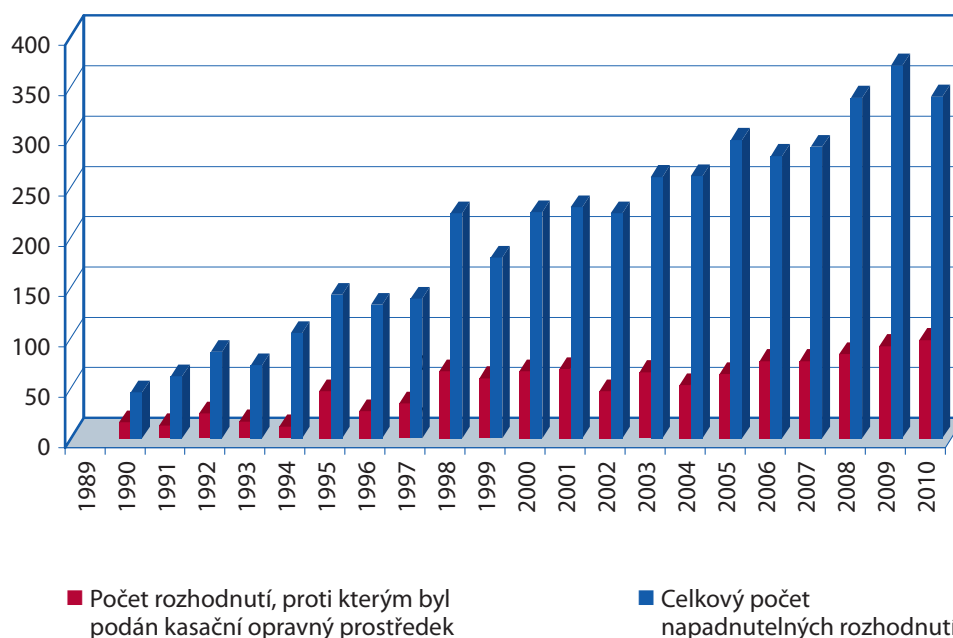
	2006				2007				2008				2009				2010			
	Zahájena	Povolená	Zamítnutá	Odloženo³	Zahájena	Povolená	Zamítnutá	Odloženo³	Zahájena	Povolená	Zamítnutá	Odloženo³	Zahájena	Povolená	Zamítnutá	Odloženo³	Zahájena	Povolená	Zamítnutá	Odloženo³
Finanční předpisy (rozpočet, finanční rámec, vlastní zdroje, boj proti podvodům ...)				2																
Hospodářská soutěž	4	2	2		1		1		1		1		2		2		3		3	
Hospodářská, sociální a teritoriální soudržnost																1			1	
Institucionální právo									1			1	1		1					
Obchodní politika					2	1			1				2		2					
Omezující opatření (Vnější činnost)					3	2	1		4	4			5	1	2	1	10		10	
Přístup k dokumentům					1		1		2		2		4		4					
Řízení													1		1					
Rozhodčí doložka									1			1								
Služební řád úředníků									1				1							
Státní podpory	1				1	2			1	1							7		5	
Veřejné zakázky					2	1			3	1	3		2		2		2		2	
Veřejné zdraví													1		1					
Vnější činnost Evropské unie																	1		1	
Volný pohyb služeb													1	1						
Zemědělství	3	1	3			1			1				2		3					
Životní prostředí	2	1	1		7	1	6						1			1				
Celkem	10	4	6	2	17	4	13	0	15	6	7	2	22	3	18	2	24	0	22	0

¹ Zrychlené projednání věci před Tribunálem může být odsouhlaseno na základě článku 76a jednacího řádu. Toto ustanovení je použitelné od 1. února 2001.

² Vstup v platnost Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) dne 1. prosince 2009 si vyžádal změnu prezentace předmětů řízení. Údaje za období 2006–2009 byly odpovídajícím způsobem změněny.

³ Do kategorie „odloženo“ spadají následující případy: zpětvzetí žádosti, zpětvzetí a případy, kdy je o žalobě rozhodnuto usnesením před tím, než je rozhodnuto o žádosti o projednání věci ve zrychleném řízení.

15. Různé – Rozhodnutí Tribunálu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (1989–2010)

	Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek	Celkový počet napadnutelných rozhodnutí ¹	Procentní podíl rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek
1989			
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	25	86	29 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	143	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	224	30 %
1999	60	180	33 %
2000	67	225	30 %
2001	69	230	30 %
2002	47	224	21 %
2003	66	260	25 %
2004	53	261	20 %
2005	64	297	22 %
2006	77	281	27 %
2007	77	290	27 %
2008	84	339	25 %
2009	92	371	25 %
2010	98	340	29 %

¹ Celkový počet napadnutelných rozhodnutí – rozsudky, usnesení o předběžných opatřeních a o zamítnutí vedlejšího účastenství a všechna usnesení ukončující řízení jiná než usnesení o vyškrtnutí a o postoupení – pro která uplynula lhůta pro podání kasačního opravného prostředku nebo byl kasační opravný prostředek podán.

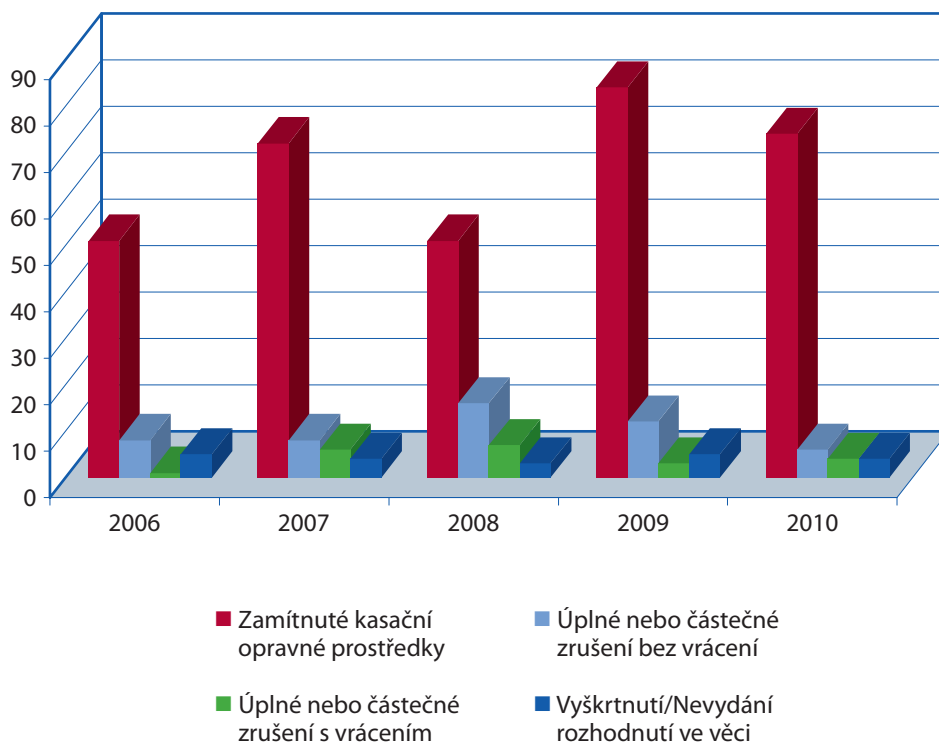
16. Různé – Rozdělení kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru podle povahy řízení (2006–2010)

	2006			2007			2008			2009			2010		
	Kasační opravné prostředky	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Kasační opravné prostředky	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Kasační opravné prostředky	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Kasační opravné prostředky	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Kasační opravné prostředky	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %
Státní podpory	5	21	24 %	11	30	37 %	4	19	21 %	23	51	45 %	17	35	49 %
Hospodářská soutěž	14	41	34 %	13	33	39 %	7	26	27 %	11	45	24 %	15	33	45 %
Veřejná služba	13	62	21 %	10	53	19 %	9	31	29 %	1	3	33 %			
Duševní vlastnictví	18	62	29 %	14	64	22 %	24	105	23 %	25	153	16 %	32	140	23 %
Ostatní přímé žaloby	27	95	28 %	29	110	26 %	40	158	25 %	32	119	27 %	34	132	26 %
Celkem	77	281	27 %	77	290	27 %	84	339	25 %	92	371	25 %	98	340	29 %

17. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2010) (rozsudky a usnesení)

	Zamítnuté kasační opravné prostředky	Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	Vyškrtnutí/Nevydání rozhodnutí ve věci	Celkem
Celní unie a společný celní tarif	2				2
Duševní a průmyslové vlastnictví	23	1	1	3	28
Hospodářská a měnová politika	1				1
Hospodářská soutěž	8	3			11
Institucionální právo	20	2	1		23
Obchodní politika	1				1
Politika rybolovu	1				1
Regionální politika	2				2
Služební řád úředníků	3				3
Sociální politika	1				1
Státní podpory	7		2		9
Volný pohyb osob	1				1
Volný pohyb zboží	1				1
Vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport				1	1
Zemědělství	2				2
Životní prostředí a spotřebitelé	1				1
Celkem	74	6	4	4	88

18. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2006–2010) (rozsudky a usnesení)

	2006	2007	2008	2009	2010
Zamítnuté kasační opravné prostředky	51	72	51	84	74
Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	8	8	16	12	6
Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	1	6	7	3	4
Vyškrtnutí/Nevydání rozhodnutí ve věci	5	4	3	5	4
Celkem	65	90	77	104	88

19. Různé – Obecný vývoj (1989–2010)

Zahájené, ukončené, probíhající věci

	Zahájené věci ¹	Ukončené věci ²	Věci probíhající k 31. prosinci každého roku
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1 117
1998	238	348	1 007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1 174
2005	469	610	1 033
2006	432	436	1 029
2007	522	397	1 154
2008	629	605	1 178
2009	568	555	1 191
2010	636	527	1 300
Celkem	8 611	7 311	

¹ 1989: Soudní dvůr postoupil 153 věcí nově zřízenému Soudu prvního stupně.

1993: Soudní dvůr postoupil 451 věcí z důvodu prvního rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

1994: Soudní dvůr postoupil 14 věcí z důvodu druhého rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

2004–2005: Soudní dvůr postoupil 25 věcí z důvodu třetího rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

² 2005–2006: Soud prvního stupně postoupil 118 věcí nově zřízenému Soudu pro veřejnou službu.

Kapitola III

Soud pro veřejnou službu

A – Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2010

Autor: předseda Soudu Paul Mahoney

1. Ze soudních statistik Soudu pro veřejnou službu vyplývá, že počet zahájených věcí v roce 2010 (139) výrazně vzrostl oproti počtu žalob podaných v letech 2009 (113) a 2008 (111).

Počet ukončených věcí (129) je naopak nižší¹ než v minulém roce (155).

Počet probíhajících věcí² tedy ve srovnání s předchozím rokem mírně vzrostl (185 k 31. prosinci 2010 oproti 175 k 31. prosinci 2009). Prodloužila se i průměrná délka řízení (18,1 měsíce v roce 2010 oproti 15,1 měsíce v roce 2009)³4.

Celkem 24 rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu bylo napadeno kasačním opravným prostředkem před Tribunálem Evropské unie. Deset rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu bylo Tribunálem Evropské unie zcela nebo zčásti zrušeno a šest věcí bylo vráceno Soudu pro veřejnou službu.

Dvanáct věcí skončilo smírným narovnáním, což je nejvyšší číslo od zřízení Soudu pro veřejnou službu⁵. Zdá se tedy, že letošní statistiky svědčí o větším zájmu o tento způsob řešení sporů.

2. V souvislosti s procesními nástroji je třeba uvést, že Soud pro veřejnou službu letos vůbec poprvé využil možnosti, aby rozhodoval samosoudce⁶, kterou mu poskytuje jeho jednací řád⁷.

3. Vzhledem k tomu, že Soud pro veřejnou službu oslavil v roce 2010 páté výročí od svého vzniku, bylo při této příležitosti uspořádáno kolokvium⁸ za účasti soudců, vysokoškolských profesorů a advokátů specializujících se na oblast evropské a mezinárodní veřejné služby, úředníků

¹ Na snížení počtu ukončených věcí měl nepochybně podíl i letošní nárůst procenta věcí ukončených rozsudkem ve srovnání s procentem věcí ukončených usnesením, tedy v odlehčené formě řízení. Dále je třeba přihlídnout k tomu, že Soud pro veřejnou službu nebyl z důvodu trvající absence jednoho ze sedmi soudců plně obsazen.

² Dosud ještě mimo jiné probíhá 15 věcí, které zahájilo celkem 327 úředníků a zaměstnanců proti svým orgánům a jejichž předmětem je zrušení opravných výplatních pásek za období od 1. července do 31. prosince 2009 a rovněž výplatních pásek vystavených počínaje 1. lednem 2010, a to z důvodu, že na těchto výplatních páskách došlo ke zvýšení odměny na základě sazby 1,85 % namísto sazby 3,7 %, která měla vyplývat z článku 65 služebního řádu úředníků Evropské unie (dále jen „služební řád“) a z jeho přílohy XI. Tyto věci úzce souvisejí s věcí *Komise v. Rada* (rozsudek ze dne 24. listopadu 2010, C-40/10), v níž Soudní dvůr zrušil nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1296/2009 ze dne 23. prosince 2009, kterým se s účinkem od 1. července 2009 upravují odměny a důchody úředníků a ostatních zaměstnanců Evropské unie a opravné koeficienty použitelné na tyto odměny a důchody.

³ Doba případného přerušení řízení není zahrnuta.

⁴ Takový nárůst délky řízení musí být nepochybně dán do souvislosti také s nárůstem procenta věcí ukončených rozsudkem ve srovnání s procentem věcí ukončených usnesením.

⁵ Lze říci, že vůbec poprvé uzavřeli účastníci řízení smírné narovnání v rámci řízení o předběžném opatření, a to v souvislosti s otázkou provedení navrhovaného předběžného opatření (věc *De Roos-Le Large v. Komise*, F-50/10 R).

⁶ Této možnosti bylo využito ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 14. prosince 2010, *Marcuccio v. Komise*, F-1/10.

⁷ Článek 14 jednacího řádu.

⁸ Dokumenty z kolokvia budou zveřejněny v průběhu roku 2011 v *Revue universelle des droits de l'homme* (RUDH), Éditions N.P. Engel. Proslovy jsou již k dispozici na internetové stránce Curia.

evropských orgánů a představitelů profesních svazů a stavovských a odborových organizací. Výměna názorů na tomto kolokviu se zcela jistě stane zdrojem inspirace Soudu pro veřejnou službu, zejména v rámci zamýšlené změny jeho jednacího řádu se zřetelem na zkušenosti, kterých nabyl od svého vzniku. V rámci událostí k pátému výročí Soudu pro veřejnou službu byl také uspořádán den „otevřených dveří“ pro zaměstnance orgánu.

4. V následujícím textu jsou uvedena rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, která jsou významná z hlediska procesněprávních a meritorních aspektů. Pokud jde o řízení o předběžném opatření⁹, o náklady řízení a soudní poplatky a o právní pomoc, nedošlo k žádnému významnému posunu, proto se pasáže tradičně věnované těmto otázkám v letošní výroční zprávě neobjeví.

I. Procesněprávní aspekty

Podmínky přípustnosti

1. Postup před zahájením soudního řízení – pravidlo shody mezi stížností a žalobou

V rozsudku ze dne 1. července 2010, *Mandt v. Parlament* (F-45/07*)¹⁰, Soud pro veřejnou službu zmínil pravidlo shody mezi stížností a žalobou tím, že rozhodl, že k porušení pravidla shody dochází pouze v případě, kdy žaloba v soudním řízení mění předmět stížnosti nebo její důvod, pojem důvod přitom musí být vykládán široce. V případě návrhových žádání směřujících ke zrušení určitého aktu je třeba důvodem sporu rozumět zpochybnění vnitřní legality napadeného aktu ze strany žalobce nebo – alternativně – zpochybnění jeho vnější legality. S výhradou námitek protiprávnosti (která má čistě právní povahu a pro neprávnický je stěžejí postřehnutelná) a nepominutelných důvodů proto půjde o změnu důvodu sporu, a tedy o nepřípustnost pro nedodržení pravidla shody pouze tehdy, když žalobce, který ve své stížnosti napadal pouze formální platnost aktu nepříznivě zasahujícího do jeho právního postavení, uvede v žalobě hmotněprávní žalobní důvody, nebo naopak když žalobce poté, co ve své stížnosti napadal legalitu aktu nepříznivě zasahujícího do jeho právního postavení pouze po hmotněprávní stránce, podá žalobu obsahující žalobní důvody týkající se formální platnosti tohoto aktu.

Zde je třeba poukázat na to, že v rozsudku ze dne 23. listopadu 2010, *Bartha v. Komise* (F-50/08*), Soud pro veřejnou službu vůbec poprvé shledal opodstatněným žalobní důvod, který byl prohlášen za přípustný právě s odkazem na výše citovaný rozsudek *Mandt v. Parlament*.

2. Pojem „akt nepříznivě zasahující do právního postavení“

V návaznosti na rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. října 2008, *Mote v. Parlament*, T-345/05, který se týkal zbavení člena Evropského parlamentu imunity spočívající ve vynětí z pravomoci soudů, Soud pro veřejnou službu v rozsudku ze dne 13. ledna 2010, *A a G v. Komise* (spojené věci F-124/05 a F-96/06*), určil, že rozhodnutí, kterým se úředník zbavuje imunity, je aktem nepříznivě zasahujícím do jeho právního postavení. V dané věci však již nebylo přípustné, aby se žalobce svou žalobou na náhradu škody dovolával protiprávnosti rozhodnutí, kterým byl zbaven imunity

⁹ Letos vydal předseda Soudu pro veřejnou službu čtyři usnesení o předběžném opatření (usnesení ze dne 23. února 2010, *Papathanasiou v. OHIM*, F-99/09 R; usnesení ze dne 14. července 2010, *Bermejo Garde v. EHSV*, F-41/10 R; usnesení ze dne 10. září 2010, *Esders v. Komise*, F-62/10 R, a usnesení ze dne 15. prosince 2010, *Böhmcke v. EIB*, F-95/10 R a F-105/10 R). V těchto čtyřech věcech byly návrhy na vydání předběžného opatření zamítnuty.

¹⁰ Rozsudky označené hvězdičkou se překládají do všech úředních jazyků Evropské unie s výjimkou irštiny.

spočívající ve vynětí z pravomoci soudů, protože uvedené rozhodnutí nenapadl ve lhůtách stanovených v článcích 90 a 91 služebního řádu.

Rozsudkem ze dne 23. listopadu 2010, *Gheysens v. Rada* (F-8/10*), Soud pro veřejnou službu určil, že rozhodnutí, kterým se odmítá prodloužení smlouvy uzavřené na dobu určitou, je aktem nepříznivě zasahujícím do právního postavení, který musí být v souladu s článkem 25 služebního řádu odůvodněn, pokud je toto rozhodnutí odlišné od předmětné smlouvy, což je dáno zvláště tehdy, je-li založeno na nových skutečnostech nebo představuje-li stanovisko administrativy vydané na žádost dotyčného zaměstnance a týkající se smluvně zakotvené možnosti smlouvu prodloužit.

3. Legitimní zájem na podání žaloby

V rozsudku ze dne 5. května 2010, *Bouillez a další v. Rada* (F-53/08*). Soud pro veřejnou službu potvrdil, že úředníci připadající v úvahu pro povýšení do určité platové třídy mají v zásadě osobní zájem na tom, aby napadli nejen rozhodnutí o svém nepovýšení, ale také rozhodnutí, kterými byli do uvedené platové třídy povýšeni jiní úředníci.

4. Lhůty

V rozsudku ze dne 30. září 2010, *Lebedef a Jones v. Komise* (F-29/09*), který se týkal sporu o legalitu ustanovení obsaženého v čl. 3 odst. 5 prvním pododstavci přílohy XI služebního řádu, podle nějž se nejen v Belgii (co je referenční země pro určování výše životních nákladů), ale ani v Lucembursku nepoužijí žádné opravné koeficienty, Soud pro veřejnou službu nejprve připomněl judikaturu, podle níž úředník, který ve lhůtách pro podání stížnosti a žaloby nenapadl výplatní pásku, v níž se poprvé konkretizuje provedení aktu s obecnou působností o stanovení peněžních nároků, nemůže po uplynutí uvedených lhůt platně napadat pozdější výplatní pásy s tím, že vůči nim bude namítat tutéž protiprávnost, jakou byla stížena první výplatní páska. V této věci však Soud pro veřejnou službu shledal, že žalobci vyjadřují výhrady hlavně vůči tomu, že Komise trvá na použití čl. 3 odst. 5 prvního pododstavce přílohy XI služebního řádu, aniž provedla studii o případném rozdílu v kupní síle mezi Bruselem a Lucemburkem, ačkoli žalobci poukazují na nové hospodářské okolnosti, které již podle nich neodůvodňují použití tohoto ustanovení zejména z hlediska zásady rovného zacházení. Soud pro veřejnou službu kromě toho připomněl procesní potíže, s nimiž by se potýkal jednotlivec, který by hodlal podat proti orgánu na základě článku 265 SFEU žalobu pro nečinnost s cílem dosáhnout zrušení ustanovení právního předpisu přijatého zákonodárcem Unie. Soud pro veřejnou službu za těchto podmínek určil, že pokud by byla na základě výše uvedené judikatury vyloučena možnost úředníka napadnout svou výplatní pásku z důvodu takové změny skutkových okolností, jako je změna hospodářských podmínek, a to tak, že při této příležitosti uplatní námitku protiprávnosti vůči ustanovení služebního řádu, které se sice v okamžiku svého přijetí jeví jako podložené, nicméně podle dotyčného úředníka se z důvodu této změny okolností stalo protiprávním, vedlo by to k tomu, že uplatnění žaloby k zajištění dodržování obecné zásady rovného zacházení uznané právem Unie by bylo takřka nemožné, což by nepřiměřeně zasahovalo do práva na účinnou soudní ochranu.

Ohledně doručování rozhodnutí doporučeným dopisem Soud pro veřejnou službu v usnesení ze dne 16. prosince 2010, *AG v. Parlament* (F-25/10), určil, že pokud adresát doporučeného dopisu, kterého poštovní doručovatel v bydlišti nezastihl, zůstane nečinný nebo si nevyzvedne dopis ve lhůtě, po kterou je obvykle uložen na poště, je třeba mít za to, že předmětné rozhodnutí bylo svému adresátovi řádně doručeno uplynutím této lhůty. Kdyby se totiž připustilo, že takové chování adresáta brání řádnému doručení rozhodnutí doporučeným dopisem, byly by záruky, které tento způsob doručování poskytuje, značně oslabeny, přestože se jedná o zvláště bezpečný a objektivní způsob doručování správních aktů. V takovém případě by také měl adresát jistý prostor

ke stanovení počátku lhůty pro podání žaloby, přestože účastníci řízení s touto lhůtou nemohou disponovat a tato lhůta musí splňovat požadavky právní jistoty a řádného výkonu spravedlnosti. Nicméně domněnka, že rozhodnutí bylo adresátovi doručeno uplynutím obvyklé lhůty, po kterou bývá doporučený dopis uložen na poště, není absolutní. Platí za předpokladu, že úřad prokáže řádnost doručení doporučeným dopisem, konkrétně ponecháním oznámení o uložení zásilky na poslední adresátem uvedené adrese. Tato domněnka navíc není nevyvratitelná. Adresát může mimo jiné prokázat, že mu bylo znemožněno řádně se seznámit s oznámením o uložení zásilky, zejména z důvodu nemoci nebo v případě vyšší moci nezávislé na jeho vůli.

Důvěrné dokumenty

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 15. dubna 2010, *Matos Martins v. Komise* (F-2/07), Soud pro veřejnou službu konstatoval, že některé z dokumentů, o jejichž předložení žalobce požádal prostřednictvím organizačního procesního opatření, jsou vůči němu důvěrné, a určil, že přístup k uvedeným dokumentům bude mít jen advokát dotyčného, a nikoli sám žalobce, s tím, že nahlížení do těchto dokumentů proběhne v prostorách soudní kanceláře a že nebude povoleno pořizování opisů z uvedených dokumentů.

Dvěma usneseními, a to ze 17. března 2010 a 20. května 2010, vydanými ve věci *Missir Mamachi di Lusignano v. Komise* (F-50/09)¹¹ Soud pro veřejnou službu nařídil žalované, aby předložila některé dokumenty zařazené jako „EU – vyhrazené“, a upřesnil bezpečnostní opatření, jimiž se má přístup k těmto dokumentům řídit, přitom mimo jiné zdůraznil, že žalobci ani jeho advokátovi nebude povoleno do těchto písemností nahlížet. Soud pro veřejnou službu mimo jiné upřesnil, že kdyby chtěl řešení sporu založit na předmětných dokumentech, musel by se zabývat podmínkami použití zásady kontradiktornosti řízení a ustanovení čl. 44 odst. 1 jednacího řádu v dané věci, neboť tato zásada a zmíněná ustanovení mohou znamenat, že žalobce má mít k uvedeným dokumentům alespoň částečně přístup¹².

Uplatnění žalobního důvodu i bez návrhu

V jedenácti rozsudcích ze dne 29. června 2010¹³ Soud pro veřejnou službu připomněl, že dodržování práva na obhajobu je podstatnou procesní náležitostí, jejíž porušení lze uplatnit i bez návrhu, a v dané věci z důvodu porušení této zásady zrušil rozhodnutí Evropského policejního úřadu (Europol), kterými bylo v případě žalobců odmítnuto uzavření smlouvy na dobu neurčitou.

II. Meritorní aspekty

Obecné zásady

1. Mimosmluvní odpovědnost orgánů

V rozsudku *Nanopoulos v. Komise* (rozsudek ze dne 11. května 2010, F-30/08*, proti kterému byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu Evropské unie), Soud pro veřejnou službu

¹¹ V této věci dosud nebylo vydáno rozhodnutí, kterým se řízení ukončuje.

¹² Výše uvedené usnesení ze dne 17. března 2010.

¹³ Rozsudky vydané ve věcech F-27/09, F-28/09, F-34/09, F-35/09, F-36/09, F-37/09, F-38/09, F-39/09, F-41/09, F-42/09, F-44/09.

připomněl, že mimosmluvní odpovědnost orgánů, je-li uplatněna na základě článku 236 ES (nyní po změně Lisabonskou smlouvou článku 270 SFEU), může být založena z důvodu samotné protiprávnosti aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení (nebo jednání, které nemá charakter rozhodnutí), a to aniž by bylo potřeba zjišťovat, zda se jedná o dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům. Soud pro veřejnou službu upřesnil, že tato judikatura nevylučuje, aby soud posoudil rozsah posuzovací pravomoci administrativy v dané oblasti; naopak toto kritérium je základním parametrem při přezkumu legality rozhodnutí nebo daného jednání, jelikož přezkum legality vykonávaný soudem a jeho rozsah závisí na rozsahu volného prostoru pro uvážení, který má administrativa v závislosti na použitelném právu a požadavcích řádného fungování, které jsou na administrativu kladeny.

V rozsudku ze dne 9. března 2010, *N v. Parlament* (F-26/09), Soud pro veřejnou službu nejprve připomněl, že zrušení úředníkem napadeného aktu představuje samo o sobě odpovídající a v zásadě dostatečnou nápravu jakékoli nemajetkové újmy, která mu mohla vzniknout, nato upřesnil případy, v nichž soud Unie připustil některé výjimky z tohoto pravidla. Soud pro veřejnou službu takto upřesnil, že zrušení protiprávního aktu administrativy nemůže představovat plnou nápravu vzniklé nemajetkové újmy zaprvé tehdy, obsahuje-li tento akt vysloveně negativně hodnocení schopností žalobce, které by jej mohlo ranit, zadruhé tehdy, je-li protiprávnost zvláště závažná, a zatřetí, pokud zrušení aktu postrádá užitečný účinek.

2. Základní práva a obecné zásady práva veřejné služby

a) Základní právo na nedotknutelnost obydlí

V rozsudku ze dne 9. června 2010, *Marcuccio v. Komise* (F-56/09), Soud pro veřejnou službu připomněl, že základní právo na nedotknutelnost obydlí fyzických osob platí v právním řádu Unie jakožto obecná zásada společná právním řádům členských států a že Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“), na kterou odkazuje čl. 6 odst. 2 SEU, ve svém čl. 8 odst. 1 mimoto stanoví, že „[k]aždý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence“. V dané věci bylo shledáno, že administrativa tím, že vstoupila do žalobcova služebního bytu bez dodržení formálních náležitostí, porušila právo dotyčného pokojně užívat svůj majetek a jeho právo na respektování obydlí a soukromého života, a že takový nesprávný postup může zakládat odpovědnost žalované.

b) Presumpce neviny

Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 23. listopadu 2010, *Wenig v. Komise* (F-75/09), byl Soudu pro veřejnou službu předložen žalobní důvod, v jehož rámci žalobce tvrdil, že Komise porušila zásadu presumpce neviny tím, že odmítla vyhovět jeho žádostem o poskytnutí pomoci, neboť dle jeho názoru takové odmítnutí implicitně znamenalo, že se podle Komise skutečně dopustil některých skutků, o nichž informoval jistý novinový článek. Soud pro veřejnou službu nejprve připomněl, že zásada presumpce neviny zakotvená v čl. 6 odst. 2 EÚLP není pouhou procesní zárukou v trestním řízení, ale že její význam je širší a vyžaduje, aby žádný zástupce státu neprohlásil o osobě, že se dopustila trestného činu, do doby, než je její vina soudně prokázána. V dané věci pak určil, že dotyčný nemůže oprávněně tvrdit, že Komise jen tím, že mu odmítla poskytnout pomoc, porušila zásadu presumpce neviny, neboť Komise neučinila žádné prohlášení, z něhož by bylo možné usuzovat, že se žalobce z jejího pohledu dopustil nebo mohl dopustit trestného činu.

c) Povinnost jednat s náležitou péčí

V rozsudku ze dne 28. října 2010, *U v. Parlament* (F-92/09*), Soud pro veřejnou službu upřesnil, že povinnost jednat s náležitou péčí ukládá administrativě, aby v případě pochybností o tom, zda potíže, s nimiž se úředník potýká při plnění svěřených úkolů, mají původ v jeho zdravotním stavu, postupovala s veškerou řádnou péčí, aby tyto pochybnosti rozptýlila, a to ještě před tím, než bude vydáno rozhodnutí o propuštění uvedeného úředníka. Povinnosti, které administrativě vznikají na základě povinnosti jednat s náležitou péčí, jsou navíc podstatně zesíleny, jedná-li se o zvláštní situaci úředníka, u nějž jsou dány pochybnosti o jeho duševním zdraví, a tedy o jeho schopnosti hájit odpovídajícím způsobem své vlastní zájmy.

3. Použití mezinárodního práva soukromého orgánem Unie

Ve výše uvedeném rozsudku *Mandt v. Parlament* Soud pro veřejnou službu upřesnil, že v případě, kdy má orgán použít ustanovení odkazující na osobní stav, nemá administrativa povinnost určovat rozhodné právo nebo příslušný právní řád čistě postupem podle mezinárodního práva soukromého, ale stačí, když jako hraniční určovatel použije existenci „velmi těsného“ pouta k danému sporu.

V této věci si dvě osoby nárokovaly jakožto pozůstalí manželé téže zemřelé úřednice přiznání pozůstalostního důchodu podle článku 79 služebního řádu, Parlament v této situaci rozhodl, že se uvedený důchod mezi oba žadatele rozdělí. Soud pro veřejnou službu nejprve žalobu podanou jedním z těchto dvou žadatelů odmítl jako nepřípustnou (usnesení ze dne 23. května 2008, *Braun-Neumann v. Parlament*, F-79/07) a následně žalobu podanou druhým žadatelem v meritu zamítl, nevyhověl přitom zejména žalobnímu důvodu směřujícímu k tomu, aby bylo prvnímu žalobci odepřeno postavení pozůstalého manžela jako takové (Soud pro veřejnou službu v tomto ohledu uvedl, že tato osoba je považována za pozůstalého manžela podle práva a právního řádu země, která vykazuje velmi těsné pouto jak k této osobě, tak ke sporu jako celku), ani žalobnímu důvodu, podle kterého má mít v případě dvou pozůstalých manželů každý z nich právo na celý pozůstalostní důchod. Soud pro veřejnou službu měl tedy za to, že se Parlament, který se potýkal s legislativní mezerou, přijetím výše uvedeného řešení nedopustil nesprávného právního posouzení.

Práva a povinnosti úředníka

1. Povinnost poskytnout pomoc

Ve výše uvedeném rozsudku *Wenig v. Komise* bylo určeno, že administrativa nemůže být povinna poskytnout v rámci trestního řízení pomoc úředníkovi, který je na základě konkrétních a relevantních skutečností podezřelý ze závažného porušování svých pracovních povinností a s nímž může být z tohoto důvodu vedeno disciplinární řízení, i kdyby k nerespektování těchto závazků došlo z důvodu protiprávního jednání třetích osob.

2. Přístup úředníka k dokumentům, které se ho týkají

Ve výše uvedeném rozsudku *A a G v. Komise* Soud pro veřejnou službu upřesnil vztah mezi ustanoveními článku 26 služebního řádu týkajícími se práva na přístup úředníka k jeho osobnímu spisu, ustanoveními týkajícími se přístupu úředníka k jeho zdravotnické dokumentaci, jako jsou ustanovení upravená ve společných pravidlech o pojištění úředníků Evropských společenství pro případ úrazu a nemoci z povolání, a ustanoveními nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43).

Služební postup úředníka

1. Výběrová řízení

V rozsudku ze dne 15. června 2010, *Pachtitis v. Komise* (F-35/08*, proti kterému byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu Evropské unie), Soud pro veřejnou službu zrušil rozhodnutí Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO), jímž byl žalobce vyloučen ze seznamu kandidátů, kteří získali nejlepší výsledky ve vstupních testech v rámci otevřeného výběrového řízení, a to z důvodu nepřislušnosti úřadu EPSO k přijetí takového rozhodnutí. Soud pro veřejnou službu totiž rozhodl, že jelikož nedošlo ke změně služebního řádu, která by výslovně svěřila EPSO úkoly až dosud připadající výběrové komisi, nemá EPSO pravomoc vykonávat takové úkoly, zejména pak úkoly, které – pokud jde o přijímání úředníků – zasahují do určení obsahu zkoušek a jejich opravy, včetně zkoušek ve formě testů s otázkami s mnohočetným výběrem, i když byly tyto testy prezentovány jako „vstupní“ testy pro kandidáty k písemným a ústním zkouškám výběrového řízení.

Ve výše uvedeném rozsudku *Bartha v. Komise* Soud pro veřejnou službu v několika ohledech zpřesnil ustanovení čl. 3 pátého pododstavce přílohy III služebního řádu, který stanoví, že jestliže se výběrová komise skládá z více než čtyř členů, pak je každé pohlaví zastoupeno alespoň dvěma členy. Soud pro veřejnou službu především upřesnil, že dodržení tohoto pravidla musí být ověřeno při sestavování výběrové komise, jejíž složení vyplývá ze seznamu zveřejněného orgánem nebo orgány pořádajícími výběrové řízení, a že je třeba vzít v úvahu pouze hlavní členy výběrové komise.

2. Postupy povyšování

Ve výše uvedeném rozsudku *Bouillez a další v. Rada* bylo upřesněno, že z ustanovení čl. 45 odst. 1 služebního řádu vyplývá, že míra služební odpovědnosti úředníků připadajících v úvahu pro povýšení je jednou ze tří relevantních skutečností, k nimž musí administrativa přihlédnout při zvažování srovnatelných zásluh uvedených úředníků. Výraz „případně“ uvedený v čl. 45 odst. 1 větě čtvrté služebního řádu pouze znamená, že i když se má v zásadě za to, že zaměstnanci stejné platové třídy mají rovnocennou služební odpovědnost, platí, že když tomu tak v konkrétním případě není, musí být k této okolnosti při povyšování přihlédnuto.

Soud pro veřejnou službu, který v dané věci shledal opodstatněným žalobní důvod vycházející z porušení čl. 45 odst. 1 služebního řádu, nejprve připomněl, že soud Unie připustil, že pokud z aktu, který musí být zrušen, má prospěch třetí osoba, což je dáno v případě zápisu na seznam uchazečů vhodných k přijetí, rozhodnutí o povýšení nebo rozhodnutí o jmenování na pracovní místo, které má být obsazeno, je na soudu, aby předtím ověřil, zda by zrušení nepředstavovalo nepřiměřenou sankci za protiprávnost, k níž došlo. Soud pro veřejnou službu dále připomněl, že v oblasti povyšování provádí soud Unie přezkum každého jednotlivého případu. Zaprvé zohledňuje povahu protiprávnosti, k níž došlo. Zadruhé provádí vážení zájmů. Při vážení zájmů soud zohledňuje předně zájem, který mají žalobci na tom, aby byla legálně a úplně obnovena jejich práva, dále zájmy protiprávně povýšených úředníků a konečně služební zájem.

V rozsudku ze dne 15. prosince 2010, *Almeida Campos a další v. Rada* (F-14/09), Soud pro veřejnou službu určil, že orgán oprávněný ke jmenování (dále jen „OOJ“) nebyl oprávněn zkoumat zvlášť zásluhy úředníků téže platové třídy podle toho, zda podle starého služebního řádu patřili do kategorie A, nebo do jazykové služby LA, neboť zákonodárce rozhodl, že jedni i druzí patří podle nového služebního řádu do jediné funkční skupiny administrátorů.

Pracovní podmínky úředníka

V rozsudku ze dne 30. listopadu 2010, *Taillard v. Parlament* (F-97/09), bylo upřesněno, že jelikož nemoci mohou procházet vývojem, nelze tvrdit, že výsledky posouzení, při němž byl učiněn závěr, že úředník je způsobilý k výkonu práce, jsou nadále platné i tehdy, když tento úředník později předloží nové lékařské potvrzení. Ohledně rizika, že postup lékařského vyšetření bude obcházen postupným předkládáním dalších lékařských potvrzení k téže nemoci, Soud pro veřejnou službu měl za to, že je-li to nezbytné, zejména existují-li známky zneužití ze strany žalobce, může dotyčný orgán přistoupit k příslušnému disciplinárnímu řízení.

Příjmy a sociální zabezpečení úředníků

1. Odměňování

V rozsudku ze dne 14. října 2010, *W v. Komise* (F-86/09*), byl Soudu pro veřejnou službu předložen návrh na zrušení rozhodnutí Komise, kterým bylo zaměstnanci odmítnuto vyplácení příspěvku na domácnost z důvodu, že pár tvořený tímto zaměstnancem a jeho partnerem téhož pohlaví v jiném než manželském svazku nesplňuje podmínku stanovenou v čl. 1 odst. 2 písm. c) bodě iv) přílohy VII služebního řádu, neboť měl možnost uzavřít právoplatné manželství v Belgii. Žalobce, který měl dvojí státní příslušnost, a to belgickou a marockou, nicméně vůči administrativě namítal, že vzhledem k jeho marocké státní příslušnosti bylo toto manželství nemožné, protože uzavřením manželství s osobou téhož pohlaví se v Maroku vystavuje nebezpečí trestního stíhání na základě článku 489 marockého trestního zákona, který postihuje homosexualitu. Na základě judikatury Evropského soudu pro lidská práva Soud pro veřejnou službu určil, že pravidla služebního řádu, podle nichž se nárok na příspěvek na domácnost vztahuje i na úředníky registrované jako stálí partneři v jiném než manželském svazku, je třeba vykládat takovým způsobem, aby bylo zaručeno, že toto právo nezůstane jen teoretické, ale bude konkrétní a účinné. V dané věci Soud pro veřejnou službu konstatoval, že takové ustanovení vnitrostátního práva, jako je článek 489 marockého trestního zákona, který postihuje homosexuální chování, aniž rozlišuje podle místa, kde k němu došlo, představuje riziko, že možnost uzavřít manželství, a tedy i nárok na příspěvek na domácnost budou jen teoretické. Soud pro veřejnou službu proto zrušil rozhodnutí žalované, kterým bylo odmítnuto vyplácení tohoto příspěvku žalobci.

2. Sociální zabezpečení

V rozsudku ze dne 1. července 2010, *Füller-Tomlinson v. Parlament* (F-97/08, proti kterému byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu Evropské unie), Soud pro veřejnou službu zamítl námitku, jejímž prostřednictvím se žalobkyně dovolávala protiprávnosti evropské stupnice pro hodnocení zásahů do fyzické a psychické integrity, která je součástí společných pravidel o pojištění pro případ úrazu a nemoci z povolání, jež vstoupila v platnost dne 1. ledna 2006.

V rozsudku ze dne 14. září 2010, *AE v. Komise* (F-79/09), Soud pro veřejnou službu, jemuž byla podána žaloba na náhradu škody s poukazem na nepřiměřenou délku řízení o uznání nemoci z povolání, připomněl, že Komise jakožto orgán nese odpovědnost za to, že členové lékařských komisí budou plnit svou povinnost jednat s náležitou péčí.

V rozsudku ze dne 23. listopadu 2010, *Marcuccio v. Komise* (F-65/09), Soud pro veřejnou službu zamítl námitku protiprávnosti namířenou proti kritériím pro vymezení závažné nemoci ve smyslu článku 72 služebního řádu, jimiž jsou ohrožení života, chronický vývoj, potřeba přijetí náročných diagnostických nebo terapeutických opatření a existence nebo riziko závažného postižení. Tímto rozsudkem též upřesnil, že pojem „duševní choroba“ ve smyslu článku 72 služebního řádu se

může vztahovat pouze na nemoci, které objektivně vykazují jistou závažnost, a nikoli na veškeré psychologické a psychiatrické potíže bez ohledu na jejich závažnost.

V rozsudku ze dne 1. prosince 2010, *Gagalis v. Rada* (F-89/09), bylo upřesněno, že jak čl. 73 odst. 3 služebního řádu, tak čl. 9 odst. 1 třetí pododstavec pravidel o pojištění pro případ úrazu je třeba vykládat v tom smyslu, že upravují pouze doplňkové hrazení výdajů vynaložených na výkony, na které se vztahuje článek 72 služebního řádu, a to poté, co byla nahrazena ta část výdajů, která se hradí ze systému zdravotního pojištění. Systém úrazového pojištění je jen doplňkový, a nehradí se z něj tedy žádné výdaje vynaložené na výkony, na které se nevztahuje systém zdravotního pojištění, s výjimkou těch, které jsou uvedeny v odstavci 2 uvedeného článku 9 a které z tohoto důvodu nebyly hrazeny ze systému zdravotního pojištění.

Disciplinární opatření

Ve výše uvedeném rozsudku *A a G v. Komise* bylo upřesněno, že pokud bylo disciplinární řízení ukončeno, aniž byla dotyčnému úředníkovi uložena disciplinární sankce, nemůže tato okolnost bránit evropskému soudu ve výkonu přezkumu legality rozhodnutí o zahájení disciplinárního řízení proti dotyčnému. Za účelem ochrany práv dotyčného úředníka je třeba mít za to, že OJY vykonal své pravomoci protiprávně nejen v případě důkazu o zneužití pravomoci, ale také při neexistenci dostatečně konkrétních a relevantních okolností naznačujících, že se dotyčná osoba dopustila disciplinárního pochybení. V tomtéž rozsudku byla také opět potvrzena zásada, podle níž musí disciplinární řízení trvat přiměřenou dobu. Povinnost disciplinárního orgánu jednat s náležitou péčí se týká jak zahájení disciplinárního řízení, tak jeho vedení.

Pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropské unie

1. Propuštění zaměstnance, s nímž byla uzavřena smlouva na dobu neurčitou

V rozsudcích ze dne 9. prosince 2010, *Schuerings v. ETF* (F-87/08) a *Vandeuren v. ETF* (F-88/08), Soud pro veřejnou službu nejprve upřesnil, že kdyby se zaměstnavateli umožnilo ukončit bez platného důvodu pracovní právní vztah uzavřený na dobu neurčitou, bylo by to v rozporu se stabilitou, kterou se vyznačují smlouvy uzavřené na dobu neurčitou, a se samotnou podstatou tohoto druhu smluv, načež určil, že zúžení rozsahu činnosti agentury lze považovat za platný důvod k propuštění, ovšem za podmínky, že v uvedené agentuře neexistuje pracovní místo, na které by mohl být dotyčný zaměstnanec přidělen. Když administrativa posuzuje, zda může být zaměstnanec přidělen na jiné, současné nebo budoucí pracovní místo, musí porovnat zájem služby, který velí, aby byla přijata osoba, která má nejlepší schopnosti pro obsazení pracovního místa, se zájmem zaměstnance, který má být propuštěn. Při tom musí v rámci svého posouzení zohlednit různá kritéria, mimo jiné požadavky na pracovní místo z hlediska kvalifikace a předpokladů zaměstnance, to, zda pracovní smlouva s dotyčným zaměstnancem upřesňuje, že se přijímá na určité konkrétní pracovní místo, jeho hodnotící zprávy, jakož i jeho věk, dobu strávenou ve službě a počet let, kolik mu zbývá přispívat do důchodového systému, než bude moci uplatnit své důchodové nároky.

2. Propuštění zaměstnance po uplynutí zkušební doby

V rozsudku ze dne 24. února 2010, *Menghi v. ENISA* (F-2/09), poskytl Soud pro veřejnou službu upřesnění ohledně rozhodnutí o propuštění, a to v případě, kdy se jedná o propuštění dočasněho zaměstnance po uplynutí zkušební doby. Soud pro veřejnou službu zaprvé uvedl, že každé rozhodnutí nepříznivě zasahující do právního postavení zaměstnance, které bylo vydáno v souvislosti s jeho morálním obtěžováním, není nutně protiprávní jen proto, že bylo takové obtěžování prokázáno. K tomu je ještě zapotřebí, aby mezi předmětným obtěžováním a důvody

napadeného rozhodnutí byla dána souvislost. Soud pro veřejnou službu zadruhé uvedl, že vůči rozhodnutí o propuštění se nelze úspěšně dovolávat porušení ustanovení článku 24 služebního řádu, který se týká povinnosti poskytnout pomoc. Tato povinnost může být porušena pouze v případě administrativního rozhodnutí, které obsahově souvisí s povinností poskytnout pomoc, tj. v případě rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí pomoci nebo za určitých mimořádných okolností v případě, kdy je zaměstnanci odepřeno bezprostřední poskytnutí pomoci. Předmět rozhodnutí o propuštění však nespadá do působnosti článku 24 služebního řádu, a nesouvisí tedy s povinností poskytnout pomoc, která je v tomto článku upravena. Soud pro veřejnou službu konečně uvedl, že ustanovení obsažená v čl. 22a odst. 3 služebního řádu – podle kterých úředník „nesmí utrpět žádnou újmu ze strany orgánu“ v důsledku poskytnutí informací týkajících se skutečností vyvolávajících domněnku existence případné protiprávní činnosti nebo chování, které může poukazovat na závažné porušení služebních povinností úředníků Unie, „za předpokladu, že jednal přiměřeně a v dobré víře“ – neposkytují úředníkovi, který na základě čl. 22a odst. 1 služebního řádu podal informace o skutečnostech vyvolávajících domněnku existence protiprávní činnosti, ochranu před každým rozhodnutím, které může nepříznivě zasáhnout do jeho právního postavení, ale pouze před rozhodnutími, která by byla vydána z důvodu sdělení takových informací.

B – Složení Soudu pro veřejnou službu

(Protokolární pořádek k 31. prosinci 2010)

Zleva doprava:

Soudci S. Van Raepenbusch a H. Kreppel; předseda senátu H. Tagaras; předseda Soudu P. Mahoney; předseda senátu S. Gervasoni; soudkyně I. Boruta a M. I. Rofes i Pujol; vedoucí soudní kanceláře W. Hakenberg.

1. Členové Soudu pro veřejnou službu

(podle data nástupu do funkce)

Paul J. Mahoney

narozen v roce 1946; studia práv (Master of Arts, univerzita v Oxfordu, 1967; Master of Laws, University College London, 1969); vyučující, University College London (1967–1973); barrister (Londýn, 1972–1974); rada, vrchní rada u Evropského soudu pro lidská práva (1974–1990); profesor práv hostující na univerzitě v Saskatchewan, Saskatoon, Kanada (1988); vedoucí personálního oddělení Rady Evropy (1990–1993); vedoucí odboru (1993–1995), náměstek vedoucího soudní kanceláře (1995–2001), vedoucí kanceláře Evropského soudu pro lidská práva (2001 – září 2005); předseda Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Horstpeter Kreppel

narozen v roce 1945; univerzitní studia v Berlíně, Mnichově, Frankfurtu nad Mohanem (1966–1972); první státní zkouška (1972); justiční čekatel ve Frankfurtu nad Mohanem (1972–1973 a 1974–1975); Collège d'Europe v Bruggách (1973–1974); druhá státní zkouška (Frankfurt nad Mohanem, 1976); zaměstnán na Spolkovém úřadě práce a jako advokát (1976); soudce u pracovního soudu (Spolková země Hesensko, 1977–1993); vyučující na Fachhochschule für Sozialarbeit ve Frankfurtu nad Mohanem a na Verwaltungsfachhochschule ve Wiesbadenu (1979–1990); národní expert u právní služby Komise Evropských společenství (1993–1996 a 2001–2005); atašé pro sociální věci na velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Madridu (1996–2001); soudce u pracovního soudu ve Frankfurtu nad Mohanem (únor – září 2005); soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Irena Boruta

narozena v roce 1950; studium práv na univerzitě ve Vratislavi (1972), doktorka práv (Lodž 1982); advokátka u advokátní komory Polské republiky (od roku 1977); hostující badatelka (univerzita v Paříži X, 1987–1988; univerzita v Nantes, 1993–1994); expertka Solidarity (1995–2000); profesorka v oboru evropského pracovního a sociálního práva na univerzitě v Lodži (1997–1998 a 2001–2005), profesorka na Vyšší obchodní škole ve Varšavě (2002), profesorka pracovního práva a práva sociálního zabezpečení na Univerzitě kardinála Stefana Wyszyńskiego ve Varšavě (2002–2005); náměstkyně ministra práce a sociálních věcí (1998–2001); členka vyjednávacího výboru pro přistoupení Polské republiky k Evropské unii (1998–2001); zástupkyně polské vlády u Mezinárodní organizace práce (1998–2001); autorka několika publikací o evropském pracovním a sociálním právu; soudkyně Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Haris Tagaras

narozen v roce 1955; diplom v oboru právo (univerzita v Soluni, 1977); zvláštní diplom v oboru evropského práva (Institut evropských studií Svobodné univerzity v Bruselu, 1980); doktor práv (univerzita v Soluni, 1984); právník-lingvista u Rady Evropských společenství (1980–1982); badatel ve středisku mezinárodního a evropského hospodářského práva v Soluni (1982–1984); rada u Soudního dvora Evropských společenství a u Komise Evropských společenství (1986–1990); profesor v oboru práva Společenství, mezinárodního práva soukromého a lidských práv na univerzitě Panteion v Aténách (od roku 1990); externí spolupracovník pro evropské věci na ministerstvu spravedlnosti a člen Stálého výboru pro Luganskou úmluvu (1991–2004); člen Národní komise pro hospodářskou soutěž (1999–2005); člen Národní komise pro telekomunikace a pošty (2000–2002); člen advokátní komory v Soluni, advokát u kasačního soudu; zakládající člen Unie evropských advokátů (UAE); přidružený člen Mezinárodní akademie srovnávacího práva; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Sean Van Raepenbusch

narozen v roce 1956; diplom v oboru právo (Svobodná univerzita v Bruselu, 1979); zvláštní diplom v oboru mezinárodní právo (Brusel, 1980); doktor práv (1989); odpovědný za právní útvar Sociétés anonymes du canal et des installations maritimes v Bruselu (1979–1984); úředník u Komise Evropských společenství (generální ředitelství pro sociální věci, 1984–1988); člen právní služby Komise Evropských společenství (1988–1994); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1994–2005); vyučující na univerzitním středisku v Charleroi (mezinárodní a evropské sociální právo, 1989–1991), na univerzitě v Mons-Hainaut (evropské právo, 1991–1997), na univerzitě v Lutychu (právo evropské veřejné služby, 1989–1991; institucionální právo Evropské unie, 1995–2005; evropské sociální právo, 2004–2005); četné publikace v oblasti evropského sociálního práva a ústavního práva Evropské unie; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Stéphane Gervasoni

narozen v roce 1967; diplom na Institutu politických věd v Grenoblu (1988) a na École nationale d'administration (1993); člen Státní rady (zpravodaj soudní sekce 1993–1997; sekce pro sociální věci 1996–1997; maître des requêtes 1996–2008); conseiller d'État (od roku 2008); přednášející na Institutu politických věd v Paříži (1993–1995); commissaire du gouvernement u zvláštní kasační komise v oblasti důchodů (1994–1996); právní poradce ministerstva pro veřejnou službu a města Paříže (1995–1997); generální sekretář na prefektuře departementu Yonne, sous-préfet okresu Auxerre (1997–1999); generální sekretář prefektury departementu Savojsko, sous-préfet okresu Chambéry (1999–2001); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (září 2001 – září 2005); řádný člen přezkumné komise NATO (2001–2005); soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Maria Isabel Rofes i Pujol

narozena v roce 1956; studium práv (licenciatura en derecho, Universidad de Barcelona, 1981); specializace v mezinárodním obchodu (Mexiko, 1983); studium evropské integrace (Obchodní komora v Barceloně, 1985) a práva Společenství (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1986); úřednice v Generalitat de Catalunya (členka právní služby na ministerstvu průmyslu a energie, duben 1984 – srpen 1986); členka advokátní komory v Barceloně (1985–1987); rada, poté vrchní rada v oddělení výzkumu a dokumentace Soudního dvora Evropských společenství (1986–1994); referendářka Soudního dvora (kabinet generálního advokáta Ruiz-Jaraba Colomera, leden 1995 – duben 2004; kabinet soudce Løhmuse, květen 2004 – srpen 2009); lektorka práva soudních sporů Společenství, právnická fakulta (Universitat Autònoma v Barceloně, 1993–2000); četné publikace a kurzy v oblasti evropského sociálního práva; členka odvolacího senátu Odrůdového úřadu Společenství (2006–2009); soudkyně Soudu pro veřejnou službu od 7. října 2009.

Waltraud Hakenberg

narozena v roce 1955; studia práv v Řezně a Ženevě (1974–1979); první státní zkouška (1979); postgraduální studia v oboru právo Společenství na Collège d'Europe v Bruggách (1979–1980); justiční čekatelka v Řezně (1980–1983); doktorka práv (1982); druhá státní zkouška (1983); advokátka v Mnichově a Paříži (1983–1989); úřednice Soudního dvora Evropských společenství (1990–2005); referendářka Soudního dvora Evropských společenství (kabinet soudce Janna, 1995–2005); vyučující na několika univerzitách v Německu, Rakousku, Švýcarsku a Rusku; honorární profesorka na univerzitě v Sársku (od roku 1999); členka různých právních výborů, sdružení a porot; četné publikace v oblasti práva a soudní agendy Společenství; vedoucí kanceláře Soudu pro veřejnou službu od 30. listopadu 2005.

2. Změny ve složení Soudu pro veřejnou službu v roce 2010

V roce 2010 nedošlo k žádné změně ve složení Soudu pro veřejnou službu.

3. Protokolární pořádek

od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010

pan P. MAHONEY, předseda Soudu
pan H. TAGARAS, předseda senátu
pan S. GERVASONI, předseda senátu
pan H. KREPPEL, soudce
paní I. BORUTA, soudkyně
pan S. VAN RAEPENBUSCH, soudce
paní M. I. ROFES i PUJOL, soudkyně

paní W. HAKENBERG, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalý člen Soudu pro veřejnou službu

Kanninen Heikki (2005–2009)

C – Soudní statistiky Soudu pro veřejnou službu

Obecná činnost Soudu pro veřejnou službu

1. Zahájené, ukončené, probíhající věci (2006–2010)

Zahájené věci

2. Procentní podíl počtu věcí podle hlavních žalovaných orgánů (2006–2010)
3. Jednací jazyk (2006–2010)

Ukončené věci

4. Rozsudky a usnesení – soudní kolegia (2010)
5. Směr rozhodnutí (2010)
6. Předběžná opatření (2006–2010)
7. Délka trvání řízení v měsících (2010)

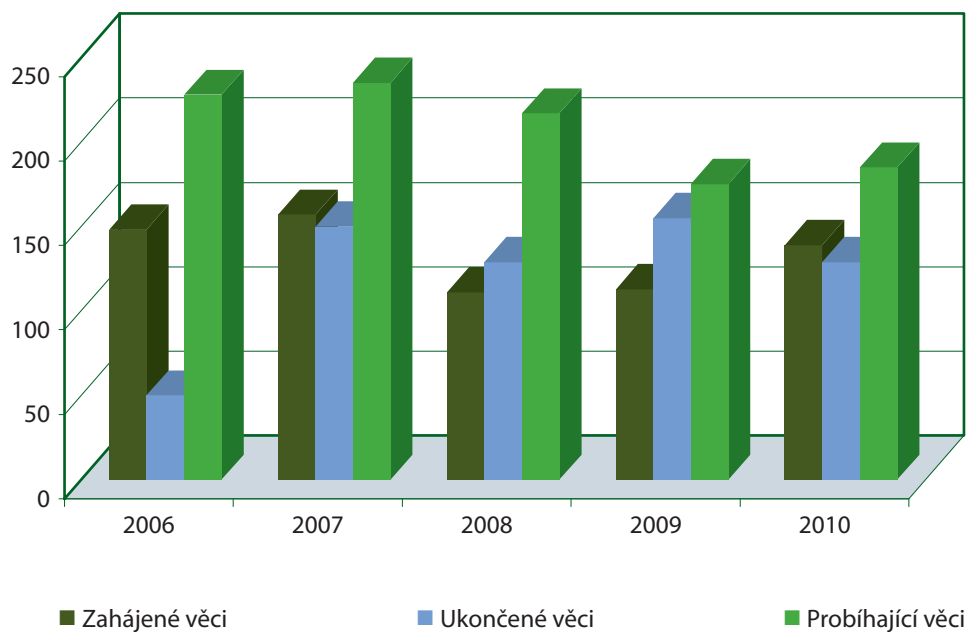
Věci projednávané k 31. prosinci

8. Soudní kolegia (2006–2010)
9. Počet žalobců (2010)

Různé

10. Rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu (2006–2010)
11. Výsledky kasačních opravných prostředků podaných k Tribunálu (2006–2010)

1. *Obecná činnost Soudu pro veřejnou službu* Zahájené, ukončené, probíhající věci (2006–2010)

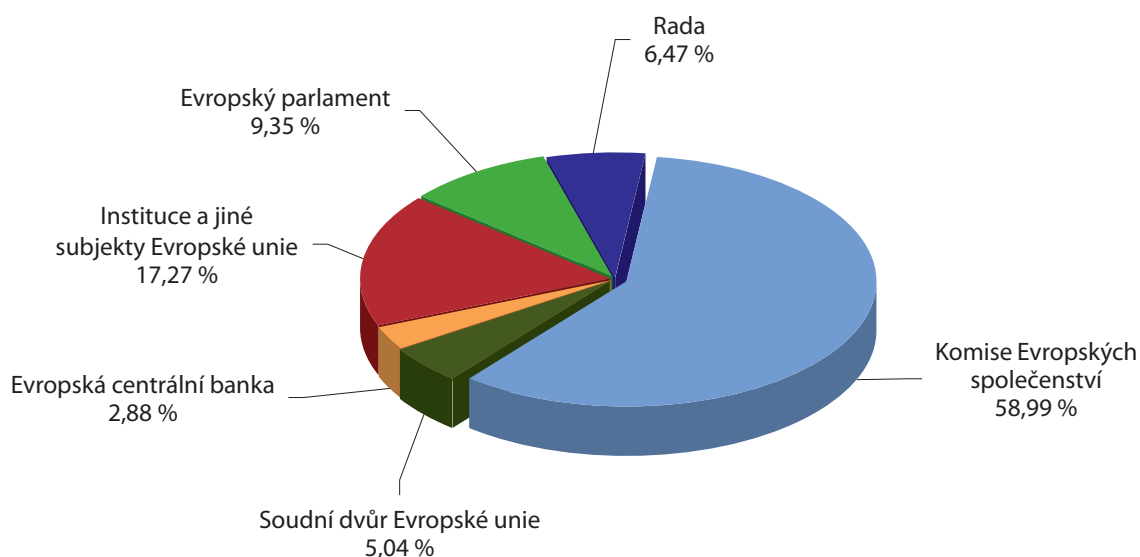
	2006	2007	2008	2009	2010
Zahájené věci	148	157	111	113	139
Ukončené věci	50	150	129	155	129
Probíhající věci	228	235	217	175	185 ¹

Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisí (jedno číslo věci = jedna věc).

¹ Z toho 14 přerušených řízení.

2. Zahájené věci – Procentní podíl počtu věcí podle hlavních žalovaných orgánů (2006–2010)

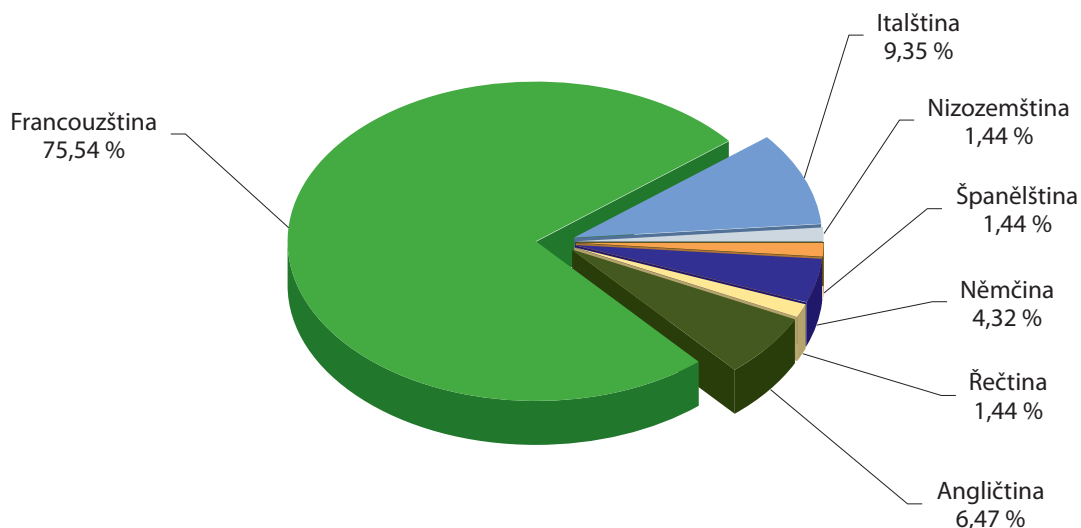
Procentní podíl zahájených věcí (2010)

	2006	2007	2008	2009	2010
Evropský parlament	7,48 %	15,29 %	14,41 %	8,85 %	9,35 %
Rada	5,44 %	4,46 %	4,50 %	11,50 %	6,47 %
Komise Evropských společenství	72,79 %	63,69 %	54,95 %	47,79 %	58,99 %
Soudní dvůr Evropské unie	4,08 %	3,82 %		2,65 %	5,04 %
Evropská centrální banka		1,27 %	2,70 %	4,42 %	2,88 %
Účetní dvůr	2,72 %	2,55 %	5,41 %	0,88 %	
Instituce a jiné subjekty Evropské unie	7,48 %	8,92 %	18,02 %	23,89 %	17,27 %
Celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3. Zahájené věci – Jednací jazyk (2006–2010)

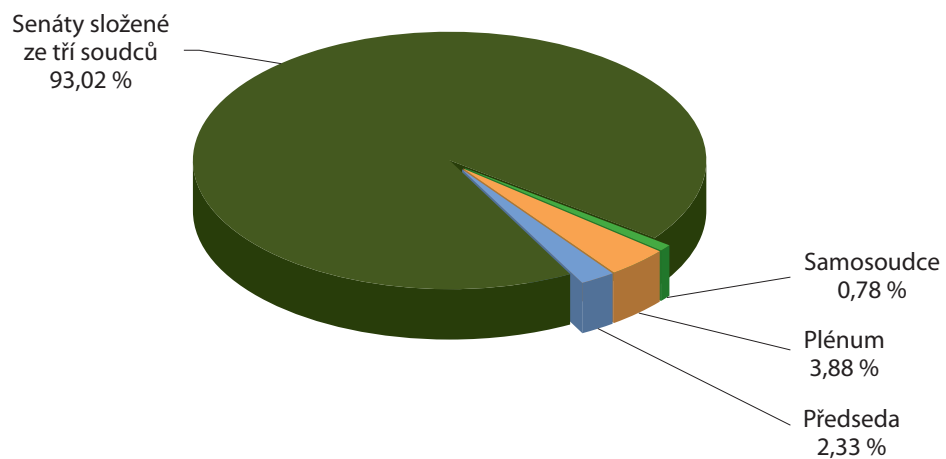
Rozdělení v roce 2010

Jednací jazyk	2006	2007	2008	2009	2010
Bulharština		2			
Španělština	1	2	1	1	2
Čeština				1	
Němčina	2	17	10	9	6
Řečtina	3	2	3	3	2
Angličtina	8	8	5	8	9
Francouzština	113	101	73	63	105
Italština	10	17	6	13	13
Litevština		2	2		
Maďarština	2	1	1		
Nizozemština	7	4	8	15	2
Polština			1		
Portugalština			1		
Rumunština		1			
Slovinština	1				
Finština	1				
Celkem	148	157	111	113	139

Jednací jazyk odpovídá jazyku, ve kterém byla podána žaloba, nikoliv mateřskému jazyku nebo státní příslušnosti žalobce.

4. Ukončené věci – Rozsudky a usnesení – Soudní kolegia (2010)

	Rozsudky	Usnesení o vyškrtnutí věci na základě smírného urovnání ¹	Ostatní usnesení ukončující řízení	Celkem
Plénium	4	1		5
Předseda			3	3
Senáty složené ze tří soudců	84	11	25	120
Samosoudce	1			1
Celkem	89	12	28	129

¹ V průběhu roku 2010 se Soud pro veřejnou službu bez úspěchu pokusil o smírné urovnání 12 dalších věcí.

5. Ukončené věci – Směr rozhodnutí (2010)

	Rozsudky			Usnesení				Celkem
	Žaloby, jimž bylo plně vyhověno	Žaloby, jimž bylo částečně vyhověno	Žaloby zamítnuté v plném rozsahu, nevydání rozhodnutí ve věci	Žaloby/Žádosti [zjevně] nepřipustné nebo neopodstatněné	Smírná urovnání po zásahu soudního kolegia	Vyškrtnutí z jiného důvodu, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení	Žádosti, jimž bylo v plném rozsahu nebo částečně vyhověno (zvláštní řízení)	
Přidělení/Přeřazení		1	1	1				3
Výběrové řízení	3	2	6					11
Pracovní podmínky/Dovolená	1	1	1		1			4
Hodnocení/Povýšení	1	3	5		3	8		20
Důchody a příspěvky v invaliditě			3		1			4
Disciplinární řízení		2						2
Přijetí/Jmenování/Zařazení do platové třídy	2	1	16	1	2	5		27
Odměna a příspěvky	2		3		2			7
Ukončení smlouvy zaměstnance	11	4	7	2	1			25
Sociální zabezpečení/Nemoc z povolání/Úrazy		2	4	1	1	1		9
Ostatní		5	2	5	1	2	2	17
Celkem	20	21	48	10	12	16	2	129

6. *Předběžná opatření (2006–2010)*

Ukončená řízení o předběžných opatřeních		Směr rozhodnutí		
		Úplné nebo částečné připuštění	Zamítnutí	Vyškrtnutí
2006	2		2	
2007	4		4	
2008	4		4	
2009	1	1		
2010	6		4	2
Celkem	17	1	14	2

7. *Ukončené věci – Délka trvání řízení v měsících (2010)*

		Délka celého řízení	Délka řízení bez případné doby přerušení
Rozsudky		Průměrná délka	Průměrná délka
Věci zahájené před Soudem pro veřejnou službu	81	21,4	19,7
Věci původně zahájené před Tribunálem ¹	8	62,4	34,9
Celkem	89	25,1	21

		Délka celého řízení	Délka řízení bez případné doby přerušení
Usnesení		Průměrná délka	Průměrná délka
Věci zahájené před Soudem pro veřejnou službu	37	17,1	10,1
Věci původně zahájené před Tribunálem ¹	3	66,5	28,9
Celkem	40	20,8	11,5

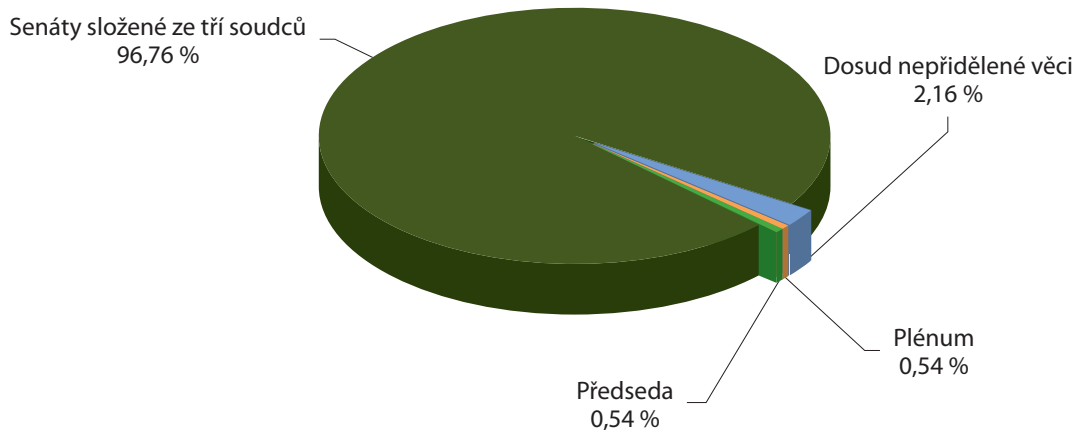
CELKEM VŠE	129	23,8	18,1
-------------------	------------	-------------	-------------

Délky trvání jsou vyjádřeny v měsících a desetinách měsíců.

¹ Tribunál postoupil nově vytvořenému Soudu pro veřejnou službu 118 věcí.

8. Věci probíhající k 31. prosinci – Soudní kolegia (2006–2010)

Rozdělení v roce 2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Plénium	2	3	5	6	1
Předseda	4	3	2	1	1
Senáty složené ze tří soudců	212	206	199	160	179
Samosoudce					
Dosud nepřidělené věci	10	23	11	8	4
Celkem	228	235	217	175	185

9. Věci probíhající k 31. prosinci – Počet žalobců (2010)

Probíhající věci, které sdružují nejvyšší počet žalobců v jediné věci

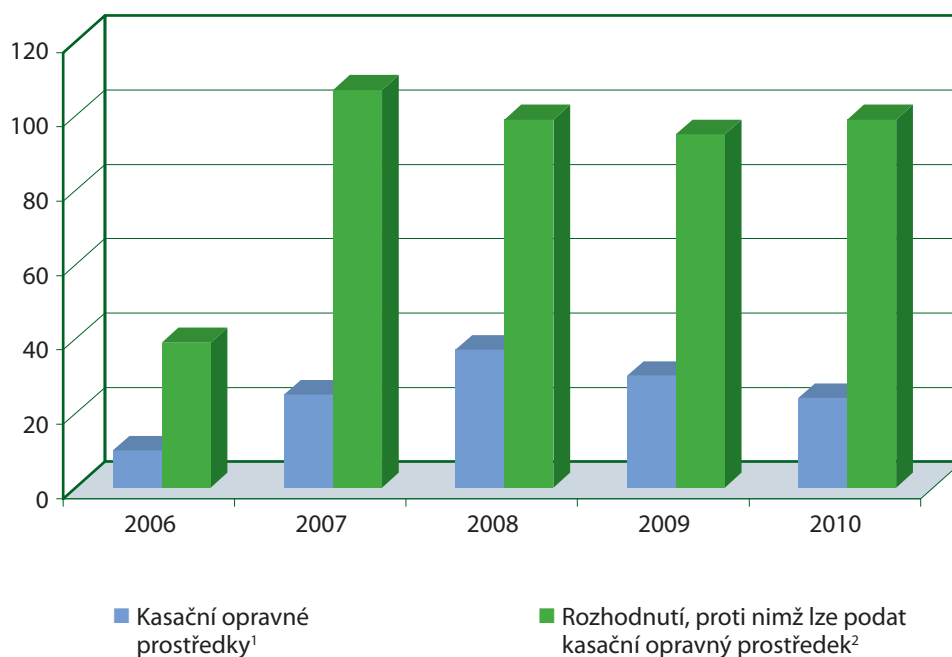
Počet žalobců	Oblasti
327 (15 věcí)	Služební řád – Odměna – Každoroční úprava odměn a důchodů úředníků a ostatních zaměstnanců – Článek 65 a příloha XI služebního řádu – Nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1296/2009 ze dne 23. prosince 2009
169	Služební řád – Zaměstnanci ECB – Reforma důchodového systému
35	Služební řád – EIB – Důchody – Reforma z roku 2008
26 (3 věci)	Služební řád – Přezazení – Kandidáti zapsaní na seznam úspěšných uchazečů vnitřního výběrového řízení před vstupem nového služebního řádu v platnost – Zařazení do platové třídy na základě méně výhodných předpisů – Přejícná ustanovení přílohy XIII služebního řádu – Ztráta bodů pro povýšení
18	Služební řád – Odměna – Smluvní zaměstnanec přidělený buď k bezpečnostní a preventivní službě, nebo ke koordinaci v případě naléhavých či krizových situací – Příspěvky pro pracovníky za pravidelnou pracovní pohotovost – Článek 56b služebního řádu
16 (2 věci)	Služební řád – Smluvní zaměstnanec – Doložka ukončující smlouvu v případě, že zaměstnanec není zapsán na seznam úspěšných uchazečů výběrového řízení – Ukončení smlouvy zaměstnance
14	Služební řád – Jmenování – Zaměstnanci podniku poskytujícího služby ochrany a ostrahy – Požadavek na přiznání postavení zaměstnance
13	Služební řád – Pomocný zaměstnanec – Dočasný zaměstnanec – Podmínky přijetí – Doba trvání smlouvy

Výraz „služební řád“ označuje služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Unie.

Celkový počet žalobců ve všech probíhajících věcech

	Celkový počet žalobců	Celkový počet probíhajících věcí
2006	1 652	228
2007	1 267	235
2008	1 161	217
2009	461	175
2010	812	185

10. Různé – Rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Tribunálu (2006–2010)

	Kasační opravné prostředky ¹	Rozhodnutí, proti nimž lze podat kasační opravný prostředek ²	Procentní podíl kasačních opravných prostředků ³	Procentní podíl kasačních opravných prostředků při zahrnutí smírných urovnání ⁴
2006	10	39	25,64 %	22,22 %
2007	25	107	23,36 %	21,93 %
2008	37	99	37,37 %	34,91 %
2009	30	95	31,58 %	30,93 %
2010	24	99	24,24 %	21,62 %

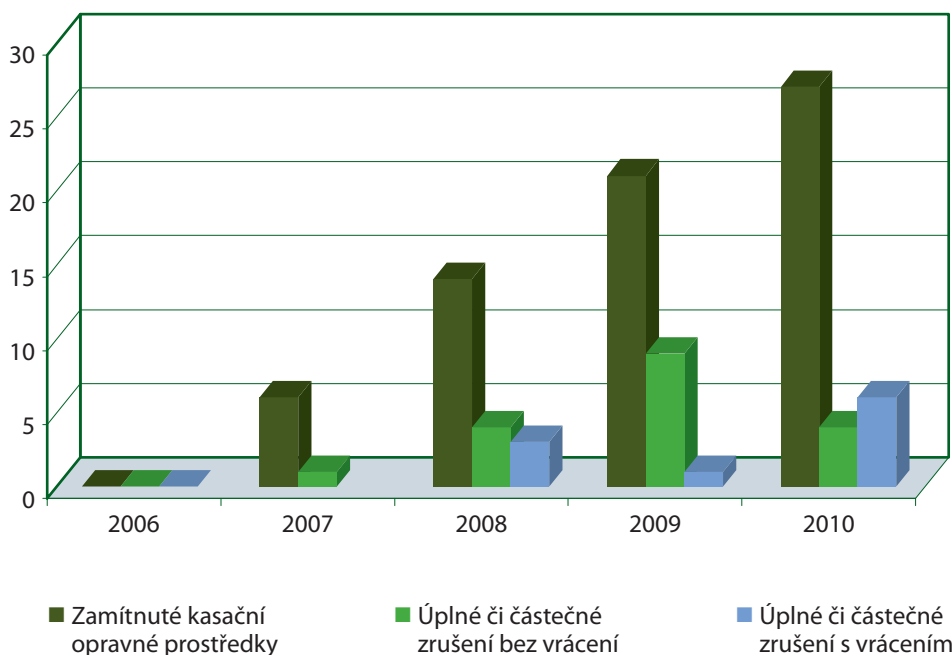
¹ Rozhodnutí napadená kasačním opravným prostředkem několika stranami jsou počítána pouze jednou. V roce 2007 se to týkalo dvou rozhodnutí, z nichž každé bylo předmětem dvou kasačních opravných prostředků.

² Rozsudky a usnesení (prohlašující žalobu za nepřipustnou, zjevně nepřipustnou nebo zjevně neopodstatněnou, usnesení o předběžných opatřeních, o nevydání rozhodnutí ve věci nebo o zamítnutí vedlejšího účastenství), které byly vyhlášeny a která byla přijata během sledovaného roku.

³ Tento procentní podíl nemusí v daném roce korespondovat s rozhodnutími, proti nimž mohl být podán kasační opravný prostředek, která byla vydána ve sledovaném roce, vzhledem k tomu, že lhůta pro podání kasačního opravného prostředku může překrývat dva kalendářní roky.

⁴ Soud pro veřejnou službu se v souladu s pokynem zákonodárce snaží podporovat smírné urovnání sporů. Každý rok je takto ukončen určitý počet věcí. Tyto věci nevedou k vydání „rozhodnutí, proti kterým lze podat kasační opravný prostředek“, na základě kterých se tradičně stanovuje „procentní podíl kasačních opravných prostředků“ ve výroční zprávě, zejména pro Soudní dvůr a Tribunál. Přitom vzhledem k tomu, že „procentní podíl kasačních opravných prostředků“ může být považován za ukazatel „míry zpochybňování“ rozhodnutí daného soudu, odrážel by tento podíl skutečnost lépe, kdyby při jeho stanovení byla zohledněna nejen rozhodnutí, proti kterým lze podat kasační opravný prostředek, ale rovněž ta, proti kterým ho podat nelze právě proto, že je jimi spor urovnán smírně. V tomto sloupci je uveden výsledek tohoto výpočtu.

11. *Různé* – Výsledky kasačních opravných prostředků podaných k Tribunálu (2006–2010)

	2006	2007	2008	2009	2010
Zamítnuté kasační opravné prostředky		6	14	21	27
Úplné či částečné zrušení bez vrácení		1	4	9	4
Úplné či částečné zrušení s vrácením			3	1	6
Celkem		7	21	31	37

Kapitola IV

Setkání a návštěvy

A – Oficiální návštěvy a události u Soudního dvora, Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu

Soudní dvůr

25. a 26. ledna	Delegace Judiciary of England and Wales, Scotland and Northern Ireland
29. ledna	Delegace skupiny „Soudní dvůr“ španělského předsednictví Rady
7. až 9. února	Delegace Nejvyššího soudu Spojených států amerických a profesorů ze SMU Dedman School of Law
23. února	Delegace Výboru pro právní záležitosti Evropského parlamentu
2. března	pan M. Šefčovič, místopředseda Evropské komise
9. března	paní A. Merkel, kancléřka Spolkové republiky Německo
22. a 23. března	Seminář pro soudce z členských států (Belgie, Bulharska, Dánska, Německo, Estonsko, Řecko, Kypr, Irsko, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko a Spojeného království)
19. dubna	pan C. Kart, velvyslanec Turecké republiky v Lucemburském velkovévodství
19. až 21. dubna	Delegace Ústavního soudu Republiky Slovinsko
26. dubna	Schůze zmocněnců členských států a orgánů Evropské unie
26. až 28. dubna	Delegace Soudního dvora Západoafrické hospodářské a měnové unie (UEMOA), Soudního dvora Hospodářského a měnového společenství střední Afriky (CEMAC) a Soudního dvora Hospodářského společenství států západní Afriky (CEDEAO)
4. května	Delegace Komise pro občanská práva, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu
17. a 18. května	Delegace Ústavního soudu Turecké republiky
31. května	pan P. Étienne, stálý zástupce Francouzské republiky při Evropské unii
3. června	pan J.-M. Bockel, státní tajemník pro spravedlnost Francouzské republiky
7. a 8. června	Symposium a zasedání Sdružení státních rad a nejvyšších správních soudů Evropské unie
9. června	paní H. Trüpel, zpravodajka rozpočtového výboru Evropského parlamentu
14. června	pan A. Ronchi, ministr pro evropské záležitosti Italské republiky
20. až 22. června	Delegace Hoge Raad Nizozemského království
28. a 29. června	Delegace Nejvyššího soudu Bývalé jugoslávské republiky Makedonie
1. a 2. července	Delegace Nejvyššího soudu Chorvatské republiky
6. a 7. září	„4 ^e Luxemburger Expertenforum zur Entwicklung des Unionsrechts“, za účasti paní S. Leutheusser-Schnarrenberger, ministryně spravedlnosti Spolkové republiky Německo
20. až 22. září	Delegace Nejvyšší justiční rady a Národní justiční akademie Rumunska
7. října	pan T. de Maizièrè, ministr vnitra Spolkové republiky Německo
7. října	pan L. Barfoed, ministr spravedlnosti Dánského království
7. října	pan K. Jäger, velvyslanec Lichtenštejnského knížectví v Belgickém království a při Evropské unii
12. října	Stálá delegace Rady evropských advokátních komor (CCBE)

25. října	pan M. Radović, ministr spravedlnosti Republiky Černá Hora, a pan A. A. Pejović, velvyslanec Republiky Černá Hora při Evropské unii
8. listopadu	pan L. Mosar, předseda Poslanecké sněmovny Lucemburského velkovévodství, a členové Právního výboru Poslanecké sněmovny Lucemburského velkovévodství
8. a 9. listopadu	Delegace EU Select Committee of the House of Lords
10. listopadu	paní A. Pipan, velvyslankyně Republiky Slovinsko v Belgickém království a Lucemburském velkovévodství
15. listopadu	Seminář pro soudce z členských států (České republiky, Španělska, Francie, Itálie, Maďarska, Malty, Rakouska, Rumunska, Slovinska, Slovenska, Finska a Švédska)
18. listopadu	Delegace soudců z Království Saúdské Arábie za předsednictví knížete Dr. Bandara bin Salmana bin Mohammeda Al Sauda, poradce krále, předsedy saúdskoarabského sboru rozhodců
23. listopadu	pan M. Manevski, ministr spravedlnosti Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, a pan velvyslanec N. Poposki, vedoucí zastoupení Bývalé jugoslávské republiky Makedonie při Evropské unii
24. a 25. listopadu	paní K. Prost, mediátorka Výboru 1267 Rady bezpečnosti Organizace spojených národů
2. prosince	pan J.-U. Hahn, místopředseda vlády a ministr spravedlnosti, integrace a evropských záležitostí Spolkové země Hesensko (Německo)

Tribunál

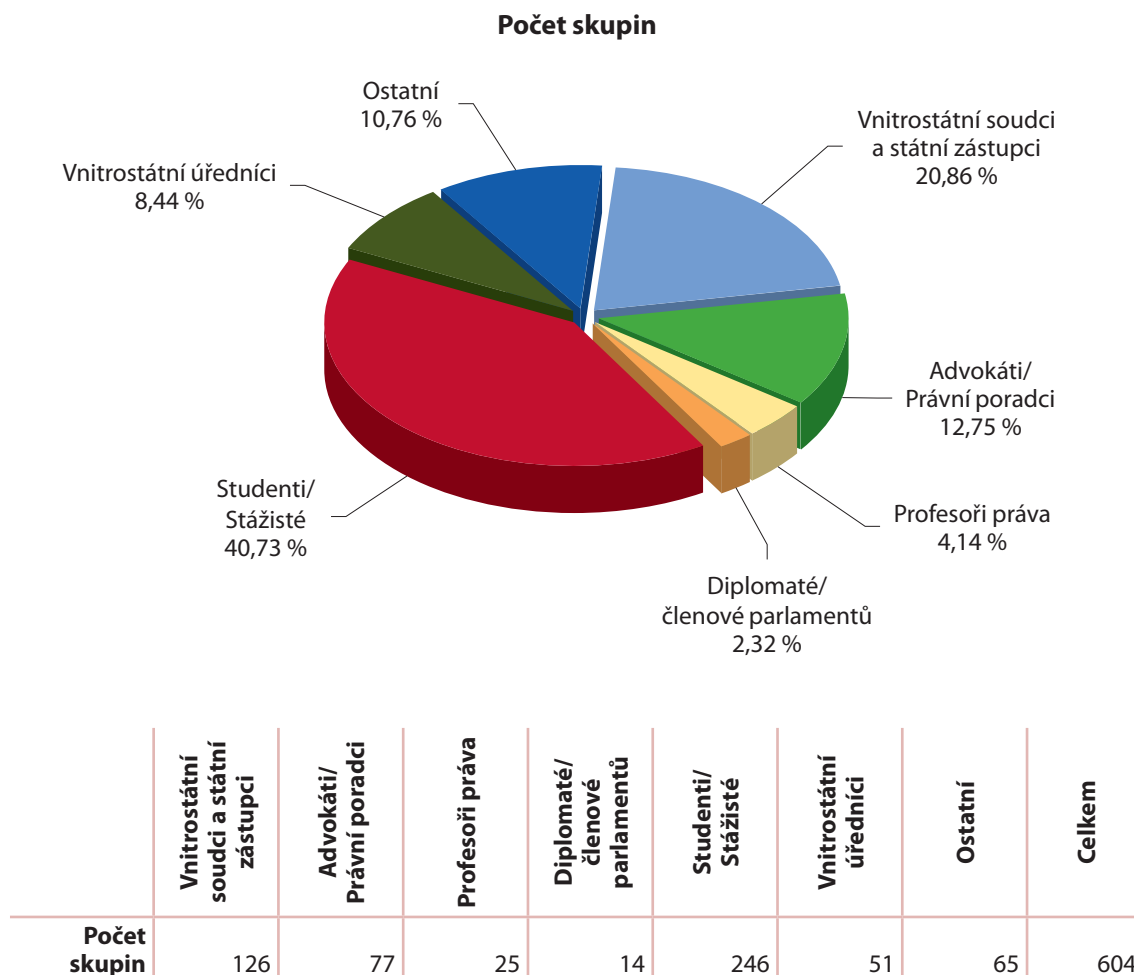
29. ledna	Návštěva delegace skupiny „Soudní dvůr“ španělského předsednictví Rady
7. až 9. února	Návštěva delegace Nejvyššího soudu Spojených států amerických a univerzitních profesorů
23. února	Návštěva delegace Výboru pro právní záležitosti Evropského parlamentu
16. března	Návštěva delegace Comisión nacional de la Competencia (Španělsko)
26. dubna	Schůze zmocněnců členských států a orgánů Evropské unie
12. října	Návštěva delegace Council of Bars and Law Societies of Europe (CCBE)
27. října	Návštěva p. N. Diamandourose, evropského veřejného ochránce práv
28. října	Návštěva členů všech tří soudů ve vile Vauban
8. listopadu	Návštěva předsedy Poslanecké sněmovny Lucemburského velkovévodství a členů Právního výboru Poslanecké sněmovny Lucemburského velkovévodství
8. až 9. listopadu	Návštěva delegace EU Select Committee of the House of Lords (Spojené království)
24. a 25. listopadu	Návštěva paní K. Prost, mediátorky Výboru 1267 Rady bezpečnosti OSN
2. prosince	Návštěva pana J.-U. Hahna, místopředsedy vlády a ministra spravedlnosti, integrace a evropských záležitostí Spolkové země Hesensko (Německo)

Soud pro veřejnou službu

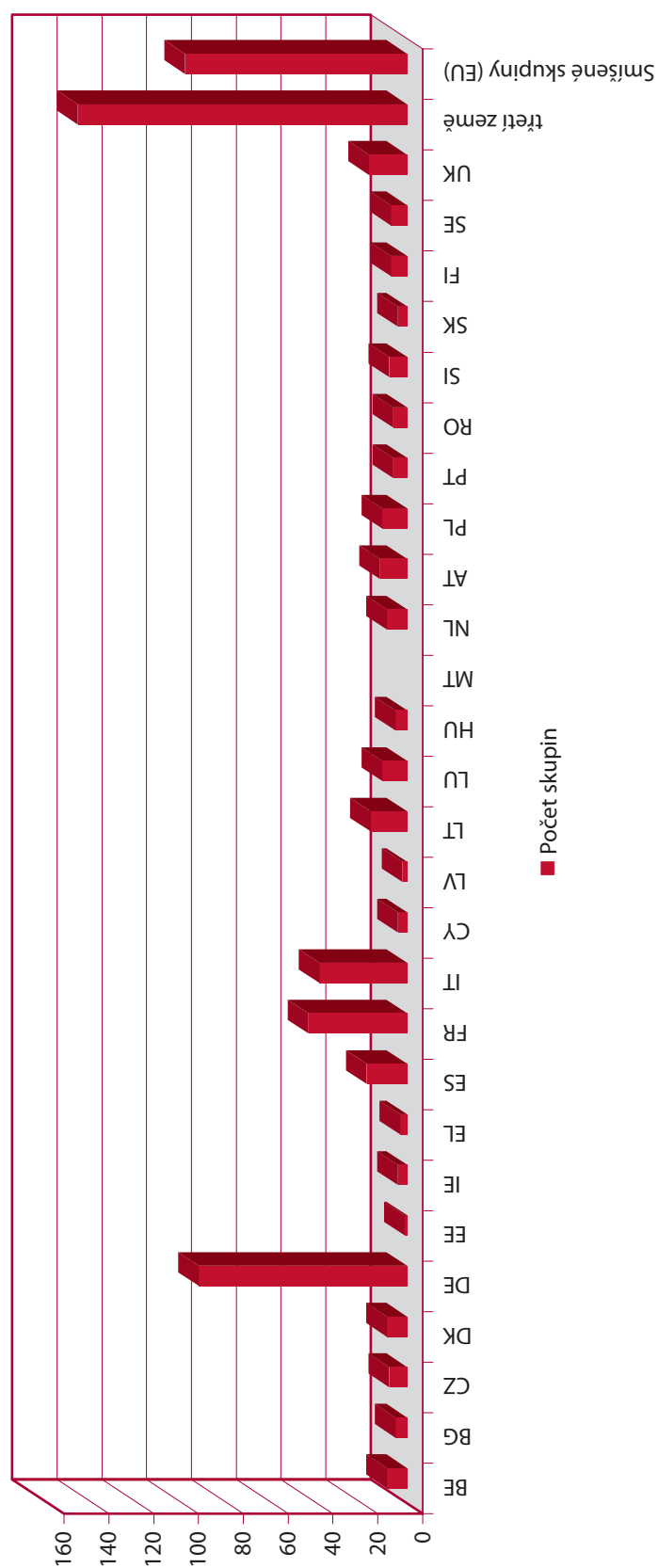
25. března	Návštěva paní M. de Sola Domingo, mediátorky Evropské komise
20. dubna	Návštěva pana A. Schneebalga, advokáta a mediátora
30. září	Návštěva pana A. Zacka, předsedy Správního tribunálu Asijské rozvojové banky
1. října	Symposium u příležitosti 5. výročí Soudu pro veřejnou službu
26. října	Návštěva pana N. Diamandourose, evropského veřejného ochránce práv

B – Studijní návštěvy (2010)

1. Rozdělení podle typů skupin¹

2. Studijní návštěvy – Rozdělení podle jednotlivých členských států (2010)

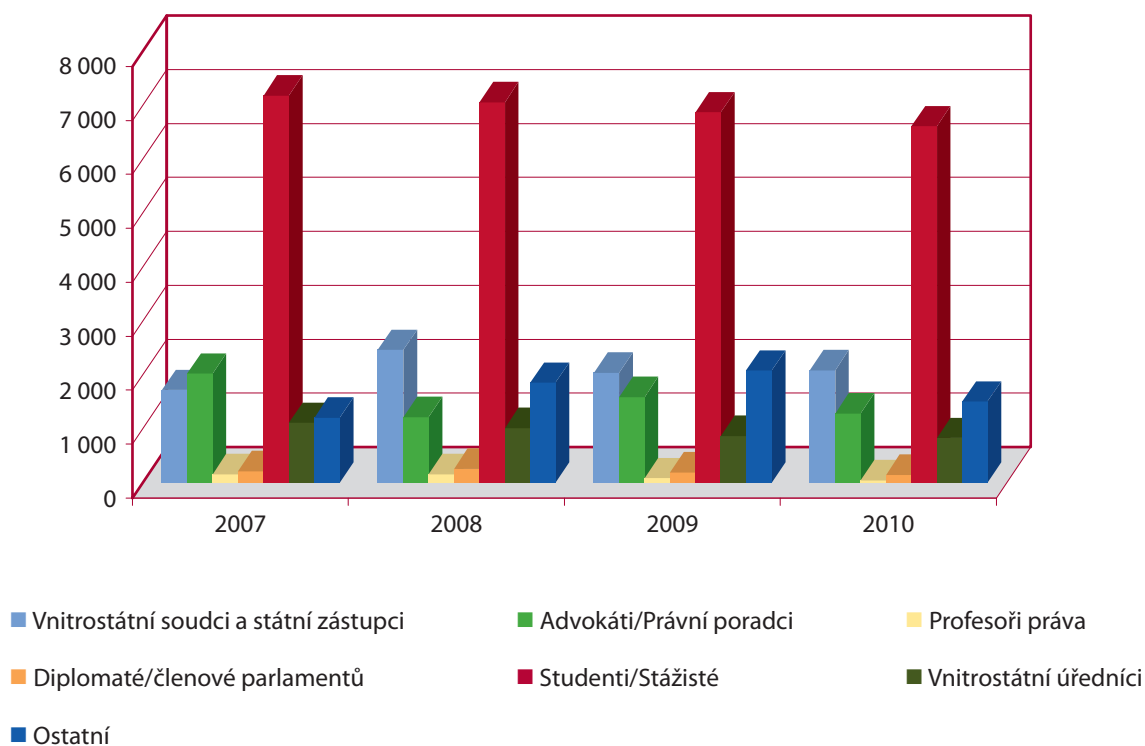
	Počet návštěvníků							Počet skupin
	Vnitrostátní soudci a státní zástupci	Advokáti/Právní poradci	Profesoři práva	Diplomaté/členové parlamentů	Studenti/Stážisté	Vnitrostátní úředníci	Ostatní	
BE	10				208	25	32	275
BG	59	35						94
CZ	15	24			84			123
DK	5	24			100	21	29	179
DE	291	260		56	795	166	606	2 174
EE		40						40
IE	16				48			64
EL	12				35			47
ES	97	71	19		128		51	366
FR	176	65			534	12	143	930
IT		23	10		597			630
CY	8				16			24
LV		11						11
LT			11		5			16
LU	23				63	49	102	237
HU	78		6		39			123
MT								0
NL	32	57			39	23	25	176
AT		16			144		79	239
PL	62	94			21		35	212
PT	135				2			137
RO	16						4	20
SI					93	5		98
SK	42				12			54
FI	11			27	60		40	138
SE	93	13				27	12	145
UK	58	35	1		109			203
třetí země	368	81		56	1 414	95	175	2 189
Smloušené skupiny (EU)	480	439		7	2 061	407	174	3 568
Celkem	2 087	1 288	47	146	6 607	830	1 507	12 512
								604

3. Studijní návštěvy – Vnitrostátní soudci a státní zástupci (2010)

Seminář

BE	8	DK	4	IE	4	FR	16	LV	2	HU	8	AT	6	RO	8	FI	4
BG	3	DE	17	EL	7	IT	19	LT	4	MT	1	PL	16	SI	2	SE	5
CZ	8	EE	2	ES	12	CY	2	LU	2	NL	7	PT	8	SK	4	UK	11
Celkem									190								

4. Vývoj počtu a druhu návštěvníků (2007–2010)

Počet návštěvníků

	Vnitrostátní soudci a státní zástupci	Advokáti/Právní poradci	Profesoři práva	Diplomaté/členové parlamentů	Studenti/Stážisté	Vnitrostátní úředníci	Ostatní	Celkem
2007	1 719	2 025	157	213	7 178	1 111	1 206	13 609
2008	2 463	1 219	156	262	7 053	1 016	1 854	14 023
2009	2 037	1 586	84	193	6 867	870	2 078	13 715
2010	2 087	1 288	47	146	6 607	830	1 507	12 512

C – Slavnostní zasedání

1. února	Pietní shromáždění k uctění památky pana generálního advokáta D. Ruiz-Jarabo Colomera
8. března	Pietní shromáždění k uctění památky lorda Slynna of Hadley, pana K. Bahlmanna a pana M. Dieze de Velasco, bývalých členů Soudního dvora
15. března	Pietní shromáždění k uctění památky pana H. Junga, bývalého vedoucího soudní kanceláře Tribunálu
3. května	Slavnostní zasedání u příležitosti slavnostního závazku předsedy a členů Evropské komise za účasti Jejich Královských Výsostí velkovévody a velkovévodkyně a pana J. Buzka, předsedy Evropského parlamentu
10. června	Slavnostní zasedání u příležitosti skončení funkčního období a odchodu pana soudce C. W. A. Timmermanse, jakož i k nástupu do funkce paní S. Prechal jako soudkyně Soudního dvora
28. června	Slavnostní zasedání u příležitosti slavnostního závazku nových členů Evropského účetního dvora
13. září	Slavnostní zasedání u příležitosti skončení funkčního období a odchodu pana soudce A. W. H. Meije, jakož i nástupu do funkce pana M. van der Woude jako soudce Tribunálu
6. října	Slavnostní zasedání u příležitosti skončení funkčního období a odchodu pana soudce P. Kūrise a nástupu do funkce pana E. Jarašiūnase jako soudce Soudního dvora, jakož i skončení funkčního období a odchodu pana R. Grasse, vedoucího soudní kanceláře Soudního dvora, a nástupu do funkce pana A. Calota Escobara jako vedoucího soudní kanceláře Soudního dvora
25. října	Slavnostní zasedání u příležitosti slavnostního závazku paní C. Ashton, místopředsedkyně Evropské komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, a pana N. Diamandourose, evropského veřejného ochránce práv, jakož i skončení funkčního období a odchodu pana soudce M. Vilarase a nástupu do funkce pana D. Gratsiase jako soudce Tribunálu
26. listopadu	Slavnostní zasedání u příležitosti skončení funkčního období a odchodu pana soudce V. M. Ciucă, jakož i nástupu do funkce pana A. Popesca jako soudce Tribunálu

D – Návštěvy a účast na oficiálních akcích

Soudní dvůr

4. ledna	Zastoupení Soudního dvora na novoroční recepci pořádané Cour de cassation v Bruselu
11. ledna	Zastoupení Soudního dvora na novoroční recepci pořádané Conseil d'État v Bruselu
14. ledna	Zastoupení Soudního dvora na oslavách pořádaných u příležitosti 90. výročí Nejvyššího soudu Estonské republiky v Tartu
18. ledna	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání k zahájení soudního roku Cour d'appel de Paris
29. ledna	Účast delegace Soudního dvora na semináři s názvem „La Convention vous appartient“ a na slavnostním zasedání Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku
29. ledna	Zastoupení Soudního dvora na ceremoniálu k zahájení soudního roku Corte Suprema di Cassazione v Římě
4. až 6. února	Návštěva delegace Soudního dvora u Tribunal fédéral de la Confédération suisse v Lausanne
8. února	Zastoupení Soudního dvora na oficiální oslavě pořádané v Helsinkách u příležitosti 15. výročí přistoupení Finské republiky k Evropské unii, na pozvání pana E. Kosonena, vedoucího Zastoupení Evropské komise ve Finsku
9. února	Zastoupení Soudního dvora na „Rechtspolitischen Neujahrsempfang 2010“, na pozvání paní S. Leutheusser-Schnarrenberger, ministryně spravedlnosti Spolkové republiky Německo v Berlíně
12. února	Přijetí delegace Soudního dvora na velkovévodském dvoře u příležitosti Nového roku
7. až 11. března	Zastoupení Soudního dvora na 10. kongresu Mezinárodní asociace nejvyšších správních soudů v Sydney
15. března	Účast předsedy Soudního dvora na přednášce pana J.-P. Costy, předsedy Evropského soudu pro lidská práva, pořádané Evropským výborem sociálních práv ve Štrasburku
18. března	Zastoupení Soudního dvora na přednášce pořádané Výborem pro ústavní záležitosti Evropského parlamentu na téma „Institucionální aspekty přistoupení Evropské unie k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod“ v Bruselu
19. března	Účast předsedy Soudního dvora na sympoziu Sítě předsedů nejvyšších soudů členských států Evropské unie na téma „Praktické aspekty nezávislosti soudů“ v Dublinu
14. dubna	Zastoupení Soudního dvora na plenárním zasedání ústavního soudu ve Varšavě
17. a 18. dubna	Zastoupení Soudního dvora na smutečním obřadu pořádaném u příležitosti pohřbu pana L. Kaczyńskiego, prezidenta Polské republiky ve Varšavě
23. dubna	Zastoupení Soudního dvora na výroční konferenci EELA (European Employment Lawyers Association) v Lucemburku

8. až 10. května	Účast předsedy Soudního dvora a zastoupení Soudního dvora na návštěvě uskutečněné v Praze a Brně na pozvání paní I. Brožové, předsedkyně Nejvyššího soudu České republiky
9. května	Zastoupení Soudního dvora na oslavě 60. výročí Schumanovy deklarace v sídle Evropského parlamentu ve Štrasburku
19. až 22. května	Zastoupení Soudního dvora na mezinárodní konferenci na téma „Global Environmental Governance“, pořádané ICEF (International Court of the Environmental Foundation) v Římě
3. a 4. června	Zastoupení Soudního dvora na zasedání Evropské sítě soudních rad v Londýně na téma „Za jedinou evropskou soudní kulturu“
6. až 8. června	Zastoupení Soudního dvora na sympoziu na téma „Předcházení prodlením ve správním soudnictví“ a na schůzi správní rady a zasedání Sdružení státních rad a nejvyšších správních soudů Evropské unie v Lucemburku
10. června	Zastoupení Soudního dvora na oslavách pořádaných u příležitosti 25. výročí Ústavního soudu Polské republiky ve Varšavě
23. června	Lucemburský státní svátek, slavnostní Te Deum, následované recepcí na velkovévodském dvoře
1. července	Zastoupení Soudního dvora na pohřbu pana A. Brazauskase, bývalého prezidenta Litevské republiky ve Vilniusu
24. července	Recepce pořádaná prezidentem Řecké republiky u příležitosti 36. výročí obnovení republiky v Athénách
16. srpna	Zastoupení Soudního dvora na pohřbu pana G. de Marca, bývalého prezidenta Republiky Malta, ve Vallettě
17. září	Zastoupení Soudního dvora na konferenci REGLEG („Access of regions with legislative powers to the European Court of Justice“) v Zaragoze
26. a 27. září	Oficiální návštěva delegace Soudního dvora u Bundesverfassungsgericht v Karlsruhe
1. října	Zastoupení Soudního dvora na Opening of the Legal Year, na pozvání Lorda Chancellora, v Londýně
1. října	Zastoupení Soudního dvora na „Jubiläum – 90-jähriges Bestehen der Bundesverfassung Österreichs“ ve Vídni
3. října	Zastoupení Soudního dvora na oslavách pořádaných v rámci „Tag der Deutschen Einheit“ v Brémách
21. až 23. října	Oficiální návštěva nejvyšších soudů Slovenské republiky, na pozvání pana Š. Harabina, předsedy Nejvyššího soudu Slovenské republiky, a setkání se zástupci parlamentu a vlády v Bratislavě
22. a 23. října	Zastoupení Soudního dvora na konferenci „Criminal Justice in Europe: Challenges, Principles and Perspectives“, pořádané Mezinárodním univerzitním institutem v Lucemburku
3. až 6. listopadu	Účast na 24. kongresu FIDE v Madridu
18. listopadu	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání pořádaném u příležitosti 130. výročí Nejvyššího kasačního soudu Bulharské republiky v Sofii
18. listopadu	Zastoupení Soudního dvora na „Conference for the 25 th anniversary of the EIA Directive“, pořádané Evropskou komisí (GŘ Životní prostředí) v Lovani

18. listopadu	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání u příležitosti nástupu do funkce pana R. Bievera jako generálního prokurátora Nejvyššího soudu Lucemburska
22. listopadu	Zastoupení Soudního dvora na schůzi správní rady Sdružení státních rad a nejvyšších správních soudů Evropské unie v Bruselu
25. listopadu	Zastoupení Soudního dvora na mimořádném akademickém zasedání u příležitosti 40. výročí Fondation du Mérite Européen v Lucemburku

Tribunál

1. ledna	Zastoupení Tribunálu na tradiční novoroční recepci pořádané prezidentem Republiky Malta ve Valettě
14. ledna	Zastoupení Tribunálu u příležitosti 90. výročí Nejvyššího soudu Estonské republiky v Tartu
9. února	Zastoupení Tribunálu na recepci „Rechtspolitischer Neujahrsempfang 2010“ pořádané ministryní spravedlnosti Spolkové republiky Německo v Berlíně
12. února	Zastoupení Tribunálu v delegaci Soudního dvora, která byla přijata na velkovévodském dvoře u příležitosti Nového roku
9. dubna	Zastoupení Tribunálu na slavnostním kongresu soudců, pořádaném ve Vilniusu předsedkyní Rady soudců Litevské republiky u příležitosti 20ti let obnovení Litevského státu a 15ti let obnovení Odvolacího soudu Litevské republiky a regionálních soudů
16. až 18. dubna	Zastoupení Tribunálu na státním obřadu k uctění památky pana L. Kaczyńského, prezidenta Polské republiky, a jeho manželky
12. května	Účast na „Día Europeo de la Competencia“ pořádané Comisión Nacional de la Competencia v Madridu
1. června	Zastoupení Tribunálu na recepci pořádané prezidentem Italské republiky u příležitosti státního svátku v Římě
23. června	Zastoupení Tribunálu na oslavě lucemburského státního svátku, slavnostním Te Deum, následovaném recepcí na velkovévodském dvoře
24. července	Zastoupení Tribunálu na recepci pořádané prezidentem Řecké republiky u příležitosti 36. výročí obnovení republiky v Athénách
16. až 19. září	Účast na „Seminar for the EU and US judiciary“ pod záštitou pana A. Scaliy, soudce Nejvyššího soudu Spojených států amerických, a pana soudce A. Borg Bartheta, pořádaném v Berlíně bostonským výzkumným institutem „Mentor group“
1. října	Zastoupení Tribunálu na oslavě 90. výročí Ústavy Rakouské republiky
1. října	Zastoupení Tribunálu na slavnostním zahájení soudního roku ve Westminster Abbey v Londýně
3. října	Zastoupení Tribunálu na recepci pořádané prezidentem Spolkové republiky Německo u příležitosti státního svátku
22. a 23. října	Zastoupení Tribunálu na konferenci „Criminal Justice in Europe: Challenges, Principles and Perspectives“, pořádané Mezinárodním univerzitním institutem v Lucemburku

28. až 29. října	Zastoupení Tribunálu na slavnostním uvedení do funkce pana R. Grasse jako soudce Cour de cassation, za přítomnosti prvního předsedy Cour de cassation, v Paříži
3. až 6. listopadu	Zastoupení Tribunálu na 24. kongresu FIDE v Madridu
25. listopadu	Zastoupení Tribunálu na mimořádném akademickém zasedání u příležitosti 40. výročí Fondation du Mérite Européen v Lucemburku
6. prosince	Zastoupení Tribunálu na oficiální recepci pořádané prezidentkou Finské republiky a jejím manželem u příležitosti svátku nezávislosti Finské republiky

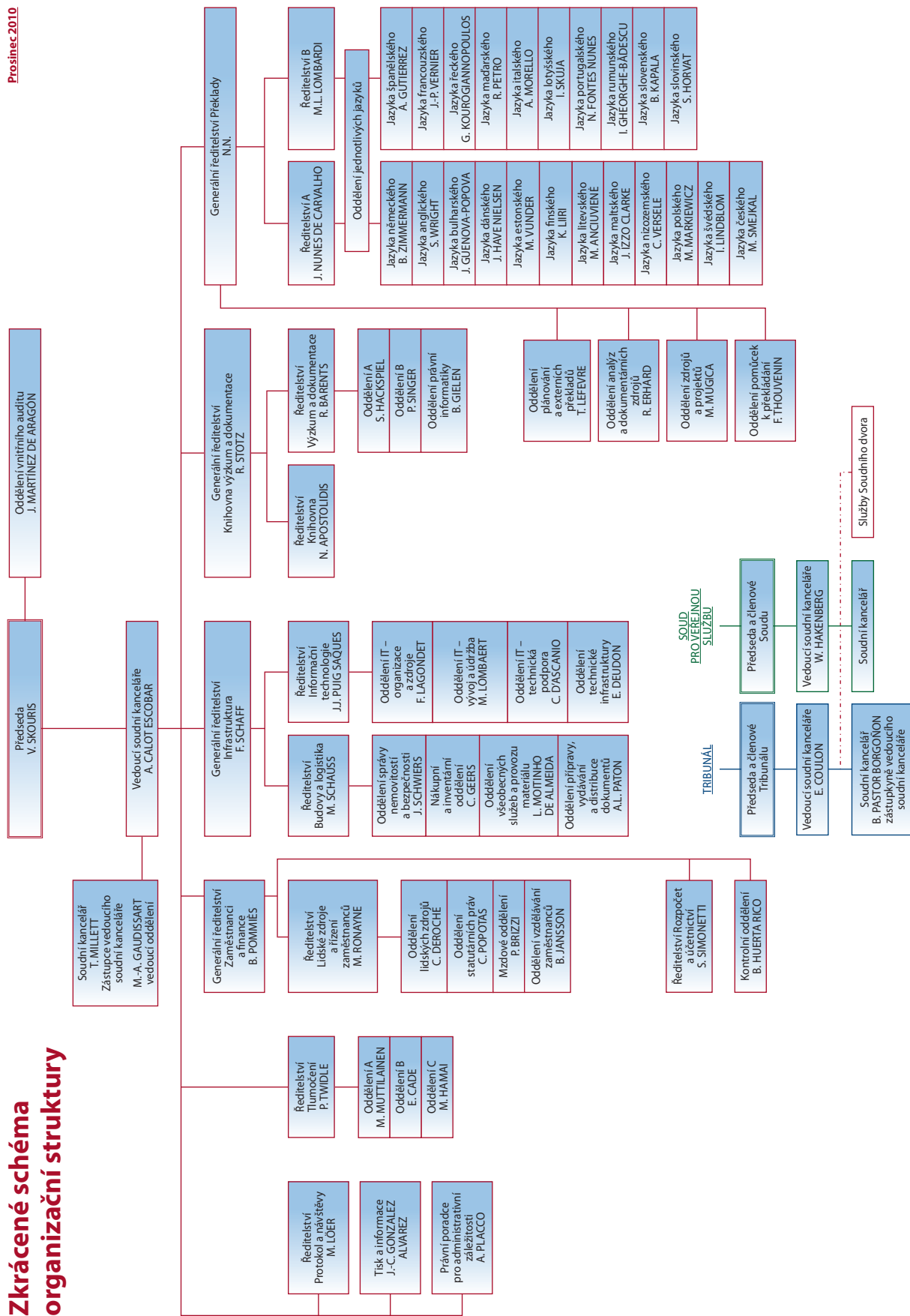
Soud pro veřejnou službu

23. března	Účast vedoucí soudní kanceláře paní W. Hakenberg na sympoziu pořádaném u příležitosti 30. výročí Správního tribunálu Světové banky ve Washingtonu
15. prosince	Setkání soudů H. Tagarase a H. Kreppela se soudci Správního tribunálu Organizace spojených národů v Ženevě
16. prosince	Návštěva pana soudce H. Kreppela u Správního tribunálu Mezinárodní organizace práce v Ženevě

Zkrácené schéma organizační struktury

Zkrácené schéma organizační struktury

Soudní dvůr Evropské unie

Výroční zpráva 2010 – Přehled činnosti Soudního dvora, Tribunálu a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie

2011 – 248 s. – 21 x 29,7 cm

Katalogové číslo: QD-AG-11-001-CS-C

ISBN 978-92-829-1044-3

doi:10.2862/50292

ISSN 1831-8398

■ Úřad pro publikace

ISBN 978-928291044-3

9 789282 910443

JAK ZÍSKAT PUBLIKACE EU

Bezplatné publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- v zastoupeních a delegacích Evropské komise.
Jejich kontaktní údaje naleznete na adrese <http://ec.europa.eu>
nebo si je můžete vyžádat faxem na čísle +352 2929-42758.

Placené publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Předplatné (např. roční řady *Úředního věstníku Evropské unie*, sbírky rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie):

- u některého z prodejců Úřadu pro publikace Evropské unie
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm).

